Ministerul Agriculturii şi Dezvoltării Rurale

Anexa nr.1 la Ordinul MADR nr. 143/10.04 /2023

GHID INFORMATIV

pentru beneficiarii *Măsurii 10 - agro-mediu şi climă*

din PROGRAMUL NAŢIONAL DE DEZVOLTARE RURALĂ (PNDR) 2014 - 2020

Ediția I

- București -

-2023-

Cod DPDsv - SFEADRv/M10

Uz public

CUPRINS:

DEFINIȚII....4
ABREVIERI....7
CADRUL PROGRAMATIC....7
SCHEMELE DE SPRIJIN COMPENSATORIU DE MEDIU ȘI CLIMĂ FINANȚATE PRIN PNDR 2014-2020 și PS 2023-2027....8
VALOAREA PLĂȚILOR COMPENSATORII ȘI APLICAREA ANGAJAMENTELOR M.10....9
CRITERII DE ÎNCADRARE ÎN ZONELE ELIGIBILE PENTRU PACHETELE M.10....10
Pachetul 1 – pajiști cu înaltă valoare naturală și Pachetul 2 – practici agricole tradiționale....10
Pachetul 3 – pajiști importante pentru păsări....12
Pachetul 4 – culturi verzi....13
Pachetul 5 – adaptarea la efectele schimbărilor climatice....13
Pachetul 6 – pajiști importante pentru fluturi (*Maculinea sp.*)....15
Pachetul 7 – terenuri arabile importante ca zone de hrănire pentru gâsca cu gât roșu (*Branta ruficollis*)....15
Pachetul 8 – creșterea animalelor de fermă din rase locale în pericol de abandon....16
Pachetul 9- terenuri agricole importante ca zone de hrănire pentru acvila țipătoare mică (*Aquila pomarina*)....17
Pachetul 10 - refugii ecologice pe terenuri arabile pentru speciile de păsări comune asociate terenurilor agricole....17
Pachetul 11 - terenuri agricole importante pentru dropie (*Otis tarda*)....18
CONDIȚII DE ELIGIBILITATE, CERINȚE SPECIFICE ȘI CERINȚE DE BAZĂ PE CARE TREBUIE SĂ LE ÎNDEPLINEASCĂ FERMIERII PENTRU OBȚINEREA PLĂȚILOR COMPENSATORII....19
Condiții de eligibilitate pentru M.10....22
Cerințele specifice pachetelor din măsura 10 – agro-mediu și climă....24
Pachetul 1 – pajiști cu înaltă valoare naturală:....24
Pachetul 2 – practici agricole tradiționale....24
Pachetul 3 – pajiști importante pentru păsări....24
Pachetul 4 – culturi verzi....25
Pachetul 5 – adaptarea la efectele schimbărilor climatice....25
Pachetul 6 – pajiști importante pentru fluturi (*Maculinea sp.*)....25
Pachetul 7 – terenuri arabile importante ca zone de hrănire pentru gâsca cu gât roșu (*Branta ruficollis*)....26
Pachetul 8 – creșterea animalelor de fermă din rase locale în pericol de abandon....26
Pachetul 9 – terenuri agricole importante ca zone de hrănire pentru acvila țipătoare mică (*Aquila pomarina*)....26
Pachetul 10 – Refugii ecologice în terenuri arabile pentru speciile de păsări comune asociate terenurilor agricole....27
Pachetul 11 - terenuri agricole importante pentru dropie (*Otis tarda*)....27
Alte cerințe specifice aplicabile pachetelor/sub-pachetelor/variantelor M.10....28
ECOCONDIȚIONALITATEA, CONDIȚIONALITATEA ȘI CERINȚELE DE BAZĂ....29
Normele de ecocondiționalitate....30
Cerințele de bază pentru angajamentele de agro-mediu și climă (M.10)....32
Normele GAEC / SMR relevante pentru M.10....33
Cerințele minime relevante privind utilizarea îngrășămintelor și a produselor de protecție a plantelor....36
Alte cerințe minime obligatorii relevante prevăzute în legislația națională....37
Activitate minimă....37
Practicile agricole uzuale relevante....38
DETALII PRIVIND PAȘII CARE TREBUIE URMAȚI PENTRU RESPECTAREA ANUMITOR OBLIGAȚII ÎN CADRUL ANGAJAMENTELOR....38
Cum se realizează evidența activităților agricole desfășurate?....39
Cum se calculează valorile încărcăturii de animale și ale îngrășămintelor organice?....39
Conversia numărului de animale în coeficient „Unitate Vită Mare” (UVM)....39

Conversia gunoiului de grajd în azot substanță activă (kg N s.a.) 40
Demonstrarea deținerii cunoștințelor și informațiilor relevante sau a expertizei tehnice necesare implementării angajamentelor M.10 42
MECANISMUL DE IMPLEMENTARE TEHNICĂ A MĂSURILOR DE MEDIU ȘI CLIMĂ 43
Unde se solicită plățile compensatorii? 43
Cum se solicită plățile compensatorii? 44
Când se solicită plățile compensatorii? 44
Care sunt pașii care trebuie parcurși de la depunerea cererii de plată și până la efectuarea plății? 44
Documentele justificative 45
Adaptarea angajamentelor M.10 47
REGULI DE IMPLEMENTARE A M.10 47
Extinderea suprafeței / numărului de animale angajate 53
Transferul de angajament 54
Care sunt sancțiunile aplicabile în caz de identificare a unor neconformități? 55
Modificarea cererii de plată 57
INFORMAREA PUBLICĂ ȘI PROMOVAREA MĂSURILOR DE MEDIU ȘI CLIMĂ 59
Anexa nr. 1 - Instrucțiuni de completare a caietelor de agro-mediu 62
Anexa nr. 2 – Notificare depășire UVM/ha 92
Anexa nr. 3 – Declarație pe propria răspundere 93
Anexa nr. 4 – Notificare privind înlocuirea efectivului de animale 94
Anexa nr. 5 – Adeverință accesare pachet 8 95
Anexa nr. 6 - Declarație privind transmiterea/preluarea angajamentului de agro-mediu și climă aferent pachetului 8 96
Anexa nr. 7 - Notificare de mutare a pachetului 4 98
Anexa nr. 8 - Declarație privind transmiterea/preluarea angajamentului de agro-mediu și climă și/sau agricultură ecologică 99
Anexa nr. 9 - Model certificat de calificare/ absolvire/ atestat de participare – instruire/curs implementare angajament de agro-mediu și climă / agricultură ecologică 101
Anexa nr. 10 - Înștiințare privind situația angajamentelor care fac obiectul transferului 102
Anexa nr. 11 - Înștiințare nerespectare cerințe specifice măsura 10, măsura 11 - forță majoră și circumstanțe excepționale 104
Anexa nr. 12 - Înștiințare cu privire la forța majoră și circumstanțe excepționale 117
Anexa nr. 13 - Înștiințare cu privire la forța majoră și circumstanțe excepționale 118

DEFINIŢII

Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) - fondul din bugetul Uniunii Europene din care este alocată pentru statele membre contribuţia financiară europeană nerambursabilă pentru sprijinirea dezvoltării rurale, destinată finanţării programelor de dezvoltare rurală derulate în conformitate cu legislația Uniunii Europene.
PNDR 2014-2020 - documentul programatic, în sensul art. 6 din *Regulamentul (UE) nr. 1305/2013*, în care sunt prevăzute măsurile și sumele alocate României din FEADR, aprobat de Comisia Europeană prin Decizia C(2015) 3508/26.05.2015, pentru perioada de programare 2014-2020.
PS 2023-2027 - documentul programatic, în sensul art. 104 din *Regulamentul (UE) 2021/2115*, în care sunt prevăzute intervențiile și sumele alocate României din FEGA și FEADR, aprobat de Comisia Europeană prin Decizia C(2022) 8783/7.12.2022, pentru perioada de programare 2023-2027.
Măsură - un set de operațiuni din PNDR 2014-2020 care contribuie la realizarea uneia sau mai multora dintre prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.
Intervenţie - un instrument de sprijin însoțit de un set de condiții de eligibilitate specificate în PS 2023-2027 pe baza unui tip de intervenție din FEGA și FEADR, prevăzut în *Regulamentul (UE) 2021/2115*.
Angajament - voința exprimată printr-un document asumat prin semnătură de un solicitant al sprijinului financiar, prin care acesta se obligă să respecte condiţiile generale şi specifice de acordare a sprijinului pentru fiecare intervenție/măsură/submăsură/pachet/subpachet/variantă vizată, astfel cum sunt prevăzute în fișele intervențiilor din PS 2023-2027 / fişele măsurilor din PNDR 2014-2020 şi detaliate în legislația națională.
Suprafaţă agricolă - o suprafață care cuprinde terenuri arabile, culturi permanente și pajiști permanente.
Suprafaţă determinată - în cazul măsurilor de sprijin/intervențiilor aplicabile pe suprafață, suprafațaparcelelor determinate în urma controalelor administrative sau prin controale la fața locului.
Parcelă agricolă - o suprafață continuă de teren, care face obiectul unei declarații din partea unui singur fermier, cu aceași categorie de folosință, pe care se cultivă o singură grupă de culturi; cu toate acestea, în cazul în care se solicită o declarație separată privind utilizarea unei suprafețe care face parte dintr-o singură grupă de culturi, utilizarea respectivă limitează suplimentar, dacă este necesar, suprafața respectivă.
În cadrul unei parcele agricole pot exista una sau mai multe subparcele cu culturi distincte, care fac parte din aceeași categorie de folosință, culturi care pot fi modificate de la un an la altul.
Trebuie declarate toate parcelele agricole pe care fermierul le utilizează, indiferent dacă acestea sunt sau nu sunt eligibile pentru sprijin, solicitate şi nesolicitate la plată şi pe care trebuie să respecte cerinţele de ecocondiţionalitate.
Identificarea parcelei/parcelelor agricole utilizate - declararea, localizarea şi delimitarea în cadrul blocului fizic a parcelei/parcelelor agricole utilizate, în aplicaţia electronică GIS, pusă la dispoziţie de către APIA. Pentru identificare se utilizează informaţiile cadastrale ca urmare a înregistrării sistematice a imobilelor prin Programul naţional de cadastru şi carte funciară,
în situaţia în care acestea sunt disponibile şi relevante. Identificarea presupune ca parcela să nu se suprapună peste parcelele declarate de către alţi fermieri şi să nu depăşească limita blocului fizic.
Utilizarea terenului - utilizarea pentru activităţi agricole a suprafeţei de teren agricol din cadrul exploataţiei aflate la dispoziţia fermierului pe tot parcursul anului de cerere. Prin exceptie, pe suprafata angajată se poate desfașura și activitate neagricolă, așa cum este definită la art. 2 lit b din *Ordinul MADR nr. 80/2023*, cu condiția să nu fie afectată atingerea obiectivelor angajamentelor pe suprafața respectivă.
Activitate neagricolă - acea activitate care:
- nu interferează cu activitatea agricolă obișnuită pentru o perioadă mai lungă de 120 de zile, nu trebuie să conducă la degradarea structurii solului, nici să conducă la distrugerea acoperirii vegetale, fiind pretabilă pentru desfășurarea unei activități agricole;
- nu periclitează respectarea bunelor condiții agricole și de mediu pe parcelă și totodată trebuie să permită menținerea suprafeței agricole în bune condiții agricole și de mediu;
- se desfășoară numai în situații justificate de către fermier, în cazul suprafețelor ocupate cu plante de cultură.
În cazul în care activitatea neagricolă depășește 120 de zile și se constată că aceasta nu a condus la

deteriorarea solului și a învelișului vegetal, terenul poate fi considerat eligibil doar în situații de întârziere obiective ce pot fi justificate cu documente de către fermier, după cum urmează:
-utilizarea terenului în scopuri recreative/sportive;
-depozitarea de materiale vegetale;
-depozitarea producției agricole recoltate;
-depozitarea de amendamente.
În cazul în care aceste situații nu pot fi dovedite de către fermier, terenul va fi considerat neeligibil.
Terenuri arabile (TA) - terenuri cultivate în scopul producţiei agricole sau suprafeţe disponibile pentru producţia agricolă, dar lăsate pârloagă, inclusiv zone neproductive, angajamente de dezvoltare rurală, zone împădurite, zone care respectă cerințele GAEC 8[1], indiferent dacă terenul respectiv este sau nu ocupat cu sere, solarii sau alte mijloace de protecţie fixe sau mobile.
Pajişti permanente (PP) - sunt terenuri folosite ca păşuni permanente şi fâneţe permanente, consacrate producţiei de iarbă şi de alte plante furajere erbacee cultivate sau spontane care nu au făcut parte din sistemul de rotaţie a culturilor din exploataţie, timp de cel puţin cinci ani; acestea pot include şi alte specii, precum arbuşti şi/sau arbori, bune pentru păşunat, cu condiţia ca iarba şi alte plante furajere să rămână predominante.
Pajiştile permanente utilizate în comun de mai mulţi fermieri - suprafeţele de pajişti în interiorul cărora nu există nicio delimitare naturală sau artificială, iar animalele păşunează liber sau se coseşte pe întreaga suprafaţă a pajiştii în cauză. Această suprafaţă poate coincide sau nu cu suprafaţa blocului fizic. Dacă la controlul la faţa locului APIA descoperă o neregularitate/neconformitate, fermierii care utilizează suprafaţa de pajişte în comun suportă sancţiunea proporţional cu suprafaţa declarată de către fiecare fermier, membru al asociației, în blocul fizic în care a fost constatată neconformitatea.
Culturi permanente (CP) sunt următoarele: vii, livezi, pepiniere, hameişti, arbuşti fructiferi, speciile forestiere cu ciclu scurt de producţie, pentru care nu se practică un sistem de rotaţie, altele decât pajistile permanente, care produc recolte repetate.
Vii (VII) - terenul plantat cu vii şi pepiniere viticole. Acestea sunt culturi permanente.
Sistemul Integrat de Administrare şi Control (IACS) - instrument tehnic de gestionare şi control, creat pentru administrarea și controlul cererilor de plată depuse de fermieri în conformitate cu prevederile art. 65-66 alin. (1) din *Regulamentul (UE) 2021/2116*. Elementele componente sunt: un sistem de identificare a parcelelor agricole, un sistem de depunere a cererilor cu informaţii geospaţiale și, dacă este cazul, un sistem de depunere a cererilor de ajutor pentru animale, un sistem de monitorizare a suprafeţelor, un sistem de identificare a beneficiarilor intervenţiilor și măsurilor, un sistem de control și de sancţiuni, dacă este cazul, un sistem de identificare și de înregistrare a animalelor.
Cererea de plată - cererea de sprijin în cadrul intervenţiilor/măsurilor gestionate prin sistemul IACS, care conţine informaţii relevante pentru extragerea datelor necesare la raportarea cu privire la indicatorii de realizare şi de rezultat menţionaţi la art. 66 alin. (2) din Regulamentul (UE) 2021/2.116 în ceea ce priveşte intervenţiile care fac obiectul cererii de plată; cererea de plată include şi informaţii geospaţiale, respectiv un formular electronic de cerere care cuprinde o aplicaţie informatică bazată pe un sistem de informaţii geografice prin intermediul căreia beneficiarii pot să îşi identifice, localizeze şi delimiteze parcelele agricole ale exploataţiei, precum şi suprafeţele neagricole pentru care solicită plăţi.
Anul de cerere - anul calendaristic în care fermierii depun cererea de plată.
Sistemul de informaţii geografice (GIS) -un sistem informatic care permite captarea, stocarea, analizarea şi afişarea informaţiilor georeferenţiate.
Sistemul de identificare a parcelelor agricole (LPIS) - o bază de date computerizată, componentă a sistemului integrat de administrare şi control (IACS), care funcţionează la nivel de parcelă de

[1] Definiția se referă la cerințele GAEC 8 din cadrul normelor de condiționalitate, aprobate prin Ordinul nr. 54/570/32/2023, și anume:
1. Se asigură procentajul minim din suprafața agricolă dedicat zonelor sau elementelor neproductive(*) la nivel de fermă, prin aplicarea uneia dintre următoarele opțiuni:
a) cel puțin 4% din terenul arabil la nivel de fermă este alocat zonelor și elementelor neproductive, inclusiv terenurilor lăsate pârloagă;
b) cel puțin 7% din terenul arabil la nivel de fermă destinat zonelor și elementelor neproductive, inclusiv terenurilor lăsate pârloagă, culturilor secundare și/sau culturilor fixatoare de azot, cultivate fără utilizarea de produse de protecție a plantelor, din care 3% reprezintă zone și caracteristici neproductive, inclusiv terenuri lăsate pârloagă. Pentru culturile intermediare se utilizează factorul de ponderare 0,3.
2. Se mențin elementele de peisaj(**), incluzând rigole, garduri vii individuale și grupuri de rânduri de arbori, terase, movile existente pe terenul agricol. Elementele de peisaj sunt eligibile pentru calcularea procentului minim din terenul arabil alocat zonelor sau elementelor neproductive la nivel de fermă.
3. Este interzisă tăierea gardurilor vii și a arborilor în perioada de reproducere și creștere a păsărilor sălbatice (15 martie - 31 august).
4. Se iau măsuri pentru evitarea instalării și extinderii speciilor de plante invazive pe terenul agricol

UZ PUBLIC

referinţă (bloc fizic). Sistemul LPIS din România utilizează ortofotoplanuri aeriene sau satelitare care respectă un standard uniform ce garantează o precizie cel puţin echivalentă cu cea oferită de cartografierea la o scară de 1:5000. Dimensiunea pixelului imaginilor este de 0,5 m ceea ce asigură o precizie submetrică.
Controale administrative - controalele care au ca scop verificarea corectitudinii și exhaustivității informațiilor furnizate în cererea de plată, în documentele atașate acesteia sau în alte declarații, a respectării conformității cu toate criteriile de eligibilitate, cu angajamentele și cu alte obligații privind măsura de sprijin/intervenția în cauză, a condițiilor în care este acordată plata, a cerințelor și a standardelor relevante pentru ecocondiționalitate și condiționalitate.
Bloc fizic - o suprafaţă de teren utilizată în scopuri agricole de unul sau mai mulţi fermieri, delimitată de limite naturale sau artificiale stabile şi care poate include una sau mai multe parcele agricole.
Neconformitate - orice nerespectare a criteriilor de eligibilitate, angajamentelor sau altor obligaţii care se aplică măsurilor 10, 11, 13.1 și 13.3 din PNDR 2014-2020 sau, în cazul ecocondiţionalităţii aplicabile măsurilor 10, 11, 13.1 și 13.3 din PNDR 2014-2020, nerespectarea cerinţelor de reglementare în materie de gestionare, a standardelor privind bunele condiţii agricole şi de mediu ale terenurilor sau a cerinței privind întreținerea pajiștilor permanente prevăzute la art. 93 din *Regulamentul (UE) nr. 1.306/2013* sau, în cazul condiționalității aplicabile intervențiilor din PS 2023-2027, nerespectarea obligațiilor prevăzute în titlul III capitolul I secțiunea 2 din *Regulamentul (UE) 2021/2115*.
Femelă reproducătoare de rasă pură - femelă înscrisă în secţiunea principală a registrului genealogic şi care are înregistrată cel puţin o montă sau însămânţare artificială.
Animale declarate - animalele care fac obiectul cererii de plată pentru animale în cadrul pachetului 8 al măsurii 10 din PNDR 2014-2020.
Animal determinat - un animal identificat prin controale administrative sau prin controale la fața locului.
Animal cu neconformități - orice animal solicitat în cerere care nu respectă criteriile de eligibilitate sau alte obligații legate de condițiile de acordare a ajutorului verificate la controlul administrativ și/sau la controlul la fața locului, după caz.
Livada tradiţională utilizată extensiv - suprafeţele de livezi tradiţionale care sunt utilizate în principal ca pajişti permanente prin cosit şi/sau păşunat. Densitatea pomilor este de maxim 240 pomi/ha, indiferent de specia cultivată, iar intervalele dintre pomi sunt acoperite cu specii furajere erbacee sau din flora spontană. Fiind utilizată în principal ca pajiște permanentă, parcela de livadă tradițională utilizată extensiv are dimensiunea minimă de 0,3 ha.
Utilaje ușoare - în înțelesul aplicării cerinței specifice a variantei 2.2 a P2, a variantelor 3.1.2 și 3.2.2 ale P3, variantei 6.2 a P6, variantei 9.2.2 a P9, variantei 11.2.2 - sP11.2 din P11 din cadrul M.10, reprezintă utilaje mecanizate de capacitate mică (utilaje cu lama scurtă și viteză mică de deplasare) cu o masă redusă de până la 400 Kg, iar lățimea lamei până în 1,2 m.
Acţiunile care contribuie la accelerarea drenajului natural al solurilor cu exces de umiditate – în înțelesul aplicării cerinței specifice variantei 3.1 a P3, a P6, sP.9.2 a P9, sP11.2 a P11 sunt constituite din oricare din soluţiile tehnice care au ca rezultat drenajul artificial la suprafaţă (prin reţele de canale deschise de colectare şi evacuare a apei, prin lucrări de nivelare în pantă sau de modelare a terenului, prin drenaje de tip cârtiţă, prin adâncirea reţelei hidrografice de colectare a apelor sau prin oricare alte lucrări agrotehnice specifice) şi drenajul artificial de adâncime (drenaje orizontale, drenaje verticale sau drenaje mixte).
Asolament – tehnică de divizare a suprafeţei agricole în parcele și repartizarea prin rotație a fiecărei culturi pe o altă parcelă.
Dispozitiv pentru protecţia păsărilor cuibătoare la sol - suport metalic montat la contragreutățile din partea din față a tractorului/utilajului folosit pentru cosit, respectiv recoltat diferite culturi pe care atârnă o serie de lanțuri metalice, la o distanță de cca. 8 cm unul de celălalt, astfel încât se formează o perdea în fața coasei, care acționează ca un „pieptene” pentru vegetația aflată în lățimea de tăiere a coasei. Perdeaua de lanțuri este montată în așa fel încât vârful lanțurilor să atingă solul chiar și în timpul deplasării. Pentru a asigura acest lucru, lanțurile trebuie să fie de o greutate suficientă sau, după nevoie, se vor monta greutăți la capetele acestora. Astfel, dat fiind faptul că perdeaua de lanțuri se situează cu aproximativ 4 m în fața coasei, la o viteză redusă de deplasare în timpul cositului (max. 10 km/h), animalele sunt speriate și înlăturate din zona de risc a coasei.
BISS – Plăți directe acordate din pilonul 1, finanțate din FEGA prin PS 2023-2027, care reprezintă sprijinul de bază pentru venit în scopul sustenabilității (fost SAPS).

ABREVIERI

APIA – Agenţia de Plăţi şi Intervenţie pentru Agricultură
AFIR – Agenţia pentru Finanţarea Investiţiilor Rurale
ANPM - Agenţia Naţională pentru Protecţia Mediului
ANAR - Administraţia Naţională Apele Române
ANC SEMN - zone care se confruntă cu constrângeri naturale semnificative
ANC ZM - zona montană
ANC SPEC - zone care se confruntă cu constrângeri specifice
ANSVSA - Autoritatea Naţională Sanitară Veterinară şi pentru Siguranţa Alimentelor
ANF - Autoritatea Naţională Fitosanitară
AC – Control Administrativ
BD – Baza de Date
CJ – Centrul Judeţean
CL – Centrul Local
CNP – Codul Numeric Personal
CUI – Codul Unic de Înregistrare
CIF – Codul de Identificare Fiscală
IACS – Sistemul Integrat de Administrare şi Control
LPIS – Sistemul de identificare a parcelelor agricole
MADR – Ministerul Agriculturii şi Dezvoltării Rurale
ONRC - Oficiul Naţional al Registrului Comerţului
OMADR - Ordinul ministrului agriculturii şi dezvoltării rurale
HG - Hotărârea Guvernului
OUG - Ordonanţă de Urgenţă
PAC – Politica Agricolă Comună a Uniunii Europene
RA – Registrul Agricol
RUI - Registrul Unic de Identificare
BISS – Sprijinul de bază pentru venit în scopul sustenabilității
GAEC – Bunele Condiţii Agricole şi de Mediu
SMR - Cerințele legale în materie de gestionare
SM – Statul Membru al Uniunii Europene
UE – Uniunea Europeană
UVM – Unitate Vită Mare
UAT – Unitate Administrativ-Teritorială
MMC - Măsuri de mediu și climă
M - Măsură
P - Pachet
PS (PNS) 2023-2027- Planul (Național) Strategic PAC 2023-2027
PNDR - Programul Național de Dezvoltare Rurală
AE - Agricultură ecologică
AM - Agromediu
FEADR - Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală
FEGA – Fondul European de Garantare Agricola

CADRUL PROGRAMATIC

Începând cu anul 2007, odată cu aderarea României la Uniunea Europeană, pe lângă obligațiile care derivă din statutul de Stat Membru, fermierii români pot beneficia de unele drepturi similare cu fermierii europeni. Între acestea, un rol important îl au fondurile adresate agriculturii și dezvoltării rurale, o componentă importantă a acestor fonduri fiind constituită de:
- alocările financiare ale măsurilor din *Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR) 2014-2020*,
- alocările financiare ale intervențiilor din *Planul Strategic PAC (PS) 2023-2027*, începând din anul 2023.

În anul 2023 a început implementarea PS 2023-2027, aprobat prin Decizia de punere în aplicare a Comisiei C(2022) 8783 din 07 decembrie 2022. În paralel, continuă implementarea PNDR 2014-2020, până la finalizarea perioadei de programare.

Prin urmare, sistemele extensive de agricultură (bazate pe reducerea inputurilor și utilizarea durabilă a resurselor naturale), sunt susținute în continuare pentru a putea face față competiției atât cu presiunea de adoptare de sisteme agricole intensive, cât și într-un context mai larg, cu alte activități economice emergente cu care agricultura se va putea afla în competiție din perspectiva utilizării terenurilor agricole. În același timp, este încurajată continuarea activităților agricole în zonele cu o valoare de mediu ridicată, dar în special în zonele care se confruntă cu constrângeri naturale și în zonele montane, precum și evitarea abandonului acestor zone.

Măsurile de mediu și climă ale PNDR 2014-2020 sunt implementate în continuare în anul 2023, atât în cazul pajiștilor permanente naturale și semi-naturale, cât și în cazul livezilor tradiționale utilizate extensiv sau al terenurilor arabile, acestea promovând practicarea unei agriculturi care presupune evitarea sau limitarea utilizării utilajelor grele și evitarea chimizării alături de aplicarea tehnicilor agricole tradiționale folosite (ce se reduc în fond la un pășunat non-intensiv și la stabilirea unor date și metode de aplicare a cositului) și favorizând menținerea habitatelor prioritare și a speciilor importante, a fondului cultural tradițional, precum și o utilizare rațională a resurselor naturale.

Astfel se asigură atât respectarea liniilor strategice privind dezvoltarea rurală în Uniunea Europeană, cât și corelarea măsurilor de sprijin cu realitățile și nevoile identificate în spațiul rural românesc. Prin PNDR 2014–2020 s-a avut în vedere îmbunătățirea echilibrului dintre dezvoltarea economică și utilizarea durabilă a resurselor naturale, dar și menținerea și creșterea atractivității zonelor rurale, ca elemente de bază în diversificarea activităților economice.

SCHEMELE DE SPRIJIN COMPENSATORIU DE MEDIU ȘI CLIMĂ FINANȚATE PRIN PNDR 2014-2020 și PS 2023-2027

Schemele de sprijin compensatoriu de mediu și climă pentru care fermierii pot solicita plăți în anul 2023 sunt:

PNDR 2014-2020
Măsura 10 - agro-mediu și climă (M.10)
Măsura 11 - agricultura ecologică (M.11)
Sub-măsura 13.1 - plăți compensatorii în zona montană (sM.13.1 - ANC ZM)
Sub-măsura 13.3 - plăți compensatorii pentru zone care se confruntă cu constrângeri specifice (sM.13.3 - ANC SPEC)

PS 2023-2027
DR-10 - zone afectate de constrângeri naturale semnificative (DR-10 - ANC SEMN)

Așa cum se poate observa din tabelul anterior, în anul 2023 a încetat implementarea prin PNDR 2014-2020 a *Sub-măsurii 13.2 – plăți compensatorii pentru zone care se confruntă cu constrângeri naturale semnificative (ANC SEMN)* și **a început implementarea** prin PS 2023-2027 a **intervenției *DR-10-Zone afectate de constrângeri naturale semnificative (ANC SEMN)***.

În anul 2023 au fost elaborate 3 ghiduri informative adresate beneficiarilor:

- ✓ Ghidul informativ pentru beneficiarii măsurii 10;
- ✓ Ghidul informativ pentru beneficiarii măsurii 11;
- ✓ Ghidul informativ pentru beneficiarii schemelor de sprijin compensatoriu de mediu și climă adresate zonei montane (sM.13.1 - ANC ZM), zonelor care se confruntă cu constrângeri specifice (sM.13.3 - ANC SPEC) și zonelor care se confruntă cu naturale semnificative (DR-10 - ANC SEMN).

Ghidurile informative sunt puse la dispoziția fermierilor gratuit, la sediile APIA unde depun cererile de plată și se regăsesc în format electronic pe site-urile APIA www.apia.org.ro - la secțiunea Materiale de informare (la adresa https://apia.org.ro/materiale-de-informare/materiale-de-informare-anul-2023/) și MADR www.madr.ro – la secțiunea Dezvoltare Rurală – Măsuri de Mediu și Climă (https://www.madr.ro/pndr-2014-2020/implementare-pndr-2014-2020/masuri-de-mediu-si-clima.html) pentru anul 2023.

Acest Ghid informativ se adresează beneficiarilor Măsurii 10 – agro-mediu și climă (M.10) din PNDR 2014-2020.

MĂSURA 10 – AGRO-MEDIU ȘI CLIMĂ (M.10) DIN PNDR 2014-2020

Beneficiarii plăților compensatorii pentru M.10 sunt:
- ✓ fermierii care utilizează terenuri agricole în cazul pachetelor aplicate pe suprafață (P1-P7 și P9-P11) ale M.10,
- ✓ fermierii care cresc femele adulte de reproducție de rasă pură din rasele locale în pericol de abandon, în cazul pachetului aplicat pe UVM (P8) al M.10.

VALOAREA PLĂȚILOR COMPENSATORII ȘI APLICAREA ANGAJAMENTELOR M.10

Plățile compensatorii care se acordă beneficiarilor M.10 vizează compensarea costurilor suplimentare și pierderilor de venit rezultate în urma aplicării unor măsuri de management extensive pe terenurile agricole, orientate spre atingerea unor obiective de mediu (conservarea biodiversității, protecția apelor și a solului).

Plata compensatorie este plătită anual, ca sumă fixă pe unitatea de suprafață (ha) sau pe unitate vită mare (UVM) (pentru pachetul 8 din M.10, calculat pentru femelele adulte de reproducție de rasă pură), **fiind acordată în urma asumării unor angajamente voluntare.**

În campania 2023 vor putea fi deschise angajamente noi în cadrul M.10 astfel:
- ✓ pentru o perioadă de 1 an în cazul pachetelor 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9 și 11;
- ✓ pentru o perioadă de 5 ani în cazul pachetelor 7, 8 și 10.

De asemenea, continuă să se desfășoare angajamentele asumate anterior anului 2023, pentru perioada asumată la momentul semnării angajamentului respectiv:
- ✓ pentru o perioadă de 5 ani în cazul angajamentelor asumate înainte de anul 2021;
- ✓ pentru o perioadă de 2 ani pentru pachetele 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9 și 11 în cazul angajamentelor asumate în anul 2022;
- ✓ pentru o perioadă de 5 ani pentru pachetele 7, 8 și 10 în cazul angajamentelor asumate în anii 2021 și 2022.

Valorile plăților compensatorii sunt următoarele:

Sub-măsura 10.1 - agro-mediu și climă	**Valoarea plății**
Pachetul 1 – pajiști cu înaltă valoare naturală (HNV)	*142 €/ha/an*
Pachetul 2 – practici agricole tradiționale (aplicat numai în combinație cu Pachetul 1)	-
varianta 2.1 - lucrări manuale pe pajiști permanente utilizate ca fânețe	*100 €/ha/an*
varianta 2.2 - lucrări cu utilaje ușoare pe pajiști permanente utilizate ca fânețe	*21 €/ha/an*
Pachetul 3 – pajiști importante pentru păsări	-
sub-pachetul 3.1 - Crex crex	-
varianta 3.1.1 - lucrări manuale	*310 €/ha/an*
varianta 3.1.2 - lucrări cu utilaje ușoare	*231 €/ha/an*
sub-pachetul 3.2 - Lanius minor și Falco vespertinus	-
varianta 3.2.1 - lucrări manuale	*159 €/ha/an*
varianta 3.2.2 - lucrări cu utilaje ușoare	*80 €/ha/an*

Sub-măsura 10.1 – agro-mediu și climă	Valoarea plății
Pachetul 4 – culturi verzi	*128 €/ha/an*
Pachetul 5 – adaptarea la efectele schimbărilor climatice	*125 €/ha/an*
Pachetul 6 – pajiști importante pentru fluturi (Maculinea sp.)	-
varianta 6.1 – lucrări manuale	*410 €/ha/an*
varianta 6.2 – lucrări cu utilaje ușoare	*331 €/ha/an*
Pachetul 7 – terenuri arabile importante ca zone de hrănire pentru gâsca cu gât roșu (*Branta ruficollis*)	*250 €/ha/an*
Pachetul 8 – creșterea animalelor de fermă din rase locale în pericol de abandon	-
Ovine	*87 €/UVM/an*
Caprine	*40 €/UVM/an*
Bovine: taurine și bubaline	*200 €/UVM/an*
Ecvidee	*200 €/UVM/an*
Porcine	*176 €/UVM/an*
Pachetul 9- terenuri agricole importante ca zone de hrănire pentru acvila țipătoare mică (Aquila pomarina)	-
sub-pachetul 9.1 – terenuri arabile importante ca zone de hrănire pentru acvila tipătoare mică	*200 €/ha/an*
sub-pachetul 9.2 – pajiști permanente importante ca zone de hrănire pentru acvila tipătoare mică	-
varianta 9.2.1 – lucrări manuale pe pajiști importante pentru acvila tipătoare mică	*269 €/ha/an*
varianta 9.2.2 – lucrări cu utilaje ușoare pe pajiști importante pentru acvila tipătoare mică	*190 €/ha/an*
Pachetul 10 - refugii ecologice pe terenuri arabile pentru speciile de păsări comune asociate terenurilor agricole	*92 €/ha/an*
Pachetul 11 - terenuri agricole importante pentru dropie (Otis tarda)	-
sub-pachetul 11.1 – terenuri arabile importante pentru dropie	-
varianta 11.1.1 – conversia terenurilor arabile în pajiști	*255 €/ha/an*
varianta 11.1.2 – zonă de protecție pentru dropie pe teren arabil	*100 €/ha/an*
sub-pachetul 11.2 – pajiști importante pentru dropie	-
varianta 11.2.1 – lucrări manuale pe pajiști importante pentru dropie	*269 €/ha/an*
varianta 11.2.2 – lucrări cu utilaje ușoare pe pajiști importante pentru dropie	*190 €/ha/an*
varianta 11.2.3 – lucrări cu utilaje grele pe pajiști importante pentru dropie	*169 €/ha/an*

CRITERII DE ÎNCADRARE ÎN ZONELE ELIGIBILE PENTRU PACHETELE M.10

Pentru o mai bună atingere a obiectivelor propuse pentru măsură/pachet/sub-pachet/variantă, prin PNDR 2014-2020 au fost stabilite zonele de eligibilitate în care se implementează angajamentele.

Pachetul 1 – pajiști cu înaltă valoare naturală și Pachetul 2 – practici agricole tradiționale

Utilizând criteriile propuse de Forumul European pentru Conservarea Naturii și Pastoralism (European Forum for Nature Conservation and Pastoralism https://www.efncp.org/what-we-do/high-nature-value-farming/indicators-high-nature-value-farming/) au putut fi încadrate în această categorie:

- ✓ pajiștile naturale și semi-naturale, în special cele din zona montană și colinară,
- ✓ livezile tradiționale extensive în care fondul vechilor fânețe se conservă aproape în întregime, făcând din acestea unul dintre cele mai valoroase și mai bine conservate habitate tradiționale din zona carpatică, Transilvania și zona pericarpatică. În plus, aceste livezi tradiționale conservă, în cele mai multe cazuri, soiuri autohtone vechi de pomi fructiferi, care constituie un genofond cultural ancestral, periclitat, ce trebuie păstrat,
- ✓ pajiști permanente utilizate extensiv care sunt asociate în general cu o mare diversitate floristică în România, ceea ce asigură implicit marea diversitate faunistică (păsări, insecte, animale mici și mari).

Pentru desemnarea în cadrul PNDR 2007-2013 a unităților administrativ-teritoriale (UAT) de nivel LAU2 (municipii, orașe și comune) care au putut fi încadrate ca zone cu Înaltă Valoare Naturală au fost aplicate criteriile bazate pe folosința terenurilor utilizând bazele de date Corine Land Cover și FAO-LCCS. Astfel, o unitate administrativ-teritorială este încadrată ca zonă cu Înaltă Valoare Naturală dacă peste 50% din terenul ei agricol se încadrează în una din condițiile de definire a HNV enumerate mai sus. În desemnarea anterioară (PNDR 2007-2013) suprafața eligibilă de pajiști situate în cele 1.038 UAT încadrate în zonele HNV, a fost de aprox. 2,169 milioane hectare.

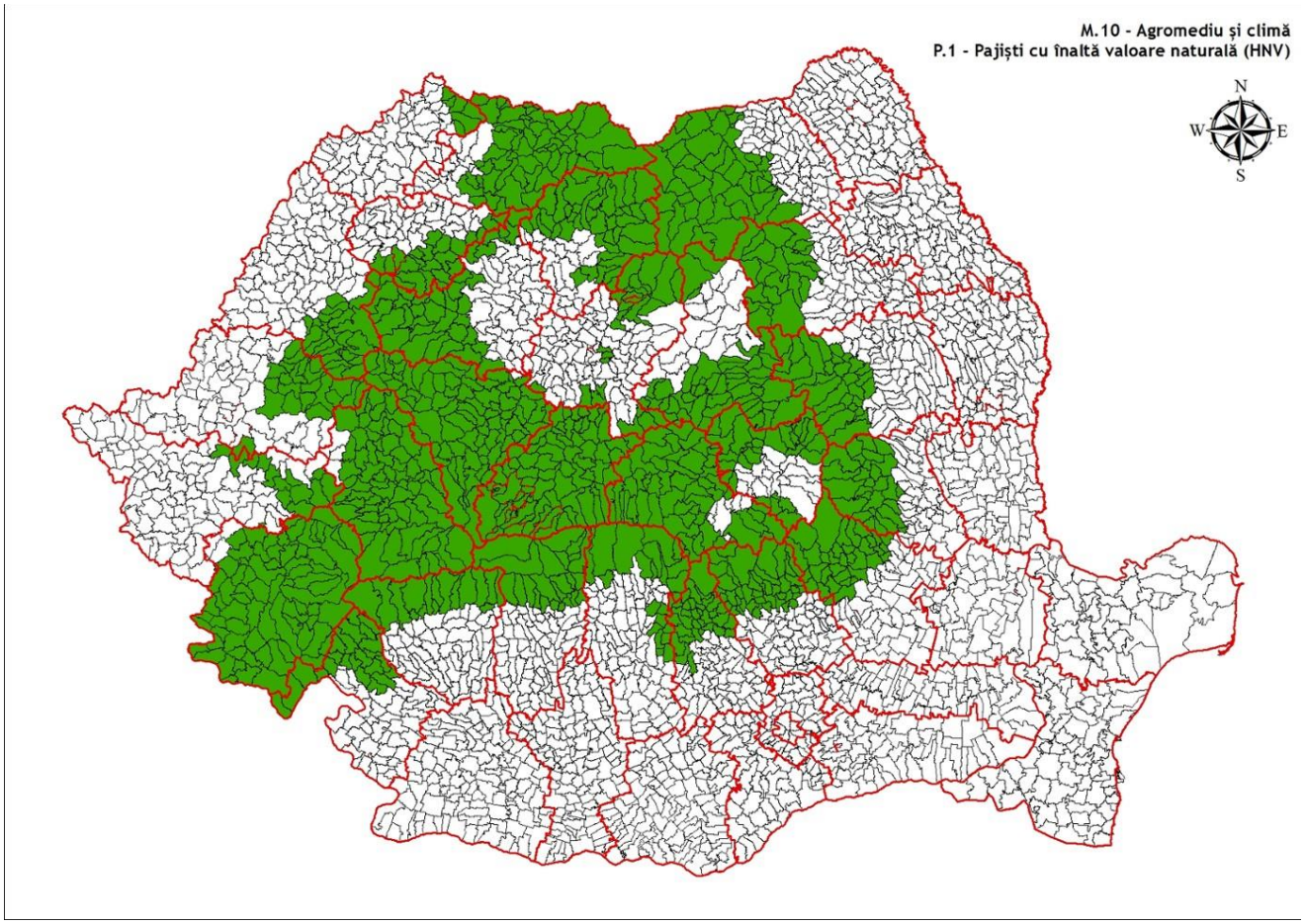

În desemnarea aplicată pentru PNDR 2014-2020 se mențin zonele care au fost eligibile în perioada anterioară de programare, cu excepția UAT care se suprapun total sau parțial cu cele mai importante situri Natura 2000 ca reprezentativitate pentru speciile de păsări vizate de Pachetul 3 (*Crex crex*, *Lanius minor* și *Falco vespertinus*). Diferențele dintre suprafețele eligibile pentru Pachetul 1 în cele două perioade de programare se datorează așadar faptului că zona eligibilă pentru Pachetul 3 – pajiști importante pentru păsări a fost revizuită pe baza reprezentativității siturilor Natura 2000 pentru cele 3 specii de păsări, astfel încât cele mai importante 4 SPA-uri pentru populațiile de *Crex crex* din România și unul din cele mai importante SPA-uri pentru *Lanius minor* se suprapun pe o parte din zona care a fost eligibilă HNV în perioada 2007-2013. Astfel, suprafața rezultată a terenurilor agricole utilizate ca pajiști permanente definite ca zone cu înaltă valoare naturală (HNV) este de cca. 2 milioane ha (conform LPIS 2013 – APIA), fiind situată pe teritoriul a 958 unități administrativ-teritoriale.

Trebuie menționat și faptul că o mare parte a zonelor protejate importante din România (atât de interes național, cât și comunitar sau internațional) sunt acoperite (aproximativ 43,38 % din suprafața SPA-urilor și 55,76 % din suprafața SCI-urilor) de zonele cu Înaltă Valoare Naturală (HNV), pachet care, deși este focusat pe conservarea speciilor de plante asociate pajiștilor permanente, are potențialul de a aduce și o contribuție indirectă la protecția altor specii sălbatice importante sau habitate prioritare. Ca o evaluare de ansamblu, zona eligibilă propusă pentru Pachetele 1 și 2 ale Măsurii de agro-mediu și climă acoperă cca. 51,37 % din suprafața siturilor Natura 2000 desemnate în România.

UZ PUBLIC

Pachetul 3 – pajiști importante pentru păsări

În perioada de programare 2007-2013, în cadrul M214 plăți de agro-mediu, protejarea celor trei specii prioritare de păsări (*Crex crex*, *Lanius minor* și *Falco vespertinus*) a fost sprijinită prin introducerea unui pachet pilot a cărui suprafață eligibilă acoperea cca. 260.000 ha de pajiști permanente din zonele identificate ca Zone Importante pentru Păsări (IBA). Numărul total de UAT eligibile în cadrul pachetului a fost de 282, din care 108 UAT eligibile pentru varianta 1 – *Crex crex* și 174 UAT eligibile pentru varianta 2 – *Lanius minor* și *Falco vespertinus*. Zona eligibilă acoperea teritorii desemnate ca IBA (Important Bird Areas / arii importante pentru păsările sălbatice) în care populațiile celor 3 specii prioritare la nivelul Uniunii Europene erau foarte bine reprezentate.

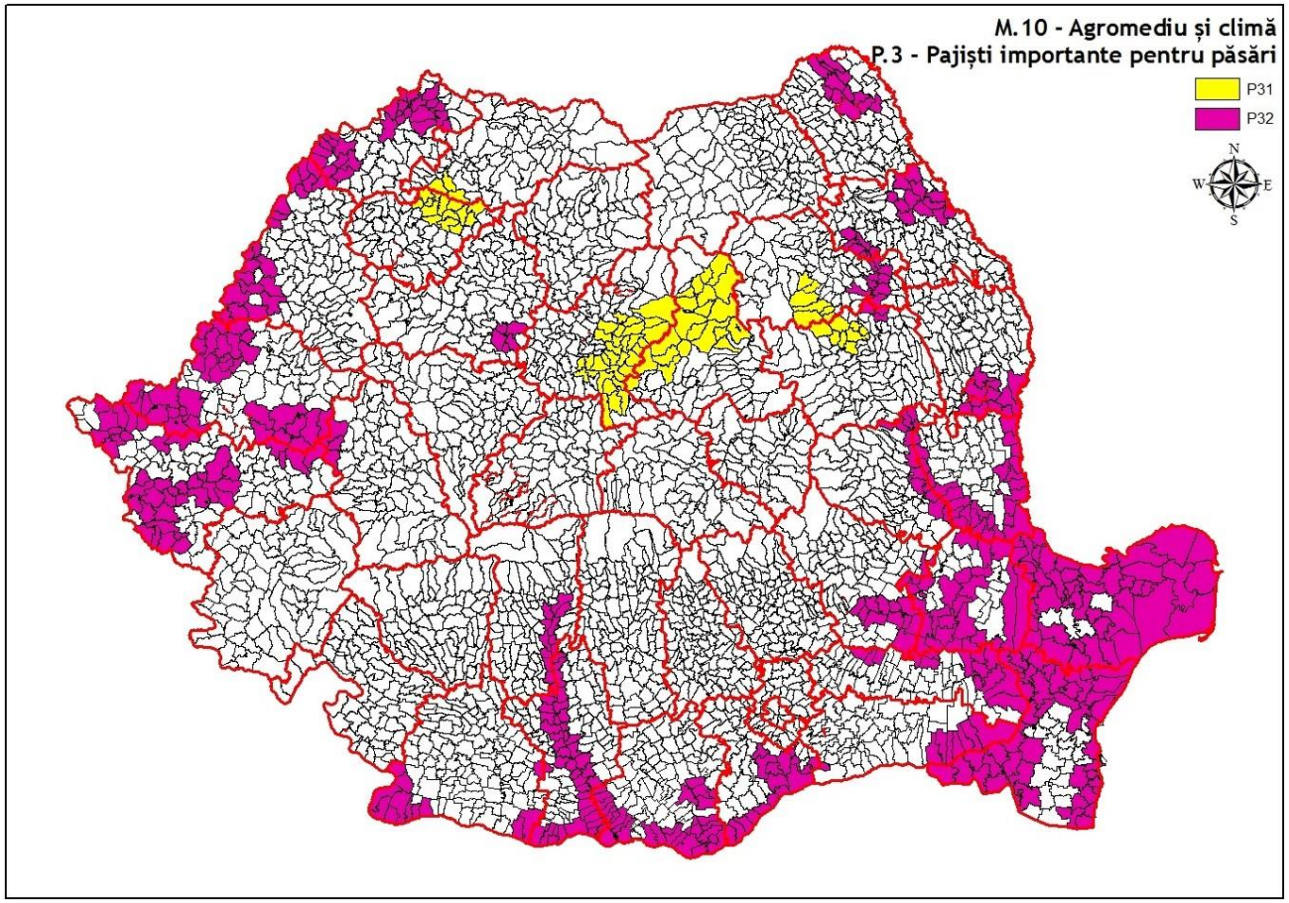

Pentru perioada de programare 2014-2020 s-a avut în vedere continuarea eforturilor de conservare a celor trei specii de păsări, noua desemnare urmărind totodată să contribuie la implementarea Directivei Păsări, chiar în lipsa planurilor de management pentru majoritatea siturilor Natura 2000, prin includerea în zonele eligibile a celor mai reprezentative SPA-uri pentru speciile vizate. Selectarea celor mai reprezentative SPA-uri a avut în vedere, de asemenea, suprapunerea cu IBA-urile care au stat la baza desemnării anterioare a zonelor eligibile pentru Pachetul 3 al M214. O diferență se observă în cazul desemnării zonei eligibile adresate conservării pajiștilor importante pentru *Crex crex*, unde nu există o corespondență directă între IBA-urile selectate în perioada 2007-2013 și SPA-urile selectate pentru perioada 2014-2020, pe baza reprezentativității din perspectiva numărului de perechi de păsări estimate prin formularele standard care au stat la baza desemnării siturilor. În vederea asigurării consistenței, pe lângă datele aferente fișelor standard elaborate în vederea desemnării SPA-urilor importante pentru *Crex crex* și *Lanius minor* și datele obținute din raportarea distribuției speciilor pe baza articolului 12 al Directivei Păsări, s-au utilizat și datele rezultate în urma implementării unor proiecte sau rezultate în urma recensămintelor pentru *Falco vespertinus*. SPA-urile selectate sunt:

- ✓ *Crex crex* – ROSPA0028, ROSPA0033, ROSPA0114 și ROSPA0138 (primele 4 situri ca reprezentativitate prin stabilirea unui prag peste 215 perechi de păsări pe baza fișelor standard).

- ✓ *Falco vespertinus* – ROSPA0001, ROSPA0015, ROSPA0031, ROSPA0047, ROSPA0067, ROSPA0103, ROSPA0126, ROSPA0135, ROSPA0142, ROSPA0144 (primele 10 situri ca reprezentativitate prin stabilirea unui prag peste 30 perechi de păsări) și ROSPA0013, ROSPA0016, ROSPA0019, ROSPA0022, ROSPA0024, ROSPA0036, ROSPA0039, ROSPA0042, ROSPA0048, ROSPA0061, ROSPA0066, ROSPA0070, ROSPA0071, ROSPA0072, ROSPA0074, ROSPA0076, ROSPA0078, ROSPA0090, ROSPA0094, ROSPA0095, ROSPA0097, ROSPA0101, ROSPA0102, ROSPA0106, ROSPA0108, ROSPA0111, ROSPA0113, ROSPA0118, ROSPA0120, ROSPA0121, ROSPA0127, ROSPA0128, ROSPA0130, ROSPA0137, ROSPA0145, ROSPA0148 (pe baza reprezentativității, utilizând datele rezultate în urma raportării din 2014 pe articolul 12 al Directivei Păsări și recensămintelor).
- ✓ *Lanius minor* – ROSPA0001, ROSPA0002, ROSPA0015, ROSPA0016, ROSPA0017, ROSPA0019, ROSPA0029, ROSPA0073, ROSPA0100, ROSPA0119 (primele 10 situri ca reprezentativitate prin stabilirea unui prag peste 125 de perechi de păsări) și ROSPA0004, ROSPA0006, ROSPA0008, ROSPA0040, ROSPA0049, ROSPA0068, ROSPA0069, ROSPA0135 (pe baza fișelor standard și repartiției furnizată de raportarea pe art. 12 al Directivei Păsări).

Unele din siturile vizate, deși se situau în perioada 2007-2013 în zona eligibilă HNV, datorită reprezentativității speciilor de păsări vizate de Pachetul 3 al M.10, au fost incluse pentru perioada 2014-2020 în zona eligibilă pentru pachetul adresat *Crex crex* (ROSPA0028, ROSPA0033, ROSPA0114 și ROSPA0138) sau pentru pachetul adresat *Lanius minor* (ROSPA0029).

Suprafața de pajiști permanente situate în cele 567 UAT-uri eligibile (din care 83 eligibile pentru P.3.1 și 484 eligibile pentru P.3.2) este de aprox. 565 mii hectare (din care 155 mii ha eligibile pentru P.3.1 și 410 mii ha eligibile pentru P3.2). În total, zona eligibilă selectată în cadrul acestui pachet acoperă aproximativ 44,31 % din suprafața totală a SPA-urilor desemnate la nivel național (din care 7,09% în zonele eligibile pentru P.3.1 și 37,22% în zonele eligibile pentru P.3.2). În același timp, zona desemnată va contribui la atingerea obiectivelor de conservare stabilite pentru speciile prioritare și habitatele importante situate în 28,02% din suprafața totală a SCI-urilor desemnate în România (din care 3,11% în zonele eligibile pentru P.3.1 și 24,91% în zonele eligibile pentru P.3.2). Ca o evaluare de ansamblu, zona eligibilă propusă pentru P.3 al M.10 acoperă cca. 32,95% din suprafața siturilor Natura 2000 desemnate în România (din care 5,64% în zonele eligibile pentru P.3.1 și 27,31% în zonele eligibile pentru P.3.2). În zonele selectate, pe baza datelor din fișele standard, se regăsesc cca. 35,51% din populațiile de *Crex crex*, cca. 87,4% din populațiile de *Falco vespertinus* și cca. 60,86% din populațiile de *Lanius minor* estimate ca prezente în SPA-urile desemnate în România. O serie de specii cu statut nefavorabil la nivel global vor beneficia indirect de implementarea acestui pachet: *Falco cherrug*, *Coracias garrulus* și *Lanius collurio*.

Pachetul 4 – culturi verzi

Pachetul vizează conservarea apei și a solului, prin asigurarea acoperirii pe timpul iernii cu specii de plante fixatoare de azot și are aplicabilitate la nivel național.

Pachetul 5 – adaptarea la efectele schimbărilor climatice

Desemnarea zonelor în care se poate aplica P5 s-a făcut prin suprapunerea în mediul GIS a două straturi de informații, valorile fiecărui strat fiind mediate pentru terenul agricol la nivel de UAT LAU2:

- ✓ cantitatea de apă accesibilă din sol calculată din extensia cu funcții de pedotransfer a hărții de sol 1:200.000 a României în format digital (SIGSTAR-200),
- ✓ numărul de zile de creștere definite ca numărul de zile din an în care temperatura medie a aerului este peste 5°C și raportul evapotranspirației reale față de cea potențială este mai mare de 0,5. Acest indicator a fost calculat utilizând modelul de simulare ROIMPEL, utilizând baza de date de sol SIGSTAR-200 și datele climatice pe seria de ani 1991-2000.

Prin excluderea UAT insulare și adăugarea UAT vecine în vederea omogenizării zonelor selectate, valorile prag rezultate ale indicatorilor sunt:

- ✓ maximum 65 mm apă pe profilul de sol cu rădăcini pentru cantitatea de apă accesibilă din sol (cu excepția unei UAT pentru care se înregistrează o valoare mai mare decât pragul, respectiv de 92 mm) și
- ✓ maximum 106 zile de creștere (cu excepția unei UAT care înregistrează valoarea 111).

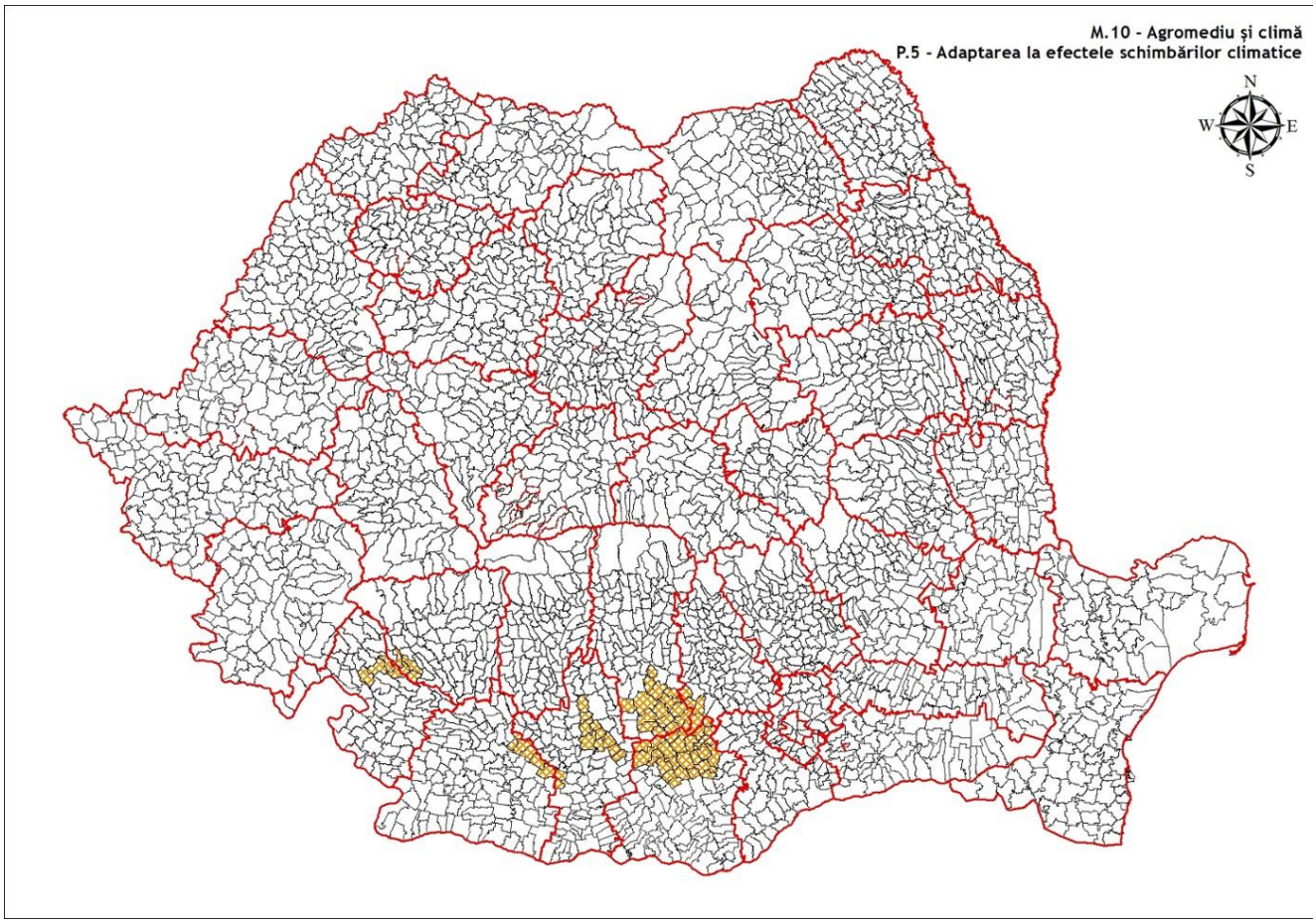

Validarea ipotezei pe baza căreia sunt selectate zonele este făcută prin analiza la nivel de UAT a indicatorului ESAI (Environmentally Sensitive Area Index) privind sensibilitatea arealelor la deșertificare, calculat pe baza datelor de sol, climă și management agricol, utilizând metodologia MEDALUS *(Ghid al indicatorilor cheie de deșertificare și cartografierea zonelor sensibile din punct de vedere ecologic la deșertificare*, DG Science, 1999). Prin utilizarea metodologiei MEDALUS pentru evaluarea arealelor sensibile la deșertificare a fost elaborată harta riscului la deșertificare în România cu menționarea zonelor „critice" în care efectele induse de schimbările climatice asupra agro-ecosistemelor pot fi majore. Toate zonele selectate înregistrează valori care indică încadrarea în clasa „critic".

Conform „*Metodologiei de elaborare a studiilor pedologice - indicatori eco-pedologici*" capacitatea de apă utilă/accesibilă este încadrată în categoria „*foarte mică*" în cazul în care valorile ei sunt mai mici de 100 mm apă pe 100 cm sol (cu subdiviziuni: foarte mică < 50 mm, mică 50-65 mm, mijlocie 66-80 mm, mare 81-100 mm). Limita propusă de 65 mm corespunde unei cantități de apă care în condițiile medii de evapo-transpirație în perioada de vegetație se epuizează în 7 zile. În urma calculării perioadei de creștere, solurile încadrate în această clasă au prezentat valori sub limita considerată valoare „critică". Limita de 106 zile de creștere în prezent reprezintă arealele care conform scenariilor de schimbări climatice vor prezenta la nivelul anilor 2020 valori corespunzătoare limitei de 75 zile care caracterizează conform aceluiași indicator arealele cu restricții severe.

Ca rezultat, se consideră că UAT cele mai potrivite pentru aplicarea măsurilor incluse în P5 sunt cele în care sunt îndeplinite simultan unele condiții care se referă la influența climei asupra practicării activităților agricole:

- ✓ cantitatea de apă accesibilă din sol se încadrează în clasele „*foarte mică*",

- ✓ numărul redus de zile de creștere,
- ✓ clasa de expunere la efectele schimbărilor climatice fiind reflectată de indicatorul ESAI.

Zona în care se va aplica pachetul pilot adresat adaptării agriculturii la efectele schimbărilor climatice, acoperă teritoriul administrativ al unui număr de 71 UAT, suprafața de teren arabil fiind estimată la cca. 900 mii ha.

Pachetul 6 – pajiști importante pentru fluturi (*Maculinea sp.*)

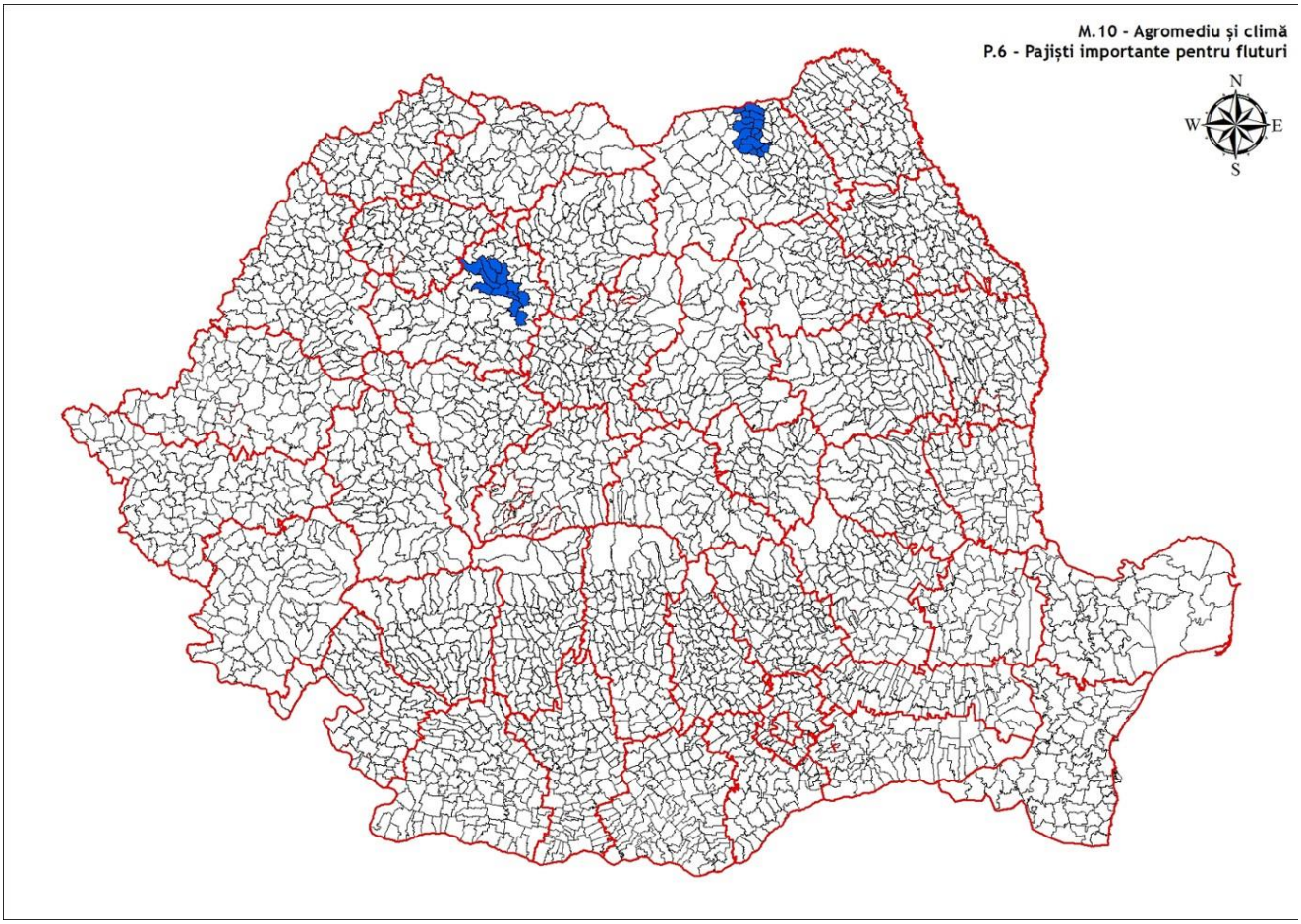

Pe pajiștile permanente din zona Clujului și cele situate în Obcinele Bucovinei, evaluarea populațiilor de fluturi din speciile genului Maculinea, specii care se regăsesc în lista speciilor animale și vegetale de importanță comunitară care necesită protecție strictă, precizată în Anexa IV din Directiva Habitate, a arătat faptul că aici se găsește, în funcție de specie, până la 3 % din populația la nivel comunitar, aceste zone înregistrând până la 40 % din populațiile la nivel național.

Zonele selectate ca eligibile în cadrul acestui pachet, încă din perioada 2007-2013, sunt situate în județul Cluj și în județul Suceava, pe teritoriul a 26 UAT, suprafața de pajiști permanente din aceste zone fiind de cca. 23.000 ha.

Pachetul 7 – terenuri arabile importante ca zone de hrănire pentru gâsca cu gât roșu (*Branta ruficollis*)

În perioada 2014-2020, zonele eligibile pentru P7 sunt reprezentate numai de zonele de hrănire situate la nivelul Ariilor de Importanță Avifaunistică (SPA-uri). Acestea acoperă suprafața eligibilă desemnată pentru perioada 2007-2013 care includea Ariile de Protecție Specială Avifaunistică (IBA-uri), acoperind în principal teritoriile de înnoptare. Pe lângă zonele propuse anterior (2007-2013), în vederea asigurării consistenței și omogenizării zonelor eligibile, pentru următoarea perioadă de programare vor mai fi incluse unele teritorii, pe baza datelor obținute prin echiparea gâștelor cu

transmițătoare satelitare instalate atât de către Societatea Ornitologică Română, cât și de alți parteneri din alte State Membre.

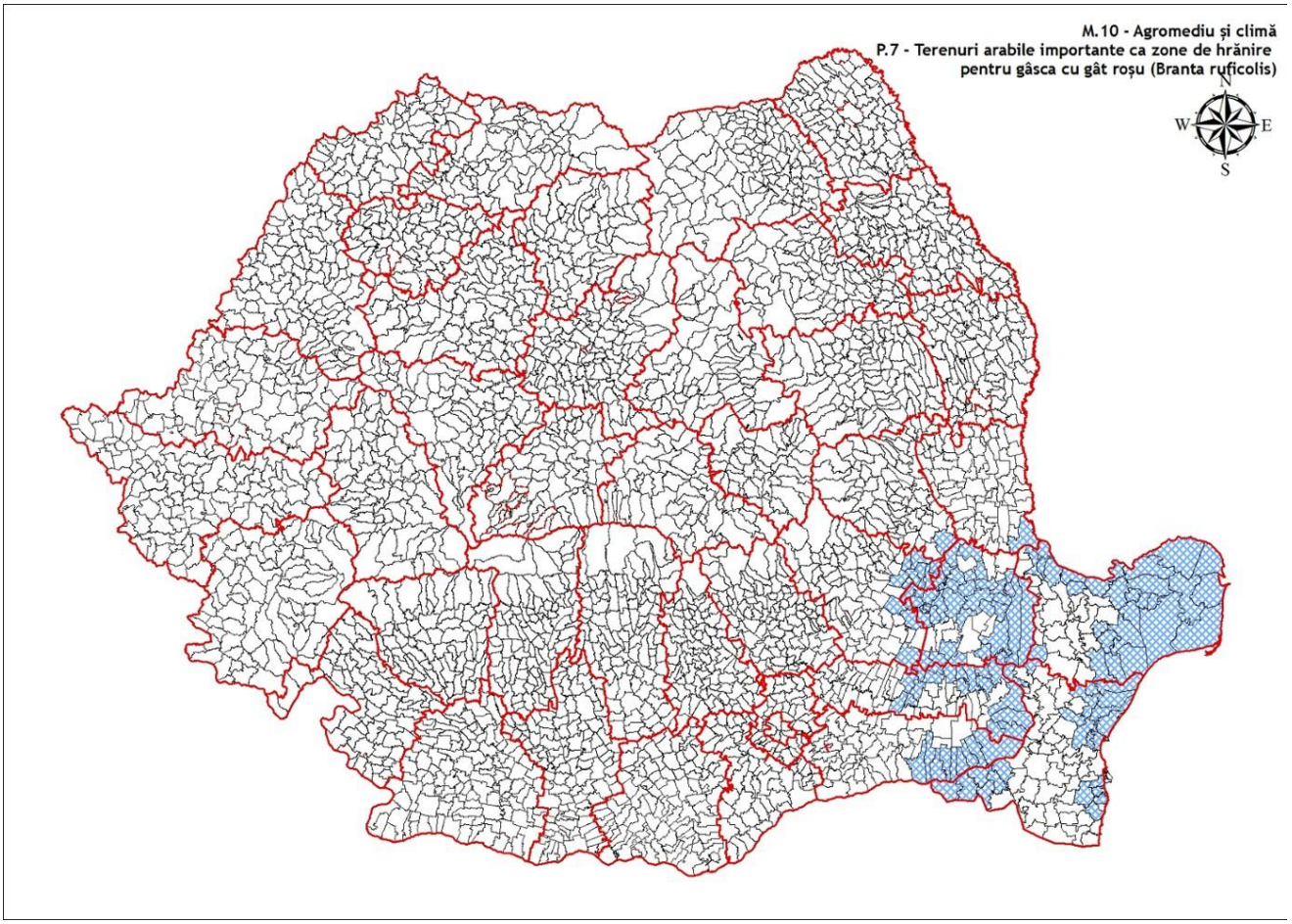

Suprafața de terenuri arabile situate în cele 126 UAT incluse în zonele eligibile este de cca. 926 mii ha. În același timp, zonele selectate acoperă peste 19% din suprafața SPA-urilor desemnate în România. Colateral, implementarea pachetului vine în sprijinul acțiunilor de protecție a speciilor și habitatelor, zona eligibilă acoperind cca. 14,19% din suprafața SCI-urilor desemnate în România. În ansamblu, Pachetul 7 acoperă cca. 13,24 % din suprafața siturilor Natura 2000 desemnate în România.

Pachetul 8 – creșterea animalelor de fermă din rase locale în pericol de abandon

Pachetul 8 are aplicabilitate la nivel național.

Rasele locale în pericol de abandon din România, ținând seama de pericolul (gradul de risc) în care se află acestea, conform prevederilor art. 7(3) al Regulamentului (UE) nr. 807/2014, sunt:

Ovine:	Țigaie cu cap negru de Teleorman		Bubaline:	Bivolul românesc
	Rața (Valahă cu coarne în tirbușon)		Ecvidee:	Furioso North Star
	Karakul de Botoșani			Huțul
	Merinos de Suseni			Gidran
	Merinos Transilvănean			Semigreul românesc
	Merinos de Cluj			Shagya Arabă
	Merinos de Palas			Nonius
	Țigaie – varietatea ruginie			Lipițan
Caprine:	Carpatina		Porcine:	Bazna
	Alba de Banat			Mangalița
Taurine:	Sura de Stepă			

UZ PUBLIC

Pachetul 9- terenuri agricole importante ca zone de hrănire pentru acvila țipătoare mică (*Aquila pomarina*)

Cele mai multe perechi cuibăritoare de acvilă țipătoare mică se găsesc în Transilvania (Regiunea 7 Centru), în vestul României și pe pantele estice ale Carpaților.

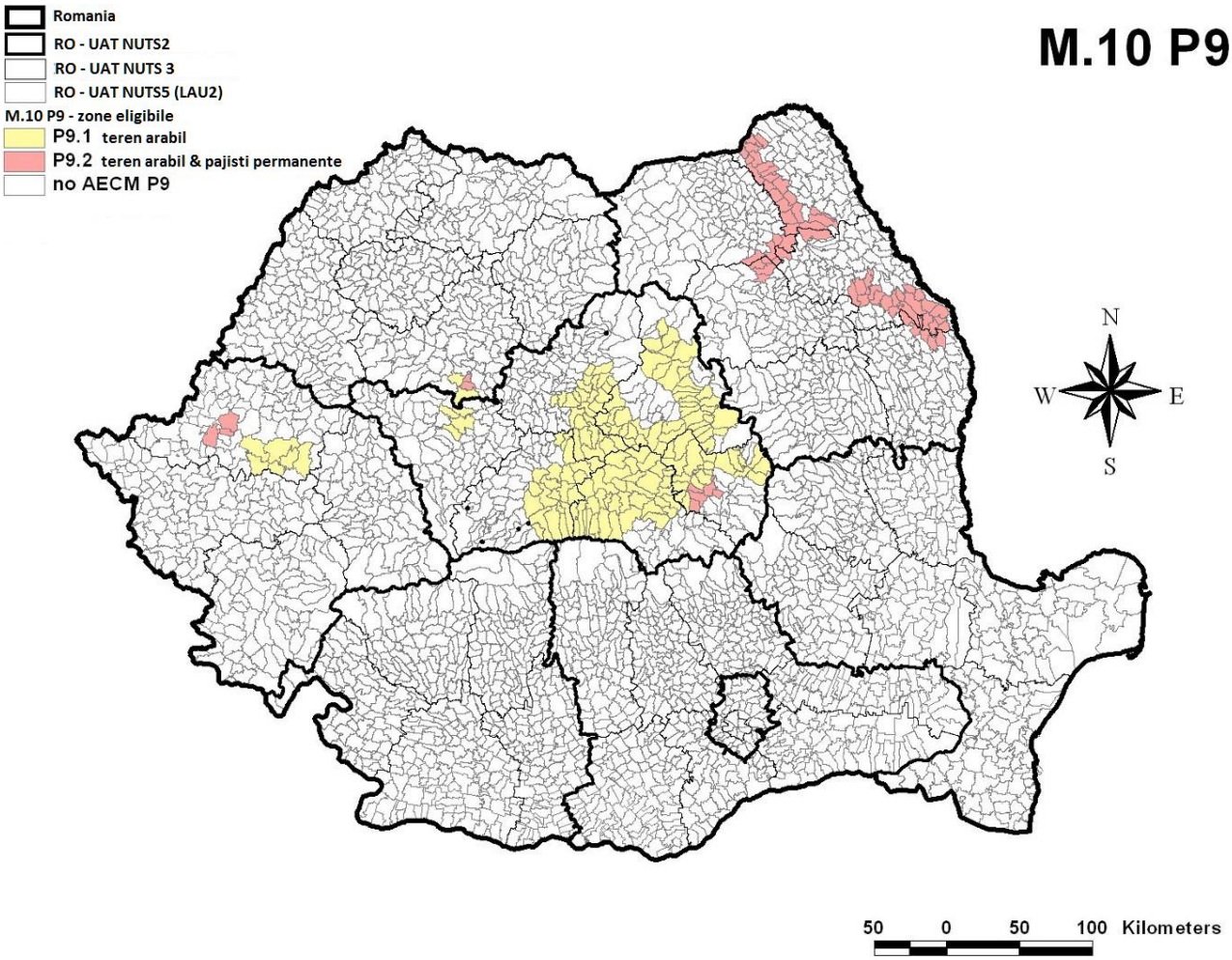

Specia cuibărește în păduri depresionare, păduri de luncă, păduri din zone de deal și de munte, un factor important în alegerea zonelor de amplasare a cuiburilor fiind prezența zonelor deschise (în special câmp deschis) pentru hrănire în apropiere. Rezultatele studiilor care au urmărit preferința de habitat a acvilei țipătoare mici efectuate în ariile protejate ROSPA0028 - Dealurile Târnavelor - Valea Nirajului, ROSPA0099 - Podișul Hârtibaciului, ROSPA0098 - Piemontul Făgărașului în anii 2010-2011 în cadrul proiectului LIFE08NAT/RO/000501 „Conservarea acvilei țipătoare mici în România" au stat la baza stabilirii cerințelor de management și pentru celelalte zone unde a fost identificată această specie. În afara acestor zone, specia este frecvent întâlnită în arealele acoperite de ROSPA0027 - Dealurile Homoroadelor, ROSPA0033 - Depresiunea și Munții Giurgeului, ROSPA0034 - Depresiunea Munții Ciucului, ROSPA0082 - Munții Bodoc – Baraolt.

Pachetul 10 - refugii ecologice pe terenuri arabile pentru speciile de păsări comune asociate terenurilor agricole

Ca măsură de prevenire a accentuării tendinței de declin a numărului de păsări comune și pentru asigurarea unor zone optime de hrană și cuibărit au fost selectate zone unde se practică preponderent agricultura intensivă. Acest pachet are un caracter pilot și acoperă terenurile arabile din Bărăgan, delimitate în Program la nivel de UAT LAU2, altele decât cele eligibile pentru P7.

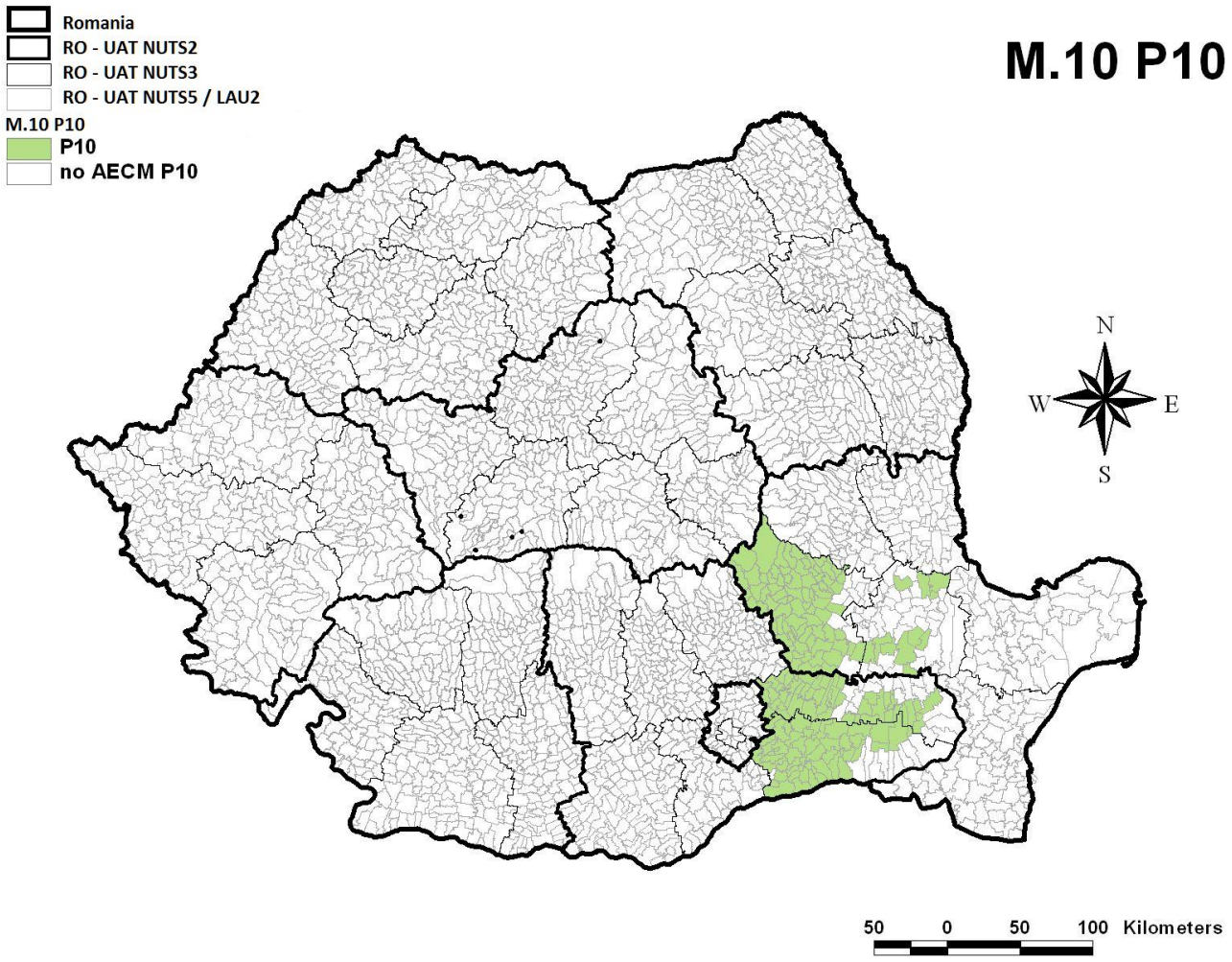

Pachetul 11 - terenuri agricole importante pentru dropie (*Otis tarda*)

Dropia (*Otis tarda*) este o specie caracteristică de câmpie, care are nevoie de zone deschise, cu vizibilitate bună.

Zonele selectate sunt cele mai importante pentru protecţia speciei, constituite din două zone de concentrare situate în vestul țării și vizează terenurile arabile și pajiști permanente.

Suprafaţa terenurilor agricole utilizate ca teren arabil este de cca. 109 mii ha, fiind situată pe teritoriul a 12 unităţi administrativ-teritoriale eligibile pentru P11.1, iar suprafaţa de pajişti permanente este de cca. 1 mie ha, fiind situată pe teritoriul a 3 din cele 12 unităţi administrativ-teritoriale eligibile pentru P11.2.

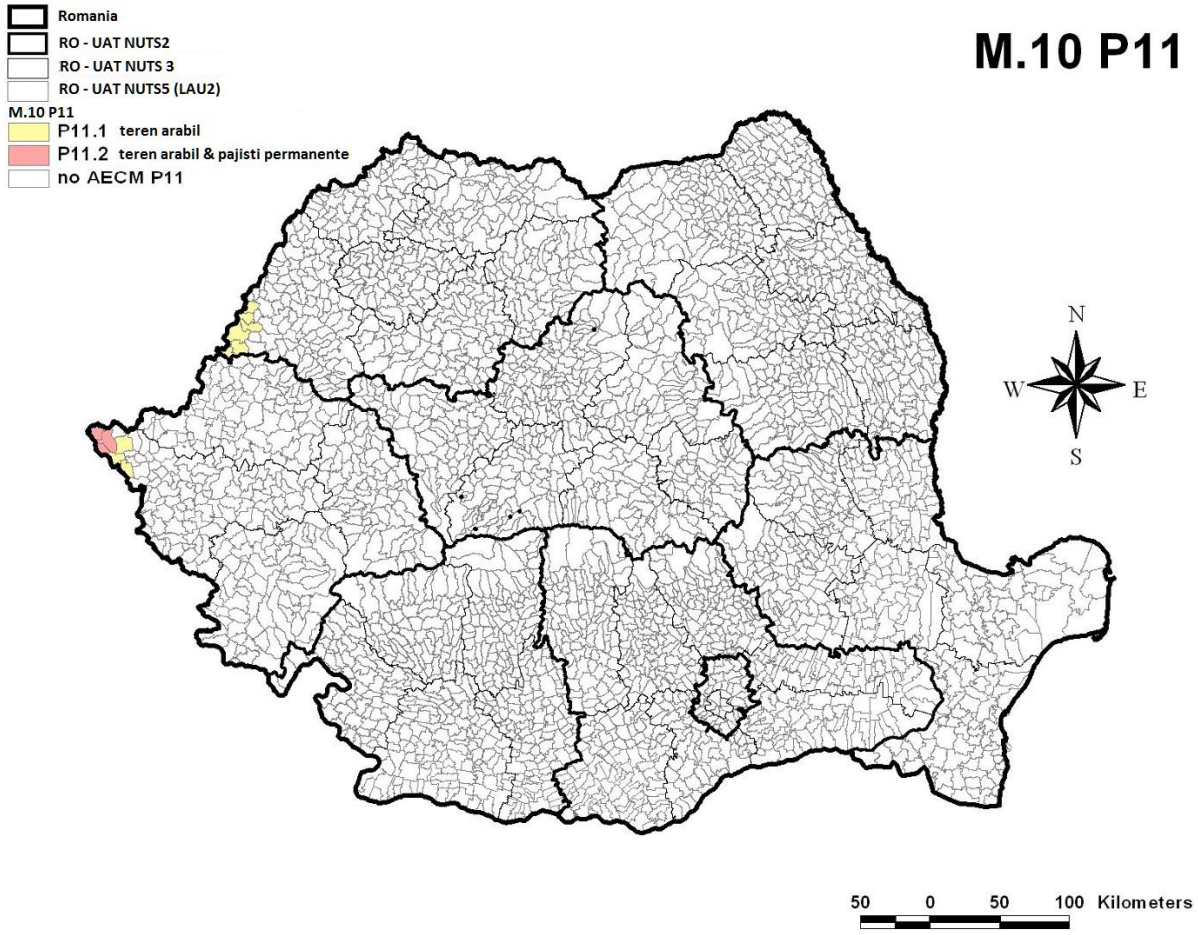

CONDIȚII DE ELIGIBILITATE, CERINȚE SPECIFICE ȘI CERINȚE DE BAZĂ PE CARE TREBUIE SĂ LE ÎNDEPLINEASCĂ FERMIERII PENTRU OBȚINEREA PLĂȚILOR COMPENSATORII

Condițiile ce trebuie respectate de către toți fermierii care solicită plăți pe suprafață din fonduri europene sau din bugetul național (inclusiv plăți de agro-mediu și climă, agricultură ecologică și plăți pentru zonele care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice) sunt stabilite în baza prevederilor PNDR 2014-2020 și PS 2023-2027, precum și ale legislației europene relevante:

- ✓ Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare
- ✓ Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare
- ✓ Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 352/78, (CE) nr. 165/94, (CE) nr. 2799/98, (CE) nr. 814/2000, (CE) nr. 1290/2005 și (CE) nr. 485/2008 ale Consiliului, cu modificările și completările ulterioare
- ✓ Regulamentul (UE) nr. 1307/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii

agricole comune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 637/2008 al Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 73/2009 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare

- ✓ Regulamentul delegat (UE) nr 639/2014 al Comisiei de completare a Regulamentului (UE) nr. 1307/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole comune și de modificare a anexei X la regulamentul menționat, cu modificările și completările ulterioare
- ✓ Regulamentul delegat (UE) nr 640/2014 al Comisiei de completare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește Sistemul Integrat de Administrare și Control și condițiile pentru refuzarea sau retragerea plăților și pentru sancțiunile administrative aplicabile în cazul plăților directe, al sprijinului pentru dezvoltare rurală și al ecocondiționalității, cu modificările și completările ulterioare
- ✓ Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 641/2014 al Comisiei de stabilire a normelor de punere în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1307/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole comune, cu modificările și completările ulterioare
- ✓ Regulamentul delegat (UE) nr. 807/2014 al Comisiei de completare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de introducere a unor dispoziții tranzitorii, cu modificările și completările ulterioare
- ✓ Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 808/2014 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR), cu modificările și completările ulterioare
- ✓ Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 809/2014 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește sistemul integrat de administrare și control, măsurile de dezvoltare rurală și ecocondiționalitatea, cu modificările și completările ulterioare
- ✓ Regulamentul (UE) 2020/2220 de stabilire a anumitor dispoziții tranzitorii privind sprijinul acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și din Fondul european de garantare agricolă (FEGA) în anii 2021 și 2022 și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1305/2013, (UE) nr. 1306/2013 și (UE) nr. 1307/2013 în ceea ce privește resursele și aplicarea regulamentelor respective în anii 2021 și 2022 și a Regulamentului (UE) nr. 1308/2013 în ceea ce privește resursele și repartizarea unui astfel de sprijin pentru anii 2021 și 2022
- ✓ Regulamentul (UE) 2021/2115 de stabilire a normelor privind sprijinul pentru planurile strategice care urmează a fi elaborate de statele membre în cadrul politicii agricole comune (planurile strategice PAC) și finanțate de Fondul european de garantare agricolă (FEGA) și de Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1305/2013 și (UE) nr. 1307/2013
- ✓ Regulamentul delegat (UE) 2022/1172 al Comisiei de completare a Regulamentului (UE) 2021/2116 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește sistemul integrat de administrare și control din cadrul politicii agricole comune și aplicarea și calcularea sancțiunilor administrative aferente condiționalității
- ✓ Regulamentul (UE) 2021/2116 al Parlamentului european și al Consiliului din 2 decembrie 2021 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013
- ✓ Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/1173 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2021/2116 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește sistemul integrat de administrare și control din cadrul politicii agricole comune
- ✓ Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/2289 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2021/2115 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește prezentarea conținutului planurilor strategice PAC și sistemul electronic pentru schimbul securizat de informații

Pentru prevederile legislației europene mai sus menționate a fost asigurat la nivel național cadrul legislativ specific:

- ✓ HG nr. 226/2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală

și de la bugetul de stat, cu modificările și completările ulterioare

- ✓ Hotărârea Guvernului nr. 1571/2022 privind stabilirea cadrului general de implementare a intervenţiilor aferente sectoarelor vegetal şi zootehnic din cadrul Planului strategic PAC 2023-2027, finanţate din Fondul european de garantare agricolă şi de la bugetul de stat
- ✓ Hotărârea Guvernului nr. 1570/2022 privind stabilirea cadrului general de implementare a intervenţiilor specifice dezvoltării rurale cuprinse în Planul strategic PAC 2023-2027
- ✓ Hotărârea Guvernului nr. 1579/2022 privind stabilirea contravenţiilor şi aplicarea sancţiunilor în sectorul de agricultură ecologică
- ✓ Ordinul MADR nr. 82/2023 de aprobarea modului de implementare a măsurilor compensatorii de mediu și climă din Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020 și a intervenției DR-10 din Planul strategic PAC 2023-2027, începând cu anul 2023
- ✓ Ordinul MADR nr. 80/2023 privind criteriile de eligibilitate, documentele justificative, condiţiile şi modul de implementare a intevenţiilor aferente sectoarelor vegetal și zootehnic prevăzute la art. 1 alin. (2) lit. a) – c) din Hotărârea Guvernului nr. 1571/2022 privind stabilirea cadrului general de implementare a intervenţiilor aferente sectoarelor vegetal şi zootehnic din cadrul Planului strategic PAC 2023-2027, finanţate din Fondul european de garantare agricolă şi de la bugetul de stat
- ✓ Ordinul MADR nr. 83/2023 privind aprobarea formularului-tip al cererii de plată pentru anul 2023
- ✓ Ordinul MADR/MMAP/ANSVSA nr. 352/636/54/2015 pentru aprobarea normelor privind ecocondiţionalitatea în cadrul schemelor și măsurilor de sprijin pentru fermieri în România, cu modificările ulterioare
- ✓ Ordinul MMAP/MADR nr. 333/165/2021 privind aprobarea Codului de bune practici agricole pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole, precum și a Programului de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole (publicat în Monitorul Oficial, partea I, nr. 754 bis din 3.08.2021, poate fi consultat pe site-ul Monitorului Oficial: https://www.monitoruloficial.ro/Monitorul-Oficial--PI--754Bis--2021.html sau pe site-ul MMAP https://apanoastra.ro/atentie-codul-de-bune-practici-agricole-a-devenit-voluntar-pentru-fermieri-programul-de-actiune-a-ramas-insa-obligatoriu)
- ✓ Ordinul MADR nr. 194/2019 privind aprobarea sistemelor de sancțiuni aplicabile cererilor de plată depuse începând cu anul 2019 pentru măsurile 10 „Agro-mediu și climă”, 11 „Agricultura ecologică” și 13 „Plăți pentru zone care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice” prevăzute în Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020, cu modificările și completările ulterioare
- ✓ Ordin MADR nr. 999/2016 privind aprobarea sistemului de sancțiuni administrative pentru ecocondiționalitate aplicabil schemelor și măsurilor de sprijin pentru fermieri începând cu anul 2016, cu modificarile si completarile ulterioare
- ✓ Ordinul MADR/MMAP/ANSVSA nr. 54/570/32/2023 pentru punerea în aplicare a normelor privind condiționalitatea în cadrul intervențiilor sub formă de plăți directe și unor intervenții și măsuri pentru dezvoltare rurală, începând cu anul de cerere 2023
- ✓ Codul Civil, republicat, adoptat prin Legea nr. 287/2009, cu modificările şi completările ulterioare
- ✓ Codul de Procedură Civilă, republicat, adoptat prin Legea nr. 134/2010, cu modificările şi completările ulterioare
- ✓ Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările şi completările ulterioare
- ✓ Codul Penal, adoptat prin Legea nr. 286/2009, cu modificările şi completările ulterioare
- ✓ Codul de Procedură Penală, adoptat prin Legea nr. 135/2010, cu modificările şi completările ulterioare
- ✓ OUG nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare
- ✓ Legea nr 142/2012 pentru aprobarea OUG nr. 66/2011 - prevenirea, constatarea si sanctionarea neregulilor aparute in obtinerea si utilizarea fondurilor europene şi/sau a fondurilor publice nationale aferente acestora
- ✓ Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR) 2014-2020, versiunea XV din 16 septembrie 2022
- ✓ Planul Strategic PAC 2023-2027 aprobat prin Decizia de punere în aplicare a Comisiei C(2022) 8783 din 07 decembrie 2022

Condiții de eligibilitate pentru M.10

Beneficiarul se angajează:
- ✓ să mențină angajamentul pentru perioada asumată la data semnării acestuia,
- ✓ să țină o evidență a activităților agricole corelate cu implementarea cerințelor de bază și specifice la nivelul suprafețelor agricole/efectivelor de animale aflate sub angajament (pentru P8 din M.10), prin completarea caietului de agro-mediu,
- ✓ să respecte cerințele de bază relevante pachetelor pentru care aplică, stabilite pentru fiecare angajament prin fișa tehnică a măsurii, pe parcelele agricole și/sau animalele angajate,
- ✓ să respecte cerințele specifice aferente angajamentului pentru care aplică.

În consecință, semnarea angajamentului de către fermier este cerință de eligibilitate.

Pentru toate pachetele M.10, cu excepția P8, beneficiarul:
- ✓ este utilizatorul unei suprafețe agricole localizate pe teritoriul României, identificabilă în Sistemul Integrat de Administrare și Control (IACS) și se înregistrează la APIA cu suprafața agricolă,
- ✓ deține o suprafață minimă a fermei de 1 ha, iar parcelele eligibile au dimensiunea minimă de 0,3 ha.
- ✓ depune anual o singură cerere de plată pe suprafață, indiferent dacă parcelele pe care le utilizează sunt situate în localități/județe diferite.declară toate parcelele agricole eligibile și neeligibile pe care le utilizează; nedeclararea întregii suprafețe agricole utilizate atrage după sine sancțiuni. Fermierii care dețin parcele agricole cu o suprafață de până la 0,1 ha nesolicitate la plată pot să nu le declare, cu condiția ca suprafața însumată a acestor parcele să nu depășească un hectar (cu excepția P8 al M.10).

Pentru P5:
- ✓ sunt eligibili numai fermierii care dețin în cadrul fermei suprafețe arabile mai mici de 10 ha.

Pentru P4 și P7:
- ✓ suprafața care face obiectul angajamentului trebuie să fie diferită de cea pentru care este obligatorie respectarea pe timpul iernii a standardului GAEC 4 referitor la protecția solului (20% din suprafața de teren arabil a fermei). Așadar, pentru a se evita orice suprapunere cu standardul de ecocondiționalitate, P4/P7 se poate aplica pe maximum 80% din suprafața de teren arabil aparținând unei ferme.

Pentru P8, beneficiarul:
- ✓ deține femele de reproducție de rasă pură locală în pericol de abandon din speciile prevăzute în Program, înscrise în registrul genealogic al rasei - secțiunea principală.

Pentru P9.1:
- ✓ sunt eligibile terenurile arabile care nu au fost pajiști permanente începând cu 2018.

Suprafața eligibilă, pentru pachetele M10, cu excepția P8 este stabilită având în vedere categoria de utilizare a terenurilor agricole și încadrarea în zonele eligibile stabilite la nivel de măsură/pachet/sub-pachet/variantă:

Pachet/sub-pachet/variantă	**Categoria de utilizare a terenurilor agricole eligibile**	**Zone eligibile (UAT LAU 2)[2]**
Măsura 10 - agro-mediu și climă cu:		
✓ Pachetul 1	pajiști permanente-PP (utilizate ca pășuni și/sau fânețe), livezi tradiționale	998 UAT
✓ Pachetul 2	pajiști permanente utilizate mixt, livezi tradiționale	998 UAT

[2] În cazul P1, P2, P3, P5, P6, P7, P9, P10, P11, fermierii trebuie să verifice dacă terenurile agricole pe care le utilizează se află în UAT-urile eligibile. Lista acestora este publicată pe site-ul APIA (www.apia.org.ro, la secțiunea „Materiale de informare"), site-ul MADR (https://www.madr.ro/docs/dezvoltare-rurala/agro-mediu/2022/lista-UAT-eligibile-interventii-mediu-si-clima-PNS-2023-2027-.xlsx),, la sediul Compartimentelor Județene de Dezvoltare Rurală din cadrul Autorității de Management pentru PNDR, la sediul Centrelor Locale și Centrelor Județene ale APIA sau la sediul Direcțiilor Județene pentru Agricultură. P4 este eligibil la nivel național.

Pachet/sub-pachet/variantă	Categoria de utilizare a terenurilor agricole eligibile	Zone eligibile (UAT LAU 2)[2]
✓ Pachetul 3	pajiști permanente-PP	567 UAT
• varianta 3.1	pajiști permanente-PP (utilizate ca pășuni și/sau fânețe)	83 UAT
• varianta 3.2	pajiști permanente-PP (utilizate ca pășuni și/sau fânețe)	484 UAT
✓ Pachetul 4	terenuri arabile-TA	3.181 UAT
✓ Pachetul 5	terenuri arabile-TA	71 UAT
✓ Pachetul 6	pajiști permanente-PP (utilizate ca pășuni și/sau fânețe)	26 UAT
✓ Pachetul 7	terenuri arabile-TA	126 UAT
✓ Pachetul 8	N/A	3.181 UAT
✓ Pachetul 9		
•subpachetul 9.1	terenuri arabile-TA	223 UAT
•subpachetul 9.2	pajiști permanente-PP (utilizate ca pășuni și/sau fânețe)	67 UAT
✓ Pachetul 10	terenuri arabile-TA	179 UAT
✓ Pachetul 11		
•subpachetul 11.1	terenuri arabile-TA	12 UAT
•subpachetul 11.2	pajiști permanente-PP (utilizate ca pășuni și/sau fânețe)	3 UAT

Aplicarea angajamentelor:

- ✓ În primul an de solicitare a plății pentru un anumit tip de pachet/sub-pachet/variantă din M.10, fermierul semnează angajamentul corespunzător. Angajamentul se regăsește în formularul de cerere de plată, respectiv partea V.3.1.
  În cazul în care, urmare a efectuării tuturor controalelor (admnistrative și la fața locului) aferente primului an de solicitare, suprafața declarată devine neeligibilă, nu se deschide angajament pentru suprafața respectivă.
  Pentru a primi sprijinul pe parcursul următorilor ani de angajament, beneficiarii M.10 trebuie să reînnoiască anual cererea de plată.

- ✓ Angajamentele **pentru P1, P2, P3, P6, P7, P9, P10, sP11.2 se aplică la nivel de parcelă agricolă**, neexistând posibilitatea schimbării parcelelor pe perioada angajamentelor.
  Suprafața angajată la nivelul parcelei agricole este suprafața determinată a parcelei agricole în urma tuturor controalelor, care a fost stabilită eligibilă în primul an de angajament.
  Suprafața angajată a parcelei trebuie menținută pe toată perioada angajamentului.

- ✓ Angajamentele **pentru P4, P5 și sP11.1 se aplică la nivel de total suprafață angajată a pachetului,** existând posibilitatea schimbării de la un an la altul a parcelelor pe care se aplică cerințele.
  Suprafața angajată la nivel de total suprafață a pachetului este suprafața determinată a pachetului în urma tuturor controalelor, care a fost stabilită eligibilă în primul an de angajament.
  Suprafața angajată a pachetului trebuie menținută pe toată perioada angajamentului.

- ✓ Angajamentele **pentru P8** se implementează și se monitorizează, **la nivel de rasă,** pe toată perioada de desfășurare a acestora, pentru asigurarea menținerii *efectivelor de animale femele adulte de reproducție din rase locale în pericol de abandon* prevăzute la începerea angajamentului (efective determinate în primul an de angajament).

Combinarea schemelor de sprijin compensatoriu de mediu și climă.

Plățile compensatorii acordate în cadrul schemelor de sprijin compensatoriu de mediu și climă din PNDR 2014-2020 și PS 2023-2027 se pot cumula pe aceleași parcele agricole în unele situații, așa cum este prezentat în tabelul de mai jos.

De asemenea, acestea se pot cumula cu plățile directe acordate pe suprafață în cadrul Pilonului I (BISS etc.).

MASURI/ INTERVENȚII PACHETE	M.10 P1	M.10 P2	M.10 P3.1	M.10 P3.2	M.10 P4	M.10 P5	M.10 P6	M.10 P7	M.10 P8	M.10 P9.1	M.10 P9.2	M.10 P10	M.10 P11.1	M.10 P11.2	M.11.1 P1	M.11.1 P2	M.11.1 P3	M.11.1 P4	M.11.1 P5	M.11.1 P6.1	M.11.1 P6.2	M.11.2 P1	M.11.2 P2	M.11.2 P3	M.11.2 P4	M.11.2 P5	M.11.2 P6.1	M.11.2 P6.2	M.13.1	DR-10	M.13.3
M.10 P1		X	-	-	-	-	-	-	NA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	-	-	-	-	X	X	X	-
M.10 P2	X		-	-	-	-	-	-	NA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	-	-	-	-	X	X	X	-
M.10 P3.1	-	-		-	-	-	-	-	NA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	-	-	-	-	X	X	-	-
M.10 P3.2	-	-	-		-	-	-	-	NA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	-	-	-	-	X	-	X	X
M.10 P4	-	-	-	-		X	-	-	NA	-	-	-	-	-	X	X	-	-	-	-	-	X	X	-	-	-	-	-	X	X	X
M.10 P5	-	-	-	-	X		-	-	NA	-	-	-	-	-	X	-	-	-	-	-	-	X	-	-	-	-	-	-	-	X	-
M.10 P6	-	-	-	-	-	-		-	NA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	-	-	-	-	X	X	-	-
M.10 P7	-	-	-	-	-	-	-		NA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	X
M.10 P8	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA		NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
M.10 P9.1	-	-	-	-	-	-	-	-	NA		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	X	-
M.10 P9.2	-	-	-	-	-	-	-	-	NA	-		-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	-	-	-	-	X	X	X	-
M.10 P10	-	-	-	-	-	-	-	-	NA	-	-		-	-	X	X	-	-	X	-	-	X	X	-	-	X	-	-	X	X	-
M.10 P11.1	-	-	-	-	-	-	-	-	NA	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-
M.10 P11.2	-	-	-	-	-	-	-	-	NA	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	X	-	-	-	-	-	-	X	-	X	-
M.11.1 P1	-	-	-	-	X	X	-	-	NA	-	-	X	-	-		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	X	X
M.11.1 P2	-	-	-	-	X	-	-	-	NA	-	-	X	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	X	X
M.11.1 P3	-	-	-	-	-	-	-	-	NA	-	-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	X	X
M.11.1 P4	-	-	-	-	-	-	-	-	NA	-	-	-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	X	X
M.11.1 P5	-	-	-	-	-	-	-	-	NA	-	-	X	-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	X	X
M.11.1 P6.1	-	-	-	-	-	-	-	-	NA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-	-	X	X	-
M.11.1 P6.2	X	X	X	X	-	-	X	-	NA	-	X	-	-	X	-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-	X	X	X
M.11.2 P1	-	-	-	-	X	X	-	-	NA	-	-	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	X	X	X
M.11.2 P2	-	-	-	-	X	-	-	-	NA	-	-	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	X	X	X
M.11.2 P3	-	-	-	-	-	-	-	-	NA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	X	X	X
M.11.2 P4	-	-	-	-	-	-	-	-	NA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-	-	-	X	X	X
M.11.2 P5	-	-	-	-	-	-	-	-	NA	-	-	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-	-	X	X	X
M.11.2 P6.1	-	-	-	-	-	-	-	-	NA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-	X	X	-
M.11.2 P6.2	X	X	X	X	-	-	X	-	NA	-	X	-	-	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		X	X	X
M.13.1	X	X	X	-	X	-	X	-	NA	X	X	X	-	-	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		-	-
DR-10	X	X	-	X	X	X	-	X	NA	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	-		-
M.13.3	-	-	-	X	X	-	-	X	NA	-	-	-	-	-	X	X	X	X	X	-	X	X	X	X	X	X	-	X	-	-	

LEGENDA	
X	combinatie posibila (platile pentru angajamente aflate in derulare pe aceeasi suprafata agricola se cumuleaza)
-	combinatia nu este posibila
NA	neaplicabil (angajamentele incheiate pentru M.10.1 P8 vizeaza animalele, nu terenurile agricole)

Cerințele specifice pachetelor din măsura 10 – agro-mediu şi climă

În metodologia de calcul al plăților compensatorii pentru pachetele M.10 s-a considerat că acțiunile necesare respectării cerințelor specifice evidențiate cu simbolul „(P)”, care sunt prezentate în continuare, generează costuri suplimentare și pierderi de venituri pentru fermieri, suma acestora constituind valoarea plății compensatorii corespunzătoare fiecărui pachet/sub-pachet/variantă.

Pachetul 1 – pajiști cu înaltă valoare naturală:

- ✓ utilizarea fertilizanților chimici și a pesticidelor este interzisă (P),
- ✓ utilizarea tradițională a gunoiului de grajd este permisă până în echivalentul a maximum 40 kg N s.a./ha (1 UVM/ha),
- ✓ cositul poate începe doar după data de 1 iulie (pentru terenurile situate în UAT cu altitudini medii mai mari sau egale cu 600 m) sau după data de 15 iunie (pentru terenurile situate în UAT cu altitudini medii mai mici de 600 m) și trebuie efectuat până cel târziu la data de 15 octombrie a anului de cerere (P),
- ✓ păşunatul se efectuează cu maxim 1 UVM pe hectar.

Pachetul 2 – practici agricole tradiționale

- Varianta 2.1 – lucrări manuale pe pajişti permanente utilizate ca fânețe – lucrările cu utilaje mecanizate nu sunt permise pe suprafața pajiștilor și a livezilor tradiționale aflate sub angajament cu excepția celor operate cu forță animală (P).
- Varianta 2.2 - lucrări cu utilaje ușoare pe pajişti permanente utilizate ca fânețe - cositul se poate efectua cu utilaje mecanizate de mică capacitate (utilaje cu lama scurtă și viteză mică de deplasare), fiind interzisă folosirea utilajelor grele (P).

Pachetul 3 – pajiști importante pentru păsări

Sub-pachetul 3.1 – Crex crex:

- ✓ cositul se poate efectua doar după data de 31 iulie și trebuie efectuat până cel târziu la data de 15 octombrie a anului de cerere (P),
- ✓ cositul se va realiza dinspre interiorul parcelei spre exteriorul acesteia,
- ✓ păşunatul se va efectua cu maximum 0,7 UVM pe hectar,
- ✓ lucrările cu utilaje mecanizate nu sunt permise pe suprafața pajiștilor aflate sub angajament, cu excepția celor operate cu forță animală (pentru varianta 3.1.1) sau lucrările se pot efectua

cu utilaje mecanizate de mică capacitate (cosit cu utilaje cu lama scurtă și viteză mică de deplasare), fiind interzisă folosirea utilajelor grele (pentru varianta 3.1.2) (P),
- ✓ sunt interzise acțiunile care să conducă la accelerarea drenajului natural al pajiștilor aflate sub angajament.

Sub-pachetul 3.2 – Lanius minor și Falco vespertinus:
- ✓ cositul trebuie efectuat cel mai târziu până la data de 1 iulie,
- ✓ păşunatul se va efectua cu maximum 1 UVM pe hectar,
- ✓ lucrările cu utilaje mecanizate nu sunt permise pe suprafața pajiștilor aflate sub angajament cu excepția celor operate cu forță animală (pentru varianta 3.2.1) sau lucrările se pot efectua cu utilaje mecanizate de mică capacitate (cosit cu utilaje cu lama scurtă și viteză mică de deplasare), fiind interzisă folosirea utilajelor grele (pentru varianta 3.2.2) (P).

Pentru ambele sub-pachete ale P3:
- ✓ utilizarea fertilizanților chimici și a pesticidelor este interzisă (P),
- ✓ utilizarea tradițională a gunoiului de grajd este permisă până în echivalentul a maxim 40 kg N s.a./ha (1 UVM/ha),
- ✓ o bandă necosită, lată de 3 metri, va fi lăsată pe marginile fiecărei parcele (poate fi cosită după data de 1 septembrie).

Pachetul 4 - culturi verzi

- ✓ semănarea culturilor verzi trebuie realizată până la 30 septembrie, utilizându-se mazărea, măzărichea, rapița, muștarul, lupinul sau sulfina (P),
- ✓ utilizarea fertilizanților chimici este interzisă, doar fertilizanții organici putând fi utilizați înaintea înființării culturilor verzi,
- ✓ biomasa formată trebuie să fie încorporată în sol cel târziu până la 31 martie (P).

Pachetul 5 - adaptarea la efectele schimbărilor climatice

- ✓ pentru fiecare cultură de primăvară (porumb, sorg, floarea soarelui, soia) angajată pe suprafața cultivată se vor utiliza concomitent, în proporții egale, cel puțin 2 hibrizi/soiuri cu precocități diferite (timpurii sau semi-timpurii și semi-tardivi sau tardivi) (P),
- ✓ fermierii care încheie angajamente, vor trebui sa asigure rotația culturilor, astfel încât în 2 ani consecutivi să utilizeze minim 3 culturi diferite din cele 4 eligibile (porumb, sorg, floarea soarelui, soia),
- ✓ utilizarea metodelor de lucrare minimă a solului (minimum tillage), fiind interzis aratul suprafețelor angajate (P),
- ✓ aplicarea gunoiului de grajd sub formă compostată (cantitatea maximă de gunoi de grajd care se aplică pe teren trebuie să fie în acord cu Standardele privind cantitățile maxime de îngrășăminte cu azot care pot fi aplicate pe terenul agricol definite în "Programul de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole[3]") (P).

În înțelesul aplicării cerințelor specifice a P5 sintagma:
- ✓ *„se vor utiliza concomitent, în proporții egale, cel puțin 2 hibrizi/soiuri cu precocități diferite"* se referă la cultivarea a cel puțin doi hibrizi/soiuri cu precocități diferite în proporții egale (timpurii sau semi-timpurii și semi-tardivi sau tardivi) la nivelul suprafeței angajate pentru acest pachet;
- ✓ *„metode de lucrare minimă a solului (minimum tillage)"* se referă la un sistem minim de lucrări ale solului care presupune renunțarea în tehnologia unei culturi la arătură și la o parte din lucrările solului, fapt ce conduce la o mai bună conservare a acestuia. Lucrarea de bază trebuie să se efectueze cu unelte care să nu întoarcă brazda (ex. cizel, plug paraplaw, scarificator).

Pachetul 6 - pajiști importante pentru fluturi (*Maculinea sp.*)

- ✓ utilizarea fertilizanților chimici și a pesticidelor este interzisă (P),

[3] Aprobat prin *Ordinul comun MMAP, MADR nr. 333/165/2021*

- ✓ utilizarea tradițională a gunoiului de grajd este permisă până în echivalentul a maximum 40 kg N s.a./ha (1 UVM/ ha),
- ✓ cositul poate începe doar după data de 25 august și trebuie efectuat până cel târziu la data de 15 octombrie a anului de cerere (P),
- ✓ lucrările cu utilaje mecanizate nu sunt permise pe suprafața pajiștilor aflate sub angajament, cu excepția celor operate cu forță animală (pentru varianta 6.1) sau lucrările se pot efectua cu utilaje mecanizate de mică capacitate (cosit cu utilaje cu lama scurtă și viteză mică de deplasare), fiind interzisă folosirea utilajelor grele (pentru varianta 6.2) (P),
- ✓ păşunatul se efectuează cu maxim 0,7 UVM pe hectar,
- ✓ sunt interzise acțiunile care să conducă la accelerarea drenajului natural al pajiștilor aflate sub angajament.

Pachetul 7 – terenuri arabile importante ca zone de hrănire pentru gâsca cu gât roșu (*Branta ruficollis*)

- ✓ în fiecare an de angajament, după data de 15 septembrie, trebuie înființată o cultură de cereale de toamnă (grâu, orz, secară, triticale) sau de rapiță (P),
- ✓ însămânțarea cerealelor de toamnă (grâu, orz, secară, triticale) sau a rapiței trebuie finalizată înainte de data de 15 octombrie,
- ✓ pe perioada de 5 ani a angajamentelor este obligatorie înființarea în cel puțin 2 ani a culturii de porumb pe timpul verii,
- ✓ în situația în care se înființează o cultură de porumb, în anul respectiv, pe parcela angajată, cultura de toamnă este încorporată în sol până cel târziu la finalul lunii martie (P),
- ✓ parcelele angajate vor putea fi însămânțate cu porumb, dar nu mai târziu de data de 15 mai, iar porumbul nu va fi recoltat înainte de data de 15 septembrie,
- ✓ la recoltarea culturii de porumb este lăsată o suprafață nerecoltată de minimum 5% și maximum 10% (cultura este lăsată în picioare sau culcată) sau în situația în care nu este înființată o cultură de porumb, în anul respectiv de angajament fermierul este obligat să asigure o cantitate de 100 kg de porumb boabe pe hectar, în cel puțin un punct de hrănire situat pe suprafața fiecărei parcele angajate (P),
- ✓ pesticidele și fitostimulatorii (îngrășămintele) nu pot fi folosite în perioada cuprinsă între însămânțarea culturii de toamnă și 15 martie (P),
- ✓ se interzic lucrările agricole și/sau păşunatul în perioada 15 octombrie – 15 martie,
- ✓ este interzisă folosirea metodelor de alungare a păsărilor în perioada cuprinsă între 15 octombrie și 31 martie (P).

Pachetul 8 – creșterea animalelor de fermă din rase locale în pericol de abandon

- ✓ beneficiarul se angajează să respecte regulamentul de organizare și funcționare al registrului genealogic al rasei condus de asociații acreditate de ANZ în baza art. 5 lit. a) din HG nr. 1188/2014;
- ✓ beneficiarul se angajează să mențină, pe o perioadă de 5 ani, numărul de animale femele adulte de reproducție prevăzut la încheierea angajamentului, precum și descendenții femele necesari pentru înlocuirea acestor animale până la sfârșitul programului; dacă efectivul angajat se reduce, datorită unor cauze cum ar fi îmbolnăvirea, sacrificarea, moartea sau vânzarea animalelor, beneficiarul are obligația de a notifica Agenția de Plăți și de a reface efectivul de femele adulte de reproducție, prin trecere de la tineret sau prin cumpărare; în cazul în care efectivul de animale adulte nu se va reface în maximum 6 luni de la momentul notificării, sprijinul va fi redus proporțional (P).

Pachetul 9 – terenuri agricole importante ca zone de hrănire pentru acvila țipătoare mică (*Aquila pomarina*)

Sub-pachetul 9.1 – terenuri arabile importante ca zone de hrănire pentru acvila tipătoare mică (*Aquila pomarina*):

- ✓ cultivarea rapiței, porumbului şi florii-soarelui este interzisă (P),
- ✓ 10% din suprafata fiecarei parcele aflate sub angajament va rămane necultivată (P),
- ✓ suprafaţa necultivată va fi amplasată astfel încât suprafaţa compactă cultivată să nu depăşească 4 ha iar lăţimea minimă a benzilor care vor fi înfiinţate în acest scop nu va fi mai mică de 3 m,

- ✓ 10% din suprafața parcelei va ramâne nerecoltată, iar cultura va rămâne în picioare până la finalul lunii februarie (P),
- ✓ utilizarea fertilizanţilor chimici şi a pesticidelor este interzisă (P).

Sub-pachetul 9.2 – pajişti permanente importante ca zone de hrănire pentru acvila tipătoare mică (*Aquila pomarina*):

- ✓ cositul va fi efectuat începând cu 1 iulie, și trebuie efectuat până cel târziu la data de 15 octombrie a anului de cerere, (P),
- ✓ minim 10% din suprafata fiecărei parcele aflată sub angajament trebuie menţinută necosită, cositul acestora fiind permis după finalul lunii septembrie (P),
- ✓ lucrările cu utilaje mecanizate nu sunt permise pe suprafața pajiștilor aflate sub angajament cu excepția celor operate cu forță animală (pentru varianta 9.2.1) sau lucrările se pot efectua cu utilaje mecanizate de mică capacitate (cosit cu utilaje cu lama scurtă și viteză mică de deplasare), fiind interzisă folosirea utilajelor grele (pentru varianta 9.2.2) (P),
- ✓ utilizarea tradiţională a gunoiului de grajd este permisă până în echivalentul a maxim 40 kg N sa/ha (1 UVM/ha),
- ✓ păşunatul se efectuează cu maxim 0,7 UVM/ha,
- ✓ este interzis drenajul parcelelor aflate sub angajament,
- ✓ utilizarea fertilizanţilor chimici şi a pesticidelor este interzisă (P).

Pachetul 10 – Refugii ecologice în terenuri arabile pentru speciile de păsări comune asociate terenurilor agricole

- ✓ minim 30% din suprafaţa fiecărei parcele aflată sub angajament trebuie să fie necultivată. Procentul de 30% va fi împărţit astfel:
  - o o suprafață compactă fixă de minimum 10% din suprafaţa fiecărei parcele este menținută necultivată timp de 4 ani din perioada angajamentului. Această suprafaţă va fi doar cosită/păşunată anual după 1 august. În ultimul an de angajament suprafaţa respectivă va fi arată (P).
  - o două suprafaţe compacte necultivate, fiecare de minimum 10% din suprafaţa fiecărei parcele, pot fi mutate de la un an la altul la nivelul parcelei. Suprafeţele nelucrate de 10% vor fi înfiinţate pe o perioadă de 1 an, începând cu toamna fiecărui an de angajament. La nivelul acestor suprafeţe sunt interzise lucrările agricole pe o perioadă de 1 an, inclusiv arătura de toamnă (P).
- ✓ pe cele 3 suprafeţe de câte 10% lăsate necultivate în fiecare an nu se vor aplica îngrăşăminte chimice sau pesticide (P).

Pachetul 11 - terenuri agricole importante pentru dropie (*Otis tarda*)

Sub-pachetul 11.1 – terenuri arabile importante pentru dropie (*Otis tarda*):

- ✓ fie se va înființa pajiște (varianta 11.1.1) - se vor cultiva culturi perene pe toată suprafața aflată sub angajament (leguminoase furajere – lucernă, trifoi, mixturi de leguminoase furajere cu specii de graminee perene) (P), fie se va respecta în fiecare an următorul asolament: cel puțin 20% de cereale păioase, cel puțin 40% culturi perene (leguminoase furajere – lucernă, trifoi, mixturi de leguminoase furajere cu specii de graminee perene), cel puțin 10% rapiță de toamnă (varianta 11.1.2) (P),
- ✓ cositul suprafețelor pe care s-au înființat culturi perene va începe după 1 iulie și trebuie efectuat până cel târziu la data de 15 octombrie a anului de cerere (P),
- ✓ se menține necosită până la data de 1 octombrie o suprafață de minim 20% și maxim 25% din parcelele cu culturi perene. Cositul acestei suprafețe trebuie efectuat până cel târziu la data de 15 octombrie a anului de cerere (P),
- ✓ cositul se va realiza dinspre interiorul parcelei spre exteriorul acesteia,
- ✓ cositul se face folosindu-se un dispozitiv (descris în cadrul capitolului "Definiţii") pentru protecția păsărilor cuibăritoare la sol,
- ✓ sunt interzise aerisirea, irigarea și accelerarea drenajului natural al pajiștilor angajate,
- ✓ pajiștile inundate nu vor fi păşunate şi nu sunt permise lucrări cu utilaje grele pe pajiștile inundate mai devreme de două săptămâni de la retragerea apelor.

Sub-pachetul 11.2 – pajiști importante pentru dropie (*Otis tarda*):

- ✓ utilizarea fertilizanților chimici și a pesticidelor este interzisă (P),
- ✓ utilizarea tradițională a gunoiului de grajd este permisă până în echivalentul a maxim 40 kg N s.a./ha (1 UVM/ha),
- ✓ cositul va începe după 1 iulie și trebuie efectuat până cel târziu la data de 15 octombrie a anului de cerere(P),
- ✓ cositul se va realiza dinspre interiorul parcelei spre exteriorul acesteia,
- ✓ lucrările cu utilaje mecanizate nu sunt permise pe suprafața pajiștilor aflate sub angajament cu excepția celor operate cu forță animală (pentru varianta 11.2.1) (P) sau lucrările se pot efectua cu utilaje mecanizate de mică capacitate (cosit cu utilaje cu lama scurtă și viteză mică de deplasare), fiind interzisă folosirea utilajelor grele (pentru varianta 11.2.2) (P) sau lucrările se pot efectua cu utilaje mecanizate convenționale / grele, dar cositul se face folosindu-se un dispozitiv (descris în cadrul capitolului "Definiții") pentru protecția păsărilor cuibăritoare la sol (pentru varianta 11.2.3),
- ✓ pășunatul se va efectua cu maxim 1 UVM/ha și numai începând cu 1 iunie,
- ✓ va fi lăsată până la data de 1 septembrie o zonă necosită, de minim 10% și maxim 15% din suprafața fiecărei parcele. Cositul acestei suprafețe trebuie efectuat până cel târziu la data de 15 octombrie a anului de cerere (P),
- ✓ se interzice desfășurarea oricăror lucrări agricole pe timp de noapte,
- ✓ sunt interzise aerisirea, irigarea și accelerarea drenajului natural al pajiștilor angajate,
- ✓ pajiștile inundate nu vor fi pășunate și nu sunt permise lucrări cu utilaje grele pe pajiștile inundate mai devreme de două săptămâni de la retragerea apelor.

Alte cerințe specifice aplicabile pachetelor/sub-pachetelor/variantelor M.10

- ✓ masa vegetală cosită trebuie adunată de pe suprafața pajiștii aflate sub angajament nu mai târziu de două săptămâni de la efectuarea cositului – cerința aplicabilă pentru P1, P2, P3, P6, P11;
- ✓ pajiștile inundate nu vor fi pășunate mai devreme de două săptămâni de la retragerea apelor – cerința aplicabilă pentru P1, P2, P3, P6, P9.2, P11;
- ✓ nu vor fi realizate însămânțări de suprafață sau supraînsămânțări, putându-se face însămânțări numai cu specii din flora locală și doar în cazurile în care unele suprafețe sunt afectate accidental – cerința aplicabilă pentru P1, P2, P3, P6, P9.2;
- ✓ este interzis aratul sau discuitul pajiștilor existente în cadrul fermelor care au angajamente în derulare – cerința aplicabilă pentru P1, P2, P3, P4, P5, P6, P7, P9, P10, P11;
- ✓ beneficiarii țin o evidență a activităților agricole corelate cu implementarea cerințelor de agro-mediu – cerința aplicabilă pentru toate pachetele M.10;

- ✓ beneficiarii trebuie să demonstreze că dețin cunoștințele și informațiile relevante sau că beneficiază de expertiza tehnică necesară pentru implementarea angajamentelor (respectând prevederile subcapitolelor *„Demonstrarea deținerii cunoștințelor și informațiilor relevante sau a expertizei tehnice necesare implementării angajamentelor”* și *„Documente justificative”*) – cerința aplicabilă pentru toate pachetele M.10.

ECOCONDIȚIONALITATEA, CONDIȚIONALITATEA ȘI CERINȚELE DE BAZĂ

Politica Agricolă Comună (PAC) pentru perioada 2023-2027 a revizuit sistemul de ecocondiționalitate înlocuindu-l cu noul sistem de condiționalitate care contribuie în mai mare măsură la conservarea mediului și biodiversității, adaptarea la efectele schimbărilor climatice, sănătatea publică, sănătatea plantelor și bunăstarea animalelor. Astfel, normele privind condiționalitatea sunt mai stricte decât cele privind ecocondiționalitatea, atât prin prisma obligațiilor, cât și prin prisma sancțiunilor.

- ✓ **Normele de ecocondiționalitate** trebuie respectate la nivelul întregii exploatații de către toți beneficiarii M.10, M.11, sM.13.1, sM.13.3 care primesc sprijin prin PNDR 2014-2020 (*Ordinul comun MADR/MMAP/ANSVSA nr. 352/636/54/2015, cu modificările ulterioare*), pe parcursul întregului an calendaristic.
- ✓ **Normele de condiționalitate** - trebuie respectate la nivelul întregii exploatații, pe parcursul întregului an calendaristic (*Ordinul comun MADR/MMAP/ANSVSA nr. 54/570/32/2023*), de către beneficiarii care primesc sprijin prin PS 2023-2027:
  - beneficiarii DR-10,
  - beneficiarii sprijinului acordat prin Pilonul I (FEGA).

NOU! Având în vedere că beneficiarii plăților compensatorii acordate prin PNDR 2014-2020 (M.10, M.11, sM.13.1, sM.13.3) vor primi și plăți pe suprafață în baza intervențiilor din PS 2023-2027, în anul 2023 aceștia trebuie să respecte atât normele de ecocondiționalitate (pentru măsurile din PNDR 2014-2020), cât și normele de condiționalitate (pentru intervențiile din PS 2023-2027).

Totuși, beneficiarul care îndeplinește obligațiile prevăzute în normele privind condiționalitatea, îndeplinește implicit și normele privind ecocondiționalitatea (art. 12 din *Regulamentul delegat 2022/1172*)**.**

Verificările se realizează în ceea ce privește respectarea condiționalității atât pentru intervențiile din PS 2023-2027, cât și pentru măsurile din PNDR 2014-2020. În cazul în care normele de condiționalitate sunt respectate, se consideră că și normele de ecocondiționalitate sunt respectate.

Dacă verificarea normelor de condiționalitate relevă neconformități, se va efectua controlul respectării normelor de ecocondiționalitate pentru măsurile din PNDR 2014-2020.

Identificarea de neconformități pentru normele de condiționalitate conduce la aplicarea sancțiunilor pentru condiționalitate pentru plățile aferente suprafețelor/animalelor angajate în cadrul intervențiilor din PS 2023-2027.

Identificarea de neconformități pentru normele de ecocondiționalitate conduce la aplicarea sancțiunilor pentru ecocondiționalitate pentru plățile aferente suprafețelor/animalelor angajate în cadrul măsurilor din PNDR 2014-2020. Aceste neconformități conduc la aplicarea sancțiunilor pentru M.10, M.11, sM.13.1 și sM.13.3.

Prin urmare, în ceea ce privește neconformitățile pentru ecocondiționalitate și condiționalitate, dacă este cazul, este aplicată o singură sancțiune pentru fiecare măsură, respectiv intervenție.

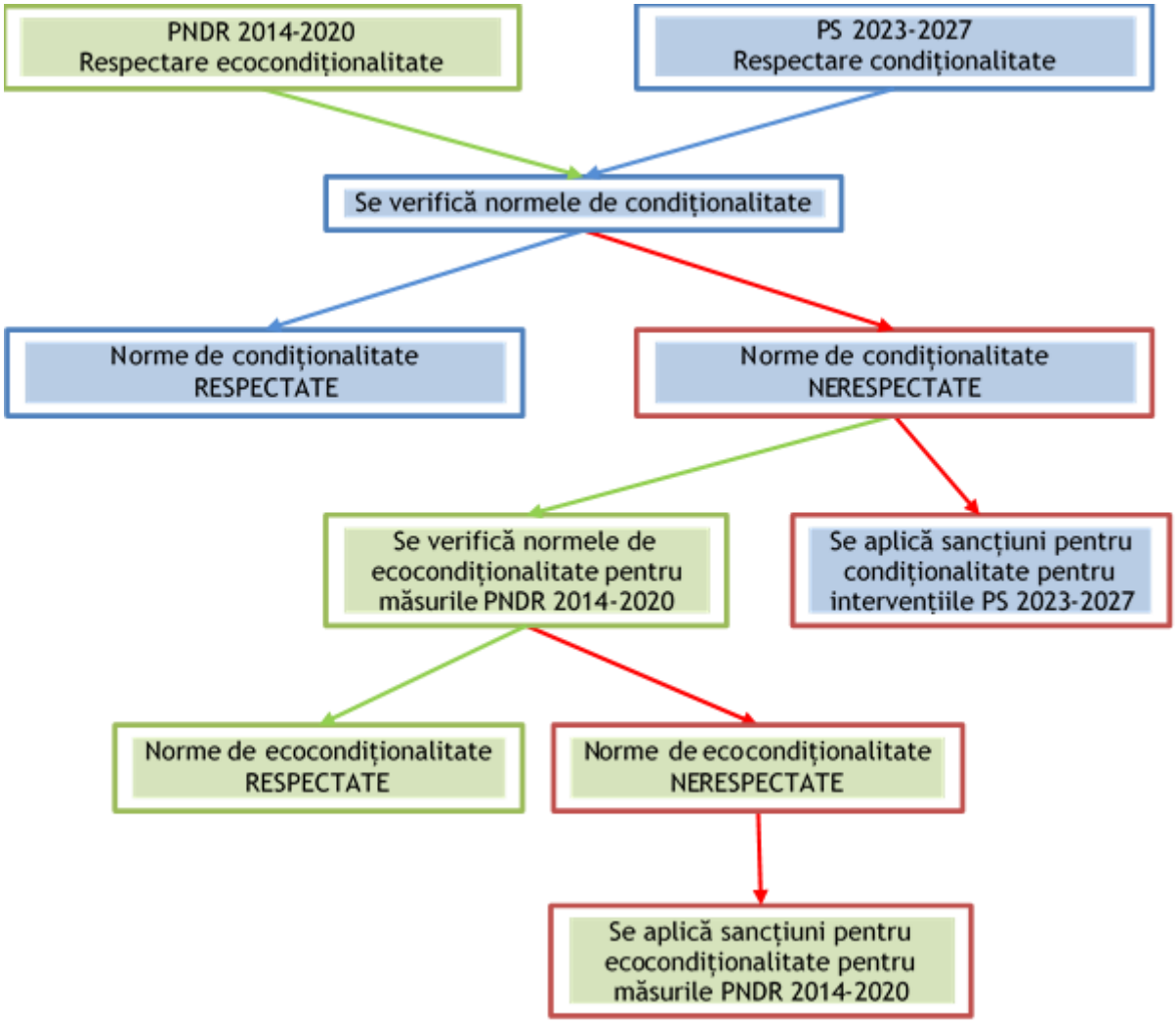

- ✓ **Cerințele de bază** care trebuie respectate la nivelul parcelelor aflate sub angajamente P1-P7, P9-P11 ale M.10, respectiv la nivelul animalelor angajate în cazul P8 al M.10, sunt constituite din:
  - GAEC şi/sau SMR relevante,
  - cerințe minime privind utilizarea îngrășămintelor și a produselor de protecție a plantelor,
  - alte cerințe relevante naționale,
  - activitatea minimă.

Normele de ecocondiționalitate

Normele de ecocondiționalitate vizează **o serie de standarde constituite de Bunele Condiții Agricole și de Mediu (GAEC) și Cerințele Legale în Materie de Gestionare (SMR),** grupate pe domenii care sunt stabilite prin Ordinul comun MADR/MMAP/ANSVSA nr. 352/632/54/2015, cu modificările și completările ulterioare, și vizează:

Domeniu / Standard eco-condiționalitate	***Standard ecocondiționalitate (GAEC / SMR)***
I. Apă:	
GAEC 1	Crearea/menținerea benzilor-tampon (fâșiilor de protecție) în vecinătatea apelor de suprafață
GAEC 2	Respectarea procedurilor de autorizare, în cazul utilizării apei pentru irigații în agricultură
GAEC 3	Protecția apelor subterane împotriva poluării
SMR 1	Protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole

Domeniu / Standard eco-condiționalitate	*Standard ecocondiționalitate (GAEC / SMR)*
II. Sol și stoc de carbon:	
GAEC 4	Acoperirea minimă a solului
GAEC 5	Gestionarea minimă a terenului care să reflecte condițiile locale specifice pentru limitarea eroziunii
GAEC 6	Menținerea nivelului de materie organică din sol, inclusiv interdicția de a incendia miriștile arabile
III. Biodiversitate:	
SMR 2	Conservarea păsărilor sălbatice
SMR 3	Conservarea habitatelor naturale și a speciilor de floră și faună sălbatică
IV. Peisaj, nivelul minim de întreținere:	
GAEC 7	Păstrarea elementelor de peisaj, incluzând arborii izolați și terasele existente pe terenul agricol, luând măsuri adecvate pentru a preveni instalarea vegetației nedorite și asigurarea unui nivel minim de întreținere a terenului agricol
IV. Siguranța alimentară:	
SMR 4	Principii și cerințe generale ale legislației alimentare și proceduri în domeniul siguranței produselor alimentare
SMR 5	Interzicerea utilizării anumitor substanțe cu efect hormonal sau tireostatic și a substanțelor betaagoniste în creșterea animalelor
V. Identificarea și înregistrarea animalelor:	
SMR 6	Identificarea și înregistrarea suinelor
SMR 7	Identificarea și înregistrarea bovinelor
SMR 8	Identificarea și înregistrarea animalelor din speciile ovină și caprină
VI. Bolile animalelor:	
SMR 9	Prevenirea, controlul și eradicarea anumitor forme de encefalopatii spongiforme transmisibile (EST)
VII. Produse de protecție a plantelor:	
SMR 10	Introducerea pe piață a produselor de protecție a plantelor
VIII. Bunăstarea animalelor:	
SMR 11	Norme minime privind protecția vițeilor
SMR 12	Norme minime de protecție a porcinelor
SMR 13	Protecția animalelor de fermă

„Detaliile privind implementarea și verificarea standardelor de ecocondiționalitate se regăsesc în „*Ghidul fermierului privind ecocondiționalitatea din 2022*”, elaborat de APIA și postat pe site-ul instituției, secțiunea „Materiale de informare 2022” (la adresa https://apia.org.ro/wp-content/uploads/2022/03/Ghid_ecoconditionalitate-2022.pdf).”

Normele de condiționalitate

Normele de condiționalitate aplicabile intervențiilor din PS 2023-2027 sunt stabilite prin *Ordinul comun MADR/MMAP/ANSVSA nr. 54/570/32/2023 pentru punerea în aplicare a normelor privind condiționalitatea în cadrul intervențiilor sub formă de plăți directe și unor intervenții și măsuri pentru dezvoltare rurală, începând cu anul de cerere 2023.*

Detaliile privind implementarea și verificarea standardelor de condiționalitate se regăsesc în „*Ghidul fermierului privind condiționalitatea*”, elaborat de APIA și postat pe site-ul instituției (la adresa https://apia.org.ro/materiale-de-informare/materiale-de-informare-anul-2023/).

Cerințele de bază pentru angajamentele de agro-mediu și climă (M.10)

Plecând de la prevederile legislației europene relevante, în baza art. 28 alin.(3) și 29 alin.(2) din *Regulamentul (UE) nr. 1305/2013,* cu modificările și completările ulterioare, plățile acordate în cadrul M.10 acoperă costurile suplimentare și pierderile de venituri înregistrate de beneficiari ca urmare a aplicării standardelor superioare de mediu prevăzute de fișa măsurii, față de standardele minime obligatorii relevante privind:

- ✓ normele GAEC și/sau SMR relevante stabilite în temeiul titlului VI capitolul I din *Regulamentul (UE) nr. 1306/2013,* cu modificările și completările ulterioare,
- ✓ cerințele minime relevante pentru utilizarea îngrășămintelor și a produselor de protecție a plantelor,
- ✓ alte cerințe minime obligatorii relevante prevăzute în legislația națională,
- ✓ activitățile minime
- ✓ practicile agricole uzuale relevante.

Toate aceste cerințe sunt identificate în PNDR 2014-2020, fișa tehnică a M.10 conținând precizări referitoare la corespondența cerințelor specifice măsurilor/sub-măsurilor/pachetelor/sub-pachetelor/variantelor cu cerințele de bază identificate.

Cerințele de bază pentru M.10 se aplică la nivelul suprafețelor aflate sub angajamente P1-P7, P9-P11 ale M.10, respectiv la nivelul animalelor angajate în cazul P8 al M.10, după cum urmează:

Pachet / sub-pachet/variantă	***Cerințe de bază***			
	GAEC / SMR relevante	Cerințe minime îngrășăminte și pesticide	Alte obligații legale	Activitate agricolă minimă
Măsura 10 – agro-mediu și climă				
✓ Pachetul 1	GAEC3, SMR1 (cerințele 1b, 1c, 1g, 1h, 2), SMR3 (cerințele 1a, 1b, 2a, 2b, 2c), SMR10 (cerințele 1, 2, 3, 4, 5, 6)	CM1.1, CM2.1, CM2.2	-	AM2
✓ Pachetul 2 ○ varianta 2.1 ○ varianta 2.2	-	-	-	AM2
✓ Pachetul 3 • sub-pachetul 3.1 ○ varianta 3.1.1 ○ varianta 3.1.2 • sub-pachetul 3.2 ○ varianta 3.2.1 ○ varianta 3.2.2	GAEC3, SMR1 (cerințele 1b, 1c, 1g, 1h, 2), SMR2 (cerințele 1a, 1b, 2a, 2b, 2c), SMR10 (cerințele 1, 2, 3, 4, 5, 6)	CM1.1, CM2.1, CM2.2	-	AM2
✓ Pachetul 4	GAEC4, GAEC6 (cerința 2)	-	-	AM1
✓ Pachetul 5	GAEC6 (cerințele 1, 2), SMR1 (cerințele 1b, 1c, 1g, 1h, 2)		-	AM1
✓ Pachetul 6 ○ varianta 6.1 ○ varianta 6.2	GAEC3, SMR1 (cerințele 1b, 1c, 1g, 1h, 2), SMR2 (cerințele 1a, 1b, 2a, 2b, 2c), SMR10 (cerințele 1, 2, 3, 4, 5, 6)	CM1.1, CM2.1, CM2.2	-	AM2
✓ Pachetul 7	GAEC3, GAEC4, GAEC6 (cerința 2), SMR1 (cerințele 1b, 1c, 1g, 1h, 2), SMR2 (cerințele 1a, 1b, 2a, 2b, 2c), SMR10 (cerințele 1,2, 3, 4, 5, 6)	CM2.1, CM2.2	-	AM1
✓ Pachetul 8	SMR6, SMR7, SMR8, SMR12, SMR13	-	CMLN1, CMLN2, CMLN3	AM4
✓ Pachetul 9 • sub-pachetul 9.1	GAEC3, GAEC6 (cerința 1), SMR1 (cerințele 1b, 1c, 1g, 1h, 2), SMR2 (cerințele 1a, 1b, 2a, 2b, 2c) SMR10 (cerințele 1,2, 3, 4, 5, 6)	CM1.1, CM2.1, CM 2.2	-	AM1

Pachet / sub-pachet/variantă	*Cerințe de bază*			
	GAEC / SMR relevante	Cerințe minime îngrășăminte și pesticide	Alte obligații legale	Activitate agricolă minimă
✓ Pachetul 9 • sub-pachetul 9.2	GAEC3, SMR1 (cerințele 1b, 1c, 1g, 1h, 2), SMR2 (cerințele 1a, 1b, 2a, 2b, 2c), SMR10 (cerințele 1,2, 3, 4, 5, 6)	CM1.1, CM2.1, CM 2.2	-	AM2
✓ Pachetul 10	GAEC3, SMR1 (cerințele 1b, 1c, 1g, 1h, 2), SMR2 (cerințele 1a, 1b, 2a, 2b, 2c), SMR10 (cerințele 1, 2, 3, 4, 5, 6)	CM1.1, CM2.1, CM 2.2	-	AM1
✓ Pachetul 11 • sub-pachetul 11.1	-	-	-	AM1
✓ Pachetul 11 • sub-pachetul 11.2	GAEC3, SMR1 (cerințele 1b, 1c, 1g, 1h, 2), SMR2 (cerințele 1a, 1b, 2a, 2b, 2c), SMR10 (cerințele 1, 2, 3, 4, 5, 6)	CM1.1, CM2.1, CM 2.2	-	AM2

Normele GAEC / SMR relevante pentru M.10

Standardele de ecocondiționalitate (GAEC/SMR) relevante, incluse în cerințele de bază pentru agro-mediu și climă, extrase din *Ordinul MADR, MMAP, ANSVSA nr. 352/636/54/2015,* cu modificările ulterioare, sunt:

Cerințe de bază - GAEC/SMR relevante	
SMR1 - Protecţia apelor împotriva poluării cu nitraţi proveniţi din surse agricole	
1. Pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole, conform Programului de acțiune, fermierii care dețin sau administrează exploatații agricole au următoarele obligații:	
	b) să respecte perioadele de interdicție pentru aplicarea îngrășămintelor organice și chimice pe terenul agricol, prevăzute la art.3 și anexa 3 din Programul de acțiune;
	c) să nu depășească cantitatea de 170 kg azot s.a./ha provenită din aplicarea îngrășămintelor organice și cantitățile de N din îngrășăminte chimice care se pot aplica fără studii agrochimice stabilite prin Programul de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole;
	g) să nu aplice îngrășăminte pe fâșiile de protecţie existente pe terenurile agricole situate în vecinătatea zonelor de protecţie a apelor de suprafață sau pe terenurile agricole situate în zonele de protecţie a apelor de suprafață ori în zonele de protecţie sanitară și hidrogeologică a surselor de captare a apei potabile/minerale și a lacurilor terapeutice, stabilite în conformitate cu legislația în vigoare. Lățimea minimă a fâșiilor de protecţie este de 3 m pe terenurile cu panta de până la 12% și de 5 m pe terenurile cu panta mai mare de 12%, panta terenului fiind panta medie a blocului fizic adiacent cursului de apă;
	h) să întocmească la zi, să păstreze o perioadă de 3 ani și să prezinte pentru control documentele de evidență ale exploatației (plan de fertilizare și documente de livrare/expediere a îngrășămintelor de origine animală).
2. Fermierii care, potrivit legislației în domeniul protecției mediului și gospodăririi apelor, au obligația obținerii actelor de reglementare pentru activitățile pe care le desfășoară trebuie să dețină aceste documente și să respecte condițiile stabilite de acestea cu privire la protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole.	
GAEC 3 - Protecţia apelor subterane împotriva poluării	
Este interzisă poluarea apelor subterane prin deversarea directă sau prin descărcarea pe teren și infiltrarea în sol a produselor ce conţin substanţe periculoase utilizate în agricultură.	
GAEC 4 - Acoperirea minimă a solului	
Pe timpul iernii, terenul arabil trebuie să fie acoperit cu culturi de toamnă și/sau să rămână nelucrat după recoltare pe cel puţin 20% din suprafaţa arabilă totală a fermei.	
GAEC 6 - Menţinerea nivelului de materie organică din sol, inclusiv interdicţia de a incendia miriștile arabile	
1. Floarea-soarelui nu se cultivă pe același amplasament mai mult de 2 ani consecutiv.	
2. Este interzisă arderea miriștilor și a resturilor vegetale pe terenul arabil, precum și a vegetației pajiștilor permanente.	
SMR 2 - Conservarea păsărilor sălbatice	
1. Fermierii care dețin/administrează terenuri agricole și care desfășoară activități în perimetrul ariilor de protecție specială avifaunistică au următoarele obligații:	
	a) să respecte planul de management și regulamentul ariei de protecţie specială avifaunistică în ceea ce privește utilizarea suprafețelor de teren cu destinație agricolă și regimul activităților agricole;
	b) să urmeze procedura evaluării impactului asupra mediului/evaluării strategice de mediu/evaluării adecvate pentru proiecte sau planuri, precum și procedura de autorizare pentru activități care pot afecta în mod semnificativ aria de protecţie specială avifaunistică, în conformitate cu legislația în domeniu.
2. În vederea protejării tuturor speciilor de păsări sălbatice, inclusiv a celor migratoare, atât în ariile de protecţie specială avifaunistică, cât și în afara acestora sunt interzise:	
	a) uciderea sau capturarea intenţionată a păsărilor sălbatice, indiferent de metoda utilizată;
	b) deteriorarea, distrugerea și/sau culegerea intenţionată a cuiburilor și/sau a ouălor din natură;

	c) perturbarea intenţionată a păsărilor sălbatice, în special în cursul perioadei de reproducere sau de maturizare, prin activităţi ce contravin scopului de protecţie şi conservare a acestora, cum ar fi: arderea vegetaţiei, tăierea arborilor/pâlcurilor arbustive şi a perdelelor agroforestiere existente pe terenul agricol sau schimbări în folosinţa terenurilor şi în cursul apelor, precum şi alte activităţi ce contravin scopului de protecţie şi conservare a ariei naturale protejate.
SMR 3 - Conservarea habitatelor naturale şi a speciilor de floră şi faună sălbatică	
1. Fermierii care deţin/administrează terenuri agricole şi care desfăşoară activităţi în perimetrul ariilor naturale protejate au următoarele obligaţii:	
	a) să respecte planul de management şi regulamentul ariei naturale protejate în ceea ce priveşte utilizarea suprafeţelor de teren cu destinaţie agricolă şi regimul activităţilor agricole;
	b) să urmeze procedura evaluării impactului asupra mediului/evaluării strategice de mediu/evaluării adecvate pentru proiecte sau planuri, precum şi procedura de autorizare pentru activităţi care pot afecta în mod semnificativ aria naturală protejată, în conformitate cu legislaţia în domeniu.
2. Pentru protecţia speciilor de plante şi animale sălbatice prevăzute în anexele nr. 4A şi 4B la Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 57/2007, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările şi completările ulterioare, care trăiesc atât în ariile naturale protejate, cât şi în afara acestora, sunt interzise:	
	a) orice formă de recoltare, capturare, ucidere, distrugere sau vătămare a exemplarelor aflate în mediul lor natural, în oricare dintre stadiile ciclului lor biologic;
	b) deteriorarea şi/sau distrugerea locurilor de reproducere ori de odihnă a animalelor sălbatice şi perturbarea intenţionată a animalelor sălbatice în cursul perioadei de reproducere, de creştere, de hibernare şi de migraţie, prin activităţi ce contravin scopului de protecţie şi conservare a acestora, cum ar fi: arderea vegetaţiei, tăierea arborilor/pâlcurilor arbustive şi a perdelelor agroforestiere existente pe terenul agricol, schimbări în folosinţa terenurilor şi în cursul apelor, precum şi alte activităţi ce contravin scopului de protecţie şi conservare a ariei naturale protejate;
	c) recoltarea florilor şi a fructelor, culegerea, tăierea, dezrădăcinarea sau distrugerea cu intenţie a plantelor sălbatice în habitatele lor naturale, în oricare dintre stadiile ciclului lor biologic.
SMR 6 - Identificarea şi înregistrarea suinelor	
Fermierii care deţin animale din specia suine au următoarele obligaţii:	
1. În cazul exploataţiilor nonprofesionale, când activitatea de identificare şi înregistrare a animalelor este efectuată de medicul veterinar de liberă practică împuternicit/o organizaţie profesională a crescătorilor de animale aprobată, în calitate de utilizator al Sistemului naţional de identificare şi înregistrare a animalelor (SNIIA):	
	a) să achiziţioneze crotalii pentru identificarea animatelor din exploataţie;
	b) să notifice utilizatorului SNIIA orice eveniment de naştere, sacrificare pentru consum propriu, moarte, pierdere crotalie, dispariţie, regăsire animal;
	c) să solicite utilizatorului SNIIA eliberarea formularului de mişcare, în cazul mutării animalului/animalelor între două exploataţii diferite;
	d) să păstreze registrul exploataţiei completat la zi cu toate intrările şi ieşirile de animale şi cu datele referitoare la mişcările respective (dată, destinaţie);
	e) să predea utilizatorului SNIIA documentele de mişcare cu care a achiziţionat animalele;
	f) să achiziţioneze crotalia duplicat în cazul pierderii crotaliei unui animal şi să solicite utilizatorului aplicarea acesteia.
2. În cazul exploataţiilor nonprofesionale, când activitatea de identificare şi înregistrare a animalelor este efectuata de proprietarul exploataţiei, în calitate de utilizator SNIIA:	
	a) să solicite direcţiei sanitar-veterinare şi pentru siguranţa alimentelor (DSVSA) judeţene să devină utilizator SNIIA;
	b) să achiziţioneze crotalii pentru identificarea animalelor din exploataţie;
	c) să identifice şi să înregistreze în SNIIA animalele născute în exploataţie;
	d) să înregistreze în SNIIA orice eveniment de naştere, mişcare, sacrificare pentru consum propriu, moarte, dispariţie, regăsire animal;
	e) să completeze şi să deţină asupra lor pe timpul transportului documentele de mişcare, în cazul mutării animalului/animalelor între două exploataţii;
	f) să păstreze registrul exploataţiei completat la zi cu toate intrările şi ieşirile de animale şi cu datele referitoare la mişcările respective (dată, destinaţie);
	g) să achiziţioneze crotalia duplicat în cazul pierderii crotaliei unui animal şi să o aplice în termen de 30 de zile de la înregistrarea evenimentului de pierdere crotalie.
3. În cazul exploataţiilor comerciale:	
	a) să solicite DSVSA judeţene să devină utilizator SNIIA;
	b) să achiziţioneze crotalii (în cazul exploataţiilor comerciale de tip A) şi/sau trusa de tatuaj (în cazul exploataţiilor comerciale industriale) pentru identificarea animalelor din exploataţie;
	c) să identifice animalele din exploataţie;
	d) să înregistreze în registrul exploataţiei toate intrările şi ieşirile de animale, precum şi datele referitoare la mişcările respective (dată, destinaţie);
	e) să înregistreze în SNIIA animalele identificate individual (în cazul exploataţiilor comerciale de tip A) sau pe lot (în cazul exploataţiilor comerciale industriale), precum şi intrările şi ieşirile animalelor în/din exploataţie şi datele referitoare la mişcările respective (dată, destinaţie);

	f) să completeze formularele de mișcare pentru suine vii (în cazul exploatațiilor comerciale industriale) sau documentele de mișcare (în cazul exploatațiilor comerciale de tip A) pentru animalele deținute ce fac obiectul mișcării între exploatații;
	g) să înregistreze în SNIIA cel târziu până la sfârșitul lunii ianuarie a anului în curs efectivul deținut la 1 ianuarie a anului în curs, în cazul exploatațiilor comerciale industriale de suine.
SMR 7 - Identificarea și înregistrarea bovinelor	
Fermierii care dețin animale din specia bovine au următoarele obligații:	
1. În cazul exploatațiilor non profesionale, când activitatea de identificare și înregistrare a animalelor este efectuată de medicul veterinar de liberă practică împuternicit/organizația profesională a crescătorilor de animale aprobată, în calitate de utilizator SNIIA:	
	a) să achiziționeze crotalii pentru identificarea animalelor din exploatație;
	b) să notifice utilizatorului orice eveniment de naștere, sacrificare pentru consum propriu, moarte, pierdere crotalie, dispariție/ regăsire animal;
	c) să solicite utilizatorului eliberarea documentului de mișcare, în cazul mutării animalului/animalelor între două exploatații diferite, sau să îi predea acestuia exemplarul negru al documentului de mișcare, în cazul achiziționării ori vânzării animalelor de la/la mijlocitori de afaceri cu animale vii sau exploatații comerciale;
	d) să înregistreze în registrul exploatației toate intrările și ieșirile de animale, precum și datele referitoare la mișcările respective (dată, destinație);
	e) să achiziționeze crotalia duplicat în cazul pierderii crotaliei unui animal și să o aplice în termenul prevăzut de legislația sanitară veterinară (30 de zile de la emiterea formularului și înregistrarea acestuia în Registrul național al exploatațiilor (RNE);
	f) să ridice de la sediul DSVSA județene pașaportul bovinei și să îl păstreze în condiții bune;
	g) să solicite eliberarea contra cost a unui duplicat al pașaportului în cazul pierderii sau distrugerii acestuia;
	h) să solicite utilizatorului înscrierea în pașaport a noului deținător în cazul cumpărării animalului;
	i) să dețină asupra lor pașaportul animalului în timpul transportului acestuia.
2. În cazul exploatațiilor nonprofesionale, când activitatea de identificare și înregistrare a animalelor este efectuată de proprietarul exploatației, în calitate de utilizator SNIIA:	
	a) să solicite DSVSA județene să devină utilizator SNIIA;
	b) să achiziționeze crotalii pentru identificarea animalelor din exploatație;
	c) să identifice și să înregistreze în SNIIA animalele născute în exploatație;
	d) să înregistreze în SNIIA orice eveniment de naștere, mișcare, sacrificare pentru consum propriu, moarte, pierdere crotalie, dispariție/regăsire animal;
	e) să completeze și să dețină asupra lor pe timpul transportului documentele de mișcare, în cazul mutării animalului/animalelor între două exploatații diferite;
	f) să păstreze registrul exploatației completat la zi cu toate intrările și ieșirile de animale și cu datele referitoare la mișcările respective (dată, destinație);
	g) să achiziționeze crotalia duplicat în cazul pierderii crotaliei unui animal și să o aplice în termen de 30 de zile de la înregistrarea evenimentului de pierdere crotalie;
	h) să ridice de la sediul DSVSA județene pașaportul pentru bovine și să îl păstreze în bune condiții;
	i) să solicite eliberarea contra cost a unui duplicat al pașaportului în cazul pierderii sau distrugerii acestuia;
	j) să înscrie în pașaport noul deținător în cazul cumpărării animalului;
	k) să dețină asupra lor pașaportul animalului în timpul transportului acestuia.
3. În cazul exploatațiilor comerciale:	
	a) să solicite DSVSA județene să devină utilizator SNIIA;
	b) să achiziționeze crotalii necesare identificării animalelor din exploatație;
	c) să identifice animalele din exploatație și să le înregistreze în baza de date RNE;
	d) să actualizeze zilnic registrul exploatației, precum și baza de date RNE;
	e) să ridice de la DSVSA județene, în termen de 14 zile de la înregistrarea bovinelor, pașapoartele acestora;
	f) să dețină asupra lor pașaportul animalelor în timpul transportului acestora;
	g) să înscrie în pașaportul animalelor datele ultimului deținător;
	h) să completeze documentele de mișcare pentru animalele deținute ce fac obiectul mișcării între exploatații.
SMR 8 - Identificarea și înregistrarea animalelor din speciile ovină și caprină	
Fermierii care dețin animale din speciile ovine și caprine au următoarele obligații:	
1. În cazul exploatațiilor nonprofesionale, când activitatea de identificare și înregistrare a animalelor este efectuată de medicul veterinar de liberă practică împuternicit/organizația profesională a crescătorilor de animale aprobată, în calitate de utilizator SNIIA:	
	a) să achiziționeze crotalii pentru identificarea animalelor din exploatație;
	b) să notifice utilizatorului orice eveniment de naștere, sacrificare pentru consum propriu, moarte, pierdere crotalie, dispariție/regăsire animal;
	c) să solicite utilizatorului eliberarea documentului de mișcare, în cazul mutării animalului/animalelor între două exploatații diferite, sau să îi predea acestuia exemplarul negru al documentului de mișcare, în cazul achiziționării ori vânzării animalelor de la/la mijlocitori de afaceri cu animale vii sau exploatații comerciale;
	d) să înregistreze în registrul exploatației toate intrările și ieșirile de animale, precum și datele referitoare la mișcările respective (dată, destinație);
	e) să achiziționeze crotalia duplicat în cazul pierderii crotaliei unui animal și să fie aplicată în termenul prevăzut de legislația sanitară veterinară (30 de zile de la emiterea formularului și înregistrarea acestuia în RNE).
2. În cazul exploatațiilor nonprofesionale, când activitatea de identificare și înregistrare a animalelor este efectuată de proprietarul exploatației, în calitate de utilizator SNIIA:	

	a) să solicite DSVSA judeţene să devină utilizator SNIIA;
	b) să achiziţioneze crotalii pentru identificarea animalelor din exploataţie;
	c) să identifice şi să înregistreze în SNIIA animalele născute în exploataţie;
	d) să înregistreze în SNIIA orice eveniment de naştere, mişcare, sacrificare pentru consum propriu, moarte, pierdere crotalie, dispariţie/regăsire animal;
	e) să completeze şi să deţină asupra lor pe timpul transportului documentele de mişcare, în cazul mutării animalului/animalelor între două exploataţii diferite;
	f) să păstreze registrul exploataţiei completat la zi cu toate intrările şi ieşirile de animale şi cu datele referitoare la mişcările respective (dată, destinaţie);
	g) să achiziţioneze crotalia duplicat în cazul pierderii crotaliei unui animal şi să o aplice în termen de 30 de zile de la înregistrarea evenimentului de pierdere crotalie.
3. În cazul exploataţiilor comerciale:	
	a) să cumpere crotaliile necesare identificării animalelor din exploataţie;
	b) să solicite DSVSA judeţene să devină utilizator SNIIA;
	c) să identifice animalele din exploataţie şi să le înregistreze în baza de date RNE;
	d) să completeze documentele de mişcare pentru animalele ce vor fi mişcate din exploataţia deţinută şi să înregistreze în SNIIA ieşirea animalelor din exploataţie, precum şi eventualele intrări;
	e) să actualizeze zilnic registrul exploataţiei şi baza de date RNE.
SMR 10 - Introducerea pe piaţă a produselor de protecţie a plantelor	
Fermierii care prin activitatea lor depozitează, manipulează şi utilizează produse de protecţie a plantelor au următoarele obligaţii:	
1. să utilizeze numai produse de protecţie a plantelor omologate de Comisia Naţională de Omologare a Produselor de Protecţie a Plantelor, care se regăsesc în baza de date PEST-EXPERT.	
2. să utilizeze produsele de protecţie a plantelor doar în scopul pentru care acestea au fost omologate şi numai în conformitate cu instrucţiunile de utilizare;	
3. să se asigure că produsele de protecţie a plantelor clasificate ca foarte toxice (T+) şi toxice (T) vor fi utilizate numai de persoanele juridice care deţin autorizaţie pentru utilizarea acestor produse, emisă de unitatea fitosanitară din raza teritorială în care îşi desfăşoară activitatea;	
4. să nu aplice tratamente cu produse de protecţie a plantelor în zonele de protecţie a resurselor de apă, în zonele de protecţie sanitară şi ecologică, precum şi în alte zone protejate stabilite în condiţiile legii;	
5. să respecte condiţiile de depozitare, manipulare şi utilizare a produselor de protecţie a plantelor în exploataţiile agricole, conform Ghidului de bune practici de utilizare şi depozitare a produselor de protecţie a plantelor, elaborat de Autoritatea Naţională Fitosanitară.	
6. să păstreze o perioadă de cel puţin 3 ani documentele de evidenţă contabilă a produselor de protecţie a plantelor depozitate şi utilizate în exploataţie, precum şi Registrul de evidenţă a tratamentelor cu produse de protecţie a plantelor.	
SMR 12 - Norme minime de protecţie a porcinelor	
Art. 3, art. 4 şi anexa la Norma sanitară veterinară care stabileşte standarde minime pentru protecţia porcinelor, aprobată prin Ordinul preşedintelui Autorităţii Naţionale Sanitare Veterinare şi pentru Siguranţa Alimentelor nr. 202/2006, cu modificările şi completările ulterioare	
SMR 13 - Protecţia animalelor de fermă	
Art. 4 şi anexa la Norma sanitară veterinară privind protecţia animalelor de fermă, aprobată prin Ordinul preşedintelui Autorităţii Naţionale Sanitare Veterinare şi pentru Siguranţa Alimentelor nr. 75/2005	

Cerințele minime relevante privind utilizarea îngrășămintelor și a produselor de protecție a plantelor

Cerințele minime relevante privind utilizarea îngrășămintelor și a produselor de protecție a plantelor, pentru angajamentele de agro-mediu, sunt următoarele:

Cerința minimă	*Folosirea îngrășămintelor (1) / Fitosanitar (2)*
CM 1.1	Interzicerea folosirii fertilizatorilor neautorizați pentru vânzare. (Ordin Comun MADR/MMP/MS nr. 94/1378/1071/2010)
CM 2.1	Este permisă utilizarea numai a acelor produse de protecție a plantelor care au fost autorizate pentru vânzare. (HG nr. 1559/2004, cu modificările și completările ulterioare, OG nr. 4/1995, cu modificările și completările ulterioare)
CM 2.2	Este permisă utilizarea produselor de protecție a plantelor numai în conformitate cu instrucțiunile de utilizare. (HG nr. 1559/2004, cu modificările și completările ulterioare, OG nr. 4/1995, cu modificările și completările ulterioare)

Alte cerințe minime obligatorii relevante prevăzute în legislația națională

Alte cerințe minime obligatorii relevante prevăzute în legislația națională, pentru angajamentele de agro-mediu și climă, stabilite prin fișa M.10 din PNDR 2014-2020, sunt următoarele:

Cerința minimă	*Prevedere legislația națională*
CMLN 1	Obligația ca animalele să fie din rasă pură înscrise în registrul genealogic al rasei respective - secțiunea principală ✓ BOVINE: art. 1 lit. a și b din Ordinul MADR nr. 765/2009 pentru aprobarea normei privind animalele de reproducție din specia bovine, cu modificările și completările ulterioare ✓ OVINE și CAPRINE: art. 2 lit. a și b din Ordinul nr. 20/2006 pentru aprobarea normei privind animalele de reproducție din speciile ovine și caprine, cu modificările și completările ulterioare ✓ ECVIDEE: art. 6 lit. a din Legea calului nr. 389/2005, cu modificările și completările ulterioare ✓ PORCINE: art. 1 lit. a și c din Ordinul MAPDR nr. 13/2006 pentru aprobarea normei privind animalele de reproducție din specia porcine, cu modificările și completările ulterioare.
CMLN 2	Obligația identificării animalelor ✓ BOVINE: art. 1 lit. a din OUG nr.113/2002 privind identificarea și înregistrarea bovinelor în România, cu modificările și completările ulterioare ✓ OVINE și CAPRINE: art. 1 lit. a din OUG nr. 23/2010 privind identificarea și înregistrarea suinelor, ovinelor și caprinelor, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare ✓ ECVIDEE: art. 19 alin (1) din Legea zootehniei, republicată, nr. 72/2002, cu modificările și completările ulterioare ✓ PORCINE: art. 1 lit. a din OUG nr. 23/2010 privind identificarea și înregistrarea suinelor, ovinelor și caprinelor, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare.
CMLN 3	Obligația ca animalele să fie cuprinse în Programul acțiunilor de supraveghere, prevenire, control și eradicare a bolilor la animale, a celor transmisibile de la animale la om, protecția animalelor și protecția mediului, de identificare și înregistrare a bovinelor, suinelor, ecvideelor, ovinelor și caprinelor, aprobat prin HG nr.1156/2013.

Activitate minimă

În funcție de tipologia activităților agricole și de categoria de utilizare a terenurilor agricole care fac obiectul angajamentelor M.10, activitatea minimă trebuie să presupună:

Activitatea minimă/ Categorie teren	*Descriere activitate minimă*
AM 1 Terenuri Arabile (TA)	Întreținerea terenurilor arabile prin cultivare și/sau prin îndepărtarea vegetației cel puțin o dată pe an pe terenul arabil, cu excepția suprafețelor împădurite prin măsurile finanțate prin PNDR 2007-2013 sau 2014-2020 sau PS 2023-2027.
Fermierul trebuie să:	*- cultive și/sau să îndepărteze vegetația cel puțin o dată pe an.*
AM 2 Pajiști Permanente (PP)	Menținerea pajiștilor permanente într-o stare care sa le facă adecvate pentru pășunat sau pentru cultivare, fără acțiuni pregătitoare care să depășească folosirea metodelor și utilajelor agricole obișnuite, prin asigurarea a cel puțin unei activități agricole anuale, precum recoltarea vegetației prin cosit și/sau îndepărtarea vegetației invazive sau prin pășunat. În cazul suprafețelor ocupate cu pajiști permanente situate la altitudini de peste 1.800 m, menținute în mod natural într-o stare adecvată pentru pășunat, activitatea minimă constă în pășunat, cu asigurarea unei încărcături minime de 0,3 UVM/ha, în perioada de pășunat, cu animalele pe care fermierul le deține; având în vedere că o alternativă neproductivă nu se poate desfășura la altitudini de peste 1.800 m.
Fermierul trebuie să:	*- asigure pășunatul (cu min. 0,3 UVM/ha) și/sau cositul anual;* *- asigure pășunatul pajiștilor permanente situate la altitudini de peste 1.800 m cu min. 0,3 UVM/ha, în perioada de pășunat.*
AM 4 Creșterea animalelor	Producția de produse agricole, care include acțiuni precum creșterea animalelor, reproducția animalelor
Fermierul trebuie să:	*- crească animale și să asigure reproducția animalelor.*

UZ PUBLIC

Practicile agricole uzuale relevante

Practicile agricole uzuale relevante, în funcție de tipologia activităților agricole și de categoria de utilizare a terenurilor agricole, sunt:

Terenuri arabile (TA): Utilizarea terenurilor arabile în România se face în sistem intensiv sau extensiv. Practicile curente nu au caracter antierozional, fiind asigurată acoperirea minimă a terenurilor pe timpul iernii numai pe 20% din suprafața arabilă a fermelor, pentru conformarea la standardul de ecocondiționalitate. În general se practică fertilizarea terenurilor arabile, în special cu îngrășăminte chimice. Practicile uzuale în zonele eligibile pentru P5 al M.10 nu sunt adaptate efectelor schimbărilor climatice, în special în cadrul fermelor mici, motiv pentru care, în lipsa utilizării irigațiilor la scară largă, eficiența practicării agriculturii în România este strâns dependentă de manifestarea condițiilor climatice. Soiurile timpurii nu sunt utilizate la scară largă, fiind în general mai puțin productive. Fertilizarea este făcută predominant cu îngrășăminte chimice, iar în cazurile în care se utilizează îngrășăminte organice, acestea nu sunt compostate. Acest lucru se datorează și faptului că fermele mici nu dețin platforme individuale pentru depozitarea gunoiului de grajd. Tehnologia aplicată în majoritatea cazurilor pentru pregătirea solului în vederea înființării culturilor pe terenurile arabile este bazată pe lucrări de arat. Se utilizează la scară largă tehnologii moderne, bazate pe utilizarea îngrășămintelor chimice și a substanțelor de protecție a plantelor. Zonele eligibile pentru P7 al M.10 sunt dominate în general de monoculturi aplicate pe suprafețe extinse. Speciile de păsări care iernează în zonele vizate constituie o amenințare pentru fermieri datorită pagubelor pe care le produc culturilor.
Pajiști permanente (PP): Utilizarea pajiștilor permanente și a livezilor tradiționale utilizate extensiv prin cosit și/sau pășunat: intensivă sau extensivă. Pajiștile permanente sunt utilizate preponderent pentru creșterea animalelor, prin cosit pentru obținerea furajelor sau prin pășunat, încărcătura de animale variind de la un caz la altul. Cositul se practică la scară largă cu mijloace mecanizate, fiind operat însă și manual în zonele mai greu accesibile. Cositul se face de 3-4 ori pe an ca practică specifică în zone joase sau de 2-3 ori pe an în zonele înalte, începând înainte de fructificare. Prin cerința P1, P3, P6, sP9.2, sP11.2 ale M 10, referitoare la obligativitatea cositului după anumite date, se are în vedere asigurarea autoînsămânțării. Se practică în general fertilizarea cu îngrășăminte organice, pajiștile utilizate intensiv fiind fertilizate cu îngrășăminte chimice. Sunt utilizate local substanțe de protecție a plantelor pentru eliminarea speciilor invazive sau a celor fără valoare economică. Se fac însămânțări și supraînsămânțări cu specii cu valoare economică ridicată. Riscurile sunt legate de intensivizare (utilizarea intensivă a pajiștilor sau transformarea acestora în terenuri arabile) în zonele cu potențial agricol ridicat și în zonele ușor accesibile sau de abandonul activităților agricole în zonele cu potențial agricol scăzut, în cele caracterizate de condiții pedo-climatice nefavorabile și în zonele greu accesibile.
Creșterea animalelor din rase locale în pericol de abandon: Creșterea animalelor din rase locale în pericol de abandon se face în România în sistem semi-intensiv și/sau în sistem extensiv. Sistemul extensiv de creștere se practică în gospodăria familială în care se cresc animale pentru consum propriu și numai o cantitate redusă de produse se valorifică pe piața organizată. Animalele sunt crescute în adăposturi simple, fără dotare tehnică deosebită și cu practicarea furajării la pășune sau, la unele specii, în mare măsură, cu resturi menajere, la care se adaugă tărâțe, porumb, orz, ovăz, rădăcinoase, bostănoase, cartofi, lucernă, masă verde. În acest sistem performanțele zootehnice nu sunt deosebite, producția având un pronunțat caracter sezonier, mai ales pentru acoperirea consumului propriu. Sistemul semiintensiv de creștere definește exploatația cu un efectiv mai mare de capete de animale. Acceptarea acestui sistem de creștere a animalelor necesită adăposturi modernizate și o dotare corespunzătoare cu echipamente de furajare, adăpare și asigurarea condițiilor de microclimat. Rasele de animale autohtone au un potențial de producție scăzut, dar se remarcă prin grad mare de adaptare la condițiile de exploatare în sistem extensiv și semi-intensiv, precum și prin rezistență mare la boli. Interesul crescătorilor pentru o anumită rasă scade dacă prin nivelul producției aceasta nu asigură eficiența în exploatare. Ca urmare, efectivul se reduce până la dispariție.

DETALII PRIVIND PAȘII CARE TREBUIE URMAȚI PENTRU RESPECTAREA ANUMITOR OBLIGAȚII ÎN CADRUL ANGAJAMENTELOR

Așa cum reiese din analizarea informațiilor prezentate anterior, sunt stabilite o serie de cerințe și obligații care trebuie îndeplinite de beneficiarii M.10 a PNDR 2014-2020 aplicabile pe terenurile agricole. Sunt aduse unele clarificări în cele ce urmează pentru o serie de aspecte referitoare la:

- ✓ evidența activităților agricole desfășurate în raport cu angajamentele asumate,
- ✓ modalitatea de calcul a încărcăturii de animale pe unitatea de suprafață (UVM/ha),
- ✓ modalitatea de calcul a cantității de azot substanță activă utilizată pe unitatea de suprafață,

- ✓ demonstrarea deținerii cunoștințelor și informațiilor relevante sau a expertizei tehnice necesare implementării angajamentelor.

Cum se realizează evidența activităților agricole desfășurate?

Evidența activităților agricole relevante pentru implementarea M.10, desfășurate la nivelul fermei sau al parcelei aflate sub angajament, se realizează prin completarea caietului de agro-mediu de către beneficiari, pentru fiecare an de angajament.

Caietele trebuie completate și păstrate pe toată perioada de desfășurare a angajamentului, conform legislației în vigoare, dar și ulterior, în perioada de monitorizare de 3 ani, pentru verificarea acestora de către inspectorii APIA și ai altor organisme de control abilitate, în cazul efectuării unui control.

Modelele de caiet de agro-mediu, însoțite de instrucțiuni de completare, adaptate pentru cerințele specifice ale fiecărui pachet, se regăsesc în Anexa nr. 1. Formatul acestor caiete este unul orientativ, fermierii putând să-și elaboreze propriul tip de caiet, însă acesta trebuie să cuprindă toate informațiile relevante angajamentului asumat.

Modelele caietelor de agro-mediu, însoțite de instrucțiunile de completare sunt postate și pe site-ul APIA, în secțiunea *„Materiale informative, campania 2023”* (https://apia.org.ro/materiale-de-informare/materiale-de-informare-anul-2023/).

Cum se calculează valorile încărcăturii de animale și ale îngrășămintelor organice?

O serie de condiții de eligibilitate și cerințe specifice sau cerințe de bază ale angajamentelor încheiate de fermieri în cadrul M.10 se referă la încărcătura minimă/maximă de animale acceptate pe unitatea de suprafață (UVM/ha) sau la cantitatea maximă de îngrășăminte organice (cantitatea de azot substanță activă – Kg N s.a.) care pot fi utilizate.

În etapa controlului adiministrativ al cererilor de plată efectuat de APIA (inclusiv controlul încrucișat cu informațiile primite de la ANSVSA și ANZ), **se calculează numărul mediu de animale pe fiecare categorie de animale din fermă**, pentru fiecare fermier, astfel: se însumează numărul de animale din categoria respectivă pentru lunile mai-septembrie, iar rezultatul obținut se raportează la numărul de luni calendaristice pentru care s-au importat datele privind numărul de animale de la ANSVSA/ANZ.

Pentru calculul acestor parametri de către fiecare beneficiar al M.10, este necesară parcurgerea unor pași simpli de calcul, care sunt prezentați în cele ce urmează.

Conversia numărului de animale în coeficient „Unitate Vită Mare” (UVM)

Pentru conversia numărului de animale în echivalent *„Unitate Vită Mare”* (UVM) trebuie utilizate datele din tabelul de conversie a animalelor în UVM.

Categoria de animale	Coeficient de conversie (UVM/cap)
Tauri, vaci și alte bovine de mai mult de doi ani și ecvidee de mai mult de șase luni	1,00
Bovine între șase luni și doi ani	0,60
Bovine de mai puțin de șase luni	0,40
Ovine	0,15
Caprine	0,15

Încărcătura medie de animale pe hectar (UVM/ha) se calculează astfel:

- ✓ se înmulțește numărul mediu de animale pe categorie cu coeficientul prezentat în tabelul anterior și se obține UVM mediu/categorie;
- ✓ se însumează pentru toate categoriile de animale existente în fermă UVM mediu/categorie și se obține total UVM mediu/exploatație;

- ✓ total UVM mediu/exploataţie se împarte la totalul suprafeţei determinate de pajişte permanentă (păşune / fâneaţă / utilizare mixtă - PP şi PPn, eligibilă, neeligibilă) din fermă (solicitată şi nesolicitată la plată în cererea de plată) și se obține încărcătura medie de animale pe hectar (UVM/ha).

Conversia gunoiului de grajd în azot substanță activă (kg N s.a.)

Pentru a putea calcula dacă s-a aplicat o cantitate corespunzătoare de gunoi de grajd în raport cu cerințele impuse de fiecare pachet (ex. 40 kg N s.a. în cazul P1 al M.10), tabelul următor prezintă compoziția chimică a gunoiului de grajd de diferite proveniențe. Pe baza acestor date se poate estima cantitatea de azot conținută la o tonă de gunoi de grajd.

Tipul de gunoi	*Compoziția chimică (% din masa proaspătă)*			*Cantitatea de N în gunoiul de grajd (kg N / 1 tonă)*
	Azot (N)	*Apă*	*Materii organice*	
Gunoi de cabaline	0,58	71	25	5,8
Gunoi de bovine	0,45	77	20	4,5
Gunoi de ovine	0,83	64	31	8,3
Gunoi fermentat de 3-4 luni	0,55	77	17	5,5
Gunoi fermentat complet (mraniță)	0,98	79	14	9,8

Astfel, pentru încadrarea în valorile maxime permise de cerințele specifice, respectiv de cerințele de bază ale M.10, cantitatea maximă permisă a fi aplicată pe suprafețele aflate sub angajament sau celelalte suprafețe ale fermei este:

Tipul de gunoi	*Cantitate maximă de gunoi de grajd (tone/ha)*	
	≤ 40 kg N s.a./ha	*≤ 170 kg N s.a./ha*
Gunoi de cabaline	6,897	29,310
Gunoi de bovine	8,889	37,778
Gunoi de ovine	4,819	20,482
Gunoi fermentat de 3-4 luni	7,273	30,909
Gunoi fermentat complet (mraniță)	4,082	17,347

Exemplu de calcul UVM/ha:

10 oi x 0,15 UVM + 2 vaci de lapte x 1 UVM + 1 cal x 1 UVM = 1,5 UVM + 2 UVM + 1 UVM = 4,5 UVM

Pentru a putea respecta cerința conform căreia maximul admis în cazul P1 al M.10 este de 1 UVM/ha, fermierul trebuie:

- ✓ să dețină în cadrul fermei o suprafață de pajiști permanente de minim 4,5 ha, în cazul în care are în desfășurare un angajament de agro-mediu și climă
  sau
- ✓ să se asigure de faptul că suprafața aflată sub angajament (mai mică de 4,5 ha) nu este utilizată pentru păşunat de întregul efectiv de animale deținut, pe această suprafață nu depășește maximul admis (1 UVM/ha) și să asigure APIA de această situație (ex. angajamentul este încheiat pentru 3,5 ha pe care păşunează cele 2 vaci de lapte și 10 oi (3,5 UVM) iar calul păşunează pe alte suprafețe, pe terenul altui fermier.

Exemplu de calcul kg N s.a./ha:

Conform tabelului 4 „Cantitatea de azot (kg N/cap animal/an) din gunoiul de grajd" din Programul de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole, cantitatea de azot, substanță activă (s.a.), produsă de fiecare animal anual este:
- Oi cu miei - 12,9 kg N/cap/an
- Vaci de lapte - 60 kg N/cap/an
- Cai (800 kg) - 66 kg N/cap/an

Prin urmare, cantitatea de azot s.a. din gunoiul de grajd pe care aceste animale o vor produce într-un an este:
10 oi x 12,9 kg N/cap/an + 2 vaci de lapte x 60 kg N/cap/an + 1 cal x 66 kg N/cap/an = 129 + 120 + 66 = 315 kg N s.a./an

Pe parcelele aflate sub angajamente de agro-mediu P1, P3, P6, P9.2, P11.2 este permisă utilizarea gunoiului de grajd, fără însă a se depăși limita de 40 kg N s.a./ha anual, conform cerințelor specifice fiecărui pachet. Pe parcelele fără angajamente de agro-mediu este permisă utilizarea gunoiului de grajd fără a se depăși limita de 170 kg N s.a./ha anual, conform prevederilor Programului de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole.

Prin urmare, dacă în fermă se produce o cantitate de gunoi de grajd care conține o cantitate de N s.a. mai mare decât limita maximă permisă conform cerințelor specifice pachetelor de agro-mediu și/sau, după caz, Programul de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați, pentru a se conforma, fermierul trebuie să se asigure că surplusul de gunoi de grajd nu este utilizat în fermă și că are documente doveditoare în acest sens (a se vedea Anexele nr. 2 și 3).

ATENŢIE!

În cazul în care efectivul de animale din fermă depășește limita maximă admisă (ex. 1 UVM/ha în cazul P1 al M.10) sau conduce la indicarea depășirii cantității maxime permise de gunoi de grajd (ex. 40 kg N s.a./ha/an în cazul P1 al M.10), acest lucru nu constituie în mod implicit o încălcare a angajamentului, ci indică o susceptibilitate că angajamentul ar putea să nu fie respectat.

În situația în care încărcătura medie de animale pe hectar (UVM mediu/ha) aferentă campaniei 2023, calculată de APIA, depășește limita maximă admisă, **fermierul este invitat să se prezinte la APIA** (prin notificarea de depășire UVM/ha - Anexa nr. 2) **cu documente doveditoare și declarație pe proprie răspundere** (Anexa nr. 3) **prin care poate justifica faptul că cerințele au fost respectate** (ex. prin hrănirea surplusului de animale cu nutrețuri achiziționate și prin utilizarea gunoiului de grajd rezultat de la surplusul de animale pe suprafețe agricole aparținând fermei, altele decât cele aflate sub angajamente, fără a depăși 170 kg azot/ha la nivel de fermă sau prin vânzarea gunoiului de grajd excedentar sau prin depozitarea gunoiului de grajd în facilitățile existente la nivel local/comunal/județean, prin dovedirea înscrierii animalelor la asociații/obști/composesorate). Neprezentarea de către fermier a clarificărilor solicitate se sancționează.

Încărcătura medie de animale pe hectar (UVM mediu/ha) aferentă campaniei 2023 se calculează de către APIA pe baza înregistrărilor existente în baza de date ANSVSA pentru perioada mai-septembrie 2023. Prin urmare, documentele doveditoare prezentate de fermier trebuie să reflecte această perioadă.

Documentele doveditoare pentru:

- ✓ *furajarea din alte surse* sunt:
  - facturile fiscale de achiziționare a fânului în cazul în care acesta este achiziționat de la persoane juridice
    și/sau
  - fila/filele din carnetul de comercializare a produselor din sectorul agricol în cazul în care fânul este achiziționat de la persoane fizice, chitanțe, bon fiscal, facturi pentru alte tipuri de furaje.
- ✓ *modificarea efectivului de animale* sunt:
  - acte de vânzare/cumpărare sau acte de predare spre abatorizare, acte de sacrificare sau alte acte doveditoare emise de instituţii sanitar-veterinare abilitate, după caz.
- ✓ *dovedirea înscrierii animalelor la asociații/obști/composesorate etc:*
  - se declară denumirea asociației/obștii/composesoratului etc., ID-ul asociației/obștii/composesoratului etc. în care sunt înscrise animalele și numărul de animale care sunt la asociație/obște/composesorat etc., pe specii și categorii de vârstă.
- ✓ *cazul în care fermierul declară că animalele sale au păşunat pe terenul altui fermier:*
  - numele, prenumele şi CNP-ul fermierului pe terenul căruia au păşunat animalele.
- ✓ *modul de utilizare a gunoiului de grajd* care rezultă de la animalele care depășesc încărcătura maximă admisă de UVM/ha sunt:
  - facturi, chitanțe, bonuri fiscale, adeverinţă/dovadă de la Primărie în cazul în care fermierul depozitează gunoiul de grajd pe platforma comunală, înscrisuri sub semnătura privată;
  - proces-verbal de cedare a surplusului de gunoi de grajd în situația în care în fermă se produce o cantitate de gunoi de grajd mai mare decât limita maximă permisă conform cerințelor specifice pachetelor de agro-mediu și/sau, după caz, Programul de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole.

Fermierul va trebui să prezinte şi *Caietul de agro-mediu,* și documentele justificative privind numărul de animale care a determinat depășirea UVM/ha sau a cantității medii de N s.a./ha la nivelul fermei.

În cazul în care din documentele prezentate de fermier nu reiese că cerințele au fost respectate (fermierul nu prezintă documente justificative, actele doveditoare sunt incomplete sau insuficiente, declarația pe

proprie răspundere furnizează date contradictorii cu celelalte documente doveditoare), se efectuează verificarea pe teren a numărului de animale din exploatația aflată sub angajament și a modului de utilizare a gunoiului de grajd.

Demonstrarea deținerii cunoștințelor și informațiilor relevante sau a expertizei tehnice necesare implementării angajamentelor M.10

Beneficiarii M.10 trebuie să demonstreze că dețin cunoștințele și informațiile relevante (au urmat o formă de instruire) sau că beneficiază de expertiza tehnică necesară (consiliere sau consultanță) pentru implementarea angajamentelor. Acestea trebuie să acopere cel puțin aspectele legate de identificarea parcelelor agricole/identificarea și înregistrarea animalelor , completarea și depunerea angajamentelor și cererilor de plată, măsurile de management aplicabile la nivelul fermei necesare pentru conformarea la cerințele de bază și la cerințele specifice ale angajamentelor.

Momentul la care trebuie demonstrată conformarea la aceste cerințe specifice este stabilit prin prevederile fișei tehnice a M.10:

- ✓ înainte de efectuarea celei de-a II-a plăți de către fermierii cu angajamente M.10 pe suprafețe mai mari (>) de 300 ha (pentru un număr de animale mai mare decât echivalentul a 100 UVM pentru P8), dar nu mai târziu de efectuarea plății aferente ultimului an de angajament,
- ✓ înainte de efectuarea celei de-a III-a plăți de către fermierii cu angajamente M.10 pe suprafețe de până la (≤) 300 ha (pentru un număr de animale de cel mult echivalentul a 100 UVM pentru P8), dar nu mai târziu de efectuarea plății aferente ultimului an de angajament.

Pentru stabilirea anului de angajament în care trebuie dovedită deținerea cunoștințelor și informațiilor necesare în raport cu pragul de suprafață prevăzut de fișa M.10, suprafața angajată se calculează la nivel de pachet/ sub-pachet/ variantă. Sintagmele „cea de-a II-a plată" și „cea de-a III-a plată" menționate în fișa M.10 se raportează la prima plată efectuată către beneficiar în anul de cerere respectiv (plata în avans sau plata regulară).

Dovada/Documentul justificativ privind deținerea competențelor necesare implementării angajamentelor (ex. Atestat, Diplomă, Certificat etc.) este valabil(ă) la nivel de măsură și **trebuie prezentat(ă) la APIA până la 10 octombrie 2023 inclusiv,** în funcție de suprafața/numărul de animale angajată/e.

Instruirile, cursurile etc. se pot realiza prin:

- ✓ Direcţiile Agricole Judeţene.
- ✓ furnizori de servicii de instruire/iniţiere/perfecţionare/calificare/specializare cu cod CAEN 8559 autorizaţi şi/sau cei incluşi în Registrul furnizorilor eligibili de formare profesională.
- ✓ instituţii publice care au stabilite prin lege atribuţii privind furnizarea de servicii profesionale (ex: Agenţia Naţională a Zonei Montane, alte agenţii, institute de cercetare-dezvoltare, academii, universităţi etc.) sau prin asociaţii şi fundaţii, în condiţiile legii.

Regulile minime aplicabile sunt prezentate în *„NOTA DE INFORMARE pentru beneficiarii Măsurii 10 - agro-mediu și climă și cei ai Măsurii 11 - agricultură ecologică ale PNDR 2014-2020"* postată pe site-ul MADR (http://www.madr.ro/informari-dezvoltare-rurala/informari/actualitate-pndr-2014-2020/download/1469_91d1facf7f265343b0e6c2ab756efa87.html). Un model recomandat, dar nu obligatoriu de document justificativ este prezentat în Anexa nr. 9.

Pentru persoanele juridice, competențele necesare implementării angajamentelor vor fi asigurate de către administratorul, reprezentantul legal sau un angajat împuternicit al persoanei juridice în cauză ori o societate comercială care prestează activități de consultanță în acest domeniu, în baza unui contract. În cazul în care competențele sunt asigurate de o terță societate comercială în baza unui contract de consiliere sau consultanță, aceasta trebuie să prezinte documentele doveditoare pentru angajatul care asigură aceste competențe.

Pentru persoanele juridice, documentul doveditor al celui care asigură competențele menționate va fi însoțit de actele în baza cărora sunt asigurate acestea (mandat de administrator, decizia de numire a reprezentantului legal, contractul de muncă, contractul de prestări servicii etc.).

Beneficiarii care au avut anterior angajamentului curent un angajament pentru același pachet și care au demonstrat anterior conformarea la aceste cerințe, iar pe perioada de implementare a vechiului angajament nu au avut aplicate sancțiuni pentru cerințele specifice și pentru cerințele de bază (verificările se efectuează cu maximum 5 ani în urmă), nu trebuie să demonstreze deținerea de cunoștințe necesare și informații relevante sau asigurarea expertizei necesare pentru noul angajament.

În cazurile de transfer de tip „PF - PFA/II/IF" este suficientă prezentarea documentului depus inițial de către PF.

În cazurile de transfer de tip „preluare în caz de deces" sau „PF – PJ", cesionarul trebuie să depună la APIA în termen documentul justificativ pentru deținerea cunoștințelor, dacă nu avea propriul angajament de M.10 și documentul deja depus.

În calcularea termenelor de depunere a documentelor privind dovedirea competențelor se va ține cont dacă cesionarul a avut sau nu angajament pentru măsura respectivă din anii anteriori.

Dacă cesionarul nu are din anii anteriori angajament pentru măsura respectivă, „a doua plată" și „a treia plată" se calculează în raport cu anul transferului de angajament pentru transferul prin *DECLARAȚIE privind transmiterea/preluarea angajamentului de agro-mediu și climă și/sau agricultură ecologică*) și cu anul următor transferului de exploatație în cazul transferului de exploatație.

MECANISMUL DE IMPLEMENTARE TEHNICĂ A MĂSURILOR DE MEDIU ȘI CLIMĂ

Implementarea unor angajamente finanțate prin măsurile de mediu și climă ale PNDR 2014-2020 aplicabile pe terenurile agricole necesită parcurgerea unor pași care pornesc de la depunerea cererii de plată și până la efectuarea plății către fermieri.

Unde se solicită plățile compensatorii?

- ✓ La centrele locale și centrele județene ale APIA care au în responsabilitate primirea cererilor de plată.
- ✓ Identificarea terenurilor agricole se face de către beneficiari prin aplicația electronică „*IPA online*", accesând site-ul APIA (www.apia.org.ro). IPA-online este un instrument pus la dispoziția fermierilor de către APIA, prin care solicitanții plăților acordate pe suprafață în cadrul Politicii Agricole Comune (PAC) își identifică și digitizează parcelele pe care le utilizează, prin intermediul aplicației GIS (http://lpis.apia.org.ro). Aplicația se accesează folosind contul și parola comunicate fiecărui fermier de către APIA. Simultan cu digitizarea parcelelor, fermierii completează în declarația de suprafață datele alfanumerice ale parcelelor măsurate prin digitizare.
- ✓ Fermierii depun cererile de plată la același centru APIA (la nivelul centrului județean sau local) la care au depus cererea în campania anterioară.
- ✓ Fermierii care depun pentru prima dată cererea de plată se prezintă la centrul județean/ local APIA pe raza căruia utilizează/ dețin parcelele agricole, sau acolo unde au domiciliul.
- ✓ În cazul în care fermierii utilizează parcele agricole în mai multe localități (UAT-uri diferite), cererea de plată se depune la centrul APIA pe raza căruia se situează majoritatea parcelelor agricole.
- ✓ Cererile de plată sunt gestionate, la nivelul centrului APIA la care au fost depuse. Cererile de plată, indiferent de nivelul centrului de registratură, sunt introduse în baza de date integrată (IACS) folosind software-ul special creat în acest scop.
- ✓ Efectuarea plății se face la nivelul APIA central.

Cum se solicită plățile compensatorii?

Plățile compensatorii se solicită în conformitate cu prevederile *Ordinului ministrului agriculturii și dezvoltării rurale privind aprobarea formularului-tip de cerere de plată* aprobat anual (aplicabil în campania 2023 este *Ordinul MADR nr. 83/2023*).

Pentru a putea beneficia de plăţile aferente măsurilor compensatorii, fermierul trebuie să completeze cererea de plată în aplicaţia IPA Online şi să o depună la APIA, împreună cu documentele necesare.

Solicitarea plăţilor pentru măsurile de dezvoltare rurală, inclusiv pentru M.10, se face anual.

În declarația de suprafață (*secțiunea II.A.* a cererii de plată) fermierul înscrie, pentru fiecare parcelă, codul pachetului corespunzător măsurii pentru care dorește sprijinul financiar. În funcție de codul înscris, aplicația IPA Online marchează automat rubrica/rubricile corespunzătoare pachetului/grupului de pachete din cadrul măsurii/sub-măsurii din *secțiunea IV. Scheme de plată/măsuri de sprijin/ajutor solicitate* a cererii de plată, câmpul *57.B.*

De asemenea, în primul an, fermierii trebuie să semneze angajamentul(ele) aferent(e) măsurii/ sub-măsurii/ pachetului/ sub-pachetului/ variantei pentru care aplică. Beneficiarii vor primi o copie a angajamentului semnat.

Când se solicită plățile compensatorii?

Plățile compensatorii se solicită prin completarea cererii de plată, a cărei depunere, fără penalități, se face anual în campania de depunere, în perioada 1 martie - 15 mai inclusiv (în cazul în care 15 mai reprezintă o zi de sărbătoare legală, o sâmbătă sau o duminică, termenul limită se prelungește până în prima zi lucrătoare care urmează).

Conform art. 2 din *OMADR nr. 83/2023*, fermierii au posibilitatea depunerii cererilor de plată și în termen de 25 de zile calendaristice, după data de 15 mai, dar cu aplicarea penalităților de 1% pentru fiecare zi lucrătoare de întârziere la sumele la care ar fi avut dreptul beneficiarul în cazul în care cererea ar fi fost depusă în termenul stabilit.

Care sunt pașii care trebuie parcurși de la depunerea cererii de plată și până la efectuarea plății?

Perioada de depunere a cererilor de plată în anul 2023	La APIA (centre județene, centre locale) De la 1 martie 2023 până la 15 mai 2023 inclusiv (fără penalizări). Ulterior datei de 15 mai 2023 se mai pot depune, în termen de 25 de zile calendaristice, dar cu aplicarea penalităților de 1% pentru fiecare zi lucrătoare de întârziere, până la 9 iunie 2023 inclusiv.
Depunerea cererilor de plată	La APIA (centre județene, centre locale) Declarația de suprafață se poate face on-line (IPA online), prin utilizarea unui nume de utilizator și a unei parole furnizate de APIA fiecărui fermier.
Modificarea cererilor de plată	La APIA până la data de 31 mai 2023 inclusiv, fără aplicarea de penalități. Fermierii pot depune modificări ale cererii unice de plată după data de 31 mai 2023, până la data-limită de depunere a cererilor unice de plată, cu o reducere de 1% pentru fiecare zi lucrătoare a sumelor la care fermierul ar fi avut dreptul dacă modificarea cererii unice de plată ar fi fost depusă până la data de 31 mai 2023.
Controale administrative inclusiv controale administrative preliminare	La APIA (centre județene, centre locale) Supradeclarări, verificări în baza de date IACS, verificări încrucișate cu alte baze de date (ex. Registrul animalelor-ANSVSA, ANZ, LPIS).
Analiză de risc și eșantionare	La APIA central Evaluarea şi stabilirea factorilor de risc pentru campania în curs. Stabilirea eșantionului de control (selectarea fermierilor care vor fi controlaţi).

Controale pe teren	La APIA (centre județene) Control clasic pe teren (verificarea cerinţelor de bază şi specifice la nivelul suprafeţelor agricole/animalelor prin verificările de vară, de iarnă şi de primăvară, verificarea condiționalității și, după caz, a ecocondiționalității) sau prin teledetecție (verificarea suprafetelor și culturilor existente). Pentru BISS – control prin monitorizare CbM (Checks by Monitoring). Pentru M.10 - control clasic pe teren.
Controale administrative	La APIA (centre județene, centre locale) Control administrativ al datelor din cererea de plată cu datele rezultate în urma controalelor pe teren.
Gestionarea erorilor și luarea deciziei pe dosar	La APIA (centre județene, centre locale)
Calcularea sancțiunilor și autorizarea la plată	La APIA (centre județene, centre locale) La APIA central
Efectuarea plății	La APIA central

Documentele justificative

Pentru accesarea M.10, dovada deținerii competențelor sau a obținerii cunoștințelor și informațiilor necesare implementării angajamentelor se prezintă la APIA până la 10 octombrie 2023 inclusiv, astfel:

- pentru angajamentele deschise în 2021 pe o perioadă de 5 ani (P7, P10 și P8), dacă suprafața angajată (determinată în primul an de angajament) pe cel puțin unul din pachetele M.10 este de maxim 300 ha, respectiv pentru un număr de animale de maxim echivalentul a 100 UVM pentru P8),
- pentru angajamentele deschise în anul 2022, dacă în campania curentă, suprafața angajată pe cel puțin unul din pachetele M.10 depășește 300 ha, respectiv pentru un număr de animale mai mare decât echivalentul a 100 UVM pentru P8,
- pentru angajamentele deschise în 2022 pe o perioadă de 2 ani și în 2023 pe o perioadă de 1 an, care au ultimul an de angajament în campania 2023.

Nu este necesară prezentarea documentului de competențe dacă fermierul a finalizat un ciclu de angajamente de M.10 (2 sau 5 ani, după caz) sau are angajamente în desfășurare în cadrul M.10 și documentul a fost depus anterior la APIA.

ATENŢIE!
Pentru a se evita aplicarea **sancțiunilor pentru neconformitate repetată / intenționată**, documentul trebuie prezentat în campania imediat următoare celei în care trebuia depus sau în campaniile următoare, dar nu mai târziu de efectuarea plății aferente ultimului an de angajament. În acest sens, **dacă nu au fost depuse în termenul reglementat**, documentele se depun până la 10 octombrie 2023 inclusiv:

- pentru angajamentele deschise în 2019 și 2020, indiferent de mărimea suprafeței, respectiv indiferent de numărul de animale pentru P8,
- pentru angajamentele deschise în 2021 pe o perioadă de 5 ani, dacă suprafața angajată pe cel puțin unul din pachetele M.10 este mai mare de 300 ha, respectiv pentru un număr de animale mai mare decât echivalentul a 100 UVM pentru P8.

Documente justificative pentru accesarea M.10:

- ✓ pentru P5: documente doveditoare privind utilizarea a doi hibrizi/soiuri cu precocităţi diferite pentru cultura înscrisă în declarația de suprafață, astfel:
  - certificatul oficial de calitate a seminței, factura de achiziționare a seminței care să includă următoarele informații: hibridul, soiul, precocitatea acestuia (semi-timpuriu/timpuriu și semi-tardiv/tardiv) și cantitatea de sămânță achiziționată și certificatul oficial de calitate și conformitate al furnizorului/producătorului. Aceste documente se vor depune odată cu cererea sau până la termenul limită de depunere a cererilor de plată.

- ✓ pentru P8:
  - adeverința eliberată de Asociația care conduce registrul genealogic al rasei din care fac parte animalele pentru care se solicită plata (Anexa nr. 5), avizată de ANZ. Pentru specia

ecvidee, adeverința va cuprinde numărul de microcip, corespunzător datelor înscrise în pașaportul fiecărui animal. Acest document se depune o dată cu cererea de plată/ la modificarea cererii de plată sau până la termenul limită de depunere a acestora. Adeverința eliberată, la solicitarea fermierului, de către asociația acreditată cu înființarea și menținerea registrului genealogic, avizată de ANZ, va fi transmisă către APIA prin poșta electronică, poștă, sau prin alte mijloace de comunicare electronică de către oficiul județean ANZ;

- notificarea privind reducerea numărului de animale (Anexa nr. 4, partea I), în 15 zile lucrătoare de la data producerii evenimentului, însoțită de următoarele documente justificative care conțin elementele de identificare ale animalelor:
  - certificat sanitar-veterinar, în cazul îmbolnăvirii sau sacrificării;
  - act constatator al medicului veterinar, în cazul morții,
  - document de livrare, în cazul vânzării animalelor,
  - document eliberat de Poliție și/sau de Primărie, în cazul dispariției urmare a unui furt sau atacului animalelor sălbatice;
- refacerea efectivului de animale femele adulte de reproducție prevăzut la încheierea angajamentului se evidențiază în partea a II-a din Anexa nr. 4. În acest caz, fermierul prezintă la APIA adeverința eliberată de Asociația care conduce registrul genealogic al rasei din care fac parte femelele reproducătoare de rasă pură pentru care a fost solicitată plata pentru P8. În adeverință trebuie să fie specificate atât elementele de identificare ale femelelor reproducătoare înlocuite, cât și elementele de identificare ale femelelor reproducătoare care înlocuiesc. Animalele care înlocuiesc trebuie să fie femele reproducătoare de rasă pură din aceeași rasă cu cele înlocuite și să fie înscrise în secțiunea principală a registrului genealogic al rasei (RG).

Documente justificative pentru cazurile de forță majoră, după caz pot fi:

- ✓ în cazul decesului beneficiarului: certificatul care atestă calitatea de moștenitor/certificat de moștenitor eliberat de notarul public/declarația de împuternicire pentru un singur moștenitor în cazul existenței mai multor moștenitori pentru decesul beneficiarului, actul de identitate al moștenitorului desemnat.
- ✓ în cazul incapacității profesionale pe termen lung a beneficiarului: certificatul medical de constatare a incapacității de muncă pentru incapacitatea profesională de lungă durată a agricultorului/adeverință medicală din care să reiasă incapacitatea profesională de lungă durată a agricultorului, după caz.
- ✓ în cazul catastrofei naturale grave: procesul verbal de constatare a calamității eliberat de Primărie/ procesul verbal de constatare emis de către Inspectoratul General pentru Situații de Urgență (ISU) pentru catastrofele naturale și distrugerea accidentală a clădirilor exploatației, după caz.
  Fermierii care se află în zonele declarate calamitate printr-un act normativ național, prezintă la APIA doar înștiințarea, anexată la prezentul document.
- ✓ în cazul exproprierii întregii exploataţii agricole sau a unei mari părţi a acesteia,dacă aceasta nu a fost previzionată la data la care a fost depusă cererea de plată şi/sau data la care angajamentul de agromediu/ a fost semnat:
  - decizie de expropriere însoțită de extrasul din anexa la decizie cu indicarea poziţiei la care se regăseşte beneficiarul. Aceste documente se găsesc postate pe site-ul CNADNR şi sunt afişate la sediul consiliului local de pe raza localității unde se desfăşoară lucrările;
  - convenţie/proces verbal încheiat între beneficiar şi agentul economic care efectuează lucrări de îmbunătăţiri funciare şi/sau lucrări de intervenţie/întreţinere la reţelele de transport apă/canal/gaze/electricitate/drumuri/poduri, lucrări ce au fost efectuate pe suprafeţele declarate de beneficiar la APIA, la o dată ulterioară depunerii cererii şi/sau semnării angajamentului de agromediu;
  - decizia/dispoziţia/ordinul/hotărârea judecătorească în cazul pierderii dreptului de utilizare prin constituirea, reconstituirea dreptului de proprietate urmate de retrocedarea terenurilor agricole prin acte normative emise de autorităţi competente sau prin hotărâri judecătoreşti rămase definitive, despre care beneficiarul în calitate de utilizator al terenului agricol, nu avea cunoştinţă la data depunerii cererii de plată.

- ✓ în cazul intervenţiilor temporare prin lucrări de reparaţii/întreţinere la reţelele de transport apă/canal/gaze/electricitate/drumuri/poduri/lucrări de îmbunătăţiri funciare efectuate pe suprafeţele declarate la APIA la o dată ulterioară depunerii cererii şi/sau semnării angajamentului de agro-mediu, neprevizionată de fermier, constituie circumstanţe excepţionale și se procedează la fel ca în situațiile de forță majoră expuse mai sus, documentele necesare fiind cele emise de instituțiile/companiile care desfășoară lucrările respective.
- ✓ În cazul distrugerii de către exemplarele din speciile de faună de interes cinegetic, documentul emis de către Comisia de constatare și evaluare a pagubelor, respectiv *Procesul verbal de constatare și evaluare a pagubelor produse de către exemplarele din speciile de faună de interes cinegetic și de stabilire a răspunderii civile și a despăgubirii*, în cazul distrugerii a culturilor agricole, a terenurilor agricole și a animalelor domestice aflate sub angajamente de M10 de către exemplarele din speciile de faună de interes cinegetic prevăzute în anexele nr. 1 și 2 la *Legea nr. 407/2006 a vânătorii și a protecției fondului cinegetic*.

Circumstanțe exceptionale - exemplu: incapacitate de muncă de lungă durată, exproprieri-lucrări de utilitate/interes național/public definitive, alunecări de teren.

Adaptarea angajamentelor M.10

Angajamentele aflate în derulare se pot adapta, cu condiţia ca noile angajamente să țină seama de îndeplinirea obiectivelor angajamentului inițial. Beneficiarul trebuie să îndeplinească angajamentul adaptat pentru restul duratei angajamentului inițial.

Se consideră adaptare de angajamente doar trecerea de la variantele de pachet în care lucrările se realizează cu utilaje grele la cele în care lucrările se realizează manual sau cu utilaje ușoare sau de la variantele de pachet în care lucrările se realizează cu utilaje ușoare/grele la cele în care acestea se realizează manual, în cadrul M.10, astfel:
- ✓ trecerea de la varianta 2.2 la varianta 2.1 a pachetului 2,
- ✓ trecerea de la varianta 3.1.2 la varianta 3.1.1 a sub-pachetului 3,
- ✓ trecerea de la varianta 3.2.2 la varianta 3.2.1 a sub-pachetului 3,
- ✓ trecerea de la varianta 6.2 la varianta 6.1 a pachetului 6,
- ✓ trecerea de la varianta 9.2.2 la varianta 9.2.1 a sub-pachetului 9.2,
- ✓ trecerea de la varianta 11.2.2 la varianta 11.2.1 a sub-pachetului 11.2,
- ✓ trecerea de la varianta 11.2.3 la varianta 11.2.2 a sub-pachetului 11.2,
- ✓ trecerea de la varianta 11.2.3 la varianta 11.2.1 a sub-pachetului 11.2.

În această situație, beneficiarul semnează și datează pagina corespunzătoare cerințelor specifice noii variante din partea V.3.1 a cererii de plată, cu menţiunea “Angajament adaptat”.

Ex.: în cazul unui angajament de P2.2 din M.10 semnat în anul 2020 pe care fermierul îl adaptează în 2023 la P2.1 din M.10, perioada de 5 ani a angajamentului de agro-mediu adaptat decurge din anul 2020 până în anul 20243 inclusiv (prin adaptare nu se deschide un nou angajament de P2.1).

REGULI DE IMPLEMENTARE A M.10

Reguli de implementare pentru M.10:	
Toate pachetele cu excepția P8	✓ Parcelele de agro-mediu nu se comasează. ✓ Pachetele de agro-mediu nu se accesează pe fracțiuni de parcelă. ✓ Nu se aplică sancțiuni administrative în cazul în care fermierul demonstrează, în sensul art. 77 alin. (2) lit. d) din *Regulamentul (UE) nr. 1306/2013*, că nu este răspunzător pentru nerespectarea criteriilor de eligibilitate, a angajamentelor sau a altor obligații care rezultă din aplicarea normelor privind măsurile de dezvoltare rurală de la art. 96, în cazul în care suprafețele sunt incluse, pe perioada de derulare a angajamentelor, în zonele cu protecție strictă din parcurile naționale și naturale, stabilite în baza prevederilor art. 22 alin. (2)

Reguli de implementare pentru M.10:	
	din *OUG nr. 57/2007*, cu modificările şi completările ulterioare. Totodată, angajamentele în baza M.10 se închid fără recuperarea sumelor acordate pentru anii de cerere anteriori. ✓ În cazul în care pe o sub-parcelă/parcelă a fost declarată sau determinată o cultură neeligibilă pentru pachetul solicitat din cadrul M.10, doar suprafața neconformă din parcelă (sub-parcela) este respinsă la plată.
P1, P2, P3, P6, P7, P9, P10, P11.2	✓ Angajamentele se aplică la nivel de parcelă, pe parcursul perioadei asumate la data semnării angajamentului, neexistând posibilitatea schimbării parcelelor, prin modificarea amplasamentului sau prin micşorarea suprafeţei. Trebuie menţinute aceleaşi suprafeţe determinate la plată în primul an de angajament pe toată perioada asumată la data semnării angajamentului, cu excepțiile prevăzute în *Ordinul MADR nr. 82/2023*, art. 19 alin.(6). ✓ În anul 2023, se pot deschide angajamente noi: • pentru o perioadă de 1 an în cazul angajamentelor aferente pachetelor 1, 2, 3, 6, 9 și 11.2 ale M.10; • pentru o perioadă de 5 ani în cazul angajamentelor aferente pachetelor 7 și 10 ale M.10. ✓ Modificarea amplasamentului unei parcele care nu poate fi încadrată în categoria „eroare evidentă”/„actualizare LPIS” sau micșorarea suprafeței parcelei conduc la recuperarea plăților necuvenite pentru toți anii de angajament, în conformitate cu sistemul de sancțiuni aplicabil în 2022, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 19 alin. (6) din *Ordinul MADR nr. 82/2023*.
P4, P5, P11.1	✓ Angajamentele se aplică la nivel de suprafață totală angajată, prin urmare se menţine suprafaţa angajată pe toată perioada de angajament, parcelele putând fi schimbate anual. Trebuie menţinute aceleași suprafeţe determinate la plată în primul an de angajament pe toată perioada asumată la data semnării angajamentului cu excepțiile prevăzute în Ordinul MADR nr. 82/2023, art. 19 alin.(6). ✓ În anul 2022, se pot deschide angajamente noi: • pentru o perioadă de 1 an în cazul angajamentelor aferente pachetelor 4, 5 și 11.1 ale M.10. ✓ Micșorarea suprafeței totale angajate conduce la recuperarea plăţilor necuvenite pentru toți anii de angajament, în conformitate cu sistemul de sancțiuni aplicabil în 2022.
P2	✓ Începând cu anul de cerere 2019, pachetul 2 se poate aplica și pe codurile de cultură aferente pajiștilor permanente și livezilor tradiționale utilizate mixt dacă se realizează cel puțin o lucrare de cosit pe an înainte de păşunat. Astfel, codurile de cultură eligibile pentru pachetul 2 sunt: 604 „Pajişti permanente utilizate în comun, exploatate mixt”, 606 „Pajişi permanente utilizate individual, exploatate mixt”, 607 „Fâneţe utilizate individual, exploatate prin cosit”, 608 „Fâneţe comunale utilizate individual, exploatate prin cosit”, 611 „Fâneţe utilizate în comun, exploatate prin cosit”, 612 „Pajişti permanente comunale utilizate individual, exploatate mixt”, 660 „Livada tradițională utilizată extensiv mixt”, 661 „Livada tradițională utilizată ca fâneață” și 662 „Fâneţe naturale energetice”.
P4	✓ În perioada de depunere a cererilor de plată, fermierul poate accesa P4 pe o parte din parcelă, respectând următoarea regulă: partea de parcelă pe care se accesează P4 se scoate din parcela inițială și devine parcelă de sine stătătoare, cu număr nou imediat următor ultimei parcele solicitate. ✓ Perioada în care se face încorporarea în sol a biomasei formate este 15 februarie - 31 martie. Dacă biomasa formată nu poate fi încorporată în sol în această perioadă din cauza condițiilor climatice nefavorabile (zăpadă sau băltirea apei), fermierul are obligația de a notifica APIA cu privire la acest aspect până cel târziu la data de 31 martie și de a încorpora biomasa formată imediat ce condițiile climatice îi vor permite, dar nu mai târziu de data de 15 aprilie.

Reguli de implementare pentru M.10:	
	✓ Fermierul care preia angajamentul prin transfer trebuie să asigure pe suprafaţa de teren arabil (TA și TAn), pe care o deține la nivel de exploatație, respectarea cerinţei GAEC 4 și menţinerea suprafeţei de P4 care a fost preluată prin transfer. ✓ Anul de angajament pentru pachetul 4 se consideră încheiat atunci când au fost îndeplinite toate obiectivele angajamentului pentru pachetul respectiv, inclusiv cerinţele specifice privind încorporarea culturilor în anul următor anului de cerere; ✓ Mutarea P4 este acceptată de pe o parcelă pe altă parcelă: a) la depunerea cererii de plată – faţă de campania anterioară, aplicanţii pot schimba anual suprafaţa pe care aplică acest pachet cu alte suprafeţe localizate în cadrul aceleiași ferme, dar cu condiţia menţinerii întregii suprafeţe angajate în cadrul acestui pachet în primul an de angajament. b) după depunerea cererii de plată, în cazul în care semănarea culturilor verzi se realizează pe altă parcelă decât cea indicată în cererea de plată. Fermierul are obligaţia să notifice APIA în termen de 10 zile de la înființare, dar nu mai târziu de 30 septembrie. În lipsa acestei notificări (Anexa nr. 7), suprafaţa respectivă este exclusă de la plată. Mutarea P4 poate fi aplicată doar pe o parcelă întreagă. Nu se poate muta P4 pe o fracțiune de parcelă. Mutarea P4 nu este condiţionată de menţinerea suprafeţei iniţiale a parcelei, ci doar de cea a suprafeţei totale angajate. Fermierul are obligaţia să respecte cerinţele specifice pachetului pe întreaga suprafaţă a parcelei/parcelelor pe care mută pachetul, chiar dacă suprafaţa determinată a parcelelor pe care se mută este mai mare decât suprafaţa determinată a parcelelor de pe care s-a mutat. În situaţia în care, urmare a mutării P4, suprafaţa determinată eligibilă a parcelelor după mutare este diferită de cea determinată eligibilă înainte de mutare, sistemul va lua în calcul minimul dintre acestea. Dacă este cazul, se aplică sancţiuni de supradeclarare. ✓Pachetul 4 poate fi aplicat și pe codul de cultură corespunzător pajiștilor temporare (450) din declarația de suprafață din anul curent cu condiția ca până la data de 30 septembrie să fie înființată cultura de toamnă, iar în campania următoare să nu fie declarată tot o cultură perenă.
P5	✓ Condiția de eligibilitate *„numai fermierii care dețin în cadrul fermei suprafețe arabile mai mici de 10 ha”* vizează suprafețele de teren arabil eligibile, neeligibile, solicitate și nesolicitate la plată (TA și TAn) din exploatație. ✓ Utilizarea în proporţii egale a soiurilor/hibrizilor cu precocităţi diferite ale culturilor de porumb, sorg, floarea soarelui, soia, se calculează ţinând cont de suprafaţa totală angajată pe fiecare cultură, indiferent dacă utilizarea celor două tipuri de hibrizi/soiuri se face pe parcele/subparcele distincte (angajamentele P5 se aplică la nivel de total suprafață angajată). ✓ Având în vedere că se accesează la nivel de parcelă, pentru toate subparcelele componente trebuie declarate culturi eligibile P5, respectându-se cerința specifică privind utilizarea în proporţii egale a soiurilor/hibrizilor cu precocităţi diferite. ✓ Dacă fermierul solicită sprijinul aferent P5 pentru o suprafaţă diferită de suprafaţa parcelei agricole, obligatoriu în cererea de plată înscrie două parcele (una cu P5 și una fără P5). Lista soiurilor/hibrizilor, grupa de maturitate și cantitățile minime de semințe la hectar necesare pentru înființarea culturilor eligibile P5 M.10 este disponibilă pentru consultare la toate centrele județene și locale APIA, pentru anul 2023, fiind eligibile soiurile/hibrizii incluși în Catalogul oficial al soiurilor de plante de cultură din România pentru anul 2022 (https://istis.ro/catalog-oficial/

Reguli de implementare pentru M.10:	
P7	✓ Dacă în primăvara 2023 nu înființează porumb pentru respectarea cerinței specifice „pe perioada de 5 ani a angajamentelor este obligatorie înființarea în cel puțin 2 ani a culturii de porumb pe timpul verii”, atunci solicitanții P7 înscriu în declarația de suprafață 2023 culturi eligibile pachetului (grâu, orz, secară, triticale sau rapiță), înființate din toamna anului precedent (2022). Cultura/culturile de toamnă (grâu, orz, secară, triticale sau rapiță) se înființează în fiecare an din cei cinci pe toate parcelele angajate. O parcelă poate fi cultivată în întregime cu o singură cultură de toamnă (ex.: 1a-grâu) *sau* poate fi cultivată pe sub-parcele cu mai multe culturi de toamnă (ex.: 1a-grâu, 1b-orz, 1c-triticale). ✓ Dacă în primăvara 2023 înființează porumb pentru respectarea cerinței specifice „pe perioada de 5 ani a angajamentelor este obligatorie înființarea în cel puțin 2 ani a culturii de porumb pe timpul verii”, atunci solicitanții P7 înscriu în declarația de suprafață 2023 cultura de porumb înființată în 2023 pe întreaga suprafață a parcelei. Cultura de porumb se înființează pe parcela întreagă (nu pe sub-parcelă) în cel puțin 2 ani din cei 5 ani de angajament. Angajamentul se aplică la nivel de parcelă, implicit respectarea cerințelor se face la nivel de parcelă. Solicitanții care au mai multe parcele cu angajament P7 nu trebuie să cultive porumbul în același an pe toate parcelele angajate. *Ex. a*: dacă în C. 2022 un fermier a aplicat P7 pe o parcelă de 5 ha cu sub-parcelele 1a-grâu-1 ha, 1b-rapiță-2 ha, 1c-orz-2 ha, pentru a se considera respectată cerința specifică în C. 2023, cultura de porumb trebuie înființată pe întreaga suprafață a parcelei de 5 ha. Cu minim 10 zile înainte de încorporarea culturii de toamnă care a fost înființată în anul anterior fermierul notifică/înștiințează în scris APIA. Încorporarea culturii de toamnă și însămânțarea culturii de porumb poate fi realizată doar după efectuarea unei vizite rapide pe teren de către APIA. O suprafața de minim 5% și maxim 10% cu porumb trebuie lăsată nerecoltată (în picioare sau culcată) pe parcela respectivă. Pe diferența de suprafață (95%-90%) trebuie înființate culturi de toamnă eligibile pentru P7 (grâu, orz, secară, triticale sau rapiță). În anul următor cultivării porumbului, suprafața cu porumb de minim 5% şi maxim 10% lăsată nerecoltată poate fi însămânțată cu orice cultură în teren arabil sau poate rămâne necultivată. Ex: În campania 2021, fermierul a cultivat porumb pe parcela 1 - 10 ha. În 2022, trebuia să declare pe parcela 1 două sub-parcele, având coduri de cultură diferite: 1a - 0,9 ha - teren necultivat și 1b - 9,1 ha - orz. În 2023, parcela 1 poate fi reîntregită sau nu, dar se vor declara culturi eligibile P7 pe toată suprafața parcelei (ex: 1-10 ha-grâu sau 1a-grâu-5 ha și 1b-rapiță-5 ha sau 1-10 ha porumb). ✓ În situația în care cultura de toamnă înființată în 2022 a fost calamitată (forță majoră și circumstanțe excepționale), atunci solicitanții P7 înscriu în declarația de suprafață 2023 culturi de primăvară înființate în primăvara 2023. În acest caz, culturile de primăvară pot fi înființate pe sub-parcele. Dacă una dintre culturile de primăvară înființate pe subparcele în 2023 este porumb, anul 2023 nu va fi considerat an în care s-a înființat porumb pentru respectarea cerinței specifice „pe perioada de 5 ani a angajamentelor este obligatorie înființarea în cel puțin 2 ani a culturii de porumb pe timpul verii”. Dacă se înființează porumb pe întreaga suprafață a parcelei, atunci anul 2023 va fi considerat an în care s-a înființat porumb pentru respectarea acestei cerințe specifice. ✓ Anul de angajament pentru pachetul 7 se consideră încheiat atunci când au fost îndeplinite toate obiectivele angajamentului pentru pachetul respectiv, inclusiv cerințele specifice privind încorporarea culturilor în anul următor anului de cerere.
P8	✓ Deținătorii de femele de reproducție din rasele locale în pericol de abandon prevăzute în PNDR 2014-2020 pot accesa P8 fără solicitarea plăților legate de suprafață. ✓ În anul 2023, se pot deschide angajamente noi pentru o perioadă de 5 ani.

Reguli de implementare pentru M.10:	
P9	✓ *Sub-pachetul 9.1*: suprafeţele necultivate, respectiv cele nerecoltate trebuie să fie de minim 10% din suprafaţa fiecărei parcele cu P9.1. Procentele pot varia în cadrul anilor de angajament, respectându-se limita minimă de 10% şi limita maximă de 15%. Pe suprafaţa de minim 10% care rămâne nerecoltată, cultura înfiinţată rămâne în picioare sau culcată până la sfârşitul lunii februarie. ✓ *Sub-pachetul 9.2*: suprafeţele necosite trebuie să fie de minim 10% din suprafaţa fiecărei parcele cu P9. Procentele pot varia în cadrul anilor de angajament, respectându-se limita minimă de 10% şi limita maximă de 15%.
P10	✓ În primul an de angajament, la depunerea cererii de plată, nu este obligatorie declararea suprafeţelor necultivate. Cerinţa specifică privind păstrarea unor suprafeţe necultivate trebuie respectată şi va fi verificată pe teren după 1 octombrie 2022. Rezultatele controlului se aplică pentru campania 2022. În campania următoare, din declaraţia de suprafaţă trebuie să rezulte respectarea cerinţei specifice referitoare la înfiinţarea sub-parcelelor necultivate. Atenţie! Dacă fermierul intenţionează să stabilească două sau trei din benzile necultivate una lângă alta, atunci acesta le va declara ca pe o singură sub-parcelă. ✓ Suprafaţa totală necultivată trebuie să fie de minim 30% din suprafaţa fiecărei parcele cu P10. Procentele pot varia în cadrul celor 5 ani de angajament, respectându-se limita minimă de 30% şi limita maximă de 40%. Cele trei suprafeţe necultivate sunt fiecare de minim 10% din suprafaţa fiecărei parcele cu P10. Procentele pot varia în cadrul celor 5 ani de angajament, respectându-se limita minimă de 10% şi limita maximă de 15%. ✓ Suprafaţa compactă fixă necultivată de minim 10% din suprafaţa fiecărei parcele cu angajament se înfiinţează în primul an de angajament şi se menţine necultivată în primii 4 ani de angajament. Această suprafaţă va fi doar cosită/păşunată anual după 1 august. În ultimul an de angajament această suprafaţă va fi arată. ✓ Cele 2 suprafeţe compacte necultivate, fiecare de minim 10% din suprafaţa fiecărei parcele cu angajament, se înfiinţează anual începând cu 1 octombrie şi pot fi mutate anual. Pe aceste suprafeţe sunt interzise lucrările agricole (inclusiv arătura de toamnă). În primul an de angajament sunt permise lucrările agricole, cu excepţia semănatului, înainte de 1 octombrie. Totuşi, dacă fermierul alege să nu le mute anual, suprafeţele compacte necultivate pot fi lucrate fără a fi semănate (arat, discuit, cosit, păşunat etc.) doar în cursul lunii septembrie.
P11	✓ Sub-pachetul P11.1: *Varianta 11.1.1*- Înfiinţarea pajiştilor folosindu-se culturi perene pe toată suprafaţa angajată a pachetului, astfel: - leguminoase furajere - ghizdei, lucerna albastră, sparceta, trifoi alb, trifoi roşu, trifoi hibrid, - mixturi de leguminoase furajere cu specii de graminee perene. Gramineele perene sunt: pirul cristat, obsiga nearistată, golomăţul, păiuşul înalt, păiuşul de livadă, raigrasul peren, timoftica, firuţa, ierbăluţa etc. *Varianta 11.1.2* - Înfiinţarea unui asolament de tipul: minim 20% cereale păioase + minim 40% culturi perene + minim 10% rapiţă de toamnă. Ponderea culturilor asolamentului se calculează faţă de suprafaţa totală aflată sub angajament P11.1.2. Diferenţa de până la 100% se asigură fie prin majorarea ponderii celor trei componente ale asolamentului, fie cu alte culturi în teren arabil. Procentele pot varia în cadrul anilor de angajament, respectându-se limitele minime. În declaraţia de suprafaţă se vor folosi codurile de cultură conform tabelului nr. 1 din Anexa nr. 2 la *Ordinul MADR nr. 83/2023 de aprobare a formularului-tip al cererii de plată aplicabil în anul 2023*.

Reguli de implementare comune pentru toate pachetele măsurii 10:
✓ Trebuie declarate toate parcelele agricole pe care fermierul le utilizează, indiferent dacă acestea sunt sau nu sunt eligibile pentru sprijin, solicitate şi nesolicitate la plată şi pe care trebuie să respecte cerinţele de ecocondiţionalitate. Fermierii care deţin parcele agricole cu o suprafaţă de până la 0,1 ha nesolicitate la plată, pot să nu le declare cu condiţia ca suprafaţa însumată a acestor parcele să nu depăşească un hectar.

- ✓ Beneficiarii plăților compensatorii trebuie să păstreze toate documentele aferente angajamentului pe toată perioada desfășurării acestuia, precum și în perioada de monitorizare de 3 ani după finalizarea perioadei de angajament.

- ✓ În derularea angajamentului asumat, beneficiarul este obligat să informeze APIA privind orice modificare a suprafeţelor exploataţiei, a pierderii sau dobândirii dreptului de utilizare a unor parcele agricole aferente angajamentelor asumate voluntar prin cererile de plată/cererilor de sprijin.

- ✓ În conformitate cu prevederile art. 19 alin. (6) din *Ordinul MADR nr. 83/2023*, nu se recuperează plățile necuvenite acordate în anii anteriori de angajament, pentru modificarea amplasamentului și/sau micșorarea suprafeței parcelelor agricole, urmare a înregistrării sistematice a imobilelor din UAT prin *Programul Național de Cadastru și Carte Funciară* instituit potrivit dispoziţiilor art. 9 alin. (23) din *Legea cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996,* republicată, cu modificările şi completările ulterioare.
  Se disting următoarele situații:
  - pentru pachetele 1, 2, 3, 6, 7, 9, 10 și 11.2 suprafața parcelei aflată sub angajament se micșorează sau parcela își modifică amplasamentul. În campania curentă nu se aplică sancțiuni de supradeclarare, nu se recupereaza sumele acordate în campaniile anterioare, angajamentul rămâne în desfășurare pentru suprafața rezultată până la finalizarea angajamentului inițial;
  - pentru pachetele 4, 5 și 11.1 suprafața totală aflată sub angajament se diminuează. Angajamentul rămâne în derulare pentru suprafața rezultată până la finalizarea angajamentului inițial, cu condiția respectării criteriilor de eligibilitate prevăzute în fișa măsurii din PNDR 2014-2020;
  - suprafața parcelei aflată sub angajament devine neeligibilă (suprafața parcelei scade sub dimensiunea minimă eligibilă de 0,3 ha) sau, ca urmare a diminuării suprafeței parcelelor, suprafața totală a fermei scade sub 1 ha. În campania curentă nu se aplică sancțiuni de supradeclarare, angajamentul se închide fără recuperarea sumelor acordate în campaniile anterioare;

- ✓ Fermierii care au fost informați de către APIA în 2022 în privința obligației de reconversie a suprafețelor cu pajiști permanente sensibile din punctul de vedere al mediului, au obligația de a face reconversia până cel târziu la data depunerii cererii de plată pentru campania 2023. Suprafețele care fac obiectul reconversiei sunt considerate pajiște permanentă începând din prima zi a reconversiei și vor fi declarate în cererea de plată din anul 2023 utilizând codul de cultură: „671 – Pajiști permanente sensibile din punct de vedere al mediului reconvertite în pajiști permanente”. Codul este eligibil pentru angajamentele începute din anul 2023 pentru pachetele 1, 2, 3, 6, 9.2 și 11.2 ale M.10. Suprafețele de pajiști permanente sensibile din punct de vedere al mediului reconvertite și declarate în campania 2022 cu cod 671 vor fi declarate începând cu campania 2023 cu codul de pajiște permanentă corespunzător.

- ✓ Pentru pajiștile permanente, în cererea de plată se pot completa următoarele coduri de cultură, după caz:
  - Codul 603 - Pajiști permanente aparținând UAT sau ADS utilizate în comun, exploatate prin păşunat: se completează de către fermierii care utilizează în comun pajiştile permanente contractate de la UAT sau ADS, exploatate prin păşunat;
  - Codul 604 - Pajiști permanente utilizate în comun, exploatate mixt: se completează de către fermierii care utilizează în comun pajiştile permanente care nu sunt contractate de la UAT sau ADS, exploatate mixt (cosit urmat de păşunat în același an, pe aceeași parcelă);
  - Codul 605 - Pajiști permanente aparținând UAT sau ADS utilizate individual, exploatate prin păşunat: se completează de către fermierul care utilizează individual suprafaţa de pajiști permanente contractată de la UAT sau ADS, exploatată prin păşunat;
  - Codul 606 - Pajişi permanente utilizate individual, exploatate mixt: se completează de către fermierul care utilizează individual suprafaţa de pajiști permanente care nu este contractată de la UAT sau ADS, exploatată mixt (cosit urmat de păşunat în același an, pe aceeași parcelă);
  - Codul 607 - Fânețe utilizate individual, exploatate prin cosit: se completează de către fermierul care utilizează individual suprafaţa de fânețe care nu este contractată de la UAT sau ADS, exploatată prin cosit;
  - Codul 608 - Fânețe aparținând UAT sau ADS utilizate individual, exploatate prin cosit: se completează de către fermierul care utilizează individual suprafaţa de pajiști permanente contractată de la UAT sau ADS, exploatată prin cosit, cu asigurare de min. 0,3 UVM/ha;
  - Codul 609 - Pășuni utilizate individual, exploatate prin păşunat: se completează de către fermierul care utilizează individual suprafaţa de pășuni care nu este contractată de la UAT sau ADS, exploatată prin păşunat;

- Codul 610 - Pășuni utilizate în comun, exploatate prin pășunat: se completează de către fermierii care utilizează în comun suprafețe de pășuni care nu sunt contractate de la UAT sau ADS, exploatate prin pășunat;
- Codul 611 - Fânețe utilizate în comun, exploatate prin cosit: se completează de către fermierii care utilizează în comun suprafețe de fânețe care nu sunt contractate de la UAT sau ADS, exploatate prin cosit;
- Codul 612 - Pajiști permanente aparținând UAT sau ADS utilizate individual, exploatate mixt: se completează de către fermierul care utilizează individual suprafaţa de pajişti permanente contractată de la UAT sau ADS, exploatată mixt (cosit urmat de păşunat în acelaşi an, pe aceeaşi parcelă), cu asigurare de min. 0,3 UVM/ha;
- Codul 660 - Livada tradiţională utilizată extensiv mixt (cosit urmat de păşunat în acelaşi an, pe aceeaşi parcelă);
- Codul 661 - Livada tradiţională utilizată ca fâneaţă;
- Codul 662 - Fânețe naturale energetice;
- Codul 663 - Livada tradiţională utilizată extensiv prin păşunat.
- Codul 671 - Reconversie suprafețe de pajiști permanente sensibile din punct de vedere al mediului

Tip pajiște	Mod utilizare		Cod de cultură	Pachetul M.10 aplicabil culturii
COMUNALE – concesionate/arendate/ închiriate de la UAT/CL/ADS (pentru toate codurile 603, 605, 608, 612 este obligatorie respectarea condiției privind asigurarea minimului de 0,3 UVM/ha)	utilizate INDIVIDUAL	păşunat	605	P1, P3, P6, P9.2, P11.2
		cosit	608	P1, P2, P3, P6, P9.2, P11.2
		mixt	612	P1, P2, P3, P6, P9.2, P11.2
	utilizate în COMUN	păşunat	603	P1, P3, P6, P9.2, P11.2
ÎN PROPRIETATE	utilizate INDIVIDUAL	păşunat	609	P1, P3, P6, P9.2, P11.2
		cosit	607	P1, P2, P3, P6, P9.2, P11.2
		mixt	606	P1, P2, P3, P6, P9.2, P11.2
	utilizate în COMUN	păşunat	610	P1, P3, P6, P9.2, P11.2
		cosit	611	P1, P2, P3, P6, P9.2, P11.2
		mixt	604	P1, P2, P3, P6, P9.2, P11.2
Livadă tradiţională	utilizată extensiv	păşunat	663	P1
		cosit	661	P1, P2
		mixt	660	P1, P2

Extinderea suprafeței / numărului de animale angajate

Extinderea suprafeței aflate sub angajament în cazul pachetelor 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10 şi 11 (atât pentru angajamentele urmărite la nivel de parcelă, cât şi pentru angajamentele care se aplică la nivel de total suprafaţă angajată), este permisă cu până la 50% și cel mult 1 ha din suprafaţa angajată în primul an de angajament. În această situație nu se deschide angajament nou, cel iniţial continuând până la finalizarea perioadei asumate la data semnării pentru suprafaţa extinsă.
Dacă suprafaţa aflată sub angajament se extinde cu peste 50 % sau mai mult de 1 ha față de suprafaţa angajată în primul an de angajament, angajamentul iniţial se închide cu condiţia deschiderii unui nou angajament pentru noua suprafaţă pe o perioadă de 1 an pentru pachetele 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9 și 11 și respectiv de 5 ani pentru pachetele 7 și 10.

Extinderea numărului de animale aflate sub angajament de P8 este permisă cu până la 20% din numărul de animale pe rasă determinat în primul an de angajament. În această situație nu se deschide angajament nou, cel inițial continuând până la finalizarea perioadei asumate la data semnării pentru numărul extins de animale. Dacă este depășit procentul de 20%, fermierul deschide un nou angajament pentru întregul număr de animale pe rasă pentru o perioadă de 5 ani începând cu anul în care angajamentul a fost înlocuit. Vechiul angajament se urmăreşte până la împlinirea celor 5 ani.

Transferul de angajament

Transferul de exploatație/ angajament se face în condițiile prevăzute de art. 9 din *Ordinul MADR nr. 82/2023* și art. 19 din *HG nr. 226/2015*.

Transferul de angajament reprezintă preluarea voluntară de către cesionar a obligațiilor și drepturilor care decurg din angajamentele asumate de către cedent în legătură cu respectarea condițiilor de acordare a sprijinului pentru fiecare măsură/pachet/sub-pachet/variantă vizată.

Transferul de exploatație reprezintă vânzarea, arendarea, moştenirea sau orice alt transfer definitiv care are drept obiect unitățile de producție în cauză.

Beneficiarul care cedează exploataţia prin transfer unui alt fermier se numeşte **cedent**. Fermierul care preia exploatația prin transfer se numește **cesionar**.

Transferul angajamentelor încheiate în cadrul M.10 se poate realiza astfel:

1. prin **transfer de exploataţie** pentru toate schemele/măsurile din cererea de plată, prin documentul „*Cererea de transfer de exploatație*”. În cazul transferului de exploataţie, opțiunea privind preluarea sau nepreluarea de către cesionar se aplică tuturor angajamentelor existente în cererea fermierului cedent, indiferent de pachet sau de măsură.
2. prin **transfer de angajament,** prin documentele *„Declarație privind transmiterea/preluarea angajamentului de agro-mediu și/sau agricultură ecologică”* - Anexa nr. 8 şi *„Declarație privind transmiterea/preluarea angajamentului de agro-mediu aferent pachetului 8 - creșterea animalelor de fermă din rase locale în pericol de abandon al Măsurii 10*” - Anexa nr. 6:
   a. cu transfer total de angajament, la nivel de suprafață totală angajată, în cazul P4, P5, P11.1,
   b. cu transfer de angajament, la nivel de parcelă, în cazul P1, P2, P3, P6, P7, P9, P10, P11.2,
   c. cu transfer total de angajament, la nivel de rasă angajată, în cazul P8, cu preluarea de către cesionar a întregului număr de animale din rasa respectivă.

„*Cererea de transfer de exploatație*” trebuie să fie semnată atât de cedent, cât și de cesionar. Se poate realiza oricând pe parcursul anului de cerere, până la emiterea primei decizii de plată. Pe parcursul unui an de cerere se poate efectua un singur transfer pentru aceeași exploatație.

Anexa nr. 6 şi Anexa nr. 8 trebuie să fie semnate atât de cedent, cât și de cesionar şi trebuie prezentate la APIA până la data limită de depunere a cererii de plată (cu penalizări); depunerea ulterior datei limită este considerată inadmisibilă.

Pentru P8 din M.10 transferul se poate face numai prin transfer total de angajament al rasei angajate, iar cesionarul este responsabil pentru eventualele neconformități constatate ulterior transferului. Prin urmare, cesionarului i se vor reține sumele acordate necuvenit în campaniile anterioare transferului pentru animalele respective.

De asemenea, dacă fermierul a notificat APIA cu privire la retragerea unui număr de animale (prin Anexa nr. 4), până la refacerea efectivului de animale aflat sub angajament nu este acceptat transferul.

Dacă întreaga exploatație este transferat(ă) altei persoane în cursul perioadei angajamentului M.10, angajamentul **poate fi preluat(ă) de cealaltă persoană pentru perioada rămasă sau poate înceta şi rambursarea nu este solicitată** în ceea ce privește perioada în care angajamentul a produs efecte.

Noul utilizator al suprafeței sau noul deținător al animalelor în cauză, care a preluat angajamentul existent, este responsabil pentru eventualele neconformități depistate ulterior transferului şi ca urmare acestuia i se vor reține sumele acordate necuvenit în campaniile anterioare transferului pentru suprafața sau animalele respective.

În cazul transferului de exploatație/de angajament, cesionarul este informat de APIA prin documentul *„Înștiințare privind situația angajamentelor care fac obiectul transferului”* asupra: stadiului implementării angajamentului de către cedent, pe suprafeţele vizate de transfer până la acel moment, conform *HG nr. 226/2015*, cu modificările şi completările ulterioare. Acest document se semnează de ambele părți implicate în transfer – Anexa nr. 10.

Transferul de angajament se notifică de către beneficiari la APIA în termen de maximum 15 zile calendaristice de la data efectuării transferului.

În cazul schimbării formei de organizare și în cazul echivalării de entitate preluarea angajamentelor este obligatorie.

Care sunt sancțiunile aplicabile în caz de identificare a unor neconformități?

Respectarea condițiilor prevăzute de angajamentele încheiate în cadrul M.10 a PNDR 2014-2020 aplicabile pe terenurile agricole este verificată de APIA prin controale administrative care vizează toți fermierii care au angajamente în derulare și controale pe teren realizate prin selecția unui eșantion în urma aplicării unei analize de risc (cu excepţia P8 unde toţi fermierii sunt controlaţi pe teren).

Control administrativ: ✓ verificare angajament și cereri de plată, ✓ verificare încrucișată cu baze de date și raportări externe.
Control pe teren: ✓ caiet de agro-mediu, ✓ verificare vizuală în cadrul fermei (inclusiv prin vizite rapide la faţa locului planificate pentru verificarea unor cerinţe legate de respectarea anumitor date pentru efectuarea lucrărilor agricole), ✓ controale prin teledetecţie.

Elementele de control și modalităţile de verificare detaliate sunt dezvoltate în manualele de proceduri elaborate de APIA sau celelalte instituţii delegate cu efectuarea controalelor.

Metode de verificare a cerințelor aplicabile angajamentelor: ✓ menţinerea angajamentelor și eligibilitatea suprafeţelor – verificare administrativă (pe baza datelor IACS și LPIS) prin asigurarea trasabilităţii angajamentelor pentru fiecare parcelă, ✓ interzicerea utilizării fertilizanţilor chimici și a pesticidelor – va fi făcută prin controale pe teren (verificare vizuală), ✓ perioadele de recoltare a culturilor și eligibilitatea culturilor – controale administrative (pe baza datelor IACS și LPIS) și controale pe teren (verificare vizuală la momentul la care cerințele se pot verifica, caiet de agro-mediu), ✓ limitarea utilizării gunoiului de grajd – va fi făcută prin controale administrative (verificare încrucișată cu registrul animalelor) și prin controale pe teren (verificare vizuală și prin caietul de agro-mediu pentru aplicarea fertilizanţilor organici și numărul de animale), ✓ efectuarea cositului – va fi făcută prin controale pe teren (verificare vizuală și prin caietul de agro-mediu pentru data de cosit și adunatul fânului, precum și pentru modul de efectuare a lucrărilor) ✓ modul de efectuare a lucrărilor – controale pe teren (verificare vizuală și prin caietul de agro-mediu pentru lucrări manuale și utilaje ușoare), ✓ limitarea încărcăturii de animale și efectuarea păşunatului – verificare administrativă (verificare încrucişată cu registrul animalelor pentru menţinerea unei încărcături reduse de animale) și verificare pe teren (verificare vizuală și prin caietul de agro-mediu pentru menţinerea unei încărcături reduse de animale pe toată perioada păşunatului și utilizarea pajiștilor inundate), ✓ eligibilitatea și menţinerea animalelor din rase locale în pericol de abandon – verificare administrativă (verificare încrucişată cu registrul animalelor și cu registrele genealogice și schimb de informaţii cu

instituţiile cu responsabilităţi) și verificare la fața locului(verificare vizuală și prin caietul de agro-mediu),
- ✓ interzicerea însămânțărilor sau supraînsămânțărilor – verificare pe teren (verificare vizuală și prin caietul de agro-mediu),
- ✓ perioadele de înființare, recoltare și/sau încorporare a culturilor pe teren arabil și eligibilitatea culturilor – va fi făcută prin controale administrative (pe baza datelor IACS și LPIS) și prin controale pe teren (verificare vizuală la momentul la care cerinţele se pot verifica, caiet de agro-mediu),
- ✓ suprafețe neînsămânțate (verificare vizuală, teledetecție și prin caietul de agro-mediu și control administrativ),
- ✓ interzicerea activităţilor agricole pe timpul iernii – verificare pe teren (verificare vizuală și prin caietul de agro-mediu),
- ✓ utilizarea dispozitivului pentru protecția păsărilor cuibăritoare la sol – verificare în teren pentru a confirma existența/utilizarea dispozitivului,
- ✓ deținerea competențelor necesare implementării angajamentelor – verificare administrativă (documente care să demonstreze accesarea serviciilor de consiliere sau consultanță).

Dacă în urma controalelor se evidenţiază neconformităţi privind respectarea condiţiilor de eligibilitate, a cerinţelor specifice, a cerinţelor de bază, a standardelor de ecocondiționalitate sau declararea greșită a parcelelor agricole (identificarea greșită, supradeclararea sau nedeclararea unor parcele agricole)/a animalelor , se aplică reduceri ale plății, care în unele cazuri pot ajunge până la excluderea de la plată sau chiar recuperarea sumelor plătite până la acel moment în cadrul angajamentelor respective conform *Ordinului MADR nr. 194/2019 privind aprobarea sistemelor de sancțiuni aplicabile cererilor de plată depuse începând cu anul 2019 pentru măsurile 10 „Agro - mediu și climă", 11 „Agricultura ecologică" și 13 „Plăți pentru zone care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice" prevăzute în PNDR 2014-2020, cu modificările și completările ulterioare* și *Ordinului MADR nr. 999/2016 privind aprobarea sistemului de sancțiuni administrative pentru ecocondiționalitate începând cu anul 2016*, cu modificările și completările ulterioare.

Există *6 categorii de sancțiuni*, care se aplică în ordinea enumerării la suma de plată rămasă după etapa anterioară de sancţionare. Ordinea aplicării sancţiunilor este următoarea:
- ✓ sancţiuni pentru supradeclararea suprafețelor/sancțiuni administrative în ceea ce privește animalele declarate,
- ✓ sancţiuni pentru nerespectarea condiţiilor de eligibilitate generale și a cerinţelor specifice şi a cerinţelor de bază relevante,
- ✓ sancţiuni pentru depunerea cu întârziere a cererii de plată,
- ✓ sancţiuni pentru nedeclararea tuturor suprafeţelor,
- ✓ sancţiuni pentru nerespectarea ecocondiționalitate,
- ✓ sancţiuni suplimentare (constituire debite multianuale).

Cazurile de forţă majoră şi circumstanţele excepţionale se notifică în scris la APIA (prin Anexa nr. 12 și/sau Anexa nr. 13 din prezentul ghid, după caz), furnizându-se în acelaşi timp dovezi relevante care atestă apariţia acestora, în termen de 15 zile lucrătoare de la data la care beneficiarul sau succesorul său în drepturi este în măsură să trimită respectiva notificare.

Cazurilor de forţă majoră şi circumstanţelor excepţionale li se alică prevederile din *Ordinul MADR nr. 194/2019*, cu modificările și completările ulterioare:
- ✓ în cazul în care nerespectările vizează cerinţe generatoare de pierderi de venituri şi/sau costuri suplimentare în cadrul angajamentelor, fermierul nu va primi plata compensatorie pentru anul în care s-a manifestat cazul de forţă majoră ori circumstanţe excepţionale pentru suprafeţele în cauză şi nu se vor recupera sumele primite în campaniile anterioare.
- ✓ în cazul în care nerespectările vizează exclusiv cerinţe care nu generează pierderi de venituri şi/sau costuri suplimentare în cadrul angajamentelor, fermierul va primi plata compensatorie pentru anul în care s-a manifestat cazul de forţă majoră ori circumstanţe excepţionale pentru suprafeţele în cauză şi nu se vor recupera sumele primite în campaniile anterioare.

Fermierii care nu și-au putut respecta cerințele specifice M.10 din cauza unor situații de forță majoră și circumstanțe excepționale, vor depune odată cu documentele doveditoare și *Anexa nr. 11 - Înștiințare nerespectare cerințe specifice - forță majoră și circumstanțe excepționale*.

Sunt recunoscute, în special, următoarele cazuri de forţă majoră și circumstanțe excepţionale: decesul beneficiarului, incapacitatea profesională pe termen lung a beneficiarului, o catastrofă naturală gravă care afectează puternic exploatația agricolă, distrugerea accidentală a clădirilor destinate creşterii animalelor aflate pe exploatația agricolă, o epizootie sau o boală a plantelor care afectează parţial sau integral şeptelul sau culturile beneficiarului, exproprierea întregii exploatații agricole sau a unei mari părţi a acesteia (dacă exproprierea respectivă nu ar fi putut fi anticipată la data depunerii cererii), distrugerea de către exemplarele din speciile de faună de interes cinegetic prevăzute în anexele nr.1 și 2 la *Legea nr. 407/2006 a vânătorii și a protecției fondului cinegetic*, a culturilor agricole, a terenurilor agricole și a animalelor domestice aflate sub angajament de M.10, situația epidemiologică internațională, declarată pandemie de către Organizația Mondială a Sănătăţii, incidentă şi pe teritoriul României, reglementată în condiţiile stabilite prin legislația națională şi prin reglementările procedurale specifice de implementare a Programului Național de Dezvoltare Rurală (PNDR), aprobate prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, pentru angajament de M.10.

Fermierii care nu și-au putut respecta cerințele specifice M.10 din cauza unor situații de forță majoră și circumstanțe excepționale vor depune odată cu documentele doveditoare și *Anexa nr. 11 - Înștiințare nerespectare cerințe specifice - forță majoră și circumstanțe excepționale*.

În cazul P4 și P7, fermierului i se va accepta la plată maximum 80% din suprafaţa de teren arabil aparţinând unei ferme, conform prevederilor PNDR 2014-2020, fără a fi sancționat dacă suprafața solicitată este mai mare de 80%. Suprafața care face obiectul angajamentului aferent P7 trebuie să fie diferită de suprafața aferentă respectării normei de ecocondiționalitate GAEC4.

Lipsa Caietului de agro-mediu pentru anul în curs și pentru anii precedenți, dar și necompletarea sau prezentarea incompletă a acestuia se sancționează în conformitate cu prevederile *Ordinului MADR nr. 194/2019,* cu modificările și completările ulterioare.

Cerințele de bază trebuie respectate la nivelul parcelelor aflate sub angajamente P1-P7, P9-P11 ale M.10, respectiv la nivelul animalelor angajate în cazul P8 al M.10. Nerespectarea cerinţelor de bază conduce la aplicarea sancțiunilor administrative în conformitate cu prevederile *Ordinului MADR nr. 194/2019,* cu modificările și completările ulterioare.

Normele de ecocondiționalitate trebuie respectate de beneficiari la nivelul întregii ferme. Nerespectarea obligațiilor induse de angajamente, în funcție de evaluarea intenției, repetiția, amploarea și gravitatea sau persistența efectelor neconformităţii respective, conduce la aplicarea unei sancțiuni bazate pe principiul proporţionalităţii, putând să meargă de la notificarea beneficiarului în vederea remedierii problemelor identificate până la aplicarea unor sancțiuni care pot ajunge în unele situaţii chiar la excluderea de la plată (*Ordinul MADR nr. 999/2016,* cu modificările şi completările ulterioare).

Dacă beneficiarul selectat pentru controlul la fața locului nu permite inspectarea fermei de către reprezentanţii organismelor abilitate, se consideră că nu a respectat angajamentul şi nu i se va acorda nicio plată pentru măsura respectivă pentru anul în curs. În plus, i se vor recupera toate sumele acordate până la momentul respectiv pentru toate angajamentele în derulare. Recuperarea sumelor acordate fermierului până la momentul respectiv nu presupune şi aplicarea sancţiunilor de supradeclarare şi închiderea angajamentului.

Modificarea cererii de plată

În baza art. 2 alin.(2) din OMADR nr. 83/2023, în anul 2023 modificările la cererile de plată se depun până la data-limită de 31 mai inclusiv, la centrele APIA la care au fost depuse cererile de plată.

Modificările acestora pot fi depuse şi după data-limită de 31 mai 2023, până la 9 iunie 2023 inclusiv, cu o reducere de 1% pe zi lucrătoare a sumelor la care fermierul ar fi avut dreptul dacă modificarea cererii de plată ar fi fost depusă până la data de 31 mai.

Modificarea cererii de plată se poate realiza prin completarea formularelor, după caz:

- ✓ prin ***formularul M1 -*** *schimbarea declarației de suprafață* - se poate:
  - schimba cultura unei parcele/sub-parcele declarate;
  - diviza o parcelă în sub-parcele;
  - modifica numărul blocului fizic dacă fermierul nu a fost notificat de APIA cu privire la erori sau nu a fost supus controlului pe teren;
  - modifica pachetele/variantele de pachet/submăsurile şi bifele de solicitare pentru aceste pachete/grupuri de pachete/submăsuri.

- ✓ prin ***formularul M2*** – *completarea declarației de suprafață* - se pot:
  - adăuga una sau mai multe parcele individuale, declarată(e) ulterior depunerii cererii inițiale;
  - înscrie pachetul/varianta în declarația de suprafață, atât pentru parcele nou adăugate, cât şi pentru parcele existente în declarația de suprafață, dar pe care anterior nu erau solicitate măsuri de dezvoltare rurală;
  - se poate solicita sprijin pentru masură (bifa de solicitare sprijin).

- ✓ prin ***formularul M3 Declarație de retragere parțială a suprafeței din cererea de plată*** se pot *retrage oricând parcele, părți de parcelă* (art 15 din *Ordinul MADR nr. 80/2023* cu excepția situațiilor în care APIA:
  - a informat deja fermierul de existența unor nereguli în cererea de plată,
  - a notificat fermierul de intenția de a realiza control pe teren sau
  - au fost constatate nereguli în urma controlului.

  În cazul pachetului 8 din M.10:
  - În termenele limită de depunere a documentelor de modificare a cererii nu se va permite înlocuirea unui animal cu un altul prin intermediul ***formularului M1***.
  - Înlocuirea animalului în vederea respectării cerinței specifice se face prin documentul de înlocuire – Notificarea privind inlocuirea efectivului de animale aferent P8 - M.10 - Anexa nr. 4 care permite eliminarea/adăugarea animalelor în cadrul P8 - M.10 în situația în care fermierul notifică APIA cu privire la reducerea numărului de animale precum şi în situaţia refacerii efectivului de animale.
  - Prin ***formularul M2*** se pot adăuga animale. Solicitarea la plată a unui număr nou de animale față de cererea inițială trebuie însoțită de Adeverința eliberată de asociația care conduce registrul genealogic al rasei solicitate la plata P8, avizată de ANZ. Numărul de animale adăugate nu poate să depaşească 20% din numărul de animale determinat în primul an de angajament. În primul an de angajament, dacă fermierul nu mai doreşte sprijin pentru anumite animale, le poate retrage cu formularul M3 (respectându-se prevederile art. 3 din *Regulamentul (UE) nr. 809/2014*, cu modificările şi completările ulterioare), fără a fi necesară înlocuirea acestora.
  - Începând din anul doi de angajament, dacă fermierul doreşte să retragă animale prin M3 va fi atenționat de către funcționarul APIA asupra nerespectării cerinței specifice privind numărul total de animale angajate/rasă. Dacă fermierul nu intenționează să înlocuiască animalele retrase, va folosi ***formularul M3*** unde va înscrie, sub semnătură, luarea la cunoştință despre recuperarea plăților necuvenite acordate anterior pe P8-M.10.

- ✓ prin ***formularul M4***, fermierul poate schimba datele privind adresa/coordonatele bancare/ numele societății, fără a se modifica CUI-ul. Acesta se depune în orice moment până la emiterea deciziei de plată sau ca răspuns la notificarea APIA pentru cont invalid.

- ✓ prin ***formularul - Solicitarea de retragere a sprijinului aferent unui pachet, a unei/unor scheme de plată/măsuri de sprijin/ajutor din cererea de plată*** oricând, mai puțin în situațiile în care APIA:
  - a informat deja fermierul de existența unor nereguli în cererea de plată,
  - a notificat fermierul de intenția de a realiza control la fața locului sau
  - au fost constatate nereguli în urma controlului.

Numai solicitantul însuși sau persoana împuternicită de el poate efectua modificări ale cererii de plată. Împuternicirea se realizează prin procură notarială (în cazul persoanelor fizice) sau delegație de împuternicire (în cazul persoanelor juridice). Acestea trebuie să fie însoțite și de copiile CI/BI al titularului cererii de plată și al împuternicitului care trebuie atașate la dosarul cererii de plată. Împuternicitul înlocuiește titularul doar în scopul și pentru perioada pentru care a fost emisă împuternicirea. Pentru toate modificările aduse cererii de plată, fermierul trebuie să prezinte documente justificative care susțin aceste modificări.

INFORMAREA PUBLICĂ ȘI PROMOVAREA MĂSURILOR DE MEDIU ȘI CLIMĂ

Pentru asigurarea premiselor necesare atingerii obiectivelor propuse, informațiile relevante referitoare la măsurile de mediu și climă sunt furnizate la scară largă prin intermediul acțiunilor de informare și publicitate derulate la nivelul PNDR 2014-2020. Acțiunile de informare și promovare se desfășoară anual, începând cu primul an de implementare a măsurilor, de către instituțiile responsabile (MADR prin AM PNDR, AFIR și APIA), prin intermediul caravanelor și campaniilor de promovare și/sau informare, materialelor de informare publicate pe site-ul instituțiilor și pe portalul Rețelei Naționale de Dezvoltare Rurală (RNDR), informațiilor furnizate prin formularul cererii de plată, Ghidului solicitantului și newsletter-ului transmis prin intermediul RNDR.

Pentru a veni în întâmpinarea așteptărilor celor interesați de măsurile PNDR 2014-2020, în ton cu tendințele tehnologice actuale, acțiunile de informare și promovare se desfășoară și prin intermediul canalelor social media:

- ✓ MADR www.facebook.com/**madr.ro**
- ✓ AM PNDR www.facebook.com/**dgdrampndr**
- ✓ RNDR http://www.facebook.com/**rndr.ro**
- ✓ AFIR www.facebook.com/**afir.info**

Alte informații relevante privind măsurile de mediu și climă ale PNDR 2014-2020 se pot consulta atât în format electronic, cât și pe suport fizic la:

- ✓ Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale – Autoritatea de Management pentru PNDR (AM PNDR) și Centrele Județene de Dezvoltare Rurală (CDRJ) – www.madr.ro,
- ✓ Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale (AFIR) - Sediul Central, Oficiile Regionale și Oficiile Județene – www.afir.info,
- ✓ Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură (APIA) – Sediul Central, Centrele Județene și Centrele Locale – www.apia.org.ro,
- ✓ Rețeaua Națională de Dezvoltare Rurală (RNDR) - www.rndr.ro,
- ✓ Direcțiile Agricole Județene (DAJ) - https://madr.ro/organizare/institutii-in-subordine/directii-agricole-judetene.html.

În permanență informațiile de actualitate privind implementarea măsurilor de mediu și climă ale PNDR 2014-2020 sunt postate pe site-ul MADR (www.madr.ro) și site-ul APIA (https://apia.org.ro/materiale-de-informare/materiale-de-informare-anul-2023/).
Ultima versiune a PNDR 2014-2020, precum și documentele puse în consultare publică se pot accesa la adresa https://www.madr.ro/pndr-2014-2020/implementare-pndr-2014-2020/documente-aprobate.html.

În perioada de desfășurare a Campaniei de depunere a cererii de plată 2023 este activă adresa de e-mail sesizari.mediu@madr.ro prin intermediul căreia vă puteți adresa direct Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale în cazul în care întâmpinați dificultăți legate de:

- ✓ *obținerea materialelor informative sau a informațiilor necesare privind măsurile de sprijin disponibile,*
- ✓ *obținerea informațiilor necesare pentru identificarea corectă a terenurilor agricole,*
- ✓ *obținerea* informațiilor necesare pentru completarea cererii de plată,
- ✓ obținerea informațiilor privind angajamentul dumneavoastră.

În ceea ce privește aplicarea *Programului de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole*, Unitatea de Management a proiectului „Controlul integrat al poluării cu nutrienți" din cadrul Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, pune la dispoziția fermierilor, a organizațiilor de fermieri, a reprezentanților autorităților locale, precum și a tuturor celor interesați informații utile prin intermediul următoarelor mijloace de comunicare:

- ✓ Instrumente utile de calcul pentru fermieri - https://apanoastra.ro/calculatoare/ privind:
  - identificare perioadă și durată perioadă de interdicție
  - calculator pentru cantitatea de gunoi de grajd produsă
  - calculator pentru dimensionare platformă gunoi de grajd pentru întreaga perioadă de interdicție
  - calculator pentru cantitatea de azot produsă în fermă raportată la suprafața de teren agricol utilizat
- ✓ Call Center – 0371.503.525 (apelabil cu tarif normal din orice rețea de telefonie fixă sau mobilă din România)
- ✓ Forum de discuții online – www.forum.apanoastra.ro
- ✓ Pagină web de informare – www.infonitrati.apanoastra.ro
- ✓ Centru de informare online – helpdesk@apanoastra.ro
- ✓ Pagină Facebook - www.facebook.com/ApaCurataCumEraOdata/

Date de contact APIA:

Centrul județean/ local	Adresa	Telefon	E-mail
Sediul Central București	Bulevardul Carol I nr. 17, sector 2, București	021 305 48 00 021 305 48 02 021 305 48 23	relatii.cu.publicul@apia.org.ro
Centrul Municipiului București	București, Piața Rosetti nr. 4, etaj 1, cam 103-112 sector 2	021 310 02 52	apia.bucuresti@apia.org.ro
Centrul Județean Alba	Str. Moților nr. 112, jud. Alba, cod 510065	0258 830 650 0258 830 651	apia.alba@apia.org.ro
Centrul Județean Arad	Str. Frații Neumann, nr. 10, jud. Arad, cod: 31039	0257 250 540 0257 240 112	apia.arad@apia.org.ro
Centrul Județean Argeș	Str. Armand Călinescu nr. 44, jud. Argeș, cod 110017	0248 210 536 0248 210 539	apia.arges@apia.org.ro
Centrul Județean Bacău	Str. George Bacovia nr. 20, jud. Bacău cod 600237	0234 512 971	apia.bacau@apia.org.ro
Centrul Județean Bihor	Str. Matei Corvin nr.1, jud. Bihor, cod 410140	0259 477 037 0259 415 451	apia.bihor@apia.org.ro
Centrul Județean Bistrița Năsăud	Str. Drumul Tarpiului, nr. 21 A, jud. Bistrița Năsăud cod 420062	0263 218 033 0263 341 603	apia.bistrita@apia.org.ro
Centrul Județean Botoșani	Str. Calea Națională, nr. 81, jud. Botoșani cod 710038	0231 511 040 0231 511 039	apia.botosani@apia.org.ro
Centrul Județean Brăila	Calea Călărași, nr. 58, jud. Brăila cod 810212	0239 625 125 0371 313 606	apia.braila@apia.org.ro
Centrul Județean Brașov	Str. Ecaterina Teodoroiu, nr. 38, jud. Brașov cod 500450	0268 474 600 0372 796 842	apia.brasov@apia.org.ro
Centrul Județean Buzău	Șos. Spătarului, nr. 7, jud. Buzău cod 120226	0238 716 153 0238 716 150	apia.buzau@apia.org.ro
Centrul Județean Călărași	Prelungirea București nr. 26, bl. D3, et. 3, jud. Călărași cod 910125	0242 334 070 0242 334 072	apia.calarasi@apia.org.ro
Centrul Județean Caraș Severin	Piata Republicii nr. 28, Reșița cod 320026	0255 219 002 0255 219 003	apia.caras@apia.org.ro

Centrul Județean Cluj	B-dul Muncii, nr. 18, Pavilion Administrativ, etaj 1, Cluj - Napoca cod 400641	0264 456 454 0264 456 455	apia.cluj@apia.org.ro
Centrul Județean Constanța	B-dul Tomis, nr. 51, jud. Constanța cod 900725	0241 488 900 0241 488 911	apia.constanta@apia.org.ro
Centrul Județean Covasna	Str. Lt. Păiș David, nr. 7, Sfântu Gheorghe cod 520077	0267 311 075 0267 311 148	apia.covasna@apia.org.ro
Centrul Județean Dâmbovița	Str. B-dul I.C. Brătianu nr. 36, Târgoviște cod 130153	0245 216 482 0371 305 601	apia.dambovita@apia.org.ro
Centrul Județean Dolj	Str. Ion Maiorescu, nr. 4, et 5, Craiova cod 200760	0251 595 395 0251 595 655	apia.dolj@apia.org.ro
Centrul Județean Galați	Str. Dragoș-Vodă, nr. 13, jud. Galați cod 800187	0236 462 026 0236 462 025	apia.galati@apia.org.ro
Centrul Județean Giurgiu	B-dul Independenței, bl. 107, mezanin, Sc. A, Giurgiu cod 080115	0246/216.055	apia.giurgiu@apia.org.ro
Centrul Județean Gorj	Bld. Ecaterina Teodoroiu, nr. 92, Târgu Jiu cod 210113	0253 213 035 0253 213 080	apia.gorj@apia.org.ro
Centrul Județean Harghita	Str. Progresului, nr. 16, et. 1, Miercurea Ciuc cod 530240	0266 310 148 0266 310 158	apia.harghita@apia.org.ro
Centrul Județean Hunedoara	Str. 22 Decembrie, nr. 222, Deva cod 330162	0254 221 000 0254 221 050	apia.hunedoara@apia.org.ro
Centru județean Ialomița	Slobozia, Str. Chimiei nr. 19, Jud. Ialomița	0243 230.891	apia.ialomita@apia.org.ro
Centru județean Iași	Iași, Str. Dumbrava Roșie, nr. 3, Jud. Iași	0232 214.210	apia.iasi@apia.org.ro
Centru județean Ilfov	București, Str. Cernișoara, nr. 92A, sect. 6,	021 434 01 29 021 434 01 31	apia.ilfov@apia.org.ro
Centru județean Maramureș	Baia Mare, Str. Victoriei, nr. 149, Jud. Maramureș	0262 349 286	apia.maramures@apia.org.ro
Centru județean Mehedinți	Drobeta Turnu Severin, Str. Crișan, nr. 87, Jud. Mehedinți	0252 330 056 0252 330 237	apia.mehedinti@apia.org.ro
Centrul Județean Mureș	Târgu Mureș, Str. Insulei, nr. 2, Jud. Mureș	0265 264 195 0265 262 232	apia.mures@apia.org.ro
Centrul Județean Neamț	Piatra Neamț, Str. Mihai Eminescu, nr. 26B, et. II, Jud. Neamț	0233 233 123; 0233 233 126	apia.neamt@apia.org.ro
Centrul Județean Olt	Slatina, Str. Arcului, nr. 20, Jud. Olt	0249 411 244 0249 412 242	apia.olt@apia.org.ro
Centrul Județean Prahova	Ploiești, Str. Anton Pann, nr. 7, Jud. Prahova	0244 514 518 0244 514 760	apia.prahova@apia.org.ro
Centrul Județean Satu Mare	Satu Mare, Str. Botizului, nr. 49, Jud. Satu Mare	0261 768 340 0261 768 968	apia.sm@apia.org.ro
Centrul Județean Sălaj	Zalău, Str. Corneliu Coposu, nr. 79 A, Jud. Sălaj	0260 661 722 0260 661 723	apia.salaj@apia.org.ro
Centrul Județean Sibiu	Sibiu, Str. Someșului nr. 49, Jud. Sibiu	0269 212 951	apia.sibiu@apia.org.ro
Centrul Județean Suceava	Suceava, B-dul 1 Decembrie 1918, nr. 3, Jud. Suceava	0230 511 047 0230 511 048	apia.suceava@apia.org.ro
Centrul Județean Teleorman	Alexandria, Str. Constantin Brâncoveanu, nr. 73, Jud. Teleorman	0247 310 281 0247 310 015	apia.teleorman@apia.org.ro
Centrul Județean Timiș	Timișoara, Str. Grigore Alexandrescu, nr. 28, jud. Timiș	0256 494 955	apia.timis@apia.org.ro
Centrul Județean Tulcea	Tulcea, str. Zimbrului, nr. 24, Jud. Tulcea	0240 513 430 0240 517 037	apia.tulcea@apia.org.ro
Centrul Județean Vâlcea	Râmnicu Vâlcea, Str. Oituz, nr. 7, Jud. Vâlcea	0250 744 489 0250 744 498	apia.valcea@apia.org.ro
Centrul Județean Vaslui	Vaslui, Str. Cuza Vodă, nr. 41, Jud. Vaslui	0235 318 502 0235 318 503	apia.vaslui@apia.org.ro
Centrul Județean Vrancea	Focșani, B-dul Brăilei, nr. 121, Jud. Vrancea	0237 212 402	apia.vrancea@apia.org.ro

INSTRUCȚIUNI DE COMPLETARE A CAIETELOR DE AGRO-MEDIU
pentru PACHETELE 1, 1.2.1, 1.2.2, 3.1.1, 3.1.2, 3.2.1, 3.2.2, 6.1, 6.2 – M.10 (PNDR 2014-2020)

Conform *Programului Național de Dezvoltare Rurală (PNDR)*, beneficiarii Măsurii 10 (M.10) - Agro-mediu și climă trebuie să respecte cerința specifică privind ținerea evidenței activităților agricole corelate cu cerințele specifice de agro-mediu și cerințele de bază.
În acest sens, **beneficiarii trebuie să completeze anual** (pentru fiecare an de angajament) ***Caietul(ele) de agro-mediu* conform modelului (recomandat)**, pus(e) la dispoziție de APIA la depunerea cererii de plată. Totodată, acestea sunt disponibile și în format electronic pe site-ul APIA: www.apia.org.ro.
Pe toată perioada asumării angajamentului, ori de câte ori se realizează lucrări agricole specifice sub-măsurii/pachetului/sub-pachetului/variantei de pachet pentru care s-a solicitat sprijin financiar, se completează rubricile din caiet cu informațiile corespunzătoare și se înscrie data efectuării lucrărilor.
Caietul(ele) de agro-mediu, cu înregistrările efectuate, se păstrează pe toată perioada angajamentului, începând cu anul semnării angajamentului și 3 ani după încheierea acestuia conform art. 18 litera b) din *H.G. nr. 226/2015*, cu modificările și completările ulterioare.
Atenție! Dacă s-a solicitat sprijin pentru mai multe tipuri de pachet (ex. P1, P4), în aceeași campanie și/sau campanii diferite, caietele se păstrează pe perioadele angajamentelor și 3 ani după încheierea acestora.
Acest(e) caiet(e) trebuie prezentat(e) în cazul controalelor efectuate de APIA și de către alte organisme de control abilitate.
Lipsa *Caietului* pe anul în curs și/sau pe anii precedenți din angajament, dar și necompletarea sau prezentarea incompletă a acestuia, atrage sancțiuni financiare. Sancțiunile pentru nerespectarea acestor condiții se aplică la nivel de pachet în cazul măsurii 10.

***P1 - pajiști cu înaltă valoare naturală*,**
***P2 - practici agricole tradiționale*,**
***P3 - pajiști importante pentru păsări*,**
P6 - pajiști importante pentru fluturi (Maculinea sp.):

În coloanele 1-5 se înscriu date referitoare la parcelele aflate sub angajament, respectiv: sub-pachet și variantă de sub-pachet (1), numărul parcelei (2), numărul blocului fizic din care face parte parcela (3), denumire localitate (4) și suprafața parcelei (5).
În coloana 6 se completează cu „DA” dacă s-a aplicat gunoi de grajd pe parcela respectivă sau „NU” în cazul în care nu s-a aplicat gunoi de grajd[4]. În cazul în care s-a aplicat gunoi de grajd, se va completa data/perioada aplicării în *Planul de fertilizare*.
În cazul înscrierii „DA” în coloana 6 (aplicării gunoiului de grajd), în coloana 7 se înscrie cantitatea de gunoi de grajd aplicată pe parcela respectivă. Calculul se face astfel: dacă la 1 ha se poate aplica anual o cantitate de maxim 40 kg azot substanță activă (N s.a.), la suprafața parcelei respective se poate aplica anual o cantitate maximă de N s.a egală cu produsul dintre suprafața parcelei și 40. Modul de calcul al cantității maxime de gunoi de grajd care poate fi aplicată pe teren, în funcție de tipul de gunoi, este prezentat în *„Ghidul informativ pentru beneficiarii Măsurii 10 – agro-mediu și climă din PNDR 2014-2020”*.
Dacă este cazul, în coloana 16 se înscriu denumirile populare ale speciilor din flora locală utilizate la însămânțări doar pe suprafețele afectate accidental.
În cazul în care se utilizează gunoi fermentat de 3-4 luni sau gunoi fermentat complet (mraniță), se va înscrie tipul de gunoi în coloana 17 „Observații”.
Pentru a putea calcula dacă s-a aplicat cantitatea corespunzătoare de gunoi de grajd în raport cu cerința impusă (max. 40 kg N s.a.), se poate estima cantitatea de azot conținută la o tonă de gunoi de grajd pe baza compoziției chimice a gunoiului de grajd de diferite proveniențe prezentată în tabelul următor:

Tipul de gunoi	Compoziția chimică (% din masa proaspătă)			Cantitatea de N în gunoiul de grajd (kg N / 1 tonă)
	Azot (N)	Apă	Materii organice	
Gunoi de cabaline	0,58	71	25	5,8
Gunoi de bovine	0,45	77	20	4,5
Gunoi de ovine	0,83	64	31	8,3

[4] Gunoiul de grajd poate fi utilizat în mod tradițional pe suprafețele de pajiști permanente aflate sub angajamente în cadrul pachetelor 1, 1.2.1, 1.2.2, 3.1.1, 3.1.2, 3.2.1, 3.2.2, 6.1, 6.2 – M.10 (PNDR 2014-2020) în cantitate maximă de 40 kg N s.a./ha anual, putând fi aplicat în afara perioadelor de interdicție stabilite prin „Programul de acțiune *pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole*”. Vă rugăm să consultați calendarele lucrărilor agricole aplicabile fiecărui pachet din cadrul M.10.

UZ PUBLIC

Gunoi fermentat de 3-4 luni	0,55	77	17	5,5
Gunoi fermentat complet (mraniță)	0,98	79	14	9,8

Astfel, cantitatea maximă permisă a fi aplicată pe suprafețele aflate sub angajament sau celelalte suprafețe ale fermei sunt următoarele:

Tipul de gunoi	Cantitate maximă de gunoi de grajd (tone/ha)
	< 40 kg N s.a./ha
Gunoi de cabaline	6,897
Gunoi de bovine	8,889
Gunoi de ovine	4,819
Gunoi fermentat de 3-4 luni	7,273
Gunoi fermentat complet (mraniță)	4,082

Ex. considerăm o parcelă de PP aflată sub angajament, cu suprafață de 0,3 ha. Cantitatea maximă de N s.a. care poate fi aplicată anual pe această parcelă este 0,3 ha x 40 kg N s.a / ha = 12 kg N s.a. Cantitatea de gunoi de grajd care conține 12 kg N s.a și care poate fi aplicată pe terenul agricol se calculează pe baza conținutului de azot specific sistemului de creștere a animalelor și tipului animalelor, prevăzute în art. 9 și tabelul 4 din Programul de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole (Ordin comun MMAP, MADR nr. 333/165/2021). Dacă în fermă se produce o cantitate de gunoi de grajd care conține o cantitate de N s.a. mai mare decât limita maximă permisă conform cerințelor specifice pachetelor de agro-mediu și/sau, după caz, Programul de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați, pentru a se conforma, fermierul trebuie să se asigure că surplusul de gunoi de grajd nu este utilizat în fermă și că are documente doveditoare în acest sens.

În coloanele 8-12 se înscriu datele referitoare la cosit (data începerii cositului - coloana 8, data finalizării cositului - coloana 9) care trebuie să respecte termenele limită prevăzute în angajamentul semnat, respectiv cele prevăzute în fișa măsurii din *PNDR*, precum și data la care s-a adunat fânul (coloana 12). În coloana 10 se va preciza dacă cositul a fost realizat manual sau mecanizat, iar în cazul cositului mecanizat se va specifica și denumirea sau tipul utilajului folosit. Pentru P3.1, în coloana 11 se va menționa dacă cositul a fost realizat din interiorul spre exteriorul parcelei.

În coloanele 13-15 se înscriu date referitoare la pășunat, respectiv tipul de animale cu care s-a efectuat pășunatul (13), numărul de animale cu care s-a pășunat (14) și perioada în care s-a pășunat (15).

Atenție! Numărul de animale cu care se pășunează pe fiecare parcelă nu trebuie să depășească maximul de UVM/ha stabilit de fișa măsurii pentru fiecare pachet (pentru M.10: P1, P3.2 – maxim 1 UVM/ha și P3.1, P6.1, P6.2 – maxim 0,7 UVM/ha).

Transformarea numărului de animale în UVM se realizează conform tabelului:

Categoria de animale	**Coeficient de conversie (UVM/cap)**
Tauri, vaci și alte bovine de mai mult de doi ani și ecvidee de mai mult de șase luni	1,00
Bovine între șase luni și doi ani	0,60
Bovine de mai puțin de șase luni	0,40
Ovine	0,15
Caprine	0,15

Ex:
considerăm o fermă/exploatație dispersată cu:
- parcela 1- PP cu suprafața de 0,3 ha, cu solicitare de P1 pentru care maximul de UVM/ha trebuie să fie 1,
- parcela 2 - PP cu suprafața de 3,5 ha, cu solicitare de P1 pentru care maximul de UVM/ha trebuie să fie 1,
- parcela 3 - PP cu suprafața de 2 ha, cu solicitare de P3.1 pentru care maximul de UVM/ha trebuie să fie 0,7,
Fermierul deține: 25 de ovine, 4 bovine între șase luni și doi ani și 1 taur.
Pentru respectarea cerinței privind maximul de UVM pe total fermă:
*- se înmulțește numărul de animale pe fiecare categorie cu coeficientul prezentat în tabelul și se obține UVM /categorie, se însumează UVM /categorie pentru toate categoriile de animale existente în fermă și se obține Total UVM /exploatație: (25 ovine * 0,15 = 3,75 UVM/categorie) + (4 bovine între șase luni și doi ani * 0,6 = 2,4 UVM/categorie) + (1 taur * 1 = 1 UVM/categorie) = 7,15 UVM total.*
Total PP din fermă 6,8 ha (din care sub angajament de M.10/P1, P3.1 - 5,8 ha).

- total UVM /exploatație se împarte la totalul suprafeței de pajiște permanentă (pășune / fâneață / utilizare mixtă - PP și PPn, eligibilă, neeligibilă) din fermă (solicitată și nesolicitată la plată în cererea de plată) și se obține încărcătura de animale pe hectar (UVM/ha): 7,15 UVM / 6,8 ha = 1,05 UVM /exploatație.
Pentru respectarea cerinței privind maximul de UVM pe fiecare parcelă cu angajament:
- pentru parcelele cu P1, păşunatul trebuie să se efectueze cu maxim 1 UVM/ha.
Dacă la 1 ha corespunde un maxim de 1 UVM, atunci pe parcela 1, păşunatul se poate realiza cu max. 0,3 UVM care poate fi compus din 2 ovine, iar pe parcela 2, păşunatul se poate realiza cu max. 3,5 UVM care poate fi compus din 4 bovine + 1 taur sau 23 de ovine.
- pentru parcela cu P3.1, păşunatul trebuie să se efectueze cu maxim 0,7 UVM/ha
Dacă la 1 ha corespunde un maxim de 0,7 UVM, atunci pe parcela 3, păşunatul se poate realiza cu max. 1,4 UVM care poate fi compus din 2 bovine sau 1 taur sau 9 ovine.
Pentru nedepășirea maximului de UVM admis, fermierul poate ține diferența de animale în stabulație închisă și pentru acestea achiziționează fân de la alt fermier sau păşunatul acestei diferențe se poate efectua pe parcelele cu PP ale altui fermier.

Dacă este cazul, în coloana 16 se înscriu denumirile populare ale speciilor din flora locală utilizate la însămânţări doar pe suprafeţele afectate accidental.

În coloana 17 se înscriu eventualele evenimente/motive care au împiedicat realizarea lucrărilor sau care au condus la efectuarea unor acțiuni interzise (de ex. lucrările efectuate pentru accelerarea drenajului natural al pajiștilor pentru P3.1, P6) sau oricare alte observaţii pe care fermierul le consideră utile şi relevante.

Utilizarea fertilizanţilor chimici şi a pesticidelor (produse de protecția plantelor) este interzisă. Inspectorii APIA vor verifica respectarea acestei cerințe în *Registrul de evidență a tratamentelor cu produse de protecția plantelor* și *Planul de fertilizare,* documente completate de către fermier.

! A se vedea *Ordinul comun MMAP, MADR nr. 333/165/2021 privind aprobarea Codului de bune practici agricole pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole, precum și a Programului de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole*, publicat în Monitorul Oficial, partea I, nr. 754 bis din 3.08.2021 (poate fi consultat pe site-ul Monitorului Oficial: https://www.monitoruloficial.ro/Monitorul-Oficial--PI--754Bis--2021.html).

Model *Caiet de agro-mediu*

PACHETELE 1, 1.2.1, 1.2.2, 3.1.1, 3.1.2, 3.2.1, 3.2.2, 6.1, 6.2 – M 10 (*PNDR 2014-2020*)

Campania de depunere a cererii de plată....	
Nume şi prenume	
Denumirea exploataţiei	
Semnatură	
RO	

Suprafaţă totală de PP şi PPn (ha) din exploataţie	
Suprafaţa aflată sub angajament de agro-mediu **P 1** (ha)- **M 10**	
Suprafaţa aflată sub angajament de agro-mediu **P 1.2.1** (ha)- **M 10**	
Suprafaţa aflată sub angajament de agro-mediu **P 1.2.2** (ha)- **M 10**	
Suprafaţa aflată sub angajament de agro-mediu **P 3.1.1** (ha)- **M 10**	
Suprafaţa aflată sub angajament de agro-mediu **P 3.1.2** (ha)- **M 10**	
Suprafaţa aflată sub angajament de agro-mediu **P 3.2.1** (ha)- **M 10**	
Suprafaţa aflată sub angajament de agro-mediu **P 3.2.2** (ha)- **M 10**	
Suprafaţa aflată sub angajament de agro-mediu **P 6.1** (ha)- **M 10**	
Suprafaţa aflată sub angajament de agro-mediu **P 6.2** (ha)- **M 10**	

CAIETUL DE AGRO-MEDIU TREBUIE COMPLETAT OBLIGATORIU, PENTRU FIECARE PARCELĂ ÎN PARTE ÎN FIECARE AN.
Acest Caiet trebuie sa fie disponibil în caz de control.
Caietul de agro-mediu trebuie completat şi păstrat pe toată perioada de desfăşurare a angajamentului şi în perioada de monitorizare de 3 ani după încheierea angajamentului.
În cazul lipsei caietului pentru anul curent / anii precedenţi de angajament se aplică sancţiuni care conduc la reducerea plăţilor.

PARCELA					**FERTILIZARE**		**FÂNEAŢĂ**					**PĂŞUNE**			**FÂNEAŢĂ / PĂŞUNE**	**Observaţii** [7]
Sub-pachet / varianta de sub-pachet	Nr. parcelă *(din cererea de plată / din documentul de modificare)*	Nr. bloc fizic *(din cererea de plată / din documentul de modificare)*	Denumire localitate	Suprafaţa parcelei *(din cererea de plată / din documentul de modificare)* (ha)	Gunoi grajd aplicat DA / NU	Cantitate gunoi grajd aplicat (kg / parcelă)[1]	Data începerii cositului[2]	Data finalizării cositului [3]	Cosit manual/ Cosit mecanizat (denumire sau tip utilaj folosit) [4]	Cosit efectuat din interior spre exterior doar în cazul P3.1 DA / NU	Data la care s-a adunat fânul [5]	Categoria de animale cu care s-a păşunat	Nr. de animale cu care s-a păşunat	Perioada în care s-a păşunat	Specii din flora locală utilizate la însămânţări (denumirea / denumirea populară) [6]	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17

[1] *este permisă utilizarea gunoiului de grajd până în echivalentul a maxim 40 kg N s.a./ha (a se vedea modalitatea de calcul din Instrucțiunile de completare a caietelor de agro-mediu), cu respectarea perioadelor de interdicție a aplicării gunoiului de grajd stabilite prin „Programul de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole" vă recomandăm să consultați Calendarul lucrărilor agricole).*
[2] *în cazul M10_P1 - după 15 iunie pentru terenurile situate în UAT-uri cu altitudinii medii < 600 m și după 1 iulie pentru terenurile situate în UAT- uri cu altitudinii medii ≥ 600 m și trebuie efectuat până cel târziu la data de 15 octombrie a anului de cerere.*
În cazul M10_P3.1 - după 31 iulie și trebuie efectuat până cel târziu la data de 15 octombrie a anului de cerere , M10_P6 - după 25 august și trebuie efectuat până cel târziula data de 15 octombrie a anului de cerere.
În cazul benzilor de 3m lăsate necosite la marginea fiecărei parcele în cadrul M10_P3.1 și M10_P3.2 - după data de 1 septembrie.
[3] *în cazul M10_P3.2 până la 1 iulie.*
[4] *pentru M10 - P1.2.1, P3.1.1, P3.2.1, P6.1 pot fi folosite doar utilaje operate cu forță animală, fiind interzise lucrările cu utilaje mecanizate*
pentru M10 - P1.2.2, P3.1.2, P3.2.2, P6.2 pot fi folosite utilaje mecanizate de mică capacitate (cosit cu utilaje cu lamă scurtă și viteză mică de deplasare) fiind interzisă folosirea utilajelor grele.
[5] *pentru M10_P1,P2, P3, P6, masa vegetală cosită trebuie adunată în maxim două săptămâni de la efectuarea cositului.*
[6] *doar în cazurile în care unele suprafețe de PP sunt afectate accidental.*
[7] *în cazul P3.1 și P6 este interzis drenajul parcelelor aflate sub angajament. Dacă au fost efectuate astfel de lucrări, se vor completa în rubrica ,,Observații" lucrările efectuate și explicații privind cauzele nerespectării cerinței specifice. În cazul în care se utilizează gunoi fermentat, în rubrica „Observații" se va completa „gunoi fermentat 3-4 luni" sau „gunoi fermentat complet (mraniță)" și se vor folosi datele corespunzătoare din tabelul privind*
cantitatea maximă permisă de gunoi de grajd (tone/ha) din Instrucțiunile de completare a caietului.

DATA CONTROL PE TEREN: **SEMNĂTURĂ INSPECTORI APIA:** **SEMNĂTURĂ FERMIER:**

INSTRUCȚIUNI DE COMPLETARE A CAIETELOR DE AGRO-MEDIU pentru PACHETUL 4 – M.10 (PNDR 2014-2020)

Conform *Programului Național de Dezvoltare Rurală (PNDR)*, beneficiarii Măsurii 10 (M.10) - Agro-mediu şi climă trebuie să respecte cerința specifică privind ținerea evidenței activităților agricole corelate cu cerințele specifice de agro-mediu și cu cerințele de bază.
În acest sens, **beneficiarii trebuie să completeze anual** (pentru fiecare an de angajament) ***Caietul(ele) de agro-mediu* conform modelului (recomandat)**, pus(e) la dispoziţie de APIA la depunerea cererii de plată. Totodată, acestea sunt disponibile și în format electronic pe site-ul APIA: www.apia.org.ro.
Pe toată perioada asumării angajamentului, ori de câte ori se realizează lucrări agricole specifice sub-măsurii/pachetului/sub-pachetului/variantei de pachet pentru care s-a solicitat sprijin financiar, se completează rubricile din caiet cu informațiile corespunzătoare şi se înscrie data efectuării lucrărilor.
Caietul(ele) de agro-mediu, cu înregistrările efectuate, se păstrează pe toată perioada angajamentului, începând cu anul semnării angajamentului și 3 ani după încheierea acestuia conform art. 18 litera b) din *H.G. nr. 226/2015,* cu modificările și completările ulterioare.
Atenţie! Dacă s-a solicitat sprijin pentru mai multe tipuri de pachet (ex. P1, P4), în aceeaşi campanie şi/sau campanii diferite, caietele se păstrează pe perioadele angajamentelor și 3 ani după încheierea acestora.
Acest(e) caiet(e) trebuie prezentat(e) în cazul controalelor efectuate de APIA și de către alte organisme de control abilitate.
Lipsa *Caietului* pe anul în curs şi/sau pe anii precedenți din angajament, dar şi necompletarea sau prezentarea incompletă a acestuia, atrage sancțiuni financiare. Sancțiunile pentru nerespectarea acestor condiții se aplică la nivel de pachet în cazul măsurii 10.

Pachetul 4 - culturi verzi:

În coloanele 1-4 se înscriu date referitoare la parcelele aflate sub angajament, respectiv: numărul parcelei (1), numărul blocului fizic din care face parte parcela (2), denumire localitate (3) și suprafața parcelei (4).
În coloanele 5-7 se completează cu „DA/NU” dacă s-a aplicat fertilizant pe parcelă (5), tipul fertilizantului aplicat pe parcela respectivă (6) și data/perioada aplicării gunoiului de grajd (7) care trebuie să corespundă cu cea din *Planul de fertilizare*.
Atenție! Utilizarea fertilizanților chimici este interzisă, fertilizanții organici pot fi utilizați doar până la înființarea culturilor verzi. Vă rugăm să consultați calendarul lucrărilor agricole pentru Pachetul 4 al Măsurii 10.
În coloana 8 se completează speciile de plante semănate, iar în coloana 9 se trece data la care s-au semănat culturile (în toamna anului în care s-a depus cererea - ex. toamnă 2023). Pentru pachetul 4 se vor utiliza doar culturile mazăre, măzăriche, rapiță, muștar, lupin, sulfină.
În coloana 10 se completează data la care s-a încorporat biomasa rezultată din aceste culturi (încorporarea trebuie realizată până în primavara anului următor - ex. 2024).
În coloana 11 se înscriu eventualele evenimente/motive care au împiedicat realizarea lucrărilor sau oricare alte observații pe care fermierul le consideră utile și relevante.
Utilizarea fertilizanților chimici este interzisă. Inspectorii APIA vor verifica respectarea acestei cerințe în *Planul de fertilizare,* document completat de către fermier.
A se vedea Ordinul comun MMAP/MADR nr. 333/165/2021 privind aprobarea Codului de bune practici agricole pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole, precum și a Programului de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole.

Model *Caiet de agro-mediu* **PACHETUL 4 – M 10 (*PNDR 2014-2020*)**

Campania de depunere a cererii de plată.....	
Nume şi prenume	
Denumirea exploataţiei	
Semnatură	
RO	
Suprafaţa totală de PP şi PPn (ha) din exploataţie	
Suprafaţa de TA aflată sub angajament de agro-mediu P4 – M 10 (ha)	

CAIETUL DE AGRO-MEDIU TREBUIE COMPLETAT OBLIGATORIU, PENTRU FIECARE PARCELĂ ÎN PARTE ÎN FIECARE AN.
Acest Caiet trebuie sa fie disponibil în caz de control.
Caietul de agro-mediu trebuie completat şi păstrat pe toată perioada de desfăşurare a angajamentului şi în perioada de monitorizare de 3 ani după încheierea angajamentului.
În cazul lipsei caietului pentru anul curent / anii precedenţi de angajament se aplică sancţiuni care conduc la reducerea plăţilor.

PARCELA				**FERTLIZARE**			**DATE PRIVIND EFECTUAREA LUCRĂRILOR SPECIFICE**			**Observaţii**
Nr. parcelă (din cererea de plată / din documentul de modificare)	Nr. bloc fizic (din cererea de plată / din documentul de modificare)	Denumire localitate	Suprafaţa parcelei (conform cererii de plată / documentului de modificare)	Utilizare fertilizanţi DA/NU	Tipul fertililizant aplicat (chimic sau organic) [1)]	Perioada aplicării fertilizantului organic [2)]	Speciile de plante semănate [3)]	Data la care s-a semănat [4)]	Data la care s-a încorporat biomasa [5)]	
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**

[1)] este interzisă aplicarea fertilizanților chimici.
[2)] gunoiul de grajd poate fi aplicat înaintea semănării culturilor verzi.
[3)]se vor utiliza doar culturile (mazăre, măzăriche, rapiță, sulfină, muștar, lupin).
[4)] culturile verzi care vor fi însămânțate în toamna anului în care a fost depusă cererea unică de plată, până la 30 septembrie.
[5)]până la 31 martie anul următor.
Vă recomandăm să consultați Calendarul lucrărilor agricole pentru Pachetul 4 al Măsurii 10.

DATA CONTROL PE TEREN: **SEMNĂTURĂ INSPECTORI APIA:** **SEMNĂTURĂ FERMIER:**

INSTRUCȚIUNI DE COMPLETARE A CAIETELOR DE AGRO-MEDIU pentru PACHETUL 5 – M.10 (PNDR 2014-2020)

Conform *Programului Național de Dezvoltare Rurală (PNDR),* beneficiarii Măsurii 10 (M.10) - Agro-mediu şi climă trebuie să respecte cerința specifică privind ținerea evidenței activităților agricole corelate cu cerințele specifice de agro-mediu şi cu cerințele de bază.
În acest sens, **beneficiarii trebuie să completeze anual** (pentru fiecare an de angajament) ***Caietul(ele) de agro-mediu* conform modelului (recomandat)**, pus(e) la dispoziție de APIA la depunerea cererii de plată. Totodată, acestea sunt disponibile și în format electronic pe site-ul APIA: www.apia.org.ro.
Pe toată perioada asumării angajamentului, ori de câte ori se realizează lucrări agricole specifice sub-măsurii/pachetului/sub-pachetului/variantei de pachet pentru care s-a solicitat sprijin financiar, se completează rubricile din caiet cu informațiile corespunzătoare şi se înscrie data efectuării lucrărilor.
Caietul(ele) de agro-mediu, cu înregistrările efectuate, se păstrează pe toată perioada angajamentului, începând cu anul semnării angajamentului și 3 ani după încheierea acestuia conform art. 18 litera b) din *H.G. nr. 226/2015,* cu modificările şi completările ulterioare.
Atenție! Dacă s-a solicitat sprijin pentru mai multe tipuri de pachete (ex. P1, P5), în aceeaşi campanie şi/sau campanii diferite, caietele se păstrează pe perioadele angajamentelor şi 3 ani după încheierea acestora.
Acest(e) caiet(e) trebuie prezentat(e) în cazul controalelor efectuate de APIA şi de către alte organisme de control abilitate.
Lipsa *Caietului* pe anul în curs şi/sau pe anii precedenți din angajament, dar şi necompletarea sau prezentarea incompletă a acestuia, atrage sancțiuni financiare. Sancțiunile pentru nerespectarea acestor condiții se aplică la nivel de pachet în cazul măsurii 10.

Pachetul 5 - adaptarea la efectele schimbărilor climatice:

În coloanele 1-5 se înscriu date referitoare la parcelele aflate sub angajament, respectiv: numărul parcelei (1), numărul blocului fizic din care face parte parcela (2), denumire localitate (3), suprafața parcelei (4) și tipul de cultură (5).
În coloana 6 se va completa tipul de precocitate a culturii (timpuriu sau semi-timpuriu și tardiv sau semi-tardiv). Se vor utiliza în proporții egale soiurile/hibrizii cu precocități diferite ale culturilor porumb, sorg, floarea soarelui, soia. Proporțiile egale se calculează ținând cont de suprafața totală angajată pe fiecare cultură, indiferent dacă utilizarea celor două tipuri de hibrizi/soiuri se face pe parcele/subparcele distincte.
Având în vedere că se accesează la nivel de parcelă, pentru toate subparcelele componente trebuie declarate culturi eligibile P5, respectându-se cerința specifică privind utilizarea în proporții egale a soiurilor/hibrizilor cu precocități diferite.
În coloana 7 se completează tipul de lucrare a solului efectuată, iar în coloana 8 utilajul folosit pentru aceste lucrări.
Metode de lucrare minimă a solului (minimum tillage) - un sistem minim de lucrări ale solului care presupune renunțarea în tehnologia unei culturi la arătură şi la o parte din lucrările solului, fapt ce conduce la o mai bună conservare a acestuia; lucrarea de bază trebuie să se efectueze cu unelte care să nu întoarcă brazda (ex. cizel, plug paraplaw, scarificator).
În coloana 9 se completează cu „DA" dacă s-a aplicat gunoi de grajd pe parcela respectivă sau „NU" în cazul în care nu s-a aplicat gunoi de grajd. Gunoiul de grajd poate fi aplicat numai în formă compostată, cu respectarea perioadelor de interdicție a aplicării gunoiului de grajd stabilite prin „Programul de acțiune *pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole*" (a se vedea *Calendarul lucrărilor agricole*).
În cazul înscrierii „DA" în coloana 9 (dacă a fost aplicat gunoi de grajd), în coloana 10 se înscrie cantitatea de gunoi de grajd / ha aplicată pe parcela respectivă. Calculul se face astfel: dacă la 1 ha poate fi aplicată o cantitate de maxim 170 kg N s.a., la suprafața parcelei respective va putea fi aplicată o cantitate de N s.a. egală cu produsul dintre suprafața parcelei și 170. Modul de calcul al cantității maxime de gunoi de grajd care poate fi aplicată pe teren, în funcție de tipul de gunoi, este prezentat în *„Ghidul informativ pentru beneficiarii Măsurii 10 - agro-mediu și climă din PNDR 2014-2020"*.
Ex. considerăm o parcelă cu suprafața de 0,3 ha. Cantitatea maximă de N s.a. care poate fi aplicată pe această parcelă este 0,3 ha x 170 kg N s.a. = 51 kg N s.a.
Se va completa data/perioada aplicării în *Planul de fertilizare*.
În coloana 11 se înscriu eventualele evenimente/motive care au împiedicat realizarea lucrărilor sau oricare alte observații pe care fermierul le consideră utile şi relevante.

Campania de depunere a cererii de plată	
Nume și prenume	
Denumirea exploatației	
Semnătură	
RO	
Suprafața totală de PP și PPn (ha) din exploatație	
Suprafața totală de TA aflată sub angajament de agromediu **P5** (ha)-**M 10**	

CAIETUL DE AGRO-MEDIU TREBUIE COMPLETAT OBLIGATORIU, PENTRU FIECARE PARCELĂ ÎN PARTE, ÎN FIECARE AN.
Acest Caiet trebuie sa fie disponibil în caz de control.
Caietul de agro-mediu trebuie completat şi păstrat pe toată perioada de desfăşurare a
angajamentului şi în perioada de monitorizare de 3 ani după încheierea angajamentului.
În cazul lipsei caietului pentru anul curent/ anii precedenți de angajament se aplica sancțiunicare conduc la reducerea plăților.

PARCELĂ								**FERTILIZARE**		Observații
Nr. parcelă (din cererea de plată / din documentul de modificare)	Nr. bloc fizic (din cererea de plată / din documen-tul de modificare)	Denumire localitate	Suprafața parcelei (ha)	Cultură [1)]	Precocitate soi / hibrid utilizat (timpuriu, semi-timpuriu, târziu, semi-târziu)	Tip lucrare agricolă [2)]	Utilaj folosit	Gunoi grajd aplicat [3)] DA / NU	Cantitate gunoi de grajd aplicat kg / ha [4)]	
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**

[1)] sunt eligibile doar culturile: porumb, sorg, floarea soarelui, soia.
[2)] este interzis aratul suprafețelor angajate, fiind permisă utilizarea metodelor de lucrare minimă a solului (minimum tillage).
[3)] gunoiul de grajd se aplică în formă compostată, cu respectarea perioadelor de interdicție a aplicării gunoiului de grajd stabilite prin „Programul de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole" (vă recomandăm să consultați calendarul lucrărilor agricole).
[4)] este permisă utilizarea gunoiului de grajd în formă compostată până în echivalentul a maxim 170 kg N s.a./ha/an, în acord cu normele privind cantitățile maxime de azot provenite din îngrășăminte, care pot fi aplicate pe terenul agricol, definite în „Programul de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole".

DATA CONTROL PE TEREN: **SEMNĂTURĂ INSPECTORI APIA:** **SEMNĂTURĂ FERMIER:**

INSTRUCȚIUNI DE COMPLETARE A CAIETELOR DE AGRO-MEDIU pentru PACHETUL 7 – M.10 (PNDR 2014-2020)

Conform *Programului Național de Dezvoltare Rurală (PNDR),* beneficiarii Măsurii 10 (M.10) - Agro-mediu şi climă trebuie să respecte cerinţa specifică privind ţinerea evidenţei activităţilor agricole corelate cu cerinţele specifice de agro-mediu şi cu cerinţele de bază.
În acest sens, **beneficiarii trebuie să completeze anual** (pentru fiecare an de angajament) ***Caietul(e) de agro-mediu* conform modelului (recomandat)**, pus(e) la dispoziţie de APIA la depunerea cererii de plată. Totodată, acestea sunt disponibile şi în format electronic pe site-ul APIA: www.apia.org.ro.
Pe toată perioada asumării(de 5 ani) angajamentului, ori de câte ori se realizează lucrări agricole specifice sub-măsurii/pachetului/sub-pachetului/variantei de pachet pentru care s-a solicitat sprijin financiar, se completează rubricile din caiet cu informațiile corespunzătoare şi se înscrie data efectuării lucrărilor.
Caietul(e) de agro-mediu, cu înregistrările efectuate, se păstrează pe toată perioada angajamentului, începând cu anul semnării angajamentului şi 3 ani după încheierea acestuia conform art. 18 litera b) din *H.G. nr. 226/2015,* cu modificările şi completările ulterioare.
Atenţie! Dacă s-a solicitat sprijin pentru mai multe tipuri de pachet (ex. P1, P7), în aceeaşi campanie şi/sau campanii diferite, caietele se păstrează pe perioadele angajamentelor şi 3 ani după încheierea acestora.
Acest(e) caiet(e) trebuie prezentat(e) în cazul controalelor efectuate de APIA şi de către alte organisme de control abilitate.
Lipsa *Caietului* pe anul în curs şi/sau pe anii precedenţi din angajament, dar şi necompletarea sau prezentarea incompletă a acestuia, atrage sancţiuni financiare. Sancțiunile pentru nerespectarea acestor condiții se aplică la nivel de pachet în cazul măsurii 10.

Pachetul 7 - terenuri arabile importante ca zone de hrănire pentru gâsca cu gât roşu (Branta ruficollis):

La stabilirea planului de cultură trebuie să se țină seama că:
- în fiecare an de angajament trebuie înființată o cultură de cereale de toamnă (grâu, orz, secară, triticale) sau de rapiță de toamnă,
- pe perioada de 5 ani a angajamentelor este obligatorie înființarea în cel puțin 2 ani a culturii de porumb pe timpul verii, iar în situația în care se înființează o cultură de porumb, în anul respectiv, pe parcela angajată, cultura de toamnă este încorporată în sol.

În coloanele 1-4 se înscriu date referitoare la parcelele aflate sub angajament, respectiv numărul parcelei (1), numărul blocului fizic din care face parte parcela (2), denumire localitate (3) și suprafața parcelei (4).
În coloana 5 se înscriu culturile însămânțate în toamna anului calendaristic în care s-a depus cererea de plată, respectiv: rapiță sau cereale de toamnă (în caietul de agro-mediu aferent campaniei 2023, se vor înscrie culturile care se vor înființa în toamna anului 2023 și care se vor reflecta în cererea aferentă campaniei 2024), iar în coloana 6 data la care s-au semănat aceste culturi.
În coloana 7 se înscrie data la care s-a încorporat cultura de toamnă (doar în anii în care se cultivă porumb).
În coloana 8 se completează data la care s-a înființat cultura de porumb.
Dacă în declarația de suprafață din cererea de plată din anul curent, pe o parcelă a fost înscrisă o anumită cultură din cele eligibile (ex. grâu), în toamna aceluiași an poate fi însămânțată o altă cultură din cele elegibile P7 (ex. rapiță) care trebuie să se regăsească în caietul de agro-mediu.
În coloanele 9 și 10 se înscriu date privind suprafața de porumb semănată, respectiv suprafața de porumb recoltată în anii în care se înființează cultură de porumb.
În coloana 11 se completează data la care s-a recoltat porumbul în anii în care s-a înființat cultură de porumb sau data la care s-a lăsat porumbul boabe în anii în care nu s-a cultivat porumb pe parcela respectivă. Se va ține seama de obligația ca, la recoltarea culturii de porumb, să fie lăsată o suprafață nerecoltată de minim 5% și maxim 10% (cultura este lăsată în picioare sau culcată).
În coloana 12 se completează cantitatea de porumb lăsată în cel puțin un punct de hrănire situat pe suprafața fiecărei parcele angajate, atunci când nu a fost cultivat porumb în campania curentă. Se va ține seama de obligația ca, în anul în care nu este înființată o cultură de porumb, să se asigure o cantitate de 100 kg de porumb boabe pe hectar, în cel puțin un punct de hrănire situat pe suprafața fiecărei parcele angajate.
În cazul coloanelor 13 și 14 inclusiv trebuie avute în vedere datele de aplicare a fertilizanților și pesticidelor (produse de protecția plantelor) care trebuie să respecte termenele limită prevăzute în angajamentul semnat, respectiv în fișa măsurii din *PNDR*.
Inspectorii APIA vor verifica respectarea acestei cerințe în *Registrul de evidență a tratamentelor cu produse de protecția plantelor* și *Planul de fertilizare,* documente completate de către fermier.
În coloana 15 se înscriu eventualele evenimente/motive care au împiedicat realizarea lucrărilor sau care au condus la efectuarea unor acțiuni interzise (de ex. efectuarea anumitor lucrări agricole/păşunat în perioada 15 octombrie-15 martie, acțiuni de alungare a păsărilor între 15 octombrie-31 martie) sau oricare alte observații pe care fermierul le consideră utile și relevante.
Vă recomandăm să consultați și *Calendarul lucrărilor agricole pentru Pachetul 7 al Măsurii 10.*

Model *Caiet de agro-mediu* **PACHETUL 7 – M 10 (*PNDR 2014-2020*)**

Campania de depunere a cererii de plată.....	
Nume şi prenume	
Denumirea exploataţiei	
Semnatură	
RO	
Suprafata totală de PP şi PPn (ha) din exploataţie	
Suprafaţa totală de TA aflată sub angajament de agro-mediu **P7** – **M 10** (ha)	

CAIETUL DE AGRO-MEDIU TREBUIE COMPLETAT OBLIGATORIU, PENTRU FIECARE PARCELĂ ÎN PARTE, ÎN FIECARE AN.
Acest Caiet trebuie sa fie disponibil în caz de control.
În cazul lipsei caietului pentru anul curent / anii precedenți de angajament se aplică sancțiuni care conduc la reducerea plăților.
Caietul de agro-mediu trebuie completat şi păstrat pe toată perioada de desfăşurarea angajamentului şi în perioada de monitorizare de 3 ani după încheierea angajamentului.

PARCELA					**DATE PRIVIND EFECTUAREA LUCRĂRILOR SPECIFICE**									Observaţii [7]
Nr. parcelă (din cererea de plată / din documentul de modificare)	Nr. bloc fizic (din cererea de plată / din documentul de modificare)	Denumire localitate	Suprafaţa parcelei (conform cererii de plată / documentului de modificare)	Speciile de plante semănate: rapiţa sau cultura de toamnă (grâu, orz secară, triticale)	Data la care s-a semănat rapiţa sau cultura de toamnă [1]	Data încorporării în sol a culturii de toamnă [2]	Data la care s-a înfiinţat cultura de porumb [3]	Suprafaţa de porumb semănată	Suprafaţa de porumb recoltată	Data la care s-a recoltat porumbul [4] sau data la care s-a lăsat porumbul boabe dacă nu a fost cultivat porumb pe parcela respectivă	Cantitatea de porumb boabe lasată în cel puţin un punct de hrănire situat pe fiecare parcelă angajată [5]	Data fertilizării [6]	Data aplicării pesticidelor [6]	
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**	**12**	**13**	**14**	**15**

[1] între 15 septembrie – 15 octombrie. Vă recomandăm să consultaţi Calendarul activităţilor agricole.
[2] în situaţia în care se înfiinţează o cultură de porumb, în anul respectiv, pe parcela angajată, cultura de toamnă este încorporată în sol până cel târziu la 31 martie
[3] până în 15 mai *[4] după 15 septembrie*
[5] 100 de kg porumb boabe/ha, în cazul în care nu e înfiinţată o cultură de porumb.
[6] fitostimulatorii (îngrăşămintele) şi pesticidele nu pot fi folosite în perioada dintre data înscrisă în coloana 6 şi 15 martie.
[7] sunt interzise lucrări agricole şi/sau păşunatul între 15 octombrie-15 martie, folosirea metodelor de alungare a păsărilor între 15 octombrie-31 martie. Dacă au fost efectuate astfel de lucrări/acţiuni, se vor completa în rubrica ,,Observaţii" lucrările/acţiunile efectuate şi explicaţii privind cauzele nerespectării cerinţelor specifice.
Suprafaţa nerecoltată lăsată în picioare sau culcată se obţine prin diferenţa dintre coloanele 9 şi 10 şi trebuie să se fie, la nivel de parcelă, de minim 5% şi maxim 10%.

DATA CONTROL PE TEREN: **SEMNĂTURĂ INSPECTORI APIA:** **SEMNĂTURĂ FERMIER:**

INSTRUCȚIUNI DE COMPLETARE A CAIETULUI DE AGRO-MEDIU
PENTRU P8 din M.10 - *creşterea animalelor de fermă din rase locale în pericol de abandon*

Conform *Programului Naţional de Dezvoltare Rurală (PNDR)*, beneficiarii Măsurii 10 - Agro-mediu şi climă trebuie să respecte cerinţa specifică privind ţinerea evidenţei activităţilor agricole corelate cu cerinţele specifice de agro-mediu şi cu cerinţele de bază.
În acest sens, **beneficiarii trebuie să completeze anual** (pentru fiecare an de angajament) ***Caietul de agro-mediu* conform modelului (recomandat)**, pus la dispoziţie de APIA la depunerea cererii de plată. Totodată, acesta este disponibil și în format electronic pe site-ul APIA: www.apia.org.ro.
Caietul de agro-mediu, cu înregistrările efectuate la zi, se păstrează pe toată perioada angajamentului, începând cu anul semnării angajamentului și 3 ani după încheierea acestuia conform art. 18 litera b) din *H.G. nr. 226/2015*, cu modificările și completările ulterioare.
Acest caiet trebuie prezentat în cazul controalelor efectuate de APIA și alte organisme de control abilitate.
Lipsa *Caietului* pe anul în curs şi/sau pe anii precedenţi din angajament, dar şi necompletarea sau prezentarea incompletă a acestuia, atrage sancţiuni financiare.

În coloanele 2 și 3 se înscriu specia cu rasa aferentă, eligibile pachetului.
În coloana 4 se completează codul de exploataţie ANSVSA.
În coloana 5 se completează numărul de femele adulte eligibile pachetului (femelă de reproducţie de rasă pură locală în pericol de abandon, înscrisă în registrul genealogic al rasei - secțiunea principală - condus de asociaţii acreditate de ANZ), aflat sub angajament, iar în coloana 6 se completează numărul de animale din categoria tineret femel de rasă pură (femele care nu au înregistrate cel puțin o montă sau însămânțare artificială).
În coloana 7 și coloana 8 se înscriu denumirea și CUI-ul asociaţiei acreditate de ANZ pentru a conduce registrul genealogic al rasei respective.
În coloana 9 se înscriu informaţii referitoare la reducerea efectivului de animale aflat sub angajament, respectiv: evenimentul (îmbolnăvirea, sacrificarea, moartea, vânzarea) care a dus la dispariţia animalului (animalelor), data producerii evenimentului, documentul doveditor și numărul de animale afectat.
În coloana 10 se înscriu informaţii referitoare la refacerea efectivului de animale aflat sub angajament: numărul de animale refăcut în 6 luni de la notificarea APIA, data la care s-a produs înlocuirea animalului (animalelor).
Atenție! Refacerea efectivului de animale femele adulte de reproducție, prevăzut la încheierea angajamentului, se realizează cu aceeași rasă.
În coloana 11 se înscriu eventualele evenimente/motive/observaţii pe care fermierul le consideră utile și relevante.

Model *Caiet de agro-mediu* **PACHETUL 8 – M 10 (*PNDR 2014-2020)***

Campania de depunere a cererii de plată ...	
Nume şi prenume	
Denumirea exploataţiei	
Semnatură	
RO	

CAIETUL DE AGRO-MEDIU TREBUIE COMPLETAT OBLIGATORIU ÎN FIECARE AN.
Acest Caiet trebuie sa fie disponibil în caz de control.
În cazul lipsei caietului pentru anul curent/ anii precedenţi de angajament se aplică sancţiuni care conduc la reducerea plaţilor.
Caietul de agro-mediu trebuie completat la zi şi păstrat pe toată perioada de desfăşurare a angajamentului şi în perioada de monitorizare de 3 ani după încheierea angajamentului.

Nr. crt.	Specia *	Rasa **	Cod exploataţie		Număr de femele adulte aflat sub angajament	Număr de tineret femel	Asociaţia acreditată de ANZ	CUI asociaţie	Reducere efectiv d animale angajat ***	Refacere efectiv de animale angajat ****	Observaţii
1	**2**	**3**	**4**		**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**

* *Numai speciile bovine, ovine, caprine, porcine şi ecvidee propuse în P8.*
** *Numai rasele locale de animale de fermă în pericol de abandon propuse în P8:*
- Ovine: Ţigaie cu cap negru de Teleorman (Oaie cap negru de teleorman) , Raţca (Valahă cu coarne în tirbuşon), Karakul de Botoşani, Merinos de Suseni, Merinos Transilvănean, Merinos de Cluj, Merinos de Palas, Ţigaie-varietatea ruginie.
- Caprine: Carpatina, Alba de Banat.
- Bovine – Taurine: Sura de Stepă.
- Bovine – Bubaline: Bivolul românesc.
- Porcine: Bazna, Mangaliţa.
- Ecvidee – Furioso North Star, Huţul, Gidran, Semigreul românesc, Shagya Arabă, Nonius, Lipiţan.
*** *Se înscriu: evenimentul (îmbolnăvirea, sacrificarea, moartea, vânzarea) care a dus la dispariţia animalului (animalelor), data producerii lui, documentul doveditor şi numărul de animale afectat.*
**** *Se înscriu: numărul de animale refăcut în 6 luni de la notificarea APIA, data la care s-a produs înlocuirea animalului (animalelor).*

DATA CONTROL PE TEREN: **SEMNĂTURĂ INSPECTORI APIA/ANZ:** **SEMNĂTURĂ FERMIER:**

INSTRUCȚIUNI DE COMPLETARE A CAIETELOR DE AGRO-MEDIU pentru SUB-PACHETUL 9.1 – M.10 (PNDR 2014-2020)

Conform *Programului Naţional de Dezvoltare Rurală (PNDR)*, beneficiarii Măsurii 10 (M.10) - Agro-mediu şi climă trebuie să respecte cerinţa specifică privind ţinerea evidenţei activităţilor agricole corelate cu cerinţele specifice de agro-mediu şi cu cerinţele de bază.
În acest sens, **beneficiarii trebuie să completeze anual** (pentru fiecare an de angajament) ***Caietul(ele) de agro-mediu* conform modelului (recomandat)**, pus(e) la dispoziție de APIA la depunerea cererii de plată. Totodată, acestea sunt disponibile și în format electronic pe site-ul APIA: www.apia.org.ro.
Pe toată perioada asumării angajamentului, ori de câte ori se realizează lucrări agricole specifice sub-măsurii/pachetului/sub-pachetului/variantei de pachet pentru care s-a solicitat sprijin financiar, se completează rubricile din caiet cu informațiile corespunzătoare şi se înscrie data efectuării lucrărilor.
Caietul(ele) de agro-mediu, cu înregistrările efectuate, se păstrează pe toată perioada angajamentului, începând cu anul semnării angajamentului şi 3 ani după încheierea acestuia conform art. 18 litera b) din *H.G. nr. 226/2015*, cu modificările şi completările ulterioare.
Atenție! Dacă s-a solicitat sprijin pentru mai multe tipuri de pachet (ex. P1, P9.1), în aceeaşi campanie şi/sau campanii diferite, caietele se păstrează pe perioadele angajamentelor şi 3 ani după încheierea acestora.
Acest(e) caiet(e) trebuie prezentat(e) în cazul controalelor efectuate de APIA şi de către alte organisme de control abilitate.
Lipsa *Caietului* pe anul în curs şi/sau pe anii precedenţi din angajament, dar şi necompletarea sau prezentarea incompletă a acestuia, atrage sancțiuni financiare. Sancțiunile pentru nerespectarea acestor condiții se aplică la nivel de pachet, în cazul măsurii 10.

Sub-pachetul 9.1 - terenuri arabile importante ca zone de hrănire pentru acvila tipătoare mică (Aquila pomarina)

În coloanele 1-7 se înregistrează date referitoare la parcelele aflate sub angajament, respectiv: numărul parcelei (1), numărul blocului fizic din care face parte parcela (2), denumirea localității (3), suprafața totală a parcelei (4), datele sub-parcelei (indicativul alfa-numeric şi suprafaţa acesteia) (5-6).
Coloana 7 se completează la nivel de sub-parcelă astfel:
- pentru sub-parcelele cultivate: se precizează culturile înființate, ținând seama de cerința angajamentului care interzice cultivarea rapiței, porumbului şi a florii-soarelui;
- pentru sub-parcelele necultivate: se menționează „necultivat”, ținând seama de cerința angajamentului de a lăsa necultivată o suprafață de 10% din suprafaţa fiecărei parcele aflate sub angajament; suprafaţa necultivată va fi amplasată astfel încât suprafaţa compactă cultivată să nu depășească 4 ha, iar lățimea minimă a benzilor înființate în acest scop nu va fi mai mică de 3m.
În coloana 8 se consemnează în dreptul sub-parcelei(lelor) unde există culturi eligibile suprafaţa(eţele) care vor rămâne nerecoltate până la sfârşitul lunii februarie. Această sub-parcelă (sau sub-parcelele însumate) reprezintă 10% din suprafaţa parcelei înscrisă în coloana 4.
În coloana 9 se înscriu eventualele evenimente/motive care au împiedicat realizarea lucrărilor sau oricare alte observaţii pe care fermierul le consideră utile şi relevante.
Utilizarea fertilizanţilor chimici şi a pesticidelor (produse de protecția plantelor) este interzisă. Inspectorii APIA vor verifica respectarea acestei cerințe în *Registrul de evidență a tratamentelor cu produse de protecția plantelor* şi *Planul de fertilizare,* documente completate de către fermier.
Vă rugăm să consultați calendarul lucrărilor agricole pentru sub-pachetul 9.1 al Măsurii 10.

Model *Caiet de agro-mediu* **SUB-PACHETUL 9.1 – M 10 (*PNDR 2014-2020*)**

Campania de depunere a cererii de plată	
Nume şi prenume	
Denumirea exploataţiei	
Semnatură	
RO	
Suprafata totală de PP şi PPn (ha) din exploataţie	
Suprafaţa totală de TA aflată sub angajament de agro-mediu **P9.1** – **M 10 (ha)**	

CAIETUL DE AGRO-MEDIU TREBUIE COMPLETAT OBLIGATORIU, PENTRU FIECARE PARCELĂ ÎN PARTE, ÎN FIECARE AN.
Acest Caiet trebuie sa fie disponibil în caz de control.
În cazul lipsei caietului pentru anul curent / anii precedenţi de angajament se aplică sancţiuni care conduc la reducerea plăţilor.
Caietul de agro-mediu trebuie completat şi păstrat pe toată perioada de desfăşurarea angajamentului şi în perioada de monitorizare de 3 ani după încheierea angajamentului.

Nr. parcelă (*din cererea de plată / din documentul de modificare)*	Nr. bloc fizic *(din cererea de plată / din documentul de modificare)*	Denumire localitate	Suprafaţa totală a parcelei (ha) *(conform cererii de plată / documentului de modificare)*	Indicativ alfa-numeric subparcelă (ex. 1a, 1b, 1c etc)	Suprafaţă sub-parcelă [1)] (ha)	Plantele cultivate (cu excepţia rapiţei, porumbului şi florii-soarelui) sau terenul necultivat	Suprafaţa nerecoltată (*10% din suprafaţa parcelei înscrisă în coloana 4*) [2)] (ha)	Observaţii
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**

[1)] *minim 10% şi maxim 15 % din suprafaţa fiecărei parcele sub angajament rămâne necultivată. Lăţimea minimă a benzilor înfiinţate în acest scop trebuie să fie de minim 3 m, iar suprafaţa compactă cultivată nu trebuie să depăşească 4 ha.*
[2)] *minim 10% şi maxim 15% din suprafaţa fiecărei parcele aflate sub angajament va rămâne nerecoltată, iar cultura va rămâne în picioare sau culcată până la finalul lunii februarie.*

DATA CONTROL PE TEREN: **SEMNĂTURĂ INSPECTORI APIA:** **SEMNĂTURĂ FERMIER:**

INSTRUCȚIUNI DE COMPLETARE A CAIETELOR DE AGRO-MEDIU
pentru SUB-PACHETUL 9.2 – M.10 (PNDR 2014-2020)

Conform *Programului Național de Dezvoltare Rurală (PNDR)*, beneficiarii Măsurii 10 (M.10) - Agro-mediu și climă trebuie să respecte cerința specifică privind ținerea evidenței activităților agricole corelate cu cerințele specifice de agro-mediu și cerințele de bază.
În acest sens, **beneficiarii trebuie să completeze anual** (pentru fiecare an de angajament) ***Caietul(ele) de agro-mediu* conform modelului (recomandat)**, pus(e) la dispoziție de APIA la depunerea cererii de plată. Totodată, acestea sunt disponibile și în format electronic pe site-ul APIA: www.apia.org.ro.
Pe toată perioada asumării angajamentului, ori de câte ori se realizează lucrări agricole specifice sub-măsurii/pachetului/sub-pachetului/variantei de pachet pentru care s-a solicitat sprijin financiar, se completează rubricile din caiet cu informațiile corespunzătoare și se înscrie data efectuării lucrărilor.
Caietul(ele) de agro-mediu, cu înregistrările efectuate, se păstrează pe toată perioada angajamentului, începând cu anul semnării angajamentului și 3 ani după încheierea acestuia conform art. 18 litera b) din H.G. nr. 226/2015, cu modificările și completările ulterioare.
Atenție! Dacă s-a solicitat sprijin pentru mai multe tipuri de pachet (ex. P9.2, P4), în aceeași campanie și/sau campanii diferite, caietele se păstrează pe perioadele angajamentelor și 3 ani după încheierea acestora.
Acest(e) caiet(e) trebuie prezentat(e) în cazul controalelor efectuate de APIA și de către alte organisme de control abilitate.
Lipsa *Caietului* pe anul în curs și/sau pe anii precedenți din angajament, dar și necompletarea sau prezentarea incompletă a acestuia, atrage sancțiuni financiare. Sancțiunile pentru nerespectarea acestor condiții se aplică la nivel de pachet în cazul măsurii 10.

Sub-pachetul P9.2 - pajiști permanente importante ca zone de hrănire pentru acvila țipătoare mică (Aquila pomarina):

varianta 9.2.1 – lucrări manuale pe pajiști importante pentru acvila tipătoare mică
varianta 9.2.2 – lucrări cu utilaje ușoare pe pajiști importante pentru acvila tipătoare mică

În coloanele 1-5 se înscriu date referitoare la parcelele aflate sub angajament, respectiv: variantă de sub-pachet (1), numărul parcelei (2), numărul blocului fizic din care face parte parcela (3), denumire localitate (4) și suprafața totală a parcelei (5).
În coloana 6 se completează cu „DA” dacă s-a aplicat gunoi de grajd pe parcela respectivă sau „NU” în cazul în care nu s-a aplicat gunoi de grajd[5]. În cazul în care s-a aplicat gunoi de grajd, se va completa data/ perioada aplicării în *Planul de fertilizare*.
În cazul înscrierii „DA” în coloana 6 (dacă a fost aplicat gunoi de grajd), în coloana 7 se înscrie cantitatea de gunoi de grajd aplicată pe parcela respectivă. Calculul se face astfel: dacă la 1 ha se poate aplica anual o cantitate de maxim 40 kg azot substanță activă (N s.a.), la suprafața parcelei respective se poate aplica anual o cantitate maximă de N s.a. egală cu produsul dintre suprafața parcelei și 40. Modul de calcul al cantității maxime de gunoi de grajd care poate fi aplicată pe teren, în funcție de tipul de gunoi, este prezentat în *„Ghidul informativ pentru beneficiarii Măsurii 10 - agro-mediu și climă din PNDR 2014-2020”*.
În cazul în care se utilizează gunoi fermentat de 3-4 luni sau gunoi fermentat complet (mraniță), se va înscrie tipul de gunoi în coloana 16 „Observații”.

Pentru a putea calcula dacă s-a aplicat cantitatea corespunzătoare de gunoi de grajd în raport cu cerința impusă (max. 40 kg N s.a.), se poate estima cantitatea de azot conținută la o tonă de gunoi de grajd pe baza compoziției chimice a gunoiului de grajd de diferite proveniențe prezentată în tabelul următor:

Tipul de gunoi	Compoziția chimică (% din masa proaspătă)			Cantitatea de N în gunoiul de grajd (kg N / 1 tonă)
	Azot (N)	Apă	Materii organice	
Gunoi de cabaline	0,58	71	25	5,8
Gunoi de bovine	0,45	77	20	4,5
Gunoi de ovine	0,83	64	31	8,3
Gunoi fermentat de 3-4 luni	0,55	77	17	5,5
Gunoi fermentat complet (mraniță)	0,98	79	14	9,8

Astfel, cantitatea maximă permisă a fi aplicată pe suprafețele aflate sub angajament sau celelalte suprafețe ale fermei în funcție de tipul de gunoi este următoarea:

Tipul de gunoi	Cantitate maximă de gunoi de grajd (tone/ha)
	< 40 kg N s.a./ha
Gunoi de cabaline	6,897

[5] Gunoiul de grajd poate fi utilizat în mod tradițional pe suprafețele de pajiști permanente aflate sub angajamente în cadrul pachetului 9.2 – M 10 (PNDR 2014-2020) în cantitate maximă de 40 kg N s.a./ha anual, putând fi aplicat în afara perioadelor de interdicție stabilite prin *„Programul de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse”*. Vă rugăm să consultați calendarele lucrărilor agricole aplicabile fiecărui pachet din cadrul măsurii 10.

Tipul de gunoi	Cantitate maximă de gunoi de grajd (tone/ha)
	< 40 kg N s.a./ha
Gunoi de bovine	8,889
Gunoi de ovine	4,819
Gunoi fermentat de 3-4 luni	7,273
Gunoi fermentat complet (mraniță)	4,082

Ex. considerăm o parcelă de PP cu suprafață de 0,3 ha. Cantitatea maximă de N s.a. care poate fi aplicată anual pe această parcelă este 0,3 ha x 40 kg N s.a. / ha = 12 kg N s.a. Cantitatea de gunoi de grajd care conține 12 kg N s.a și care poate fi aplicată pe terenul agricol se calculează pe baza conținutului de azot specific sistemului de creștere a animalelor și tipului animalelor, prevăzute în art. 9 și tabelul 4 din Programul de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole (Ordin comun MMAP, MADR nr. 333/165/2021). Dacă în fermă se produce o cantitate de gunoi de grajd care conține o cantitate de N s.a. mai mare decât limita maximă permisă conform cerințelor specifice pachetelor de agro-mediu și/sau, după caz, Programul de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați, pentru a se conforma, fermierul trebuie să se asigure că surplusul de gunoi de grajd nu este utilizat în fermă și că are documente doveditoare în acest sens.

În coloanele 8-11 se înscriu informații referitoare la cosit care trebuie să respecte termenele limită prevăzute în angajamentul semnat, respectiv în fișa măsurii din *PNDR 2014-2020.* Astfel, în coloana 8 se înscrie data începerii cositului, care trebuie să fie după 1 iulie și trebuie efectuat până cel târziu la data de 15 octombrie a anului de cerere, cu excepția suprafeței din coloana 9 (de minim 10% și maxim 15% din suprafaţa parcelei din coloana 5) pentru care cositul se va realiza începand cu 1octombrie (coloana 10). În coloana 11 se va preciza dacă cositul a fost realizat manual sau mecanizat, iar în cazul cositului mecanizat se va specifica și denumirea sau tipul utilajului folosit.

În coloanele 12-14 se înscriu date referitoare la păşunat, respectiv categoria de animale (12), numărul de animale cu care s-a păşunat (13) și perioada sau numărul de zile în care s-a păşunat (14).
Atenție! Numărul de animale cu care se păşunează pe fiecare parcelă nu trebuie să depășească maximul de 0,7 UVM/ha, stabilit de fișa măsurii.

Transformarea numărului de animale în UVM se realizează conform tabelului:

Categoria de animale	**Coeficient de conversie (UVM/cap)**
Tauri, vaci și alte bovine de mai mult de doi ani și ecvidee de mai mult de șase luni	1,00
Bovine între șase luni și doi ani	0,60
Bovine de mai puțin de șase luni	0,40
Ovine	0,15
Caprine	0,15

Ex:
considerăm o fermă/exploatație cu:
- parcela 1- PP cu suprafața de 0,3 ha, cu solicitare de P9.2 pentru care maximul de UVM/ha trebuie să fie 0,7,
- parcela 2 - PP cu suprafața de 2 ha, cu solicitare de P9.2 pentru care maximul de UVM/ha trebuie să fie 0,7,
Fermierul deține: 10 de ovine, 1 bovine între șase luni și doi ani și 1 taur.
Pentru respectarea cerinței privind maximul de UVM pe total fermă:
*- se înmulțește numărul de animale pe fiecare categorie cu coeficientul prezentat în tabelul și se obține UVM /categorie, se însumează UVM /categorie pentru toate categoriile de animale existente în fermă și se obține Total UVM /exploatație: (10 ovine * 0,15 = 1,5 UVM/categorie) + (1 bovine între șase luni și doi ani * 0,6 = 0,6 UVM/categorie) + (1 taur * 1 = 1 UVM/categorie) = 3,1 UVM total.*
Total PP din fermă 2,3 ha (din care sub angajament de M.10/P9.2 - 2,3 ha).
- total UVM /exploatație se împarte la totalul suprafeței de pajiște permanentă (pășune / fâneață / utilizare mixtă - PP și PPn, eligibilă, neeligibilă) din fermă (solicitată și nesolicitată la plată în cererea de plată) și se obține încărcătura de animale pe hectar (UVM/ha): 3,1 UVM / 2,3 ha PP = 1,35 UVM /exploatație.
Pentru respectarea cerinței privind maximul de UVM pe fiecare parcelă cu angajament:
- pentru parcelele cu P9.2, păşunatul trebuie să se efectueze cu maxim 0,7 UVM/ha.
Dacă la 1 ha corespunde un maxim de 0,7 UVM, atunci pe parcela 1, păşunatul se poate realiza cu max. 0,21 UVM care poate fi compus din 1 ovină, pentru parcela 2, păşunatul se poate realiza cu max. 1,4 UVM care poate fi compus din: 10 ovine sau 1 taur sau 1 bovine și 5 ovine.
Pentru nedepășirea maximului de UVM admis, fermierul poate ține diferența de animale în stabulație închisă și pentru acestea achiziționează fân de la alt fermier sau păşunatul acestei diferențe se poate efectua pe parcelele cu PP ale altui fermier care nu care nu a solicitat sprijin la APIA.
Dacă este cazul, în coloana 15 se înscriu denumirile populare ale speciilor din flora locală utilizate la însămânţări doar pe suprafețele afectate accidental.

În coloana 16 se înscriu eventualele evenimente/motive care au împiedicat realizarea lucrărilor sau care au condus la efectuarea unor acțiuni interzise (de ex. lucrările efectuate pentru accelerarea drenajului natural al pajiștilor) sau oricare alte observații pe care fermierul le consideră utile și relevante.

Utilizarea fertilizanților chimici și a pesticidelor (produse de protecția plantelor) este interzisă. Inspectorii APIA vor verifica respectarea acestei cerințe în *Registrul de evidență a tratamentelor cu produse de protecția plantelor* și *Planul de fertilizare,* documente completate de către fermier.

A se vedea *Ordinul comun MMAP, MADR nr. 333/165/2021 privind aprobarea Codului de bune practici agricole pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole, precum și a Programului de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole*, publicat în Monitorul Oficial, partea I, nr. 754 bis din 3.08.2021 (poate fi consultat pe site-ul Monitorului Oficial: https://www.monitoruloficial.ro/Monitorul-Oficial--PI--754Bis--2021.html).

Model *Caiet de agro-mediu* **SUB-PACHETUL 9.2 – M 10 (*PNDR 2014-2020*)**

Campania de depunere a cererilor de plată	
Nume şi prenume	
Denumirea exploataţiei	
Semnatură	
RO	
Suprafaţă totală de PP şi PPn (ha) din exploataţie	
Suprafaţa aflată sub angajament de agro-mediu **P 9.2** - **M 10** (ha)	

CAIETUL DE AGRO-MEDIU TREBUIE COMPLETAT OBLIGATORIU, PENTRU FIECARE PARCELĂ ÎN PARTE ÎN FIECARE AN.
Acest Caiet trebuie sa fie disponibil în caz de control.
Caietul de agro-mediu trebuie completat şi păstrat pe toată perioada de desfăşurare a angajamentului şi în perioada de monitorizare de 3 ani după încheierea angajamentului.
În cazul lipsei caietului pentru anul curent / anii precedenţi de angajament se aplică sancţiuni care conduc la reducerea plăţilor.

PARCELA					**FERTILIZARE**		**FÂNEAŢĂ**				**PĂŞUNE**			**FÂNEAŢĂ / PĂŞUNE**	**Observaţii** [6]
Varianta de sub-pachet	Nr. parcelă (*din cererea de plată / din documentul de modificare*)	Nr. bloc fizic (*din cererea de plată / din documentul de modificare*)	Denumire localitate	Suprafaţa totală a parcelei (ha) *(din cererea unică de plată / din documentul de modificare)*	Gunoi grajd aplicat DA / NU	Cantitate gunoi grajd aplicat kg / parcelă [1]	Data începerii cositului [2]	Suprafaţa lăsată necosită până la 30.09 (minim 10% şi maxim 15 % din suprafaţa parcelei înscrisă în coloana 5) (ha)	Data începerii cositului pentru suprafaţa din coloana 9 [3]	Cosit manual / Cosit mecanizat (denumirea sau tipul utilajului folosit) [4]	Categoria de animale cu care s-a păşunat:	Nr. de animale cu care s-a păşunat	Perioadă / nr. zile de păşunat	Specii din flora locală utilizate la însămânţări (denumirea populară) [5]	
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**	**12**	**13**	**14**	**15**	**16**

[1] este permisă utilizarea gunoiului de grajd până în echivalentul a maxim 40 kg N s.a./ha (a se vedea modalitatea de calcul din Instrucțiunile de completare a caietelor de agro-mediu), cu respectarea perioadelor de interdicție a aplicării gunoiului de grajd stabilite prin „Programul de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole" (vă recomandăm să consultați Calendarul lucrărilor agricole)

[2] cositul va fi efectuat începând cu 1 iulie. Totuși, minim 10% și maxim 15% din suprafața fiecărei parcele aflată sub angajament trebuie menținută necosită, cositul acestora fiind permis după finalul lunii septembrie, iar valoarea în hectare a suprafeței lăsate necosită se completează în coloana 9

[3] cositul suprafeței de 10-15% care trebuie menținută necosită este permis după finalul lunii septembrie

[4] pentru M10_P9.2.1 pot fi folosite doar utilaje operate cu forță animală, fiind interzise lucrările cu utilaje mecanizate
pentru M10_P9.2.2 pot fi folosite utilaje mecanizate de mică capacitate (utilaje cu lamă scurtă și viteză mică de deplasare), fiind interzisă folosirea utilajelor grele

[5] doar în cazurile în care unele suprafețe de PP sunt afectate accidental

[6] este interzis drenajul parcelelor aflate sub angajament. Dacă au fost efectuate astfel de lucrări, se vor completa în rubrica ,,Observații" lucrările efectuate și explicații privind cauzele nerespectării cerinței specifice. În cazul în care se utilizează gunoi fermentat de 3-4 luni sau gunoi fermentat complet (mraniță), se vor folosi datele corespunzătoare din tabelul privind cantitate maximă permisă de gunoi de grajd (tone/ha) din din Instrucțiunile de completare a caietului.

DATA CONTROL PE TEREN: **SEMNĂTURĂ INSPECTORI APIA:** **SEMNĂTURĂ FERMIER:**

INSTRUCȚIUNI DE COMPLETARE A CAIETELOR DE AGRO-MEDIU pentru PACHETUL 10 – M.10 (PNDR 2014-2020)

Conform *Programului Național de Dezvoltare Rurală (PNDR)*, beneficiarii Măsurii 10 (M.10) - Agro-mediu şi climă trebuie să respecte cerința specifică privind ținerea evidenței activităților agricole corelate cu cerințele specifice de agro-mediu şi cu cerințele de bază.
În acest sens, **beneficiarii trebuie să completeze anual** (pentru fiecare an de angajament) ***Caietul(ele) de agro-mediu* conform modelului (recomandat)**, pus(e) la dispoziție de APIA la depunerea cererii de plată. Totodată, acestea sunt disponibile și în format electronic pe site-ul APIA: www.apia.org.ro.
Pe toată perioada asumării angajamentului (de 5 ani), ori de câte ori se realizează lucrări agricole specifice sub-măsurii/pachetului/sub-pachetului/variantei de pachet pentru care s-a solicitat sprijin financiar, se completează rubricile din caiet cu informațiile corespunzătoare şi se înscrie data efectuării lucrărilor.
Caietul(ele) de agro-mediu, cu înregistrările efectuate, se păstrează pe toată perioada angajamentului, începând cu anul semnării angajamentului și 3 ani după încheierea acestuia conform art. 18 litera b) din *H.G. nr. 226/2015*, cu modificările şi completările ulterioare.
Atenție! Dacă s-a solicitat sprijin pentru mai multe tipuri de pachet (ex. P1, P10), în aceeași campanie şi/sau campanii diferite, caietele se păstrează pe perioadele angajamentelor și 3 ani după încheierea acestora.
Dacă s-a solicitat sprijin pentru o combinație de pachete (ex. P10 - M.10 și P1 - M.11.1), se completează activitățile efectuate în fiecare model de caiet conform cerințelor specifice care trebuie respectate pentru fiecare pachet din combinație. Caietele se păstrează pe perioadele angajamentelor şi 3 ani după încheierea acestora.
Acest(e) caiet(e) trebuie prezentat(e) în cazul controalelor efectuate de APIA și de către alte organisme de control abilitate.
Lipsa *Caietului* pe anul în curs şi/sau pe anii precedenți din angajament, dar şi necompletarea sau prezentarea incompletă a acestuia, atrage sancțiuni financiare. Sancțiunile pentru nerespectarea acestor condiții se aplică la nivel de pachet, în cazul măsurii 10.

Pachetul 10 - refugii ecologice pe terenuri arabile pentru speciile de păsări comune asociate terenurilor agricole

În coloanele 1-6 se înregistrează date referitoare la parcelele aflate sub angajament, respectiv: numărul parcelei (1), numărul blocului fizic din care face parte parcela (2), denumirea localității (3), suprafața totală a parcelei (4), indicativ alfa-numeric subparcelă (5), suprafață sub-parcelă (6).
Pentru subparcelele necultivate ca urmare a respectării cerinței specifice de a lăsa necultivată o suprafață minimă de 30% din suprafața fiecărei parcele aflate sub angajament, coloana „Observații" (10) corespunzătoare acestor subparcele se va completa după cum urmează:

- „Necultivată 4 ani" – pentru suprafața compactă fixă de minimum 10% din suprafața fiecărei parcele care este menținută necultivată timp de 4 ani din perioada angajamentului;
- „Necultivată în 2023" – pentru cele 2 suprafețe compacte necultivate, fiecare de minimum 10% din suprafața fiecărei parcele, care pot fi mutate de la un an la altul la nivelul parcelei.

În coloana 7 se se completează data începerii cositului/păşunatului pentru suprafața compactă fixă necultivată în primii 4 ani de angajament, ținând seama că acestea sunt permise anual după 1 august.

În coloana 8 se completează tipul lucrării agricole efectuate pe subparcelele necultivate, iar în coloana 9 data efectuării acestora. Se va ține seama că:

- suprafața compactă fixă necultivată de minim 10% din suprafața fiecărei parcele cu angajament se înființează în primul an de angajament și se menține necultivată în primii 4 ani de angajament. În ultimul an de angajament subparcela aferentă acestei suprafețe va fi arată.
- suprafețele compacte necultivate, fiecare de minim 10% din suprafața fiecărei parcele cu angajament, se înființează anual începând cu 1 octombrie. Pe aceste suprafețe, în primul an de angajament sunt permise lucrările agricole, cu excepția semănatului, înainte de 1 octombrie. Dacă fermierul alege ca o subparcelă necultivată într-unul din anii de angajament să nu fie mutată în anul/anii următori, lucrările se pot efectua doar în cursul lunii septembrie pe subparcela respectivă.

Vă rugăm să consultați calendarul lucrărilor agricole pentru pachetul 10 al Măsurii 10.
În coloana 10 se trec și eventualele evenimente/motive care au împiedicat realizarea lucrărilor sau oricare alte observații pe care fermierul le consideră utile şi relevante.

Utilizarea fertilizanților chimici şi a pesticidelor (produse de protecția plantelor) pe cele trei suprafețe de minim 10% lăsate necultivate în fiecare an este interzisă. Dacă au fost aplicate astfel de substanțe, se vor completa în rubrica „Observații" din coloana 11 substanțele aplicate și explicații privind motivele nerespectării cerinței specifice.
Inspectorii APIA vor verifica respectarea acestei cerințe în *Registrul de evidență a tratamentelor cu produse de protecția plantelor* și *Planul de fertilizare*, documente completate de către fermier

Campania de depunere a cererilor de plată	
Nume şi prenume	
Denumirea exploataţiei	
Semnatură	
RO	
Suprafaţa totală de PP şi PPn (ha) din exploataţie	
Suprafaţa totală de TA aflată sub angajament de agro-mediu P10 - M 10 (ha)	

Model *Caiet de agro-mediu*

PACHETUL 10 – M 10 (*PNDR 2014-2020)*

CAIETUL DE AGRO-MEDIU TREBUIE COMPLETAT OBLIGATORIU, PENTRU FIECARE PARCELĂ ÎN PARTE, ÎN FIECARE AN.

Acest Caiet trebuie sa fie disponibil în caz de control.

În cazul lipsei caietului pentru anul curent/anii precedenţi de angajament se aplică sancţiuni care conduc la reducerea plaţilor.

Caietul de agro-mediu trebuie completat şi păstrat pe toată perioada de desfăşurare a angajamentului şi în perioada de monitorizare de 3 ani după încheierea angajamentului.

Nr. parcelă (*din cererea de plată / din documentul de modificare*)	Nr. bloc fizic (*din cererea de plată / din documentul de modificare)*	Denumire Localitate	Suprafaţa totală a parcelei, respectiv subparcelei (*din cererea de plată / din documentul de modificare)*(ha)	Indicativ alfa-numeric sub-parcelă *(ex. 1a, 1b, 1c etc)* [1)]	Suprafaţă sub-parcelă (ha)	Data începerii cositului/ păşunatului pentru suprafaţa necultivată fixă pentru anii I-IV de angajament [2)]	Tip lucrare agricolă efectuată pe sub-parcelelele necultivate	Data efectuării lucrării agricole pe subparcelele necultivate [3)]	Măsură/pachet aplicat(ă) în combinaţie cu M10_P10 pe parcelă/subparcelă[4)]	Observaţii [1)]
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**

[1)] În cazul în care subparcela este necultivată, pe coloana Observaţii se va menţiona „suprafaţă necultivată fixă pe perioada de 4 ani 2020-2023" sau „suprafaţă necultivată în anul 2023". Pe suprafeţele lăsate necultivate nu se vor aplica îngrăşăminte chimice sau pesticide. Dacă au fost aplicate astfel de substanţe, se vor completa în rubrica ,,Observaţii" substanţele aplicate şi explicaţii privind motivele nerespectării cerinţei specifice.

[2)] după 1 august.

[3)] Suprafaţa compactă fixă necultivată de minim 10% din suprafaţa fiecărei parcele cu angajament se înfiinţează în primul an de angajament şi se menţine necultivată în primii 4 ani de angajament. În ultimul an de angajament suprafaţa va fi arată.

Suprafeţele compacte necultivate, fiecare de minim 10% din suprafaţa fiecărei parcele cu angajament, se înfiinţează anual începând cu 1 octombrie. Vă recomandăm să consultaţi calendarul lucrărilor agricole.

[4)] În cazul în care pe o parcelă/subparcelă se aplică şi un alt pachet/măsură, pe coloana „Măsură/pachet aplicat(ă) în combinaţie cu M10_P10 pe parcelă/subparcelă

DATA CONTROL PE TEREN: **SEMNĂTURĂ INSPECTORI APIA:** **SEMNĂTURĂ FERMIER:**

INSTRUCȚIUNI DE COMPLETARE A CAIETELOR DE AGRO-MEDIU pentru SUB-PACHETUL 11.1 – M.10 (PNDR 2014-2020)

Conform *Programului Național de Dezvoltare Rurală (PNDR)*, beneficiarii Măsurii 10 (M.10) - Agro-mediu și climă trebuie să respecte cerința specifică privind ținerea evidenței activităților agricole corelate cu cerințele specifice de agro-mediu și cu cerințele de bază.
În acest sens, **beneficiarii trebuie să completeze anual** (pentru fiecare an de angajament) ***Caietul(ele) de agro-mediu* conform modelului (recomandat)**, pus(e) la dispoziție de APIA la depunerea cererii de plată. Totodată, acestea sunt disponibile și în format electronic pe site-ul APIA: www.apia.org.ro.
Pe toată perioada asumării angajamentului, ori de câte ori se realizează lucrări agricole specifice sub-măsurii/pachetului/sub-pachetului/variantei de pachet pentru care s-a solicitat sprijin financiar, se completează rubricile din caiet cu informațiile corespunzătoare și se înscrie data efectuării lucrărilor.
Caietul(ele) de agro-mediu, cu înregistrările efectuate, se păstrează pe toată perioada angajamentului, începând cu anul semnării angajamentului și 3 ani după încheierea acestuia conform art. 18 litera b) din *H.G. nr. 226/2015*, cu modificările și completările ulterioare.
Atenție! Dacă s-a solicitat sprijin pentru mai multe tipuri de pachet (ex. P1, P11.1), în aceeași campanie și/sau campanii diferite, caietele se păstrează pe perioadele angajamentelor și 3 ani după încheierea acestora.
Acest(e) caiet(e) trebuie prezentat(e) în cazul controalelor efectuate de APIA și de către alte organisme de control abilitate.
Lipsa *Caietului* pe anul în curs și/sau pe anii precedenți din angajament, dar și necompletarea sau prezentarea incompletă a acestuia, atrage sancțiuni financiare. Sancțiunile pentru nerespectarea acestor condiții se aplică la nivel de pachet, în cazul măsurii 10.

Sub-pachetul 11.1 – terenuri arabile importante pentru dropie:

varianta 11.1.1 – conversia terenurilor arabile în pajiști
varianta 11.1.2 – zonă de protecție pentru dropie pe teren arabil

În coloanele 1-7 se înscriu date referitoare la parcelele aflate sub angajament, respectiv: variantă de sub-pachet (1), numărul parcelei (2), numărul blocului fizic din care face parte parcela (3), denumirea localității (4) și suprafața parcelei (5), date despre sub-parcelă (indicativ alfa-numeric - coloana 6 și suprafață - coloana 7).

În coloana 8 se trec speciile de plante cultivate:
- pentru varianta 11.1.1 culturi perene - leguminoase furajere perene mixturi de leguminoase furajere cu specii de graminee perene. În cazul în care se înființează mixtură din leguminoase furajere perene (trifoi, lucernă, ghizdei, sparcetă) și specii de graminee perene celor din urmă se înscrie doar „mixtură”.
- pentru varianta 11.1.2 se va respecta în fiecare an următorul asolament: min. 20% cereale păioase + min. 40% culturi perene (leguminoasele furajere, mixturi de leguminoase furajere cu graminee perene) + min. 10% rapiță de toamnă.

În coloana 9 se înscrie data începerii, iar în coloana 10 data finalizării cositului culturilor perene, ținând seama de cerințele angajamentului:
- se menține necosită până la 1 octombrie o suprafață de minim 20% și maxim 25% din parcelele cu culturi perene. Cositul acestei suprafețe trebuie efectuat până cel târziu la data de 15 octombrie a anului de cerere;
- cositul se va realiza dinspre interiorul spre exteriorul parcelei;
- cositul suprafețelor pe care s-au înființat culturi perene va începe după 1 iulie și trebuie efectuat până cel târziu la data de 15 octombrie a anului de cerere;
- cositul se face folosindu-se un dispozitiv pentru protecţia păsărilor cuibătoare la sol. Dispozitivul poate fi realizat prin montarea unui suport metalic la contragreutățile din partea din față a tractorului/utilajului folosit pentru cosit, respectiv recoltat diferite culturi. De pe suportul metalic montat atârnă o serie de lanțuri metalice, la o distanță de cca. 8 cm unul de celălalt, astfel încât se formează o perdea în fața coasei, care acționează ca un „pieptene” pentru vegetația aflată în lățimea de tăiere a coasei. Perdeaua de lanțuri trebuie montată în așa fel încât vârful lanțurilor să atingă solul, chiar și în timpul deplasării. Pentru a asigura acest lucru, lanțurile trebuie să fie de o greutate suficientă sau, după nevoie, se vor monta greutăți la capetele acestora. Astfel, dat fiind faptul că perdeaua de lanțuri se situează cu aproximativ 4 m în fața coasei, la o viteză redusă de deplasare în timpul cositului (max. 10 km/h), animalele sunt speriate și înlăturate din zona de risc a coasei.
Data la care a fost strânsă masa vegetală cosită va fi completată în coloana 11, ținând seama că aceasta trebuie adunată în maxim 2 săptămâni de la efectuarea cositului.

În coloana 12 se înregistrează suprafața care va rămâne necosită până la 1 octombrie. În coloanele 13 și 14 se trec data începerii și finalizării cositului pentru suprafața din coloana 12, iar în coloana 15 data la care a fost strânsă masa vegetală cosită, ținând seama că aceasta trebuie adunată în maxim 2 săptămâni de la efectuarea cositului. În coloana 16 se va preciza dacă cositul a fost realizat din interiorul parcelei spre exteriorul acesteia.

În coloana 17 se precizează dacă la cosit a fost folosit dispozitivul pentru protecția păsărilor cuibăritoare la sol.

În coloana 18 se înscriu eventualele evenimente/motive care au împiedicat realizarea lucrărilor au care au condus la efectuarea unor acțiuni interzise (de ex. lucrările efectuate pentru accelerarea drenajului natural al pajiștilor, acțiunile de aerisire, irigare) sau oricare alte observaţii pe care fermierul le consideră utile şi relevante.
Vă rugăm să consultați calendarul lucrărilor agricole pentru sub-pachetul 11.1 al Măsurii 10.

Model *Caiet de agro-mediu*

SUB- PACHETUL 11.1 – M 10 (*PNDR 2014-2020*)

Campania de depunere a cererilor de plată	
Nume şi prenume	
Denumirea exploataţiei	
Semnatură	
RO	
Suprafata totală de PP şi PPn (ha) din exploataţie	
Suprafaţa totală de TA aflată sub angajament de agro-mediu **P11.1 – M 10 (ha)**	

CAIETUL DE AGRO-MEDIU TREBUIE COMPLETAT OBLIGATORIU, PENTRU FIECARE PARCELĂ ÎN PARTE, ÎN FIECARE AN.
Acest Caiet trebuie sa fie disponibil în caz de control.
În cazul lipsei caietului pentru anul curent / anii precedenţi de angajament se aplică sancţiuni care conduc la reducerea plăţilor.
Caietul de agro-mediu trebuie completat şi păstrat pe toată perioada de desfăşurarea angajamentului şi în perioada de monitorizare de 3 ani după încheierea angajamentului.

PARCELA							**DATE PRIVIND EFECTUAREA LUCRĂRILOR SPECIFICE**										
Variantă de sub-pachet	Nr. parcelă *(din cererea de plată / din documentul de modificare)*	Nr. bloc fizic *(din cererea de plată / din documentul de modificare)*	Denumire localitate	Suprafaţa parcelei *(conform cererii unice de plată / documentului de modificare)* (ha)	Indicativ alfa-numeric sub parcelă (ex. 1a, 1b, 1c etc)	Suprafaţă sub-parcelă (ha)	Speciile de plante cultivate, sau mixtură de graminee perene şi legumi-noase perene [1]	Data începerii cositului culturilor perene *(după 1 iulie)*	Data finalizării cositului culturilor perene	Data la care s-a adunat masa vegetală cosită[2]	Suprafaţa necosită până la 1 octombrie (minim 20 % şi maxim 25 % din întreaga suprafaţă pe care s-au înfiinţat culturi perene) (ha)	Data începerii cositului pentru suprafaţa din coloana 12 *(după 1 oct)*	Data finalizării cositului suprafeţelor din coloana 12	Data la care s-a adunat masa vegetală cosită[2] pentru suprafeţele din col.12	Cosit efectuat din din interior spre exterior DA / NU	Cosit cu dispozitiv pentru protecţia păsărilor cuibăritoare la sol (DA / NU)	Observaţii [3]
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**	**12**	**13**	**14**	**15**	**16**	**17**	**18**

[1] - pentru varianta P11.1.1 din M10 se vor cultiva culturi perene: leguminoase furajere, mixturi de leguminoase furajere cu specii de graminee perene.
- pentru varianta P11.1.2 din M10 se va respecta anual următorul asolament: minim 20% cereale păioase + minim 40% culturi perene (leguminoase furajere, mixturi de leguminoase furajere cu graminee perene) + minim 10% rapiţă de toamnă.
Calculul se realizează la nivel de variantă de sub-pachet, respectiv P11.1.1, P11.1.2.
[2] masa vegetală cosită trebuie adunată în maxim două săptămâni de la efectuarea cositului.
[3] sunt interzise acţiunile de aerisire, irigare şi accelerare a drenajului natural al pajiştilor aflate sub angajament. Dacă au fost efectuate astfel de lucrări, se vor completa în rubrica ,,Observaţii" lucrările efectuate şi explicaţii privind cauzele nerespectării cerinţelor specifice.

DATA CONTROL PE TEREN: **SEMNĂTURĂ INSPECTORI APIA:** | **SEMNĂTURĂ FERMIER:**

INSTRUCȚIUNI DE COMPLETARE A CAIETELOR DE AGRO-MEDIU pentru SUB-PACHETUL 11.2 – M.10 (PNDR 2014-2020)

Conform *Programului Național de Dezvoltare Rurală (PNDR)*, beneficiarii Măsurii 10 (M.10) - Agro-mediu și climă trebuie să respecte cerința specifică privind ținerea evidenței activităților agricole corelate cu cerințele specifice de agro-mediu și cerințele de bază.
În acest sens, **beneficiarii trebuie să completeze anual** (pentru fiecare an de angajament) ***Caietul(ele) de agro-mediu* conform modelului (recomandat)**, pus(e) la dispoziție de APIA la depunerea cererii de plată. Totodată, acestea sunt disponibile și în format electronic pe site-ul APIA: www.apia.org.ro.
Pe toată perioada asumării angajamentului, ori de câte ori se realizează lucrări agricole specifice sub-măsurii/pachetului/sub-pachetului/variantei de pachet pentru care s-a solicitat sprijin financiar, se completează rubricile din caiet cu informațiile corespunzătoare și se înscrie data efectuării lucrărilor.
Caietul(ele) de agro-mediu, cu înregistrările efectuate, se păstrează pe toată perioada angajamentului, începând cu anul semnării angajamentului și 3 ani după încheierea acestuia conform art. 18 litera b) din H.G. nr. 226/2015, cu modificările și completările ulterioare.
Atenție! Dacă s-a solicitat sprijin pentru mai multe tipuri de pachet (ex. P11.2, P4), în aceeași campanie și/sau campanii diferite, caietele se păstrează pe perioadele angajamentelor și 3 ani după încheierea acestora.
Acest(e) caiet(e) trebuie prezentat(e) în cazul controalelor efectuate de APIA și de către alte organisme de control abilitate.
Lipsa *Caietului* pe anul în curs și/sau pe anii precedenți din angajament, dar și necompletarea sau prezentarea incompletă a acestuia, atrage sancțiuni financiare. Sancțiunile pentru nerespectarea acestor condiții se aplică la nivel de pachet în cazul măsurii 10.

Sub-pachetul P11.2 - *pajiști importante pentru dropie (Otis tarda):*

varianta 11.2.1 – lucrări manuale pe pajiști importante pentru dropie (Otis tarda)
varianta 11.2.2 – lucrări cu utilaje ușoare pe pajiști importante pentru dropie (Otis tarda)
varianta 11.2.3 – lucrări cu utilaje grele pe pajiști importante entru dropie (Otis tarda)

În coloanele 1-5 se înscriu date referitoare la parcelele aflate sub angajament, respectiv: variantă de sub-pachet(1), numărul parcelei (2), numărul blocului fizic din care face parte parcela (3), denumire localitate (4) și suprafața parcelei (5).

În coloana 6 se completează „DA" dacă s-a aplicat gunoi de grajd pe parcela respectivă sau „NU" în cazul în care nu s-a aplicat gunoi de grajd[6]. În cazul în care s-a aplicat gunoi de grajd, se va completa data/perioada aplicării în *Planul de fertilizare*.
În cazul în care se utilizează gunoi fermentat de 3-4 luni sau gunoi fermentat complet (mraniță), se va înscrie tipul de gunoi în coloana 21 „Observații".

În cazul înscrierii „DA" în coloana 6 (dacă a fost aplicat gunoi de grajd), în coloana 7 se înscrie cantitatea de gunoi de grajd aplicată pe parcela respectivă. Calculul se face astfel: dacă la 1 ha se poate aplica anual o cantitate de maxim 40 kg azot substanță activă (N s.a.), atunci la suprafața parcelei respective se poate aplica anual o cantitate maximă de N s.a. egală cu produsul dintre suprafața parcelei și 40. Modul de calcul al cantității maxime de gunoi de grajd care poate fi aplicată pe teren, în funcție de tipul de gunoi, este prezentat în *„Ghidul informativ pentru beneficiarii Măsurii 10 - agro-mediu și climă din PNDR 2014-2020"*.
Pentru a putea calcula dacă s-a aplicat cantitatea corespunzătoare de gunoi de grajd în raport cu cerința impusă (max. 40 kg N s.a.), se poate estima cantitatea de azot conținută la o tonă de gunoi de grajd pe baza compoziției chimice a gunoiului de grajd de diferite proveniențe prezentată în tabelul următor:

Tipul de gunoi	Compoziția chimică (% din masa proaspătă)			Cantitatea de N în gunoiul de grajd (kg N / 1 tonă)
	Azot (N)	Apă	Materii organice	
Gunoi de cabaline	0,58	71	25	5,8
Gunoi de bovine	0,45	77	20	4,5
Gunoi de ovine	0,83	64	31	8,3
Gunoi fermentat de 3-4 luni	0,55	77	17	5,5
Gunoi fermentat complet (mraniță)	0,98	79	14	9,8

[6] Gunoiul de grajd poate fi utilizat în mod tradițional pe suprafețele de pajiști permanente aflate sub angajamente în cadrul pachetului 11.2 – M 10 (PNDR 2014-2020) în cantitate maximă de 40 kg N s.a./ha anual, putând fi aplicat în afara perioadelor de interdicție stabilite prin *„Programul de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole"*. Vă rugăm să consultați calendarele lucrărilor agricole aplicabile fiecărui pachet din cadrul măsurii 10.

Astfel, cantitatea maximă permisă a fi aplicată pe suprafețele aflate sub angajament sau celelalte suprafețe ale fermei sunt următoarele:

Tipul de gunoi	Cantitate maximă de gunoi de grajd (tone/ha)
	< 40 kg N s.a./ha
Gunoi de cabaline	6,897
Gunoi de bovine	8,889
Gunoi de ovine	4,819
Gunoi fermentat de 3-4 luni	7,273
Gunoi fermentat complet (mraniță)	4,082

Ex. considerăm o parcelă de PP cu suprafață de 0,3 ha. Cantitatea maximă de N s.a. care poate fi aplicată anual pe această parcelă este 0,3 ha x 40 kg N s.a / ha = 12 kg N s.a. Cantitatea de gunoi de grajd care conține 12 kg N s.a și care poate fi aplicată pe terenul agricol se calculează pe baza conținutului de azot specific sistemului de creștere a animalelor și tipului animalelor, prevăzute în art. 9 și tabelul 4 din Programul de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole (Ordin comun MMAP, MADR nr. 333/165/2021). Dacă în fermă se produce o cantitate de gunoi de grajd care conține o cantitate de N s.a. mai mare decât limita maximă permisă conform cerințelor specifice pachetelor de agro-mediu și/sau, după caz, Programul de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați, pentru a se conforma, fermierul trebuie să se asigure că surplusul de gunoi de grajd nu este utilizat în fermă și că are documente doveditoare în acest sens.

În coloanele 8-16 se înscriu datele referitoare la cosit care trebuie să respecte termenele limită prevăzute în angajamentul semnat, respectiv în fișa măsurii din *PNDR*: data începerii cositului (8), data finalizării cositului (9), data la care s-a adunat fânul (10). Astfel, cositul se va realiza începând cu data de 1 iulie și trebuie efectuat până cel târziu la data de 15 octombrie a anului de cerere, cu excepția suprafeței de minim 10% și maxim 15% înscrisă în coloana 11 care va rămâne necosită până la 1septembrie (se va înscrie în coloana 12 data începerii cositului acestei suprafețe) iar cositul acestei suprafețe trebuie efectuat până cel târziu la data de 15 octombrie a anului de cerere (se va înscrie în coloana 13 data finalizării cositului acestei suprafețe). În coloana 14 se va înscrie data la care s-a adunat fânul cosit de pe această suprafață, iar în coloana 15 se va preciza dacă cositul a fost realizat din interiorul parcelei spre exteriorul acesteia.

În coloana 16 se va preciza dacă cositul a fost realizat manual sau mecanizat, iar în cazul cositului mecanizat se va specifica și denumirea sau tipul utilajului folosit. Pentru varianta de pachet 11.2.3, lucrările se pot efectua și cu utilaje convenționale/grele, dar folosindu-se un dispozitiv pentru protecția păsărilor cuibătoare la sol. Dispozitivul poate fi realizat prin montarea unui suport metalic la contragreutățile din partea din față a tractorului/utilajului folosit pentru cosit, respectiv recoltat diferite culturi. De pe suportul metalic montat atârnă o serie de lanțuri metalice, la o distanță de cca. 8 cm unul de celălalt, astfel încât se formează o perdea în fața coasei, care acționează ca un „pieptene" pentru vegetația aflată în lățimea de tăiere a coasei. Perdeaua de lanțuri trebuie montată în așa fel încât vârful lanțurilor să atingă solul, chiar și în timpul deplasării. Pentru a asigura acest lucru, lanțurile trebuie să fie de o greutate suficientă sau, după nevoie, se vor monta greutăți la capetele acestora. Astfel, dat fiind faptul că perdeaua de lanțuri se situează cu aproximativ 4 m în fața coasei, la o viteză redusă de deplasare în timpul cositului (max. 10 km/h), animalele sunt speriate și înlăturate din zona de risc a coasei.
În coloanele 17-20 se înscriu date referitoare la pășunat, respectiv categoria de animale (17), numărul de animale cu care s-a pășunat (18), perioada sau numărul de zile în care s-a pășunat (19) și data începerii pășunatului (20).

Atenție! Numărul de animale cu care se pășunează pe fiecare parcelă nu trebuie să depășească maximul de UVM/ha stabilit de fișa măsurii (pentru M.10_P11.2 – maxim 1 UVM/ha)
Transformarea numărului de animale în UVM se realizează conform tabelului:

Categoria de animale	**Coeficient de conversie (UVM/cap)**
Tauri, vaci și alte bovine de mai mult de doi ani și ecvidee de mai mult de șase luni	1,00
Bovine între șase luni și doi ani	0,60
Bovine de mai puțin de șase luni	0,40
Ovine	0,15
Caprine	0,15

Ex:
considerăm o fermă/exploatație dispersată cu:
- parcela 1- PP cu suprafața de 0,3 ha, cu solicitare de P11.2 pentru care maximul de UVM/ha trebuie să fie 1,
- parcela 2 - PP cu suprafața de 3,5 ha, cu solicitare de P11.2 pentru care maximul de UVM/ha trebuie să fie 1,
Fermierul deține: 15 ovine și 2 vaci

Pentru respectarea cerinței privind maximul de UVM pe total fermă:
*- se înmulțește numărul de animale pe fiecare categorie cu coeficientul prezentat în tabel și se obține UVM /categorie, se însumează UVM /categorie pentru toate categoriile de animale existente în fermă și se obține Total UVM /exploatație: (15 ovine * 0,15 = 2,25 UVM/categorie) + (2 vaci * 1 = 2 UVM/categorie) = 4,25 UVM/exploatație.*
Total PP din fermă 4 ha (din care sub angajament de M.10/P1, P3.1 - 3,8 ha).
- total UVM /exploatație se împarte la totalul suprafeței de pajiște permanentă (pășune / fâneață / utilizare mixtă - PP și PPn, eligibilă, neeligibilă) din fermă (solicitată și nesolicitată la plată în cererea de plată) și se obține încărcătura de animale pe hectar (UVM/ha): 4,25 UVM / 4 ha PP= 1,06 UVM /exploatație.
Pentru respectarea cerinței privind maximul de UVM pe fiecare parcelă cu angajament:
- pentru parcelele cu P1, pășunatul trebuie să se efectueze cu maxim 1 UVM/ha.
Dacă la 1 ha corespunde un maxim de 1 UVM, atunci pe parcela 1, pășunatul se poate realiza cu max. 0,3 UVM care poate fi compus din 2 ovine, iar pe parcela 2, pășunatul se poate realiza cu max. 3,5 UVM care poate fi compus din 2 vaci și 10 de ovine sau 15 ovine 1 vacă.
Pentru nedepășirea maximului de UVM admis, fermierul poate ține diferența de animale în stabulație închisă și pentru acestea achiziționează fân de la alt fermier sau pășunatul acestei diferențe se poate efectua pe parcelele cu PP ale altui fermier care nu care nu a solicitat sprijin la APIA.

În coloana 21 se înscriu eventualele evenimente/motive care au împiedicat realizarea lucrărilor sau care au condus la efectuarea unor acțiuni interzise (de ex. lucrările efectuate pentru accelerarea drenajului natural al pajiștilor, acțiunile de aerisire, irigare, lucrări agricole efectuate pe timp de noapte) sau oricare alte observaţii pe care fermierul le consideră utile şi relevante.
Utilizarea fertilizanţilor chimici şi a pesticidelor (produse de protecția plantelor) este interzisă. Inspectorii APIA vor verifica respectarea acestei cerințe în *Registrul de evidență a tratamentelor cu produse de protecția plantelor* și *Planul de fertilizare,* documente completate de către fermier.

A se vedea *Ordinul comun MMAP, MADR nr. 333/165/2021 privind aprobarea Codului de bune practici agricole pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole, precum și a Programului de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole*, publicat în Monitorul Oficial, partea I, nr. 754 bis din 3.08.2021 (poate fi consultat pe site-ul Monitorului Oficial: https://www.monitoruloficial.ro/Monitorul-Oficial--PI--754Bis--2021.html).

Model *Caiet de agro-mediu* **SUB-PACHETUL 11.2 – M 10 (*PNDR 2014-2020*)**

Campania de depunere a cererii de plată....	
Nume şi prenume	
Denumirea exploataţiei	
Semnatură	
RO	
Suprafaţă totală de PP şi PPn (ha) din exploataţie	
Suprafaţa aflată sub angajament de de agro-mediu **P 11.2 - M 10** (ha)	

CAIETUL DE AGRO-MEDIU TREBUIE COMPLETAT OBLIGATORIU, PENTRU FIECARE PARCELĂ ÎN PARTE ÎN FIECARE AN.
Acest Caiet trebuie sa fie disponibil în caz de control.
Caietul de agro-mediu trebuie completat şi păstrat pe toată perioada de desfăşurare a angajamentului şi în perioada de monitorizare de 3 ani după încheierea angajamentului.
În cazul lipsei caietului pentru anul curent / anii precedenţi de angajament se aplică sancţiuni
care conduc la reducerea plăţilor

PARCELA					**FERTILIZARE**		**FÂNEAŢĂ**									**PĂŞUNE**				Observaţii [7]
Varianta de sub-pachet	Nr. parcelă (*din cererea de plată / din documentul de modificare*)	Nr. bloc fizic (*din cererea de plată / din documentul de modificare*)	Denumire Localitate	Suprafaţa totală a parcelei (ha) (*din cererea de plată / din documentul de modificare)*	Gunoi grajd aplicat DA / NU	Cantitate gunoi grajd aplicat kg / parcelă [1]	Data începerii cositului[2]	Data finalizării cositului	Data la care s-a adunat fânul [3]	Suprafaţa necesită până la 1.09 (minim 10 % şi maxim 15 % din suprafaţa parcelei înscrisă în coloana 5) (ha)	Data începerii cositului pentru suprafaţa din coloana 11 [4]	Data finalizării cositului pentru suprafaţa din coloana 11	Data la care s-a adunat fânul pentru suprafaţa din coloana 11 [3]	Cosit efectuat din interior spre exterior DA / NU	Cosit manual / Cosit mecanizat (denumirea sau tipul utilajului folosit) [5]	Categoria de animale cu care s-a păşunat:	Nr. de animale cu care s-a păşunat	Perioadă / nr. zile de păşunat	Data începerii păşunatului [6]	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21

[1] *este permisă utilizarea gunoiului de grajd până în echivalentul a maxim 40 kg N s.a./ha (a se vedea modalitatea de calcul din Instrucțiunile de completare a caietelor de agro-mediu), cu respectarea perioadelor de interdicție a aplicării gunoiului de grajd stabilite prin „ Programul de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole" (vă recomandăm să consultați Calendarul lucrărilor agricole).*

[2] *cositul va începe după 1 iulie. Totuși, o zonă necosită, de minim 10% și maxim 15% din suprafața fiecărei parcele va fi lăsată necosită până la data de 1 septembrie, iar valoarea în hectare a suprafeței lăsate necosită se completează în coloana 11*

[3] *masa vegetală cosită trebuie adunată în maxim două săptămâni de la data finalizării cositului*

[4] *cositul zonei necosite de 10-15% se poate face după 1 septembrie*

[5] *pentru M10_ P11.2.1 pot fi folosite doar utilaje operate cu forță animală, nefiind permise lucrările cu utilaje mecanizate*
pentru M10_ P11.2.2, lucrările se pot efectua cu utilaje mecanizate de mică capacitate (cosit cu utilaje cu lamă scurtă și viteză mică de deplasare, fiind interzisă folosirea utilajelor grele)
pentru M10_ P11.2.3 , lucrările se pot efectua cu utilaje mecanizate convenționale/grele, dar cositul se face folosindu-se un dispozitiv pentru protecția păsărilor cuibăritoare la sol

[6] *pășunatul se va realiza numai începând cu 1 iunie*

[7] *sunt interzise acțiunile de aerisire, irigare și accelerare a drenajului natural al pajiștilor aflate sub angajament. Este interzisă desfășurarea oricăror lucrări agricole pe timp de noapte. Dacă au fost efectuate astfel de lucrări, se vor completa în rubrica ,,Observații" lucrările efectuate și explicații privind cauzele nerespectării cerințelor specifice. În cazul în care se utilizează gunoi fermentat, în rubrica „Observații" se va completa „gunoi fermentat 3-4 luni" sau „gunoi fermentat complet (mraniță)" și se vor folosi datele corespunzătoare din tabelul privind cantitatea maximă permisă de gunoi de grajd (tone/ha) din Instrucțiunile de completare a caietului.*

DATA CONTROL PE TEREN: **SEMNĂTURĂ INSPECTORI APIA:** **SEMNĂTURĂ FERMIER:**

NOTIFICARE DEPĂȘIRE UVM/HA

Nume şi prenume fermier:
Adresă:
Număr unic de identificare:

Stimate/ă domn/doamnă,

Vă solicităm să vă prezentaţi la APIA _____, adresa: _____, în data_____, ora_____, la d-na/d-nul _____, în vederea soluționării aspectelor legate de numărul de animale declarat în cererea de plată anul _____, pentru plata pachetului/pachetelor din Măsura 10 „Agro-mediu şi climă", solicitate de dvs.
Menționăm că această clarificare este necesară pentru emiterea deciziei finale de plată.
Deoarece una din cerințele specifice se referă la limitarea densităţii de animale pe suprafaţa pentru care s-a solicitat plata pentru agro-mediu (UVM/ha), fiecare fermier trebuie să facă dovada repartizării animalelor pe suprafaţa de păşunat şi a modului de utilizare a gunoiului de grajd. În consecinţă, vă rugăm să vă prezentaţi la sediul APIA la care aţi depus cererea de plată cu următoarele documente:
a) caietul privind ţinerea evidenţei activităţilor agricole cu toate datele actualizate pentru pachetul/pachetele solicitate la plată din cadrul fiecărei măsuri;
b) declaraţie pe propria răspundere conform căreia animalele care depăsesc încărcătura de UVM/ha admisă pentru plata compensatorie de agro-mediu sunt furajate din alte surse, la care se vor ataşa documente doveditoare (facturile fiscale de achiziţionare a fânului în cazul în care acesta este achiziţionat de la persoană juridică şi/sau fila/filele din carnetul de comercializare a produselor din sectorul agricol, în cazul în care fânul este achiziţionat de la persoane fizice, chitanţe, bon fiscal, facturi pentru alte tipuri de furaje);
c) fermierii care au animale și în cererea proprie de plată, și la asociații, declară ID-ul asociației în care sunt înscrise animalele și numărul de animale care sunt la asociație;
d) declaraţie pe proprie răspundere referitoare la modul de utilizare a gunoiului de grajd, care rezultă de la animalele care depăşesc încărcătura maximă admisă de UVM/ha pentru plata de agro-mediu, la care se vor ataşa documente doveditoare (facturi, chitanţe, bon fiscal, înscrisuri sub semnatură privată);
e) documente justificative pentru cedarea surplusului de gunoi de grajd (proces-verbal) în situația în care în fermă se produce o cantitate de gunoi de grajd mai mare decât limita maximă permisă conform cerințelor specifice pachetelor de agro-mediu și/sau, după caz, Programul de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole;
f) documente justificative pentru cazul în care efectivul de animale declarat la depunerea cererii de plată a fost modificat, după cum urmează: acte de vânzare/cumpărare sau acte de predare spre abatorizare, acte de sacrificare sau alte acte doveditoare emise de instituțiile sanitar-veterinare abilitate.

Vă reaminitim că, la momentul depunerii cererii de plată, v-aţi angajat că veţi prezenta la APIA documentele solicitate.

Dacă nu vă prezentaţi la APIA, la data şi ora programată, din motive întemeiate, aveţi la dispoziţie maxim 10 (zece) zile lucrătoare de la data confirmării de primire a Solicitării de clarificare, pentru a da curs invitaţiei.

În situaţii speciale, puteţi împuternici la notariat o persoană care să vă reprezinte în această situaţie. În caz de neprezentare la APIA în termen, veţi suporta consecinţele aferente pierderii sprijinului.

Data___/___/_____ Responsabil instrumentare cerere
Numele şi prenumele: Semnătura_____

Nr……../ ……

DECLARAŢIE PE PROPRIA RĂSPUNDERE

Subsemnatul ....., în calitate de solicitant al plăţilor compensatorii pentru agro-mediu și climă (M.10/M11), ca urmare a solicitării de clarificare a APIA, declar următoarele:

a) **efectivul de ..... animale care depăşeşte încărcătura maximă admisă de UVM/ha pentru plata de agro-mediu (M10) se justifică astfel:**

- cu numărul de ..... animale (specia) ..... sunt înscris în asociaţia ..... cu ID ..... .
- un număr de ..... animale (specia) ..... păşunează pe terenul altui fermier (nume și prenume) ..... CNP ....., care nu a solicitat sprijin la APIA.
- un număr de ..... animale (specia) ..... sunt ținute în stabulaţie și furajate din alte surse.
- un număr de ..... animale (specia) ..... au fost abatorizate.
- un număr de ..... animale (specia) ..... au fost vândute/sacrificate.

b) **gunoiul de grajd** care rezultă de la animalele care depășesc încărcătura maximă admisă UVM/ha pentru plata de agro-mediu (M10) sau gunoiul de grajd care depășește cantitatea de 170 kg N s.a./ha/an pentru plata de agricultură ecologică (M11) nu este utilizat pe suprafețele de teren pentru care am solicitat plata pentru agro-mediu/agricultură ecologică.
Menționez că acesta este întrebuinţat după cum urmează:
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Menționez că datele furnizate sunt reale și am luat la cunoștință că prezenta declarație intră sub incidența prevederilor *Codului Penal*, republicat, privind falsul în declaraţii.

Nume și prenume
Semnătura
Data

Centrul județean/local APIA .....
Nr. de înregistrare...../.....

NOTIFICARE privind înlocuirea efectivului de animale aferent Pachetului 8 - creşterea animalelor de fermă din rase locale în pericol de abandon - Măsura 10

I. Subsemnatul (Nume și prenume fermier) ..... cu RO ..... declar că în data de ..... efectivul angajat în cadrul Pachetului 8 - Măsura10 s-a redus cu un numar de ..... animale (specia, rasa) ..... identificate prin Cod de identificare animal/crotalie ..... din cauza îmbolnăvirii/sacrificării/vânzării/decesului animalului.

Anexez următoarele documente justificative de reducere a efectivului:
- certificat sanitar-veterinar, în cazul îmbolnăvirii sau sacrificării,
- act constatator al medicului veterinar, în cazul morţii,
- document de livrare în cazul vânzării animalelor,
- document eliberat de Poliție și/sau de Primărie în cazul dispariţiei urmare a unui furt sau urmare a atacului animalelor sălbatice,
- adeverință eliberată de Asociația care conduce registrul genealogic al rasei solicitate la plata P8.

Mă oblig să refac efectivul de animale femele adulte de reproducție, înscrise în registrul genealogic al rasei, în secţiunea principală, aflat sub angajament, în termen de maxim 6 luni de la această dată.

Am luat la cunoştinţă că, în cazul în care nu voi reface efectivul în termenul stipulat, sprijinul aferent pachetului 8 va fi redus.

II. Subsemnatul (Nume și prenume fermier) ..... cu RO..... declar că în data de ..... efectivul angajat în cadrul pachetului 8 – Măsura 10, s-a refăcut cu un număr de ..... animale (specia, rasa) ....., identificate prin Cod de identificare animal /crotalie .....
Anexez adeverința numărul ....., din data ..... eliberată de asociația acreditată de Agenția Națională pentru Zootehnie „Prof.dr.G.K.Constantinescu” (A.N.Z.) la care sunt înscrise animalele.

Data: Semnătura fermier:

Avizat OJZ

DENUMIRE ASOCIAŢIE:
C.U.I. ASOCIAŢIE:
ADRESĂ ASOCIAŢIE:
Nr. ...../ Dată.....

ADEVERINŢĂ

Prin prezenta se adevereşte că:
Persoana fizică (nume, prenume) ..... cu domiciliul în localitatea (sat, comuna, oraş): ..... judeţul: ..... str.: ..... nr.: ....., codul poştal: ....., telefon: ....., posesor al BI/CI: Seria: ..... Nr.: ....., CNP: ....., codul de exploatație: ....., deține un număr de ..... femele adulte de reproducţie de rasă pură în pericol de abandon din specia ....., rasa....., înscrise în secțiunea principală a Registrului Genealogic al rasei ....., condus de Asociația ....., acreditată de Agenția Națională pentru Zootehnie „Prof.dr.G.K.Constantinescu" (A.N.Z.) la data de ..... cu nr. .....
Persoana fizică (nume, prenume) ..... este membră a Asociației.
Persoană juridică: (denumire) ..... cu sediul în localitatea (sat, comuna, oraş): ....., judeţul: ....., str.: ..... nr.: ....., codul poştal ....., telefon: ....., adresa e-mail: ....., înregistrată la Registrul Comerţului cu nr. ....., CUI ....., reprezentată prin dna/dnul ....., în calitate de reprezentant legal, posesor al BI/CI: Seria ....., Nr. ....., CNP ....., codul de exploatație: ....., deține un număr de ..... femele adulte de reproducţie de rasă pură în pericol de abandon din specia ....., rasa....., înscrise în secțiunea principală a Registrului Genealogic al rasei ..... condus de Asociația ....., acreditată de Agenția Națională pentru Zootehnie „Prof.dr.G.K.Constantinescu" (A.N.Z.) la data de ..... cu nr. .....
Persoana juridică (denumire/CUI) ..... este membră a Asociației.

S-a eliberat această adeverință pentru a-i servi la A.P.I.A – Centrul județean/local ....., în vederea accesării pachetului 8 - creșterea animalelor de fermă din rase locale în pericol de abandon din cadrul Măsurii 10 - Agro-mediu și climă din *PNDR 2014-2020*.

NUME ȘI PRENUME PREŞEDINTE

SEMNĂTURA

Anexa nr. 6 - Declarație privind transmiterea/preluarea angajamentului de agro-mediu și climă aferent pachetului 8

DECLARAŢIE **privind transmiterea / preluarea angajamentului de agro-mediu și climă aferent pachetului 8 -creşterea animalelor de fermă din rase locale în pericol de abandon al Măsurii 10**	
Județul	Înregistrare Ștampila – Centru Județean/local APIA
Centrul Județean/local APIA	
Numele și Prenumele funcționarului APIA care primește declarația:	
Semnătura funcționarului APIA care primește declarația:	

I. Date de identificare ale fermierului care transmite angajamentul de agro-mediu și climă aferent P8 - M.10 privind rasa .....:

01. Nume și prenume PF / administrator/reprezentant PJ / ÎF:	03. Nr. unic de identificare: RO
02. Denumire exploatație PFA / II / ÎF / PJ:	

II. Date de identificare ale fermierului care preia angajamentul de agro-mediu și climă aferent P8- M.10 privind rasa .....:

02. 01 Nume și prenume PF / administrator/reprezentant PJ / ÎF:	03. Nr. unic de identificare: RO
02. Denumire exploatație PFA / I I / ÎF / PJ:	

DECLARAȚIE
privind transmiterea / preluarea angajamentului de agro-mediu și climă aferent pachetului 8 - creșterea animalelor de fermă din rase locale în pericol de abandon al Măsurii 10

1. Subsemnatul, în calitate de cedent, transmit angajamentul de agro-mediu și climă aferent *măsurii 10, pachetul 8-creșterea animalelor de fermă din rase locale în pericol de abandon* privind rasa(ele) ..... din specia porcine / ovine / caprine / taurine / bubaline / ecvidee, cu un număr de ..... animale aflate sub angajament din anul anterior, împreună cu plăţile corespunzătoare.

Data _____/_____/_____ Semnătura ……..

2. Subsemnatul, în calitate de cesionar, preiau angajamentul de agro-mediu și climă aferent *măsurii 10, pachetul 8-creșterea animalelor de fermă din rase locale în pericol de abandon* privind rasa(ele) ..... din specia porcine / ovine / caprine / taurine / bubaline / ecvidee, cu un număr de ..... animale aflate sub angajament din anul anterior împreună cu plăţile corespunzătoare.

Declar, de asemenea, că mi-am însușit și cunosc condițiile generale și cerințele specifice ale măsurii de agro-mediu și climă conform fișei măsurii din *PNDR 2014-2020,* precum și faptul că trebuie să preiau întregul număr de animale din rasa aflat sub angajament din anul anterior. În caz contrar, voi returna sumele primite de fermierul cedent până la data transferului, pentru numărul de animale neconforme.

Data _____/_____/_____ Semnătura

Ref.: **Cerere de plată pentru anul 2023**
Nume și prenume fermier:_____
Număr unic de identificare: RO_____

Vă informez că în campania 2023 am depus la APIA ..... cererea de plată nr. ..... în data ..... și am solicitat sprijin pentru agro-mediu și climă, **pachetul 4 din M 10,** semnând în campania (se va trece primul an de angajament) ..... un angajament pe ... ani, prin care m-am obligat să respect condițiile de eligibilitate, cerințele specifice și de bază aferente măsurii.
Deoarece până în prezent, datorită unor condiții de ordin obiectiv: ....., nu am semănat culturile eligibile pentru pachetul 4 pe parcela/parcelele indicate în declarația de suprafață, **vă informez că acest pachet a fost mutat astfel:**

Înainte:

Județ	Localitate/ Comună/ Oraș	Codul Sirsup	Nr. bloc fizic	Nr. hartă	Nr. parcelă agricolă	Cod Categorie de folosință	Suprafață parcelă (ha)	Nr. cultură/ parcelă 1a, 1b	Cod pachet agro-mediu	Cultură	Cod cultură	Suprafață cultură
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

După:

Județ	Localitate/ Comună/ Oraș	Codul Sirsup	Nr. bloc fizic	Nr. hartă	Nr. parcelă agricolă	Cod Categorie de folosință	Suprafață parcelă ha	Nr. cultură/ parcelă 1a, 1b	Cod pachet agro-mediu	Cultură	Cod cultură	Suprafață cultură
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Data_____/_____/_____
Semnătura_____

Data_____/_____/_____
Responsabil instrumentare cerere

Anexa nr. 8 - Declarație privind transmiterea/preluarea angajamentului de agro-mediu și climă și/sau agricultură ecologică

DECLARAŢIE **privind transmiterea/preluarea angajamentului de agro-mediu și climă și/sau agricultură ecologică**	
Judeţul	Înregistrare Ştampila – Centru Județean/local APIA
Centrul Județean/local APIA	
Numele și Prenumele funcţionarului APIA care primeşte declaraţia:	
Semnătura funcţionarului APIA care primeşte declarația:	

Date de identificare ale fermierului/societății care transmite parcele/suprafață aflate sub angajament de agro-mediuși climă și/sau agricultură ecologică:

01. Nume și prenume solicitant PF, administrator/reprezentant PJ, ÎF:	02. Nr.unic de identificare: RO
03. Denumire exploataţie PFA/II/ÎF/PJ:	

Date de identificare ale fermierului/societății care preia parcele/suprafață aflate sub angajament de agro-mediu și climă și/sau agricultură ecologică:

01. Nume și prenume solicitant PF)/ administrator/ reprezentant PJ, /ÎF):	02. Nr.unic de identificare: RO
03. Denumire exploataţie PFA/ ÎI/ ÎF/PJ:	

DECLARAȚIE
privind transmiterea/preluarea angajamentului de agro-mediu și climă și/sau agricultură ecologică

Date de identificare ale parcelei/parcelelor care fac obiectul transmiterii/preluării

Parcele cedate								Parcele preluate								
Județ	Localitate Comună/ Oraș/ Municipiu	Sirsup	Nr. bloc fizic	Nr. parcelă agricolă cedată	Cod categorie de folosință	Suprafața parcelei (ha)	Masura 10 Măsura 11 – Cod Pachet	Județ	Localitate Comună/ Oraș/ Municipiu	Sirsup	Nr. bloc fizic	Nr. parcelă agricolă cedată	Cod categorie de folosință	Suprafața parcelei (ha)	Masura 10 Măsura 11 – Cod Pachet	ID fermier de la care s-a preluat parcela in campania anterioara prin transfer total
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17

Subsemnatul transmit angajamentele aferente campaniei curente pentru parcelele/suprafața cedate/ă împreună cu plățile de agro-mediu și climă și/sau agricultură ecologică.

Data _____/_____/_____ Semnătura …….

Subsemnatul preiau angajamentele aferente campaniei curente pentru parcelele/suprafața preluate/ă împreună cu plățile de agro-mediu și climă și/sau agricultură ecologică.

Declar, de asemenea, că mi-am însușit și cunosc angajamentele generale și specifice măsurilor de agro-mediu și climă și/sau agricultură ecologică conform fișei Măsurii 10-Agro-mediu și climă /Măsurii 11-Agricultură ecologică din *PNDR 2014-2020*, după caz.

Data _____/_____/_____ Semnătura …….

Anexa nr. 9 - Model certificat de calificare/ absolvire/ atestat de participare – instruire/curs implementare angajament de agro-mediu și climă / agricultură ecologică

NUME ŞI DATE CONTACT PRESTATOR SERVICII

CERTIFICAT DE CALIFICARE(*) / ABSOLVIRE(*) / ATESTAT DE PARTICIPARE
Seria _____ Nr._____

Acordat doamnei/domnului ....., domiciliat în ....., CI/BI seria ....., nr. ....., CNP ....., administrator / reprezentant legal(**) al ....., Cod unic identificare (CUI) / Cod fiscal (CF)(**) ....., nr. şi data documentului de împuternicire (**) ....., cod unic de identificare (RUI – APIA) .....pentru participarea la programul de instruire / iniţiere / perfecţionare / calificare /specializare ....., cu durata de ..... ore, cod COR(**) ....., organizat de ....., Cod unic identificare (CUI) / Cod fiscal (CF) ....., CAEN(***) ....., înmatriculat în Registrul Naţional al Furnizorilor de Formare Profesională a Adulţilor cu nr. (**) .....care a fost organizat în (locul desfăşurării) ....., în perioada .....

PENTRU TEMATICILE privind
- ✓ Implementarea **angajamentelor încheiate în cadrul Măsurii 10 – agro-mediu şi climă - PNDR 2014-2020** □
- ✓ Implementarea **angajamentelor încheiate în cadrul Măsurii 11 –agricultură ecologică - PNDR 2014-2020** □

Cunoştinţele dobândite vizează următoarele domenii:
- identificarea parcelelor agricole(****),
- completarea şi depunerea angajamentelor şi cererilor unice de plată(****),
- măsurile de management aplicabile la nivelul fermei necesare pentru conformarea la cerinţele de bază şi la cerinţele specifice ale angajamentelor(****),
- ……,

DATA, SEMNĂTURĂ REPREZENTANT / ŞTAMPILĂ PRESTATOR SERVICII,
…… .....

*) *însoţit de suplimentul descriptiv al certificatului*
(**) *dacă este cazul, aplicabil doar în cazul persoanelor juridice.*
(***) *Codul CAEN acceptat pentru furnizorii privaţi de servicii de instruire / iniţiere / perfecţionare / calificare /specializare: 8559. Furnizori de servicii de instruire / iniţiere / perfecţionare / calificare mai potfi instituţiile publice care au stabilite prin lege atribuţii privind furnizarea de servicii profesionale (pentru acestea se va menţiona cadrul legislativ corespunzator) sau asociaţiile şi fundaţiile, în condiţiile legii.*
(****) *elemente minime obligatorii ale programelor de instruire / iniţiere / perfecţionare / calificare / specializa*

Anexa nr. 10 - Înștiințare privind situația angajamentelor care fac obiectul transferului

Centrul judeţean/local APIA.....
Nr. de înregistrare...../.....

Vă facem cunoscut că în campania 2023, suprafața care face obiectul preluării prin transfer de exploatație / transfer de angajament de agro-mediu și climă și/sau agricultură ecologică de la cedentul RO....., se află sub angajament, astfel:

1. Angajamente care se urmăresc la nivel de parcelă (P1, P2, P3, P6, P7, P9, P10, P11.2 – M.10):

Parcela nr.	Pachetul	Măsura	Suprafața aflată sub angajament din campania anterioară (determinată în urma tuturor controalelor în campania anterioară *)	An începere angajament	Pentru P7 – M.10, cultura de porumb a fost înfiinţată în anul/anii (pentru verificarea cerinţei specifice)

2. Angajamente urmărite la nivel de suprafaţă angajată (P4, P5 şi P11.1 – M.10):

Suprafaţă total angajată **)	Pachetul/ sub-pachet/ variantă	Măsura	An începere angajament

3. Angajamente urmărite la nivel de rasă în cadrul P8 din M10

Număr de animale angajate	Rasa	Pachetul 8	An începere angajament

A. Am luat la cunoştinţă de situaţia angajamentelelor şi sunt de acord să le continui până la finalizarea celor 5 ani / 2 ani de la data semnării lor de către cedent.

Nume şi prenume în clar.....
Semnătura..... Data.....

B. Am luat la cunoştinţă de situaţia angajamentelelor şi NU sunt de acord să le continui.

Nume şi prenume în clar.....
Semnatura..... Data.....

Precizări:
a. tabelele se vor completa de către funcţionarul APIA.
În tabelul nr. 1 se va înscrie nr. de parcelă cedată (care se regăseşte în forma coerentă a fermierului cedent).
*) În cazul transferului prin *Declaraţie privind transmiterea/preluarea angajamentului de agro-mediu şi/sau agricultură ecologică*, se va completa doar suprafaţa preluată de fermierul cesionar.
b. În tabelul nr. 2 **), în cazul transferului prin *Declaraţie privind transmiterea/preluarea angajamentului de agro-mediu şi/sau agricultură ecologică*, se va completa întreaga suprafaţă aflată sub angajament, având în vedere prevederile *Ordinului MADR nr. 194/2019 privind aprobarea sistemelor de sancţiuni aplicabile cererilor de plată depuse începând cu anul 2019 pentru măsurile 10 „Agro-mediu şi climă”, 11 „Agricultura ecologică” şi 13 „Plăţi pentru zone care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice”, prevăzute în PNDR 2014 – 2020,* cu modificările şi completările ulterioare, respectiv în cazul pachetelor 4 - M.10 şi 5 - M.10 *„se acceptă doar transferul total al angajamentului aferent suprafeţei care face obiectul acestui pachet”.*
În tabelul nr. 3 în cazul transferului de anagajament prin *Declaraţie privind transmiterea angajamentului de agro- mediu* se va înscrie numărul de animale aflat sub angajament/rasă. Se acceptă doar transferul integral al numărului de animale angajate.

c. Prevederile literei B) nu se aplică în cazul transferului de angajament prin *Declaraţie privind transmiterea/preluarea angajamentului de agro-mediu şi/sau agricultură ecologică*.
d. In cazul transferului total de exploataţie, opţiunea privind preluarea sau nepreluarea de către cesionar se aplică tuturor angajamentelor existente în cererea fermierului cedent, indiferent de pachet sau de măsură.
e. In cazul în care o suprafaţă aflată sub angajament este transferată unui alt fermier, noul utilizator al suprafeţei în cauză, care a preluat angajamentul existent, este responsabil pentru eventualele neconformităţi depistate ulterior transferului şi ca urmare acestuia i se vor reţine sumele acordate necuvenit în campaniile anterioare transferului pentru suprafaţa respectivă.

Anexa nr. 11 - Înștiințare nerespectare cerințe specifice măsura 10, măsura 11 - forță majoră și circumstanțe excepționale

Subsemnatul,....., RO..... ,
vă aduc la cunoştinţă că **urmare a cazului de forţă majoră și circumstanțe excepționale, următoarele cerințe nu au putut fi respectate:**

PACHETUL 1 – PAJISTI CU INALTA VALOARE - MASURA 10

CERINȚĂ	PARCELA	SUPRAFATA*)	OBSERVATII
cositul poate începe doar după data de 1 iulie (pentru terenurile situate în UAT cu altitudini medii mai mari sau egale cu 600 m) sau după data de 15 iunie (pentru terenurile situate în UAT cu altitudini medii mai mici de 600 m) **(P)**			
masa vegetală cosită trebuie adunată de pe suprafața pajiștii aflate sub angajament nu mai târziu de două săptămâni de la efectuarea cositului **(NP)**			
nu vor fi realizate însămânțări de suprafață sau supraînsămânțări (se pot face însămânțări cu specii din flora locală doar în cazurile când unele suprafețe sunt afectate accidental) **(NP)**			
este interzis aratul sau discuitul pajiștilor existente în cadrul fermelor care au angajamente în derulare, beneficiarii țin o evidență a activităților agricole corelate cu implementarea cerințelor de agro-mediu **(NP)**			
beneficiarii țin o evidență a activităților agricole corelate cu implementarea cerințelor de agro-mediu **(NP)**			
beneficiarii măsurii vor trebui să facă dovada deținerii competențelor necesare implementării angajamentelor sau se angajează să obțină cunoștințele și informațiile necesare sau să asigure expertiza necesară în domeniul implementării angajamentelor de agro-mediu și climă prin servicii de consiliere sau consultanță, care să vizeze cel puțin aspectele legate de identificarea parcelelor agricole, completarea și depunerea angajamentelor și cererilor de plată, măsurile de management aplicabile la nivelul fermei necesare pentru conformarea la cerințele de bază și la cerințele specific ale angajamentelor **(NP)**			

) Se va completa doar dacă suprafata parcelei este afectată parțial

DATA: **SEMNATURA:**

PACHETUL 2 – PRACTICI AGRICOLE TRADIŢIONALE - MASURA 10

CERINȚĂ	PARCELA	SUPRAFATA*)	OBSERVATII
masa vegetală cosită trebuie adunată de pe suprafaţa pajiştii aflate sub angajament nu mai târziu de două săptămâni de la efectuarea cositului **(NP)**			
nu vor fi realizate însămânţări de suprafaţă sau supraînsămânţări (se pot face însămânțări cu specii din flora locală doar în cazurile când unele suprafețe sunt afectate accidental) **(NP)**			
este interzis aratul sau discuitul pajiştilor existente în cadrul fermelor care au angajamente în derulare **(NP)**			
beneficiarii ţin o evidenţă a activităţilor agricole corelate cu implementarea cerinţelor de agro-mediu **(NP)**			
beneficiarii măsurii vor trebui să facă dovada deţinerii competenţelor necesare implementării angajamentelor sau se angajează să obţină cunoștințele și informațiile necesare sau să asigure expertiza necesară în domeniul implementării angajamentelor de agro-mediu şi climă prin servicii de consiliere sau consultanţă, care să vizeze cel puţin aspectele legate de identificarea parcelelor agricole, completarea şi depunerea angajamentelor şi cererilor de plată, măsurile de management aplicabile la nivelul fermei necesare pentru conformarea la cerinţele de bază şi la cerinţele specific ale angajamentelor **(NP)**			
lucrările cu utilaje mecanizate nu sunt permise pe suprafaţa pajiştilor şi a livezilor tradiționale aflate sub angajament cu excepția celor operate cu forţă animală **(P)** *pentru varianta 2.1*			
cositul se poate efectua cu utilaje mecanizate de mică capacitate (utilaje cu lama scurtă și viteză mica de deplasare), fiind interzisă folosirea utilajelor grele **(P)** *pentru varianta 2.2*			

) Se va completa doar dacă suprafata parcelei este afectată parțial

DATA: **SEMNATURA:**

PACHETUL 3.1 – PAJIŞTI IMPORTANTE PENTRU PĂSĂRI (*CREX CREX*) - MASURA 10

CERINȚĂ	PARCELA	SUPRAFATA*)	OBSERVATII
o bandă necosită, lată de 3 metri, va fi lăsată pe marginile fiecărei parcele (poate fi cosită după data de 1 septembrie) **(NP)**			
masa vegetală cosită trebuie adunată de pe suprafaţa pajiştii aflate sub angajament nu mai târziu de două săptămâni de la efectuarea cositului **(NP)**			
nu vor fi realizate însămânţări de suprafaţă sau supraînsămânţări (se pot face însămânţări cu specii din flora locală doar în cazurile când unele suprafeţe sunt afectate accidental) **(NP)**			
este interzis aratul sau discuitul pajiştilor existente în cadrul fermelor care au angajamente în derulare **(NP)**			
beneficiarii ţin o evidenţă a activităţilor agricole corelate cu implementarea cerinţelor de agro-mediu **(NP)**			
beneficiarii măsurii vor trebui să facă dovada deţinerii competenţelor necesare implementării angajamentelor sau se angajează să obţină cunoștințele și informațiile necesare sau să asigure expertiza necesară în domeniul implementării angajamentelor de agro-mediu şi climă prin servicii de consiliere sau consultanţă, care să vizeze cel puţin aspectele legate de identificarea parcelelor agricole, completarea şi depunerea angajamentelor şi cererilor de plată, măsurile de management aplicabile la nivelul fermei necesare pentru conformarea la cerinţele de bază şi la cerinţele specific ale angajamentelor **(NP)**			
cositul se poate efectua doar după data de 31 iulie **(P)**			
sunt interzise acțiunile care să conducă la accelerarea drenajului natural al pajiștilor aflate sub angajament **(NP)**			
lucrările cu utilaje mecanizate nu sunt permise pe suprafaţa pajiştilor aflate sub angajament, cu excepţia celor operate cu forţă animală (*varianta 3.1.1*) **(P)**			
lucrările se pot efectua cu utilaje mecanizate de mică capacitate (cosit cu utilaje cu lama scurtă și viteză mică de deplasare), fiind interzisă folosirea utilajelor grele *(varianta 3.1.2*) **(P)**			

) Se va completa doar dacă suprafata parcelei este afectată parțial

DATA: **SEMNATURA:**

PACHETUL 3.2 – PAJIŞTI IMPORTANTE PENTRU PĂSĂRI (*LANIUS MINOR* si *FALCO VESPERTINUS*) - MASURA 10

CERINȚĂ	PARCELA	SUPRAFATA*)	OBSERVATII
o bandă necosită, lată de 3 metri, va fi lăsată pe marginile fiecărei parcele (poate fi cosită după data de 1 septembrie) **(NP)**			
masa vegetală cosită trebuie adunată de pe suprafaţa pajiştii aflate sub angajament nu mai târziu de două săptămâni de la efectuarea cositului **(NP)**			
nu vor fi realizate însămânţări de suprafaţă sau supraînsămânţări (se pot face însămânţări cu specii din flora locală doar în cazurile când unele suprafeţe sunt afectate accidental) **(NP)**			
este interzis aratul sau discuitul pajiştilor existente în cadrul fermelor care au angajamente în derulare **(NP)**			
beneficiarii țin o evidenţă a activităţilor agricole corelate cu implementarea cerinţelor de agro-mediu **(NP)**			
beneficiarii măsurii vor trebui să facă dovada deţinerii competenţelor necesare implementării angajamentelor sau se angajează să obţină cunoștințele și informațiile necesare sau să asigure expertiza necesară în domeniul implementării angajamentelor de agro-mediu şi climă prin servicii de consiliere sau consultanţă, care să vizeze cel puţin aspectele legate de identificarea parcelelor agricole, completarea şi depunerea angajamentelor şi cererilor de plată, măsurile de management aplicabile la nivelul fermei necesare pentru conformarea la cerinţele de bază şi la cerinţele specific ale angajamentelor **(NP)**			
cositul trebuie efectuat cel mai târziu până la data de 1 iulie **(NP)**			
lucrările cu utilaje mecanizate nu sunt permise pe suprafaţa pajiştilor aflate sub angajament cu excepţia celor operate cu forţă animală (*varianta 3.2.1*) **(P)**			
lucrările se pot efectua cu utilaje mecanizate de mică capacitate (cosit cu utilaje cu lama scurtă și viteză mică de deplasare), fiind interzisă folosirea utilajelor grele (*varianta 3.2.2*) **(P)**			

) Se va completa doar dacă suprafata parcelei este afectată parțial

DATA: **SEMNATURA:**

PACHETUL 4 – CULTURI VERZI - MASURA 10

CERINȚĂ	PARCELA	SUPRAFATA*)	OBSERVATII
semănarea culturilor verzi trebuie realizată până la 30 septembrie, utilizându-se: mazărea, măzărichea, rapița, mușțarul, lupinul, sulfina **(P)**			
biomasa formată trebuie să fie incorporată în sol cel târziu până la 31 martie **(P)**			
este interzis aratul sau discuitul pajiștilor existente în cadrul fermelor care au angajamente în derulare **(NP)**			
beneficiarii țin o evidență a activităților agricole corelate cu implementarea cerințelor de agro-mediu **(NP)**			
beneficiarii măsurii vor trebui să facă dovada deținerii competențelor necesare implementării angajamentelor sau se angajează să obțină cunoștințele și informațiile necesare sau să asigure expertiza necesară în domeniul implementării angajamentelor de agro-mediu și climă prin servicii de consiliere sau consultanță, care să vizeze cel puțin aspectele legate de identificarea parcelelor agricole, completarea și depunerea angajamentelor și cererilor de plată, măsurile de management aplicabile la nivelul fermei necesare pentru conformarea la cerințele de bază și la cerințele specific ale angajamentelor **(NP)**			

) Se va completa doar dacă suprafata parcelei este afectată parțial

DATA: **SEMNATURA:**

PACHETUL 5 – ADAPTAREA LA EFECTELE SCHIMBĂRILOR CLIMATICE - MASURA 10

CERINȚĂ	PARCELA	SUPRAFATA*)	OBSERVATII
pentru fiecare cultură de primăvară (porumb, sorg, floare soarelui, soia) angajată pe suprafaţa cultivată se vor utiliza concomitent, în proporţii egale, cel puţin 2 hibrizi/soiuri cu precocităţi diferite (timpurii sau semi-timpurii şi semi-tardivi sau tardivi) **(P)**			
fermierii care incheie angajamente, vor trebui sa asigure rotatia culturilor, astfel incat in 2 ani consecutivi sa utilizeze minim 3 culturi diferite din cele 4 eligibile (porumb, sorg, floare soarelui, soia) **(NP)**			
utilizarea metodelor de lucrare minimă a solului (minimum tillage), fiind interzis aratul suprafeţelor angajate **(P)**			
aplicarea gunoiului de grajd sub formă compostată (cantitatea maximă de gunoi de grajd care se aplică pe teren trebuie să fie în acord cu Standardele privind cantităţile maxime de îngrăşăminte cu azot care pot fi aplicate pe terenul agricol definite în "Codul de bune practici agricole pentru protecţia apelor împotriva poluării cu nitraţi") **(P)**			
este interzis aratul sau discuitul pajiştilor existente în cadrul fermelor care au angajamente în derulare **(NP)**			
beneficiarii ţin o evidenţă a activităţilor agricole corelate cu implementarea cerinţelor de agro-mediu **(NP)**			
beneficiarii măsurii vor trebui să facă dovada deţinerii competenţelor necesare implementării angajamentelor sau se angajează să obţină cunoştinţele şi informaţiile necesare sau să asigure expertiza necesară în domeniul implementării angajamentelor de agro-mediu şi climă prin servicii de consiliere sau consultanţă, care să vizeze cel puţin aspectele legate de identificarea parcelelor agricole, completarea şi depunerea angajamentelor şi cererilor de plată, măsurile de management aplicabile la nivelul fermei necesare pentru conformarea la cerinţele de bază şi la cerinţele specific ale angajamentelor **(NP)**			

) Se va completa doar dacă suprafata parcelei este afectată parţial

DATA: **SEMNATURA:**

PACHET 6 - PAJIŞTI IMPORTANTE PENTRU FLUTURI (*MACULINEA SP.*) - MASURA 10

CERINȚĂ	PARCELA	SUPRAFATA*)	OBSERVATII
cositul poate începe doar după data de 25 august **(P)**			
sunt interzise acțiunile care să conducă la accelerarea drenajului natural al pajiştilor aflate sub angajament **(NP)**			
masa vegetală cosită trebuie adunată de pe suprafaţa pajiştii aflate sub angajament nu mai târziu de două săptămâni de la efectuarea cositului **(NP)**			
nu vor fi realizate însămânțări de suprafață sau supraînsămânțări (se pot face însămânțări cu specii din flora locală doar în cazurile când unele suprafeţe sunt afectate accidental) **(NP)**			
este interzis aratul sau discuitul pajiştilor existente în cadrul fermelor care au angajamente în derulare **(NP)**			
beneficiarii ţin o evidenţă a activităţilor agricole corelate cu implementarea cerinţelor de agro-mediu **(NP)**			
beneficiarii măsurii vor trebui să facă dovada deținerii competențelor necesare implementării angajamentelor sau se angajează să obțină cunoștințele și informațiile necesare sau să asigure expertiza necesară în domeniul implementării angajamentelor de agro-mediu şi climă prin servicii de consiliere sau consultanță, care să vizeze cel puțin aspectele legate de identificarea parcelelor agricole, completarea şi depunerea angajamentelor şi cererilor de plată, măsurile de management aplicabile la nivelul fermei necesare pentru conformarea la cerințele de bază şi la cerințele specifice ale angajamentelor **(NP)**			
lucrările cu utilaje mecanizate nu sunt permise pe suprafaţa pajiştilor aflate sub angajament, cu excepția celor operate cu forță animală (*varianta 6.1*) **(P)**			
lucrările se pot efectua cu utilaje mecanizate de mică capacitate (cosit cu utilaje cu lama scurtă și viteză mică de deplasare), fiind interzisă folosirea utilajelor grele (*varianta 6.2*) **(P)**			

) Se va completa doar dacă suprafata parcelei este afectată parțial

DATA: **SEMNATURA:**

PACHET 7 - ARABILE IMPORTANTE CA ZONE DE HRĂNIRE PENTRU GÂSCA CU GÂT ROŞU (*BRANTA RUFICOLLIS*) - MASURA 10

CERINȚĂ	PARCELA	SUPRAFATA*)	OBSERVATII
în fiecare an de angajament, după data de 15 septembrie, trebuie înfiinţată o cultură de cereale de toamnă (grâu, orz, secară, triticale) sau de rapiță **(P)**			
însămânţarea cerealelor de toamnă (grâu, orz, secară, triticale) sau a rapiţei trebuie finalizată înainte de data de 15 octombrie **(NP)**			
pe perioada de 5 ani a angajamentelor este obligatorie înfiinţarea în cel puţin 2 ani a culturii de porumb pe timpul verii **(NP)**			
în situaţia în care se înfiinţează o cultură de porumb, în anul respectiv, pe parcela angajată, cultura de toamnă este încorporată în sol până cel târziu la finalul lunii martie **(P)**			
parcelele angajate vor putea fi însămânţate cu porumb, dar nu mai târziu de data de 15 mai, iar porumbul nu va fi recoltat înainte de data de 15 septembrie **(NP)**			
la recoltarea culturii de porumb este lăsată o suprafaţă nerecoltată de minim 5 % şi maxim 10 % (cultura este lăsată în picioare sau culcată) sau în situaţia în care nu este înfiinţată o cultură de porumb, în anul respectiv de angajament fermierul este obligat să asigure o cantitate de 100 kg de porumb boabe pe hectar, în cel puţin un punct de hrănire situat pe suprafaţa fiecărei parcele angajate **(P)**			
este interzis aratul sau discuitul pajiştilor existente în cadrul fermelor care au angajamente în derulare **(NP)**			
beneficiarii ţin o evidenţă a activităţilor agricole corelate cu implementarea cerinţelor de agro-mediu **(NP)**			
beneficiarii măsurii vor trebui să facă dovada deţinerii competenţelor necesare implementării angajamentelor sau se angajează să obţină cunoştinţele şi informaţiile necesare sau să asigure expertiza necesară în domeniul implementării angajamentelor de agro-mediu şi climă prin servicii de consiliere sau consultanţă, care să vizeze cel puţin aspectele legate de identificarea parcelelor agricole, completarea şi depunerea angajamentelor şi cererilor de plată, măsurile de management aplicabile la nivelul fermei necesare pentru conformarea la cerinţele de bază şi la cerinţele specific ale angajamentelor **(NP)**			

) Se va completa doar dacă suprafata parcelei este afectată parțial

DATA: **SEMNATURA:**

PACHETUL 9.1 - TERENURI AGRICOLE (TERENURI ARABILE) IMPORTANTE CA ZONE DE HRĂNIRE PENTRU ACVILA ȚIPĂTOARE MICA (*AQUILA POMARINA*) - MASURA 10

CERINȚĂ	PARCELA	SUPRAFATA *)	OBSERVATII
este interzis aratul sau discuitul pajiştilor existente în cadrul fermelor care au angajamente în derulare **(NP)**			
beneficiarii țin o evidență a activităţilor agricole corelate cu implementarea cerinţelor de agro-mediu **(NP)**			
beneficiarii măsurii vor trebui să facă dovada deţinerii competenţelor necesare implementării angajamentelor sau se angajează să obţină cunoștințele și informațiile necesare sau să asigure expertiza necesară în domeniul implementării angajamentelor de agro-mediu şi climă prin servicii de consiliere sau consultanţă, care să vizeze cel puţin aspectele legate de identificarea parcelelor agricole, completarea şi depunerea angajamentelor şi cererilor de plată, măsurile de management aplicabile la nivelul fermei necesare pentru conformarea la cerinţele de bază şi la cerinţele specific ale angajamentelor **(NP)**			
suprafaţa necultivată va fi amplasată astfel încât suprafaţa compactă cultivată să nu depăşească 4 ha **(NP)**			
10% din suprafaţa parcelei va ramâne nerecoltată, iar cultura va rămâne în picioare până la finalul lunii februarie **(P)**			

) Se va completa doar dacă suprafata parcelei este afectată parțial

DATA: **SEMNATURA:**

PACHETUL 9.2 – TERENURI AGRICOLE (PAJISTI PERMANENTE) IMPORTANTE CA ZONE DE HRĂNIRE PENTRU ACVILA ȚIPĂTOARE MICA (*AQUILA POMARINA*) – MASURA 10

CERINȚĂ	PARCELA	SUPRAFATA *)	OBSERVATII
este interzis aratul sau discuitul pajiștilor existente în cadrul fermelor care au angajamente în derulare **(NP)**			
beneficiarii țin o evidență a activităților agricole corelate cu implementarea cerințelor de agro-mediu **(NP)**			
beneficiarii măsurii vor trebui să facă dovada deținerii competențelor necesare implementării angajamentelor sau se angajează să obțină cunoștințele și informațiile necesare sau să asigure expertiza necesară în domeniul implementării angajamentelor de agro-mediu şi climă prin servicii de consiliere sau consultanță, care să vizeze cel puțin aspectele legate de identificarea parcelelor agricole, completarea şi depunerea angajamentelor şi cererilor de plată, măsurile de management aplicabile la nivelul fermei necesare pentru conformarea la cerințele de bază şi la cerințele specific ale angajamentelor **(NP)**			
cositul va fi efectuat începând cu 1 iulie **(P)**			
minim 10% din suprafata fiecărei parcele aflată sub angajament trebuie menținută necosită, cositul acestora fiind permis după finalul lunii septembrie **(P)**			
nu vor fi realizate însămânțări de suprafață sau supraînsămânțări. Se pot face însămânțări cu specii din flora locală doar în cazurile când anumite porțiuni de pajiște degradează sau sunt afectate accidental **(NP)**			
este interzis drenajul parcelelor aflate sub angajament			
lucrările cu utilaje mecanizate nu sunt permise pe suprafața pajiștilor aflate sub angajament cu excepția celor operate cu forță animală (*varianta 9.2.1*) **(P)**			
lucrările se pot efectua cu utilaje mecanizate de mică capacitate (cosit cu utilaje cu lama scurtă și viteză mică de deplasare), fiind interzisă folosirea utilajelor grele (*varianta 9.2.2*) **(P)**			

) Se va completa doar dacă suprafata parcelei este afectată parțial

DATA: **SEMNATURA:**

PACHETUL 10 - REFUGII ECOLOGICE PE TERENURI ARABILE PENTRU SPECIILE DE PĂSĂRI COMUNE ASOCIATE TERENURILOR AGRICOLE - MASURA 10

CERINȚĂ	PARCELA	SUPRAFATA*)	OBSERVATII
Este interzis aratul sau discuitul pajiştilor existente în cadrul fermelor care au angajamente în derulare **(NP)**			
Beneficiarii ţin o evidenţă a activităţilor agricole corelate cu implementarea cerinţelor de agro-mediu **(NP)**			
Beneficiarii măsurii vor trebui să facă dovada deţinerii competenţelor necesare implementării angajamentelor sau se angajează să obţină cunoștințele și informațiile necesare sau să asigure expertiza necesară în domeniul implementării angajamentelor de agro-mediu și climă prin servicii de consiliere sau consultanţă, care să vizeze cel puţin aspectele legate de identificarea parcelelor agricole, completarea şi depunerea angajamentelor şi cererilor de plată, măsurile de management aplicabile la nivelul fermei necesare pentru conformarea la cerinţele de bază şi la cerinţele specific ale angajamentelor **(NP)**			

) Se va completa doar dacă suprafata parcelei este afectată parțial

DATA: **SEMNATURA:**

PACHETUL 11.1 - TERENURI ARABILE IMPORTANTE PENTRU DROPIE (*OTIS TARDA*) - MASURA 10

CERINȚĂ	PARCELA	SUPRAFATA*)	OBSERVATII
cositul suprafeţelor pe care s-au înfiinţat culturi perene va începe după 1 iulie **(P)**			
se menține necosită până la data de 1 octombrie o suprafață de minim 20% şi maxim 25% din parcelele cu culturi perene **(P)**			
masa vegetală cosită trebuie adunată de pe suprafața pajiştilor angajate, nu mai târziu de două săptămâni de la efectuarea cositului **(NP)**			
sunt interzise aerisirea, irigarea și accelerarea drenajului natural al pajiştilor angajate **(NP)**			
este interzis aratul sau discuitul pajiştilor existente în cadrul fermelor **(NP)**			
beneficiarii țin o evidență a activităţilor agricole corelate cu implementarea cerinţelor de agro-mediu **(NP)**			
beneficiarii măsurii vor trebui să facă dovada deținerii competențelor necesare implementării angajamentelor sau se angajează să obțină cunoștințele și informațiile necesare sau să asigure expertiza necesară în domeniul implementării angajamentelor de agro-mediu şi climă prin servicii de consiliere sau consultanță, care să vizeze cel puțin aspectele legate de identificarea parcelelor agricole, completarea şi depunerea angajamentelor şi cererilor de plată, măsurile de management aplicabile la nivelul fermei necesare pentru conformarea la cerinţele de bază şi la cerinţele specific ale angajamentelor **(NP)**			
se va înființa pajiște - se vor cultiva culturi perene pe toată suprafața aflată sub angajament (leguminoase furajere – lucernă, trifoi, mixturi de leguminoase furajere cu specii de graminee perene) - *varianta 11.1.1* **(P)**			
se va respecta în fiecare an următorul asolament: cel puțin 20% de cereale păioase, cel puțin 40% culturi perene (leguminoase furajere – lucernă, trifoi, mixturi de leguminoase furajere cu specii de graminee perene), cel puțin 10% rapiță de toamnă- *varianta 11.1.2* **(P)**			

) Se va completa doar dacă suprafata parcelei este afectată parțial

DATA: **SEMNATURA:**

PACHETUL 11.2 – PAJISTI IMPORTANTE PENTRU DROPIE (*OTIS TARDA*) - MASURA 10

CERINȚĂ	PARCELA	SUPRAFATA*)	OBSERVATII
cositul va începe după 1 iulie **(P)**			
va fi lăsată până la data de 1 septembrie o zonă necosită, de minim 10% și maxim 15% din suprafața fiecărei parcele **(P)**			
masa vegetală cosită trebuie adunată de pe suprafața pajiștilor angajate, nu mai târziu de două săptămâni de la efectuarea cositului **(NP)**			
sunt interzise aerisirea, irigarea și accelerarea drenajului natural al pajiștilor angajate **(NP)**			
este interzis aratul sau discuitul pajiștilor existente în cadrul fermelor **(NP)**			
beneficiarii țin o evidență a activităților agricole corelate cu implementarea cerințelor de agro-mediu **(NP)**			
beneficiarii măsurii vor trebui să facă dovada deținerii competențelor necesare implementării angajamentelor sau se angajează să obțină cunoștințele și informațiile necesare sau să asigure expertiza necesară în domeniul implementării angajamentelor de agro-mediu și climă prin servicii de consiliere sau consultanță, care să vizeze cel puțin aspectele legate de identificarea parcelelor agricole, completarea și depunerea angajamentelor și cererilor de plată, măsurile de management aplicabile la nivelul fermei necesare pentru conformarea la cerințele de bază și la cerințele specific ale angajamentelor **(NP)**			
lucrările cu utilaje mecanizate nu sunt permise pe suprafața pajiștilor aflate sub angajament cu excepția celor operate cu forță animală (*varianta 11.2.1*) **(P)**			
lucrările se pot efectua cu utilaje mecanizate de mică capacitate (cosit cu utilaje cu lama scurtă și viteză mică de deplasare), fiind interzisă folosirea utilajelor grele (*varianta 11.2.2*) **(P)**			

) Se va completa doar dacă suprafata parcelei este afectată parțial

DATA: **SEMNATURA:**

Anexa nr. 12 - Înștiințare cu privire la forța majoră și circumstanțe excepționale

Subsemnatul, ..., cu domiciliul/sediul în ....., CNP .....,CUI ..... (după caz), nr. din registrul unic de identificare ....., în calitate de ....., vă aduc la cunoștință următorul caz de forță majoră și circumstanță excepțională (se bifează):

		Bifa
a)	distrugerea de către exemplarele din speciile de faună de interes cinegetic prevăzute în anexele nr. 1 și 2 la Legea vânătorii și a protecției fondului cinegetic nr. 407/2006, cu modificările și completările ulterioare, a culturilor agricole, a terenurilor agricole și a animalelor domestice, aflate sub angajamente de mediu și climă	
b)	situația epidemiologică internațională, declarată pandemie de către Organizația Mondială a Sănătății, incidentă și pe teritoriul României, reglementată în condițiile stabilite prin legislația națională și prin reglementările procedurale specifice de implementare a Programului Național de Dezvoltare Rurală (PNDR), aprobate prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale	
c)	contaminarea accidentală a terenului, fără voia fermierului, ce duce la declasarea terenului, în condițiile prevăzute de OUG 34/2000, aprobată prin Legea nr. 38/2001, cu modificările și completările ulterioare	

Sectorul vegetal

Nr. crt.	Localitatea	Cultura	Parcela	Suprafața declarată în cererea de plată	Suprafața afectată	Bloc fizic	Fenomenul
...							

*

Sectorul zootehnic

Nr. crt.	Localitatea	Specia	Rasa	Efectiv solicitat în cererea de plată	Efectiv animale afectate de forța majoră	Nr. de identificare (crotalie)	Fenomenul
...							

Alte detalii .....
Documente doveditoare atașate .....
Declar pe propria răspundere că cele înscrise corespund realității.

Data depunerii la Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură .....
Semnătura .....
Ștampila (după caz)

Anexa nr. 13 - Înștiințare cu privire la forța majoră și circumstanțe excepționale

Subsemnatul, ..., cu domiciliul/sediul în ....., CNP ....., CUI ..... (după caz), nr. din registrul unic de identificare ....., în calitate de ....., vă aduc la cunoştinţă următorul caz de forţă majoră/circumstanţă excepţională:

	Cazul de forță majoră/circumstanța excepțională	Bifa
a)	decesul beneficiarului	
b)	incapacitatea profesională pe termen lung a beneficiarului	
c)	o catastrofă naturală gravă care afectează puternic exploataţia agricolă [fenomene asimilate catastrofelor naturale grave: fenomene meteorologice (de exemplu, seceta, îngheţul etc.), incendiul etc.]	
d)	distrugerea accidentală a clădirilor destinate creşterii animalelor, aflate pe exploataţia agricolă	
e)	o epizootie sau o boală a plantelor care afectează parţial sau integral şeptelul, respectiv culturile beneficiarului	
f)	exproprierea întregii exploataţii agricole sau a unei mari părţi a acesteia, dacă exproprierea respectivă nu a putut fi anticipată la data depunerii cererii de plată	

Sectorul vegetal

Nr. crt.	Localitatea	Cultura	Parcela	Suprafaţa declarată în cererea de plată	Suprafaţa afectată	Bloc fizic	Fenomenul
...							

Sectorul zootehnic

Nr. crt.	Localitatea	Specia	Rasa	Efectiv solicitat în cererea de plată	Efectiv animale afectate de forţa majoră	Nr. de identificare (crotalie)	Fenomenul
...							

Alte detalii .....
Documente doveditoare ataşate .....
Declar pe propria răspundere că cele înscrise corespund realităţii.
Data depunerii la Agenţia de Plăţi şi Intervenţie pentru Agricultură .....
Semnătura .....
Ştampila (după caz)